העולם הזה

מה מאחרי העימות בין פורד לרבין?

הבקרס

תשקיף

פרס ממשיך בהקמת לובי

למרות הביקורת הפנימית שהוטחה נגדו לפני שבועות מיספר, בעיקבות ידיעות על ניהול מגעים לבחירתו כראש־ממשלה במקומו של יצחק רבין, ממשיך שר־הביטחון שימעון פרס במגעים ובקשירת קשרים, המייועדים להגביר את התמיכה במועמדותו לראשות־הממשלה.

פרס מנהל מסע נמרץ של הופעות, בחוגים סגורים ובחוגי־בית. לין השאר הוא מחדק קשרים עם הפקידות הבכירה, ובייחוד זו של האוצר ו„בנק ישראל".

במקביל לפעילות זו של פרס הוחל בפעילות נוספת מאחרי הקלעים של מיפלגת העבודה. יוזמי פעילות זו טוענים, כי היריבות בין יצחק רבין לשימעון פרס אינה ניתנת לתיקון, וכי היא מקור כל המחדלים בממשלה ובמיפלגה.

קבוצת עסקנים מנסה לגבש תמיכה סביב הצעה להצגת מועמדותו של שר־המישפטים, חיים צדוק, לתפקיד ראש־הממשלה הבא, כשלצידו יכהן שר־המיסחר־והתעשייה חיים בר־לב, כשר־הביטחון.

אחיינו של שר־השיכון פוטר משירות־החוץ

עובד־החוץ המקומי של שגרירות ישראל בפריס, שהועסק על־ידי השגרירות כרשם הדואר הדיפלומטי ופוטר לאחרונה מתפקידו, הוא שלמה („שלומי") טל, בן־אחותו של שר־השיכון אברהם עופר.

טל היה בשעתו מנהל־תחזוקה של בנייני־דירות גדולים שבנתה חברת שיכון־עובדים, בעת שאברהם עופר היה מנהלה. רוכשי הדירות בבניינים אלה הוכרחו לחתום, לפני כניסתם לדירה, על חוזה התחייבות להעסקת טל כקבלן־התחזוקה.

בינתיים ירד טל מהארץ, והתיישב בפריס. בצד עבודתו בשגרירות, שהיתה כרוכה גם בהעברת דואר־דיפלומטי בין שגרירויות ישראל באירופה, עסק במיסחר במוצרי־חשמל.

לאחרונה נתפס כאשר ניסה להבריח מכשירי־חשמל ללא מכס, בדואר הדיפלומטי.

כתוצאה מכך פוטר מעבודתו. היועץ־המישפטי של משרד־החוץ בודק עתה, אם יש מקום להעמיד את האיש לדין.

הגיליון הבא של העולם הזה

הופעת הגיליון הבא של „העולם הזה" תוקדם ביום אחד, לרגל חג הפסח. במקום ביום רביעי, יופיע הגיליון הבא ביום שלישי, י"ג בניסן, 13.4.76. בתל־אביב ניתן יהיה להשיג את הגיליון כבר ביום שני, 12.4.76, בשעות הערב.

מסע־התעוררות למען זנבר

נגיד בנק־ישראל, משה זנבר ודוברו, מיכאל בן־עמי, עומדים מאחרי מסע־ההתעוררות הנערך עתה בכלי־התיקשורת, כדי להשפיע על זנבר לחזור בו מהודעתו שאין הוא מתכוון להגיש את מועמדותו לתקופת כהונה נוספת כנגיד הבנק.

זנבר סבר, כי כתוצאה מהודעתו יופעלו עליו לחצים לחזור בו, והסכים להמשך כהונה בתפקיד. כאשר בוששו הלחצים לבוא, נפתח מסע מאורגן ומתואם של תומכי זנבר בקרב העיתונאים הכלכליים, שנועד ליצור את הרושם כאילו פרישתו תהווה אסון למשק הישראלי.

נטייתו של שר־האוצר יהושע רבינוביץ', לתמוך בהמשך כהונתו של זנבר, עלולה להוות פגיעה נוספת באמינות הממשלה. שכן בשעתו, אחרי פרשת בנק ארץ־ישראל—ברי־טניה, הצהיר רבינוביץ' כי יתירו לזנבר לסיים את תקופת כהונתו, אך לא יאפשרו לו תקופת־כהונה נוספת.

תחוסל המחלקה לעידוד תיירות־פנים

שר־התיירות, משה קול, עומד לחסל את המחלקה לעידוד תיירות־הפנים במישרדו.

המחלקה, שבראשה עומד ראובן אלדר, אשר סימלה היה כובע־הטמבל ועסקה בעידוד יציאתם של הישראלים לנופש, באירגון מיספנג ואירועי־תרבות בערים השונות, תתחסל משום ריב שפרץ בין קול לאלדר על רקע של קיצוץ בתקציבים.

בינתיים נמתחה ביקורת קטלנית גם על פעולותיה של המחלקה לעידוד תיירות־חוץ. מחלקה זו מארגנת מדי־שנה, בתקציבי־ענק, סיורי־חינם לסוכני־נסיעות מכל רחבי העולם, כדי להמריצם לשלוח תיירים לישראל.

בדיקות שנערכו העלו, כי חלק ניכר ממקבלי סיורי־החינם בישראל אינם סוכני־נסיעות כלל, וכי הכספים המושקעים במיבצעים אלה הם בבחינת ביזבוז מוחלט.

עוד סערה צפוייה ב„אגד"

סערה עומדת לפרוץ בימים הקרובים ב„אגד", לאחר שמנהל חברת־העובדים, אפריים ריינר, ונציג שר־התחבורה בהנהלת „אגד", רמון הראל, הבטיחו לראשי האופוזיציה בהנהלת „אגד" שידאגו לסיזוק האיש החזק בקואופרטיב, המזכיר לענייני־חוץ יוסקה הרדי.

התואנה שבה ישתמשו ריינר והראל לתביעתם היא שהרדי סידר לידידו, מי שהיה יושב־ראש מזכירות אגד, ישראל גיל, עבודה רבת־היקף בה הוא מרוויח למעלה ממיליון לירות בשנה.

גיל הקים, אחרי פרישתו מאגד, חברה לגיקיון ואחזקת־אוטובוסים, שלה חוזה שנתי עם הקואופרטיב.

עיתונו של דיין יקים דפוס

יוזמי העיתון היומי החדש שמשה דיין מייועד להיות עורכו, החליטו לרכוש מכונת־דפוס רוטאציונית ולהקים דפוס משלהם, אחרי שנכשלו כל המגעים להדפיס את עיתונם בבתי־דפוס השייכים לעיתונים אחרים. המשא־ומתן להדפסת העיתון, היום הזה, בדפוס מעריב, עלה על שירטון אחרי שפועלי הדפוס סירבו לעבוד מישמרות נוספות בהדפסת עיתונו של דיין.

אנשי דיין טוענים, כי הנהלת מעריב הוליכה אותם שולל במתכוון, כדי לחבל בהוצאת עיתונם על־ידי משיכת המגעים עימם זמן ממושך. מכונת־ההדפסה שאותה עומדים יוזמי העיתון לרכוש, שירתה בזמנו את דבר.

כבר עתה ברור, כי כתוצאה מכך ירחה מועד הופעתו של העיתון החדש לזמן בלתי־ידוע.

מערכת אלחוטית לכתבי „מעריב"

עורכו החדש של הצהרון מעריב, שלום רוזנפלד, שתחביבו הוא מכשירי־אלקטרוניקה מודרניים, צייד את כתבי עיתונו במערכת תיקשורת אלחוטית מודרנית יקרה ביותר. סכום של חצי מיליון ל"י הושקע, כדי לצייד 15 מן הכתבים הנודדים של מעריב במכשירי־אלחוט קטנים בעלי־עוצמה, המסוגלים לשדר ממטולה עד ירושלים.

הפתקים של ספיר יחוללו סערה

אומת הפתקים של שר־האוצר ויושב־ראש הנהלת הסוכנות לשעבר, פנחס ספיר, שהתגלו אחרי מותו, עלול לחולל סערה במדינה ולהוציא מקיברן פרשיות נעלמות הקשורות באישים בכירים במדינה.

מפתבר כי ספיר נהג לאסוף ולשמור את פתקי היד הקטנים, כרובם דפים התלושים מפנקס, באמצעותם ניהל התכתבויות עם שר בממשלה ואישי המדינה. הפתקים מצאו דרך לידי העיתונאי אריה אבנרי, שהחל לכתוב ספר אוטוביוגרפי על ספיר זמן קצר לפני שנפטר. הספר, שיקרא בשם „ספיר", עומד לצאת לאור בימים הקרובים וחלק ניכר מה„צעמאלאך", אותם פתקים מפורסמים של ספיר, יראו בו אור לראשונה.

התפרקה קבוצת רמי ליבנה

הקבוצה השמאלנית „מאבק", שמנהיגה היה רמי ליבנה, בנו של ח"כ רק"ח אברהם לבנבראון, התפרקה וחבריה פרשו למעשה מפעילות פוליטית.

ליבנה נידון לפני כארבע שנים לחמש שנות מאסר, על מגע עם איש פת"ח, למרות שזוכה מאישום במסירת מידע או קשירת קשר. קבוצת מאבק מנתה כחמישה־עשר חברים, בעיקר בירושלים, ונמנתה עם תומכי מיפלגה טרוצקיסטית צרפתית־בלגית.

לא הועלו מחירי הסיגריות בגדה

מכירת הסיגריות בירושלים המיזרחית, עכו, נצרת וערי הגדה עלתה בימים האחרונים בשיעור ניכר, בעיקבות העלאת מחירי הסיגריות המיוצרות על־ידי קונצרן „דובק".

בית־החרושת לסיגריות בבית־ג'אלה, ליד בית־לחם, לא העלה את מחיריו והסיגריות שלו, שהיו עד כה יקרות מן הישראליות הפכו זולות יותר.

מחיר הסיגריות מסוג נאשיונל של בית־החרושת בבית־ג'אלה, הנחשבות כסיגריות־יוקרה, נשאר 3.30 לירות. לפני ההעלאה הן היו יקרות ב־20 אגורות מסיגריות טיים של דובק, ואילו כיום הן זולות מטיים ב־70 אגורות.

פרסום ד"ר יעקבסון

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • הוצאת חברת העולם הזה בע"מ • תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קריאה יקרה.

קשה יומר שהיתה הרגשה של התרוממות־רוח, או תחושה של גאווה־לאומית נעלה בלהיות־ישראלי בשבוע ה־אחרון.

יחלוף כנראה עוד הרבה זמן עד שכל אחד מאיתנו, באופן אישי, יצליח לעכל באיזו מידה שיבשו המאורעות שאירעו השבוע בגליל את מערכת התייחסויותיו והערכותיו. יעברו אולי שנים עד שה־טראומה הזאת, שפגעה השבוע בנפש־האומה, תיפרוץ החוצה מבעד למחסומי ההדחקה הלאומית. צריך רק להאמין ול־קוות שההתפרצות מעין זו, לכשתבוא, תש־טוף באפיק חיובי.

בינתיים קיימת רק מועקה.

ואם מלווה את המועקה הזאת גם הרג־שה של קבס וגועל־נפש, הרי זה לא מ־שתלשלות המאורעות הטראגית שהביאה, בפעם הראשונה מאז קום המדינה, ל־עימות בין שני העמים היושבים בתוך מדינת־ישראל. היא נובעת מהיבטים שו־ליים, חסרי־משמעות לכאורה, שהתלו לטרגדיה שהתחוללה ביום השלישי ב־שבוע שעבר.

אני מוצא לנכון להביא דברים אלה, במדור זה, משום שהם מתייחסים לאותו מדיום שגם אנחנו, חברי מערכת זו, מש־תייכים אליו. כי אם היות ישראלי לא היתה תחושה מרוממת באותו יום שלישי, הרי גם היות עתונאי־ישראלי לא היה כבוד כל כך גדול.

■ ■ ■

הנה, למשל, הטלוויזיה הישר־אלית. זו המוגדרת בפי כל כקן של מסיתים שמאלניים אנטי־לאומיים המחבלים בעצם קיום המדינה ואשמים בכל תח־לואה.

באותה טלוויזיה הרסנית יש נקודת־אור אחת, המבליחה באפלה, שיש בה כדי לחזק את יסודות האמונה ולהדוף את כל ה־מקטרגים. זהו הקטע היומי הקצר והחמים לכאורה, הקרוי פסוקו של יום.

בהבזק קצר ומהיר, מצליח הממונה על קטע זה, להביע את דעתו על אירועי היום באמצעות פסוק או מידרש מההלכה או המקורות. זכור כיצד בימי המשא־ומתן על הסדר־הביניים עם מצריים. השתמש הממונה על פסוקו של יום בפסוקים תנ"כיים כמכשיר־הסתה נגד ההסדר. חלף זמן עד שהבחינו בכך וקראו אותו לסדר.

אולם מה שאירע ביום השלישי בשבוע שעבר, נעלה מכל דימיון. בעת שבשורות־האיוב מהגליל הגיעו בזו אחר זו; בעת שנדרשה מידה מכסימלית של שליטה ו־התאפקות כדי לא ללבות את היצרים עוד יותר; בעת שחלק ניכר מאזרחי המדינה, יהודים וערבים, המתינו למהדורת־החדשות המסכמת של היום, כדי לשמוע פרטים מלאים על מה שאירע, פרצה לפתע ה־טלוויזיה בתרועת ישון ושמחה.

צריך היה לשפשף את העיניים ולהרעיד את תופי האוזניים כדי להאמין שהדברים אינם חיזיון־תעתועים.

את פסוקו של יום ליוותה המנגינה ה־עליזה של שושנת יעקב צהלה ושמחה. ואם חשב מישהו לרגע שזאת טעות, ו־מישהו הניח במיקרה סרט־הקלטה לא נכון על פס השידור, הופיעו מיד האותיות על המסך שהבהירו כי אין מדובר כלל במישגה.

ביום בו נהרגו שישה אזרחים ישראליים במהומות, כשעשרות שוטרים וחיילים פצו־עים עדיין גנחו מכאבים בבתי־החולים, כשהמדינה כולה היתה עדיין בהלם, עשה לו הממונה על פסוקו של יום חג־פורים חדש.

הוא הורה על קריאה חגיגית של מגילת־אסתר. וכדי שחלילה לא תוחמץ הכוונה שבבחירה מטורפת זו, נבחר לקריאה אותו קטע מהמגילה המכיל את הפסוקים ה־באים: „ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר. ובכל מדינה ומדינה, ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע, שמחה וששון ליהודים, משתה ויום־טוב. ורבים מעמי הארץ מתייהדים כי נפל פחד היהודים עליהם."

קצר, קולע ומבחיל.

קשה לדעת באיזה מוח מעוות עלה ה־רעיון לציין את מאורעות־הדמים בגליל בחינגא פורימית של התמוגגות פסיכו־פאתית מיכולתם של יהודים להטיל אימה ופחד על אחרים. מה שמחריד יותר הוא שהדברים עברו ללא כל תגובה, באין פוצה פה ומצפצף, כדבר טבעי ומובן מאליו. שהרי אצלנו — כל יום פורים.

■ ■ ■

אם כרגע זה קצה נפשך בטלוויזיה, ויכולת לעבור את הלילה בלי נדודי־שינה כדי להמתין לדיווח עיתון־הבוקר, הרי הבוקר לא היה טוב מהלילה שקדם לו. שוב, צריך לסקור פעם נוספת את עמודו הראשון של עתון־בוקר ישראלי, כמו הארץ למשל, ולהתבונן טוב טוב בתאריך כדי להאמין שמדובר בגיליון שהופיע ב־31 במארס ולא בראשון לאפריל — חג השוטים.

הדיווח — על מה שהוגדר בפי מומחים כאחד המאורעות המשמעותיים ביותר בחיי המדינה מאז היוסדה — לא נעדר משם, חלילה. הוא הופיע בין שאר הכותרות הראשיות, על רוחב של טור אחד, מוצנע, קורקטי (ראה גלופה בעמוד זה) בהתאם לדרגת החשיבות שעורכי העתון ייחסו לו.

אין לי שום זכות לחלוק על שיקוליהם המקצועיים של עורכי עמוד החדשות ב־הארץ. אין לי גם כל רשות להתערב ב־שיקולים אלה, כשם שלא הייתי רוצה שעורכי הארץ או כל עתון אחר יתערבו בשיקולי מערכת זו. זוהי בסך הכל תגובה סובייקטיבית שלי כקורא עתון המקובל עלי כשקול ומהוגן.

באותו יום עצמו הקדישו כמעט כל עתוני העולם המערבי את כותרותיהם ה־ראשיות להתנגשויות־הדמים בגליל. בהת־אם לאופיים וסיגנונם, הם הכתירו את הידיעות על המהומות בנצרת וסביבתה באותיות שמנות או צנועות יותר, במילים חריפות או מאופקות יותר. אבל כמעט כולם, מהמכובדים ועד לעתוני הסנסציה, העניקו לדיווח מהגליל עדיפות כמעט על פני כל מאורע אחר שהתרחש בעולם באותו יום, או לפחות העמידוהו במקום שני או שלישי בסולם העדיפויות.

יש להניח שהם עשו זאת משיקולים עתונאיים אובייקטיביים. ברור לי שימצאו בישראל כאלה שייחסו את תשומת־לבם שהעניקו עתוני־העולם אותו יום לישראל בנטיית האנטישמיות והפרו־פלסטיניות של עורכיהם, או לפסוק המסביר הכל: „העולם כולו נגדנו."

אבל אם לצאת מתוך הנחה, שלפחות כמה מהם הונחו על־ידי שיקולים עתונאיים טהורים, קרוב לוודאי שהם החליטו על כך משום שסברו שזהו נושא בעל מש־מעות וחשיבות, שקוראיהם עשויים לגלות בו עניין.

מאלף מאוד שמה שנראה חשוב עבור עורכי הטיימס הלונדוני, או עורכי ה־הארולד טריבון האמריקאי המופיע ב־פאריס, לא נראה בעל אותה חשיבות עתונאית בעיני עורכי עתון ישראלי.

■ ■ ■

שתי דוגמאות אלה הן אולי חסרות־חשיבות לכשעצמן.

הן רק סימפטומים לתופעה ההולכת ו־מתפשטת במהירות בחוגים רחבים יותר ולתחומים רבים יותר של החיים במדינה. הם חלק מהאווירה הכללית, בה נראית החברה הישראלית כמטוס שנכנס לסיחרור.

אני רוצה לקוות שבמצב דברים זה נשאר העולם הזה מכשיר המסוגל לתרום מעט לראייה יותר מפוכחת ומאוזנת של ההתרחשויות ושל הכיוון אליו הן מובילות.

אלי תמיר

Wednesday March 31 1976

THE TIMES

Cancer: Should the patient be told the truth ? Page 16

Mr Callaghan wins second ballot by eight votes but Mr Foot will fight on

Voting in the second ballot for the Labour Party leadership resulted last night in victory for Mr Callaghan over Mr Foot by 141 votes to 133, and the elimination of Mr Healey who got 38 votes. Figures in the third ballot, to be announced on Monday, are expected to show Mr Callaghan comfortably ahead of the necessary minimum of votes.

Final attempt to woo Mr Healey's backers

SECOND BALLOT

Mr Callaghan	141
Mr Foot	133
Mr Healey	38

Six Arabs killed in Galilee's day of violence

העמוד הראשון של „טיימס" הלונדוני, 31.3.76
כל יום פורים

INTERNATIONAL

Herald Tribune

Published with The New York Times and The Washington Post

PARIS, WEDNESDAY, MARCH 31, 1976

Callaghan Takes Lead in Vote for Laborite Leader

By Bernard D. Nossiter

Over Land Seizures

At Least 6 Arabs Die During Israel Strike

IN NAZARETH—Israeli soldiers dragging an ex ax Arab demonstrator during the general strike in Galilee area yesterday that resulted in several deaths and many people injured.

Opposes Soviet Domination

Ford Sees New Rights in E. Europe

הכותרות הראשיות ב„הראלד טריבון", 31.3.76
מורא היהודים

הארץ

ANCIA

פעם נוספת אלופת העולם

פורד שוקל הטלת וטו אם יאושר תקציב ביניים לישראל

רבין יסקור היום בכנסת ההתפרעויות ביום האדמה

רוב שיחות חוסיין עם פורד – על המצב בלבנון

6 הרוגים 260 פצועים

כותרות העמוד הראשון ב„הארץ", 31.3.76
צהלה ושמחה

חדש!

סבון יוקרתי במחיר עממי

1.75.- ל"י בלבד!

מֶמ קוסמטי של יצהר

חברת "יצהר" יצרה עבורך סבון תמרוקים בטיב בינלאומי ובמחיר עממי.
מֶמ קוסמטי סבון צמיג ומוצק, שמנוני ומקציף, בעל ניחוח יציב
ומגע נעים, נשטף בקלות ומותיר הרגשת נקיון נפלאה.

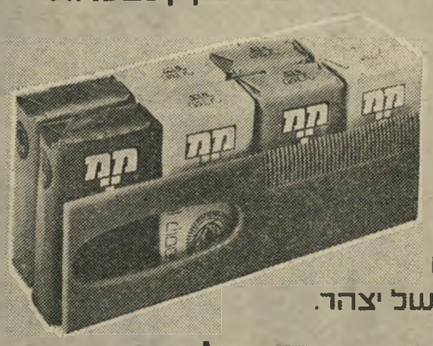

מֶמ קוסמטי באריזה של שמונה סבונים-מסרק שימושי 14.00 ל"י בלבד!

גם בסבון **מֶמ קוסמטי** תמצא תמונות צבעוניות של אמנים
עם ספחים המאפשרים לך להשתתף ב"פסטיבל הסבונים" של יצהר.

השתתף וזכה במבצע "פסטיבל הסבונים" של "יצהר"

השתמש בסבוני "יצהר" המעולים: מֶמ קוסמטי, טנגו, אבוקדו, דו סבון, מֶמ זית,
דו סבון טבק וזכה - בנוסף לרחצה טובה ומענגת - גם בפרסים מלהיבים.

זה נהדר - זה יצהר

פרסום אימון נ ע ם

מכתבים

כרחוק מיזרח ממערב

קראנו בתימהון ובמורת־רוח ידיעה תחת הכותרת „משל לא רוצה לפנסיה" (העולם הזה 2010), ממנה משתמעת החשדה חמורה על חברינו העיתונאים, כאילו ניתן לרכוש אותם על־ידי טובת־הנאה — קרי הענקת נסיעת חינם לחו"ל.

העובדות לאשורן הן, כי עם הקמת תא של כתבי העבודה, בראשית שנה זו, נפגשו חברי הנהלת התא עם מזכיר ה־הסתדרות מר יוחם משל, לשיחה על תוכניות פעולת התא. באותה שיחה הו־עלתה גם הצעה לאפשר הזמנתם של כת־בי־עבודה, ללמוד את בעיות העבודה והאיגודים המקצועיים בארצות שונות ב־אירופה. דובר על האפשרות לממן סיור כזה באמצעות קרנות של האיגודים ה־מיקצועיים בגרמניה, המסייעות לחילופי־משלחות בין האיגודים המיקצועיים של שתי המדינות, בתוספת כספי קרנות־ההש־תלמות של העיתונאים הישראליים עצמם.

ברור שמכאן ועד השתתפות חברינו „באירגון מסע של תומכים שיתבעו את בחירתו מחדש של מר משל," הוא כרחוק מיזרח ממערב.

הנהלת תא כתבי־עבודה באגודת העיתונאים, תל־אביב

חוק שיכון חזבה

לאחר סקירת המצב הקיים במדינה, בעיקר לגבי אזרחיה הצעירים הנדרשים למלא חובותיהם הקשים למדינה, הגעתי למסקנה שהנושא החיוני והדחוף ביותר לחקיקה במדינת ישראל, הוא חוק שיכון־חובה.

כל חייל המסיים שירותו בצה"ל, צריכה המדינה לספק לו שיכון בהתאם למצבו המישפחתי העדכני, ולשפרו בהתאם לשי־נוי מצבו המישפחתי, על־פי סטנדרד ש־ייקבע בהתאם למצב במדינה בכל עת — וישתנה בהתאם.

אולם לדרוש היום מהדור הצעיר שיגן בדמו ובזיעתו ובמיטב שנותיו על רי־בואות שיכוני ישראל — לא הבטיח לו־עצמו שיכון משלו לאחר סיום שירותו — זה בלתי־אנושי, מכל בחינה שהיא. שיכון זה צריך להיות זכותו של האזרח הצעיר, בדומה לשיכון לעולים. אין זו טוב שאיזה פקיד או איזה מישרד או איזו מיפלגה — מיטיבים ועושים למישהו שרוצים ביקרו.

ומכאן — גם החקיקה והטיפול בנושא זה. אם בחוקי הבריאות והחינוך והעזרה הסוציאלית והסעד ושאר נושאים שיש להם כתובת בממשל ובחוק, הרי בנושאי השי־כון לצעירים — הברדק הוא השולט. ואין זה יכול להימשך כך יותר.

חוק שיכון־חובה הוא צו־השעה!

עמי ליבנה, עין־חרוד מאוחד

המשותף והמבריל

בקשר לפיחותים הזוחלים אשר ממטיר עלינו שר־האוצר, מר רביגוביץ, נשאלת השאלה: מה משותף בין חשפנית לבין שר־האוצר?

שניהם מורידים את המיכנסיים ב־פרהסיה.

ומה ההבדל?

החשפנית מורידה לעצמה, ושר־האוצר — לציבור הרחב.

ש. א., תל־אביב

קרונות־שינה — הכיתה!

לאחר מילחמת ששת־הימים הוכנסו ל־שימוש בצה"ל קרונות־שינה מיוחדים ל־מפקדים, אשר גלקחו שלל מהצבא המצרי. לדעתי, אין מקום לקרונות אלה בצבא בעל מסורת של שותפות־גורל וקירבה בין כל בעלי־הדרגות.

בשירותי האחרון במילואים, נדהמתי לראות שלמפקד בדרגת סגן־אלוף היה אף כעין משרת אישי — חייל צעיר שתפקידו היה לנקות את הקרון, להכין מזון למפקד ולספק את רצונותיו האישיים. השימוש בקרונות מהווה אף בזבוז משווע מבחינת ניצול כלי־רכב, כוח־אדם (נהג, ומשרת אישי), ודלק — וכל זאת, בתקופה של משבר כלכלי חמור הפוקד את המדינה.

במסגרת שיקום צה"ל, ריענון רוחו המ־יוחדת, והמגמה למנוע ביזבוז מיותר, הנני מציע לאסור את השימוש בקרונות־שינה.

מיכאי תימור, תל־אביב

הערכה להנצחת ההנצחה

הריני מוצא חובה לעצמי להודות ל־עיתונאי יוסי יגאי ולהעולם הזה, על הכתבה המקיפה „בזאר הזיכרונות" (העולם הזה 2009), אודות הבזאר שנערך בבית־החייל בתל־אביב כמיפעל־הנצחה לחללי קורס קציני־שיריון.

כידוע, טרחו שמונה־עשרה מישפחות חללי קק"ש 71' כשנה שלמה, ב־עמל־כפיהן ובעזרת מאות מתנדבים, למען

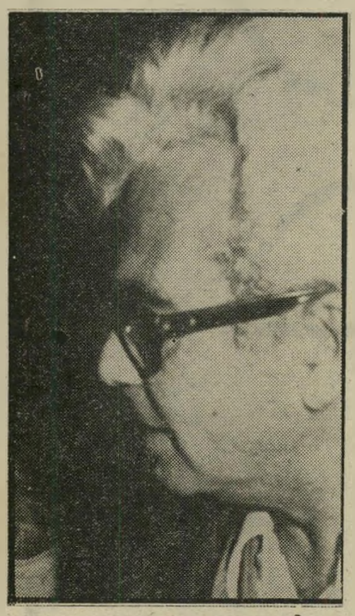

עמוס דביר
עידוד לטורחים

שבוע המופעים והאירועים בבית־החייל.

הכתבה לא רק שיקפה מציאות מסויי־מת, אלא אף המציאה — אולי שלא במתכוון — עידוד לאלה שטרחו למען המיפעל הזה.

זוהי גם דעתם של רבים אחרים.

ושוב, תודה!

עמוס דביר, גיבעתיים

תוכניתו של רבין

יש, אולי, אפשרות טובה למדינה להי־חלץ ממצבה העגום. והאיש שיוכל לעשות זאת הוא דווקא יצחק רבין, שהוא ראש־ממשלה רע, אבל לא גרוע מקודמיו. על רקע מצבה הרע של המדינה, בולטת חול־שת המישטר בכלל, וחולשתו של מר רבין בפרט.

אם נצא מההנחה שמר רבין אינו מאמין ברציונות בסיסמה המשונה האומרת: אי־הכרה באש"ף בשום תנאי, ו„המדיניות הישראלית" הנוכחית נובעת מנוחות שילי־טונית ומפשרה בין המרכז לבין הימין הקי־צוני, כי־אז נמצא רבין במצב מצויין. אין לו מה להפסיד! ובזה כוחו, שאינו מודע לו כרגע.

ראש־הממשלה יכול להמשיך ו„למשוך" כרגיל, ואז ימצא עצמו — ללא־ספק — מסולק מהשילטון בבושת־פנים, כשדימויו כשל אדם חלש שאינו עומד בלחץ, ושאר התארים המודבקים לו על־ידי יריביו.

מאידך יכול מר רבין, לפחות לנסות להי־זיז דברים. עליו להציע תוכנית מהפכנית מרחיקת־לכת, ישירות לעם. התוכנית, ש־עיקריה הם: שלום תמורת שטחים + הכ־רה בפלסטינים, ושינויים מרחיקי־לכת ב־נושאי־פנים. העם, המחכה בקוצר־רוח ל־תזוזה כלשהי, ייתכן שיתלהב ויידלק. ואז, בסיוע דעת־הקהל, יעמיד מר רבין לכנסת את האפשרות לקבל את התוכנית ואותו, או שיתפטר.

התפטרות בנסיבות כאלה תהיה מכו־בדת, ותיזכר לטוב. אם תתקבל תוכניתו (סיכוי קלוש, אבל אפשרי), תהיה פתו־חה הדרך לשינוי יסודי במצב, תוך מאבק־קים פנימיים קשים ביותר, כולל התגשות אלימה בין השמאל לימין.

בהתאם לתוכנית המוצעת בזה, התפט־רותו של רבין מהשילטון תביא בהכרח למינוי ראש־ממשלה שלא יוכל לעשות גדולות. ואז, כשהמצב ימשיך להידרדר, בהכרח, ייתכן מאד שהעם יחזיר אותו ואת תוכניתו לשילטון. וכך ייצא מחוזק מבחינת מעמדו, לא רק בציבור אלא גם במיפלגתו ובממשלה, ויוכל לפעול כרצונו.

אפשרות נוספת היא שתוכנית־רבין לא תיכשל, שכן סילוקו עלול להביא את הי־

את חשובה לנו
יותר מקנייתך.
תני לנו לפנק אותך
במרחק שני צעדים
מ־**mini** (פסג' הוד),
מעבר לכביש, בחצר,
מחכים לך
עם חיוך לבבי,
עם שטיח מקיר לקיר,
ספל קפה והרבה יופי.

שלך —
מיני אקסקלוסיב,
ארנקים ואביזרי עור
בסגנון איטלקי

פרוג 5, תל־אביב
טלפון: 23 92 69

exclusive
mini

מין לשילטון, גורם שירתיע את היונים בעבודה־מם"ס. אז תיתכן קואליציה של כל היונים בכנסת בראשות רבין. וכך אפשר לעשות חישובים שונים ללא־סוף.

בכל אופן, כדאי לנסות, מר רבין. אין לך מה להפסיד.

א.ב. הינום, תל־אביב

הסבתא לא תוציא מהכוך

נהניתי מכל מילה שנכתבה במאמרו ה־קולע של אלי תבור „גולדה מאיר רוכבת שוב" (העולם הזה 2010), וממאמרו המ־צויין של אורי אבנרי „המחדל הבא" (העולם הזה 2011). תגובתי הראשונה, הספונטאנית, עם קריאת המאמרים, היתה: דבר כזה יכול להתרחש רק אצלנו! בכל מקום אחר בעולם — לא. לא בהודו, לא באוגנדה וגם לא בשום מדינה אחרת, ותהיה המפגרת ביותר.

שום קריאת־ייאוש בנוסח „אמאל'ה!" (כהגדרתו המדוייקת של תבור), לא תציל את המדינה. רכיבתה־מחדש של סבתא גולדה בהנהגת המדינה (וטעות תהיה לח־שוב כי היא חוזרת רק למיפלגה) תמוטט, לדעתי, כליל את הספינה הרעועה ששמה מדינת ישראל.

הפיתרון היחידי למצבה הנוכחי של המ־דינה הוא אחד, יחיד וחלק: פחות אילתור, פחות היסוסים ופחות מדיניות של „טלאי על־גבי טלאי". אלא: מדיניות ברורה וחד־משמעית בשאלות המרכזיות שמדינת יש־ראל מתחבטת בהן, ובעיקר בנושא השלום עם המרחב, היחסים עם ארצות־הברית ובעיות־פנים.

זו הדרך! שום סבתא זקנה, שהמיטה על המדינה אסון זה לא מכבר, לא תוציא את המדינה מן הבוץ שהיא וחבריה היו הגורמים לו!

ד. בן־חורין, ירושלים

על חודו של אחוז

העולם כולו הופתע, וחזה בחיוך עצוב, כאשר הראו לו הנאצים והסובייטים כי 99 אחוזים מן הבוחרים נתנו את קולותיהם למועמדי המיפלגה.

אנחנו, בבחירות שייערכו בגדה המער־בית, נשפר את המצב באחוז אחד שלם.

יוסף שריק
בין 99 ל־100

על־ידי גירוש המועמדים הערביים ללב־נון, הבטחנו ש־100 אחוזים של הבוחרים הערביים יבחרו בהם — ולא רק הבוחרים הערביים.

יוסף שריק, תל־אביב

שחק וגאולת העולם

הקורא חיים שטנגר תוקף במיכתבו (העולם הזה 2011) את הפרופסור הירו־שלמי ישראל שחק, על שפירסם ספר ב־שפה הצרפתית, הדן בגזענותה של מדינת ישראל. זכותו.

אך על מה מבסס שטנגר את התקפתו על שחק? על הספר שכתב שחק? לא! הוא עושה לעצמו חיים קלים: הוא מודה שלא קרא כלל את הספר, ורק הסתמך על מובאות מתוכו, כפי שהתפרסמו בעיתון ישראלי.

לא הייתי מציע לאף אדם המכבד את עצמו, לבסס את השקפותיו על יומונים

(המשך בעמוד 8)

אזהרה

לכל אלה העומדים לרכוש מכונת כביסה:

בעתון „הארץ" מיום 19.2.76 בכתבה של לאה פורת **„כיצד צדים צרכן בור"** נאמר: „הצרכן הישראלי בור גמור בכל הנוגע לטיב המוצרים שהוא קונה ועל כן הוא נתון להשפעת הסוחר אלא שהסוחר מעוניין למכור לאו דווקא את המוצר הטוב, אלא את המוצר שהוא מרוויח עליו יותר וכל מה שהסוחר צריך לעשות לשם כך הוא למכור „לוקשים" שהקונה בולע בתיאבון". ועצה נוספת של לאה פורת: „אל תתפתו לחשוב שככל שהמחיר יותר גבוה, המכשיר יותר טוב. כמה יבואנים למדו שהצרכן הישראלי מתרשם ממחירים גבוהים והם מעלים את המחירים באופן מלאכותי".

ב„ידיעות אחרונות" מיום א' 22.2.76, נקבע במחקר כלכלי עבור ההסתדרות כי קיים פער תיווך ניכר במכונות כביסה וכי הרווח הגולמי של סוחרים מסויימים הוא כ-1,800 ל"י למכונת כביסה. המחיר הסיטונאי של המכונה המיובאת הוא כ-5,000 ל"י והמחיר לצרכן 6,700 ומעלה.

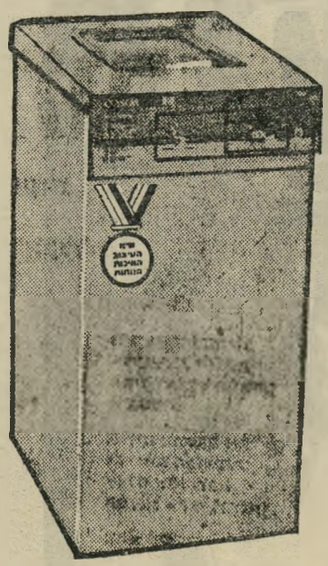

לצערנו התפשטה תופעה זו בארץ. ישנם סוחרים המנסים למכור מכונות כביסה זולות במחיר מוגזם, כשלא טובת הלקוח נגד עיניהם אלא השגת רווח מופרז. לצורך זה הם מספרים סיפורים שאין להם שחר, הכל במטרה להטות את הלקוח התמים ולשכנעו לרכוש את המוצר שהם מעוניינים למכור. **לכן — אל תקנו מכונת כביסה לפני שתראו את מבחר מוצרי קריסטל המעולים אצל סוכנינו המורשים ברחבי הארץ.**

שימו לב למחיר!

קריסטל לייידי 5,250 ל"י

קריסטל לורד 5,500 ל"י

בקנותכם מכונת כביסה קריסטל אצל סוכן מורשה של קריסטל

- **אנו מבטיחים** מכונת כביסה מעולה — עם קיבולת כביסה גדולה — אך קומפקטית במידותיה החיצוניות.
- **אנו מבטיחים** מכונת כביסה שיש בה כל היתרונות והשכלולים.
- **אנו מבטיחים** מכונה מעולה מתוצרת צרפת, בעלת מוניטין רבים באירופה וגם בישראל.
- **אנו מבטיחים** מכונת כביסה עם שרות מהימן ומסור לאורך זמן.
- **אנו מבטיחים** מכונת כביסה מעולה, במחיר סביר והוגן, ולא מנופח באופן מלאכותי.

הגיע הזמן לשרת את הלקוחות בנאמנות וביושר! הגיע הזמן לתת ללקוח תמורה מלאה עבור כספו!

מוגש כשירות לציבור ע"י

קריסטל

מכונות כביסה, מקררים, תנורי אפיה ובישול

בעיות ולבטים בחיי המין

מ א ת

הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

שי-לי יצור תכשיטים בע"מ

חלקים להרכבה עצמית, חרוזי עץ, תכשיטים ומתנות מקוריות לפי מיטב האופנה.

המכירה בסיטונות וליחידים במפעלנו, רחוב יצחק־שדה 5 תל־אביב מול בית „מעריב", בין 16—8, טלפון 32663.

תן טרמפ לחייל

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

ישראליים. הם הוכיחו את עצמם כבלתי־אמינים ובלתי־אחראיים, בנושאים הרבה יותר חשובים מאשר דיעותיו של איזה פרופסור, המצוי הרחק ממוקדי־ההכרעה במדינה.

אפשר, כמובן, להתווכח עם שחק, כשם שאפשר להתווכח עם רבין, עראפאת או ברז'נייב. אך לשם כך יש לקרוא מה בדיוק הוא כתב. שהרי „כל המביא דבר בשם אומרו — מביא גאולה לעולם...“ אפילו אם הדברים כתובים צרפתית.

חיים בן־מרדכי, תל־אביב

למי איכפת?

בנסיעותי ברחבי הארץ יוצא לי לה־תקל בשלטים יוצאי־דופן רבים ושונים, מצחיקים ועצובים. הרי אחד מהם. תשובת הציבור על השלט המבקש „לא

כבים קרועים ושיט מנוקב
מעשי הישראלי היפה

לירות על כבל טלפון", ברורה בהחלט: כבלי־טלפון זרוקים סביב, והשלט עצמו מנוקב בכדורים.

יופי, הישראלי היפה!

פטר פן, תל־אביב

הפורום המוביל לאן

לפני מיספר שבועות נתבשר העם בציון על „הפורום המוביל", בהנהגתה של ה־גברת גולדה מאיר (הביסמארק הישראלי), שהוחזרה אל מיפלגת־העבודה השסועה והמתפוררת, להכניס בה סדר ולאחות את קרעיה.

צפינו גם בצילום מעל דפי ידיעות אחרונות על הפגישה הראשונה של ה־„פורום", בו צעדה הגברת גולדה בראש ואחריה השרים המאושרים — כולם מחיי־כים. (על שום מה? לה' פיתרונות.)

והאירוניה היא, שבהזכירנו כי לאחר שהודחו אנשי המחדל של יום־הכיפורים, צצו בכל־זאת תנועות־שינוי שונות, שב־ראשן התייצבו אישים בעלי יוזמה ותושיה ומעוף, אולם משום־מה שבקו כולן חיים עד מהרה.

כעת חזרו אלינו האנשים שבעטיים באה לנו שואת יום־הכיפורים, ואין איש פוצה פה.

מאשה פורמן, פתח־תיקווה

שלומציון

הוויכוח על התנועה והרעיון הציוני, שלוב זה בזה (הרעיון בתנועה והתנועה ברעיון), למרות שרוב חמת־ווכחים בו, הנמנים עם החלק ה„מתקדם" בתנועה הציונית, היו רוצים להפריד את התנועה מהרעיון — ואותו ממנה.

מאד לא נעים להיות קשור בתנועה הציונית. גם אלה מבין הציונים שלא ביקרו במישרדי הפדראציות הציוניות ברחבי העולם, או ב„בנין המוסדות" בירושלים, חשו כבר בעבר בצורך להתרחק מן המנגנון הציוני על כל שלוחותיו. העיתונות מספרת לנו מפעם־לפעם על הנעשה בתמנון הציוני, והריח הנודף מהמוסדות האלה אינו נעים לחוטמם של הציונים האמיתיים.

היינו זקוקים לאירגון־השיחרור הפלסטיני כדי שנתקרב לציונות בשנת 1975. עד להחלטת עצרת האו־מות המאוחדות, שהכתירה את הציונות כ„גזענית," לא נזקקנו לתעודות הכשר או זיהוי כלשהן. עדיין לא נפתרה השאלה „מי הוא יהודי," וכבר כפו עלינו הערבים את הדיון בשאלה „מי הוא ציוני?"

הצרה היא שעדיין אפשר להיות יהודי מבלי להת־פלל בבית־הכנסת או להיזקק לשירותי הרב או הרבנות — אך אי־אפשר להיות ציוני מבלי לנסות ולהתערב בנעשה בהסתדרות הציונית. כי עמדת אי־התערבות או אי־מעורבות שכזו, מביאה את הציוני המוצהר לתס־כים לכל מה שנעשה — או נאמר — בשמו, כי הרי ציוני הוא, והתנועה הציונית מדברת ועושה בשמם של הציונים כולם, בציון ובפזורה.

בתגובות, בעל־פה ובכתב, שנשמעו ונדפסו אחרי החלטת העצרת („אני ציוני") דאגו המגיבים, המס־תייגים מעמדתה הרישמית וממעשיה של ההסתדרות הציונית, לכלול בתגובתם את הפיסקה: „ישנם חלקים מתקדמים בתנועה הציונית" — ומכאן המסקנה, כי אפשר להיות ציוני גם מבלי להזדהות ולהסכים למעשיה ולדבריה של התנועה הציונית.

נכון, אבל לא בדיוק נמרץ.

אפשר להיות אזרח מדינת ישראל גם מבלי להס־כים למדיניות ומעשי הממשלה — אך אי־אפשר לא להסכים ולהימנע מהצבעה, בעת־ובעונה־אחת. כלומר: אפשר, אך עמדה שכזו אינה עומדת במבחן הביקורת הדמוקראטית. אתה מתנגד למדיניות הממשלה? עליך לעשות, כל שביכולתך, כדי להעמיד התנגדות זו במיב־חן. המיבחן המינימלי, שבהישג־ידו של כל אזרח, הוא להצביע בבחירות הקרובות, או במישאל־עם, בעד הרשי־מה, התנועה או המיפלגה שעמדותיהן המדיניות נראות בעיניו כמתאימות ביותר לצורך השעה והזמן.

ציונים, אינם נוהגים כך. הציונים האמיתיים, שאינם מסתפקים בציונות־של־מגבית, אלא מגשימים את הציו־נות הלכה למעשה, יום יום, הניחו לציונים חרישי־מיים לעשות בציונות ככל העולה על רוחם. הציונים האמיתיים לא עמדו על זכותם לקיים בחירות לתס־תדרות הציונית, כפי שכל אירגון דמוקראטי, לאומי, אזרחי, מקיים בפריקי־זמן סבירים וקבועים בחוקתו.

ההסתדרות והתנועה הציונית הפכו כנסייה. ראשי ההסתדרות והתנועה הציונית נבחרים על־ידי „מועצת הבישופים," שבחרו בעצמם או במקורביהם בתוקף בחירתם על־ידי מזכירות מיפלגתם, שבראש המקרים נבחרה אף היא בידי עצמה.

הציונים, ברחבי העולם כולו, הפכו נתיניה של כנסייה פיאודלית, הממנה ומדיחה את ראשיה כש־רובם, בדרך־כלל, מפסיק את ישיבתו במוסדות הציו־ניים רק כשהוא נקרא לישיבה של מעלה. זצ"ל.

■ ■ ■

הסיכסוך במיזרח־התיכון מתנהל בשלושה מישורים, שאינם תמיד מקבילים זה לזה: המישור היהודי־ערבי, הישראלי־פלסטיני, הדמוקראטי־ציוני.

המישור האחרון הוא המסוכן ביותר: חלקים מסו־יימים באש"ף — לפי שעה, הרוב — מעמיד את רעיון „המדינה הדמוקראטית" כנגד „המדינה הציונית".

רעיון המדינה הדמוקראטית קוסם, בהכרח, לכל איש מתקדם ברחבי העולם. החיגיון הבריא של כל אדם משכיל, מורה לו לתמוך במדינה דמוקראטית על־פני מדינה „לא דמוקראטית". אם הציונות הרישי־מית מעדיפה את זכותם של היהודים על ארץ־ישראל על־פני בני עם אחר, משמע שיש צורך להגביל את מגמות ההתפשטות הציונית, ולהשוות את זכויות בני כל העמים בחבל־ארץ זה של המיזרח־התיכון.

קשה להתמודד עם חיגיון פשוט שכזה, כשממולך התנועה הציונית של דולצ'ין־אלמוגי.

קל להפריך את חוסר־ההיגיון של הטיעון „הדמוק־ראטי", כשלעזרתך מצע־שלום ציוני: מצע חקובע את זיקתו של העם היהודי במדינת ישראל ליהודים בכל העולם, במקביל לזיקתם של הערבים במדינת־ישראל לערביים בכל העולם; את זיקתו של האזרח הפלסטיני, בשטחים הכבושים כיום ושל פלסטין בעתיד, אל אחיו בני העם הערבי בכל העולם, לרבות מדינת ישראל.

קביעתה הבלתי־מעורערת של ה ז י ק ה הלאומית, קובעת במפורש את החלוקה הצודקת של הזכויות השוות והמקבילות לבני שני העמים: שתי מדינות בארץ־ישראל; זיקה הדדית בין אזרחי המדינות לבין בני־עמם ברחבי העולם; זיקה חדדית בין הערבים במדי־נת־ישראל לפלסטינים בפלסטין לבין היהודים בפלסטין (אם אנשי גוש־אמונים יבחרו להישאר בהתנחלויותיהם בגולה) לבין היהודים במדינת־ישראל.

אין כל קושי לשכנע, את הטעונים שיכנוע, כי מוטב להגשים את חלוקת הארץ לשתי מדינות: ישראל ופלס־טין (בתוקף החלטת האו"ם משנת 1947, וגבולות מדי־נת ישראל משנת 1967, לפני מילחמת ששת־הימים) מאשר לערוך ניסויים „דמוקראטיים" נוסח אירלאנד, לבנון או אנגולה. הכרת הציונים בזכויות הפלסטינים לשאיפה לאומית משלהם ולהגשמתה — במקביל להגש־מה הציונית — יחד עם ההדגשה של ההכרה ב ז י ק ה ה ה ד ד י ת, צריכה להביא לפיתרון צודק ומתקבל על הדעת לשני העמים ולמיזרח־התיכון כולו.

„לא־ציונים" כחברי תנועת „העולם חזה כוח חדש" נתקלו בבעייה זו שנה תמימה לפני מילחמת ששת־הימים, כשניסו חברים אחדים בתנועה (אלה מהווים היום את חמישה פלגי מצפן), לכלול במצעה את רעיון „המדינה הדמוקראטית."

תנועה לא־ציונית (אך לא אנטי־ציונית) כתנועת „העולם הזה — כוח חדש," אגרה כבר אז די היגיון־פנימי כדי לדחות הצעה שכזו על הסף, לסלק מתוכה את „הדמוקראטים" המזויפים, ולאמץ במצעה (החל־טות הוועידה השלישית) את ההכרה בהנחה כי התנועה הציונית שירתה את העם היהודי, כתנועת־השיחרור הלאומי שלו, עד להקמת מדינת ישראל, וכי עם הקמתה של המדינה נותרו לתנועה זו התפקיד של הניסיון לסייע בריכזו הטריטוריאלי (עלייה) של העם היהודי במדינת ישראל ותו־לא.

הנחות אלה במצע של תנועה, שמצעה מושתת על ההכרה בצורך להביא על סיפוקן את הזכויות הצוד־קות שה בני שני העמים, היהודי והערבי, הן בבחינת „ציונות מתקדמת," כציונותם של מרטין בובר, ממנס, בנטוב, אחרון כהן, לובה אליאב, יעקב ריפתין, מאיר פעיל ואורי אבנרי.

■ ■ ■

התנועות, הקבוצות והחוגים המדיניים בישראל, המתנגדים למדיניות הממשלה והחסתדרות הציונית ולהחלטות הקונגרס הציוני האחרון בדבר זכויות היס־טוריות על כל ארץ ישראל — טרחו לחדגיש בתגובותיהם להחלטות עצרת האומות־המאוחדות, כי בתנועה הציו־נית קיימים גם „חלקים מתקדמים," וכי היא אינה עשוייה מיקשה אחת. הפירוש, שהיה צריך להתקבל אצל אלה המעיינים במיסמכים מדיניים: קיימת אופו־זיציה ציונית, כשם שקיימת אופוזיציה ישראלית למדי־ניות הכיבוש והתנחלות של הרוב בממשלת ישראל. פירוש זה אינו עומד במיבחן היושר האינטלקטואלי והאמת הפשוטה.

א י ן אופוזיציה מדינית בהסתדרות הציונית.

החלק ה„מתקדם" ביותר בהסתדרות הציונית הוא מפ"ם. המיפלגה הישראלית המתגדרת בשם „מיפלגת־הפועלים המאוחדת," הקיבוץ־הארצי השומר־הצעיר, קבוצות קטנות ונעלמות של יהודים סוציאליסטים שמאליים באירופה המערבית וארצות־הברית — אינה מהווה כל אופוזיציה מדינית בתנועה הציונית או להנה־גתה.

התיפך הוא הנכון: מפ"ם ושלוחותיה משתפות פעולה עם ההנהלה הציונית, חברות בה, סומכות ידן על כל החלטותיה ופעולותיה, נהנות כמובן מצלחת המגביות והשנור, מגלות נאמנות לקו הציוני הרישמי, כשם שהן עושות זאת בממשלת ישראל ובהסתדרות, על־פי מסורת ה„סינתזה" המזוייפת והמסורתית של מפ"ם מאז שנות החמישים הראשונות, ובעיקר מאז המילחמה הבריטית־צרפתית־ישראלית נגד מצריים („מיבצע סיני") בשנת 1956.

מה עושה מפ"ם, שנציגה בהנהלה הציונית מח־זיק בתיק „אירגון והסברה," האגף ה„מתקדם" בהס־תדרות הציונית — זאת נשאיר להיסטוריונים ולחוקרים הציוניים. אך עובדה היא שמפ"ם אינה באופוזיציה, וכי מעשיה במיסגרת הקונסנזוס הציוני אינם שונים מאלה של תנועת החירות או הציונים־הכלליים א' או ב'.

אין אופוזיציה מדינית בהסתדרות הציונית, אך יש להקימה.

■ ■ ■

תנועת „שלומציון" צריכה לקום ולהתארגן לקראת הקונגרס הציוני הקרוב.

בתנועה זו צריכים להיות חברים ופעילים כל אלה ממחנה־השלום הישראלי, שהמכנה המשותף שלהם לשלום הוא ההכרה בזכות קיומה וריבונותה של מדינה יהודית בארץ ישראל, בצד מדינה פלסטינית — כששתי המדינות מחייבות ומבטיחות את זיקתן הלאומית של בני שני העמים, לבני־עמם בכל שאר חלקי ומדינות העולם כולו.

תנועת שלומציון צריכה להיות קואליציה גדולה של כל החוגים, הקבוצות, התנועות והאישים בישראל ובחו"ל, שהם ציוניים במובן הכולל, הרעיוני והמעשי, של הציונות: זיקת היהודים בכל העולם לבני־עמם בישראל ובמדינות אחרות; השאיפה לריכוז טריטורי־אלי של בני העם היהודי במדינת־ישראל, מבלי שהגשמת השאיפה הזו תבוא לכלל ביטוי בהתערבות מדינית של יהודים שאינם אזרחי מדינת ישראל, בענייניה המדיניים־החברתיים של מדינת־ישראל עצמה.

תנועת שלומציון תציב את האנטי־תיזה למדיניות הנוכחית של החסתדרות הציונית, שהיא למעשה האגף הימני הפעיל של הקואליציה המערך־ל"ע־מפ"ל בכנסת ישראל ובממשלה. תנועה ציונית שכזו תציב סכר לסחף הלאומני־דתי, שהמימסד היהודי סוחף בזירמו את התנועה הציונית כולה ואת העם היהודי בפזורותיו, אל הזרם הימני הגואה של הממשלה הנכנעת לגוש־אמונים ולתנועת ארץ־ישראל־השלמה. יש סימנים רבים לכך שהרוב המכריע של הקהילות היהודיות בארצות־המערב, אינו מסכים כלל ועיקר למדיניות האירגונים היהודיים, שהנהגתם הלא־דמוקראטית דוגלת בה בתי־אום מוחלט ומלא עם הממשלה בישראל.

הסיבה העיקרית לכך שהרוב הדומם של העם היהודי אינו מרים את קולו ואינו נוקט אמצעים אקטי־ביים לשינוי המצב — ואת תוצאותיו החיוביות של האקטיביזם היהודי בארצות־חברית, למשל, ראינו בעיצומה של המערכה נגד מילחמת וייט־נאם — היא היעדר אופוזיציה ציונית־ישראלית לנעשה בתחום הרע־יוני והמדיני בהסתדרות הציונית, ובאירגונים היהודיים הנלווים אליה.

אם יורם דגל המחאה, ההתנגדות והאופוזיציה בישראל, מייד תקום ותפעל תנועה יהודית עולמית של התנגדות ללאומנות היהודית־ציונית. תנועה כזו תקיף את מיטב אנשי הרוח, המדע, ההוראה, הסטודנטים

ואנשי המיקצועות החופשיים, המהססים עדיין מלצאת בגלוי נגד הרוח הרעה שאחזה במחנה הציוני מאז מילחמת ששת־הימים, וגם לפניה.

האתגר לאינטליגנציה היהודית בכל העולם יחיה ברור: תנועת שלומציון תאפשר לחוגים יהודיים רחבים להזדהות עם הרעיון הציוני, עם תוכניות־השלום של מחנה־השלום בישראל, להשתתף בפעילות יהודית בינ־לאומית, מבלי להשתייך ולהזדהות לרוב הלאומני, המטיף ומבצע הלכה־למעשה כיבוש ונישול בשטחים הכבושים של ארץ־ישראל.

אתגר כזה יהיה לא רק רעיוני, אלא גם אירגוני. אותו רוב דומם ניצב עתה מנגד, וחוזה בכלימה רבה בדרך הניהול וה„הנהגה" הלא־דמוקראטיים, שהמימסד היהודי והישראלי שולט באמצעותה באירגונים הציוניים והיהודיים. הרמת דגל שלומציון בישראל, תאפשר לחו־גים יהודיים רחבים בפזורה להתארגן, להתמודד בבחי־רות דמוקראטיות — שאותן יש לכפות על ההסתדרות הציונית כבר לקראת הקונגרס הקרוב (ואם יש צורך בכך) בעזרת בתי־המישפט — ולהשתתף בפעולתה הקונ־סרוקטיבית של סיעת שלומיצון העולמית בכל העולם.

תנועת שלומציון צריכה לכלול במצעה את הפעולה לדמוקראטיזציה של התנועה הציונית ומוסדותיה, בכל הדרגים: את הצמדת החברות האישית לזכות־הבחירה; את איסור הפניית המשאבים הכלכליים וכספי המגביות לקרנות פוליטיות או מיפלגתיות; את הפיקוח הדמוק־ראטי על פעולות התנועה הציונית ומוסדותיה; את התביעה להכרעה דמוקראטית בכל חלקי התנועה הציו־נית, אירגונית ומוסדותית.

תנועת שלומציון צריכה להיות תנועה יהודית, ציו־נית, דמוקראטית, ומצעה הרעיוני הציוני מדגיש את זכות העם הערבי־הפלסטיני להגדרה־עצמית ולמימוש זכות ההגדרה־העצמית שלו במיסגרת לאומית וריבו־נית משלו, בצידה של מדינת־ישראל.

תנועת שלומציון תנהל דו־שיח ורב־שיח עם תנועות־שיחרור לאומיות אחרות, ובראש כולן עם תנועת־השיח־רור הלאומית של העם הפלסטיני.

הרוצים בשלום מדינת־ישראל — יקימו את תנועת שלומציון ללא־דיחוי.

אלכס מסים, ניו־יורק

National

היוצאים מן הכלל של נשיונל.

כלל ידוע הוא כי בכל כלל יש יוצאים מן הכלל, ולכן מציגה חברת נשיונל 3 מערכות סטריאו יוצאות מן הכלל.

כלל נוסף הוא, כי מערכת הסטריאו אינה רק נשמעת, היא גם נראית ולכן הושם הדגש במערכות אלה על עיצוב מרשים היוצר גם אירה יוצאת מן הכלל.

כל אחת משלוש מערכות הסטריאו, משלבת בתוכה את כל הפריטים המוסיקליים האפשריים: רדיו, פטיפון ורשם קול קסטות.

המסקנה: לו היית רוכש כל אחד מהם בנפרד היה מזדמן יקר הרבה יותר.

התוצאה: חוויה שטרם התנסית בה.

1 SG – 2070 מרכז מוסיקלי רב־גוני לבית. מגבר רב־עוצמה (108W(PMPO. מכוון AM/SW/FM/FM STEREO בעל רגישות קליטה גבוהה ביותר. פטיפון משובח בעל דיסקית תקליטים גדולה (30 ס"מ). רשם קול קסטות סטריאופוני מעולה ושני רמקולים גדולים (2 WAY).

2 SG – 1070 מרכז מוסיקלי ביתי המעוצב להפליא. מגבר רב־עוצמה (72W(PMPO. צליל של 4 ערוצים בשיטת "מטריקס". מכוון AM/SW/FM/FM STEREO. רשם קול סטריאופוני משובח, פטיפון ושני רמקולים גדולים (2 WAY).

3 SG – 1020 מרכז מוסיקלי מושלם לבית. מגבר (30W(PMPO. מכוון בעל רגישות קליטה גבוהה ביותר AM/SW/FM/FM STEREO פטיפון משובח, רשם קול קסטות סטריאופוני ושני רמקולים גדולים.

להשיג בחנויות החשמל המובחרות.

מרכז התצוגה אבן גבירול 18, תל־אביב.

National
צעד קדימה אל המחר

National, Panasonic and Technics are brandnames of Matsushita Electric.

פרסום קרמון

האם משלמי־המיסים הם כנופיה של גנבים?

בוז לחמס-אמת!

ברגע זה מתגלגלים בארץ מיליארדים של לירות „שחורות". הם מתרבים כמו שפנים — מדי־שנה מצמיחים מיליארדים אלה מיליארדים חדשים.

ליכאורה מסכימים כל הכלכלנים שזהו סרטן, האוכל את גוף המדינה מבפנים. המהמירים טוענים — כמו ברוך נאדל — כי הכלכלה השחורה היא האוייבת העיקרית של המדינה.

אך איש אינו עושה דבר כדי לחסלה. או כדי למנוע לפחות את המשך צמיחתה.

היחם הישראלי כיפי הכלכלה השחורה הוא כיחם האמריקאים אל מזג־האוויר, עיפי אימרתו של מארק טוויין: „הכל מתלוננים עליו, אך איש אינו עושה דבר לתיקונו!"

■ ■ ■

בשבועות האחרונים ניסיתי, ברוב תמימותי, לחבר תוכנית־פעולה מעשית לחיסול הכסף השחור.

התייעצתי עם מומחים, בדקתי הצעות, אספתי חוות־דעת של כלכלנים. נדהמתי.

נדהמתי, מפני שהסתבר לי כי זהו מיבצע קל.

אין כל בעייה. אם רוצים לחסל את הכלכלה השחורה, ניתן לעשות זאת. אפשר לעצב שיטה של גביית־מס, שלא תאפשר כימעט שום העלמה, ובוודאי לא בסכומים גדולים. אפשר לאתר את הכסף השחור, ולחשפו. אפשר להכריח את אילי ההון השחור לחזור אל הכלכלה הלבנה.

לשם כך יש צורך בכמה מיבצעים מעשיים, בצעדים כלכליים ומישפטיים מסוימים, וכמה החלטות בדרגים העליונים.

קודם־כל: למנות קומיסאר על־יון לחיסול הכלכלה השחורה, לי־צייד אותו בכל הסמכויות הדרושות, לאפשר לו לחקים צוות מיוחד ולהתקין את התקנות הדרושות.

הייתי מוכן לקבל את הג'וב הזה.

■ ■ ■

אחרי שהגעתי למסקנות אלה, גברה מבוכתי.

אינני כלכלן. אני רחוק מלהיות אישיות בשטח זה.

כל מה שידוע לי, ידוע בוודאי בצורה הרבה יותר מקיפה וברורה לראשי האוצר.

אם אני יכול לחבר תוכנית כזאת, תוך כמה שבועות — אין ספק שכלכלני הממשלה מסוגלים בתוכניות יעילות פי־מאה.

אם כן, מדוע אין הממשלה פועלת?

כל הפוליטיקאים האלה, המדברים השכם והערב על מצבה הנורא של המדינה במצור, והמוכנים להדק את חגורתו של הילד האחרון בשכונת־עוני — מדוע אינם יוזמים מיבצע כזה?

כל הפרופסורים המלומדים, האצים־רצים לעזרת הממשלה כדי לייעץ לה איך לנהל את הכלכלה — מדוע אינם מייעצים לה בעניין זה?

תיתכן רק תשובה אחת: מפני שאיש מהם אינו מעוניין בכך.

הפוליטיקאים השולטים במדינה ובאופוזיציה קשורים בקשרים הדוקים עם אילי ההון השחור. הכלכלה השחורה ממנת אותם ואת מיפלגותיהם, משליכה להם פירורים ומוכנה לספק להם ג'ובים.

ההסתדרות, המייצגת כביכול את השכירים, היא עצמה איל־כלכלה כביר, בעלת מיפעלים אדירים, והיא משולבת כל־כולה במציאות הכלכלית הקיימת. כפי שהראתה פרשת רכטר, קשורים מיפעלי ההסתדרות במוקדי הכלכלה השחורה באלפי חוטים.

הפוליטיקאים, הפרופסורים הפיקחים, אילי המנגנונים המיפלגתיים, הפקידות הבכירה ושאר אנשי־הצמרת שייכים לעיתית הדחדשה של החברה הישראלית, זו שבמרכזה עומדת האצולה החדשה של ההון השחור. הם שותפים לי־שאיפותיה, ולמושגיה.

הפקיד הבכיר של היום הוא מנהל המיפעל השחור מחר. הפרופסור עשוי להיות בנו של מיליונר חשאי. הפוליטיקאי הוא אורחו בנסיעותיו בחו"ל, וקיבל ממנו „הלוואה" לבניית הווילה שלו.

■ ■ ■

כ? זה ברור למדי. התעלומה האמיתית נמצאת במקום אחר.

היא נוגעת ליחסם של העובד הפשוט והעצמאי הקטן לעניין זה.

משכורתו של השכיר דומה לאותן חבילות־שי שהיינו שולחים איש לרעהו בילדותנו. חתן יום־ההולדת היה מקבל חבילה ענקית, מבטיחה ומושכת. הוא היה פותח את העטיפה בידיים רועדות מרוב צפייה, ומוצא בה חבילה שנייה, קטנה יותר, ובתוכה חבילה קטנה עוד יותר. עטיפה אחר עטיפה היתה נושרת, ולבסוף היה מתגלה שי פעוט וחסר־ערך.

השכיר מקבל משכורת ברוטו מרשימה. אחרי נשירת מס־ההכנסה, הביטוח הלאומי ושאר ניכויים, נשאר נטו כלשהו.

ההכנסה „הפנוייה" האמיתית שלו, זו שבה הוא רוכש דברים במחירים האמיתיים, היא זעירה.

כאשר שכיר כזה שומע על אנשים במדינה הצוברים מיליונים ואינם משלמים מס כלל, על מנהלי עסקים המרוויחים הכנסה אישית של מאות אלפים והמצהירים על משכורת של 2000 ל"י לחודש, על בעלי חנויות־צעליים שיש להם הכנסה נקייה של רבע מיליון לשנה, על רופאים העושים חצי מיליון מתחת לשולחן, וכו' וכו' וכו' — איך הוא מגיב?

תאם הוא „רואה אדום"? תאם עולה לו הדם לראש? האם חמתו בוערת בו? האם הוא רוצה לעלות על הבריקאדות?

לא. לגמרי לא.

סיפרתי על תוכניתי לחיסול הכלכלה השחורה לידיד פוליטי, וביקשתי את עצתו לגבי פירסומה. „יש לי עצה טובה בשבילך," השיב. „עזוב את זה! זאת התאבדות פוליטית."

אישיות ציבורית אחרת, שהצעתי לה לשתף עימי פעולה בעניין זה, נבחה: „השתגעת? אל תגע בזה! אפילו השכירים העשוקים ביותר אינם רוצים לחסל את הכלכלה השחורה!"

■ ■ ■

דקתי את העניין וגיליתי שבעליי שיחי צודקים בהחלט.

גם מי שמשלם מס־אמת עד לי־פרוטתו האחרונה, מתנגד לכך ש־יתבעו מס־אמת מן המיליונרים.

זוהי תופעה פסיכולוגית מוזרה ביותר. מה מקורה?

נדמה לי שהגורם היפודי הוא פסיכולוגי: התיקוח.

גם המיסכן הדפוק ביותר בשכונת־תיקוות מקווה, שיבוא יום וגם הוא יצטרף אל חוגי הכלכלה השחורה.

זוהי המהדורה הישראלית של המיתוס האמריקאי אודות „המיליונר שהתחיל את דרכו כמוכר־עיתונים." כל אביון בשכונת הקסטונים, כל מיקרה־סעד בוואדי־סאליב, יכול להגיע ביום מן הימים אל העושר והאושר.

אין? אין איש בארץ המאמין שאפשר להתעשר מעבודה הגונה. הדרך היחידה לעושר היא לעשות עסקים מבלי לשלם עליהם מס.

מי שבא לחסל את הכלכלה השחורה, כאילו בא לחסום את הדרך האחת הזאת. הוא רוצח את התיקווה. הוא אוייב העם.

■ ■ ■

הסכה השנייה מעשית ומתוחכמת יותר.

בארץ הזאת יכול כל אזרח לגנוב ממס־ההכנסה — קצת.

מאות־אלפי משלמי־מיסים, ובייחלם הדפוקים ביותר, מרמים איכשהו את מס־ההכנסה. העובד השכיר, המשלם הון־עתק (יחסית) למס, מקבל מדי־פעם עבודות פרטיות סמויות. העצמאי הדפוק, הנאנק תחת עול המס, לוקח מדי־פעם תשלום בלי קבלה. פקיד־השומה יודע זאת, וכאילו קורץ בעינו. אך האיום בגילוי ההונאה מרחף מעל לראש.

כאשר שומע משלם־המס הנורמלי שרוצים לגבות מס־אמת, הוא נחרד. אין הוא חושב על המיליארדים שייגבו מאילי ההון השחור, ושתודות להם ניתן יהיה להוריד את שיעורי־המס שלו באלפי לירות לשנה. הוא חושב רק על 200 הלירות שהוא־עצמו גנב מן המס בשנה האחרונה.

זהו מיכיוב מחוכם ביותר.

דן בן־אמוץ טען, באחד מספריו, ששיטה זו היא מזימה אפלה של השילטון, שהפך את הציבור כולו לכנופיית־גושעים, אשר חבריה קשורים זה בזה בבריתי־גנבים.

כל אחד יכול לרמות קצת — ויכן מגן כל אחד על אילי ההון שחור, השודדים את המדינה.

■ ■ ■

ציניקן יגיד כאן שתגובה זו של הציבור נובעת מחוכמת־חיים עמוקה.

משלם־המס הנורמלי פשוט אינו מאמין שהשילטון יוריד את המס שלו, גם אם יזרמו לאוצר המיליארדים של ההון השחור. ימצאו שימוש גם זה וגם לאלה.

אין זו דיעה מופרכת. ממציא חוק פארקינסון, הפרופסור נורתקוט פארקינסון, המציא חוק שני, האומר שההוצאות של כל ממשלה גדלות אוטומטית עם ריבוי הכנסותיה, וכי אין גבול לביזבוז הממשלתי, כל עוד יש במה לממן אותו.

אין ספק שממשלת ישראל יכולה להוציא בנקל עוד עשרה מיליארד לירות לשנה על העסקת פונקציונרים מיפלגתיים וסיפוק טובות־הנאה לבעלי־השררה. גביית מס־אמת אינה מובילה בהכרח להורדת מס־העושק, המוטל על המוני־השכירים.

אם כן, לשם מה להתאמץ? למה לוותר על הגניבות הקטנות?

■ ■ ■

והו היגיון ציני, ויש בו פירצה מסוכנת. ההיגיון האמיתי הוא זה:

כאשר השילטון מעוניין בסיפוח הכלכלה השחורה, לא ייגבה מס־אמת, אלא אחרי שהמוני משלמי־המיסים יתקוממו נגד השילטון.

לא יהיה שום שינוי, וכל הרפורמות תישארנה בגדר „רפורמות", אלא אחרי ניצחון משלמי־המיסים החגונים במערכה של מרי אזרחי.

אם לא יהיה מרי כזה, תתמוטט המדינה במוקדם או במאוחר. סרטן הכלכלה השחורה, יהרוס את כוח־ההתנגדות שלה מבפנים. מדינה שהיא מיקרה־סעד ביגלאומי אינה יכולה להיות עצמאית, ואינה יכולה לקיים כוח־מגן סביר.

לכן, הריסת הכלכלה השחורה היא חובה לאומית לא פחות מאשר חובה אזרחית. המאבק הוא להגנת המדינה לא פחות מאשר לתועלתו האישית של כל אחד.

■ ■ ■

גד אמיתות פשוטות אלה מופעלת מדי־יום מערכת כבירה של שטיפת־מוח. חלק ניכר מכלי־התיקשורת במדינה שייכים לכלכלה השחורה, ורבים מן העיתונאים דומים לשאר האזרחים. גם הם חולמים על קאריירה בכלכלה השחורה.

ולראייה: גורלו של דו"ח נאדל, גורל ההצעות של יצחק מן.

במציאות זו, מי שמרים את נס המיזחמה נגד הכלכלה השחורה, הוא טיפש.

חרשתי שאני טיפש כזה. כי אני מתכוון לעשות זאת.

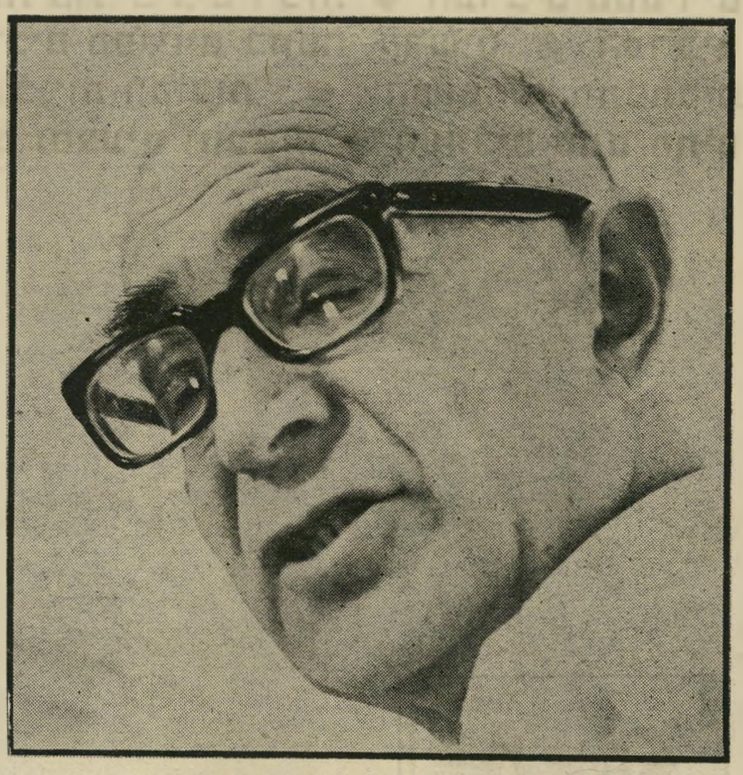

יהושע רבינוביץ: עצימת עיניים כמדיניות לאומית

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

המבוכה הערבית, אנגולה, פורד, משבר האנרגיה, פטלורה וחוסר התגובה אחראים למאורעות „יום האדמה" בשבוע שעבר

אין ספק כי המבוכה הכלל ערבית כפי שהיא באה לידי ביטוי חריף ב־לבנון, נפילת אנגולה בידי הרוסים ללא התערבות המערב, הודעתו הפומ־בית של הנשיא פורד בדבר סרובו לאשר את מימון הביניים לישראל, משבר האנרגיה המתמשך, פטלורה (ראש ה־נ.ק.ו.ו.ד. שהיה אחראי לכל הפוגרומים ביהודי רוסיה) וחוסר ה־תגובה הממשלתית — הם הם הסיבות העיקריות למאורעות השבוע שעבר במיגזר הערבי; כפי שגם מוכיח סקר דעת קהל מהיר שערכנו.

בסקר נשאלו 1200 יהודים בוגרים ובשלים, שכולם קוראי עיתונים, מה הם הסיבות למה שארע.

להלן התשובות באחוזים:

המבוכה הערבית — 31%
אנגולה — 24%
פורד — 17%
משבר האנרגיה — 13%
פטלורה — 9%
אין תגובה — 6%

מה כותבים בעיתונים -

פרעות. פוגרום. אינקויזיציה. מצדה

אספסוף מוסת מול שוטרים זכים ● שבאב פרוע מול צנחנים רכים ● ביצים קשות מול ביצים רכות ● הערבים ממטירים ברד אבנים ● הערבים מפגיזים במטחי קרשים ● הערבים יורים צרורות של עגבניות רקובות ● השוטרים מתפתלים מכאבים ● החיילים נפצעים וזועקים ● הערבים סתם מתים

איפה שגינו?

נתנו להם לחם ושעשועים. נתנו להם עבודה כשפע. לבנות את בתינו, לשרת במסעדותינו, לייצר בתעשיותינו ולהציץ בכנותינו.

אז איפה שגינו?

הבאנו לכפריהם את מיטב מפ־לגותינו. מחרות ועד אגודת ישר־אל. טיפחנו את חמולותיהם. מי־נינו את נציגיהם בכנסת. הסברנו להם מה טוב ומה רע.

אז איפה שגינו?

לימדנו אותם לגדל תותים ב־חממות. היה להם סגן שר עד שמת. נתנו להם את הפרס הגדול בטומו.

אז איפה שגינו?

פתחנו לפני משכיליהם את או־צרות תרבותנו. את ביאליק, את פרץ ו„על פרשת דרכים". כשסיימו את אוניברסיטתינו סידרנו אותם כמורים בבתי־ספר ופקידים בדואר. הטלוויזיה בערבית מצביעה מדי יום על חישגינו.

אז איפה שגינו?

פתחנו ליד כפריהם מרכזי קיד־מה ופיתוח יהודיים. בנינו את נצרת־עילית וכרמיאל על אדמו־תיהם ומנענו את התיישבותם ב־מקום לבל ייתפסו לקונאה ונירג־נות. הפקעת אדמותיהם תיצור להם מקומו תעבודה בשפע.

אז איפה שגינו?

נתנו להם אקלים ממוזג. גשמים בעיתם. פרחים. ציפצוף ציפורים. עשינו מהם בני אדם.

אז איפה שגינו?

אולי בכך שבימלנו את המימשל הצבאי? ככה זה ערבי — תן לו אצבע יקח את כל היד. תלך איתו בטובות — יירק לך בפרצוף.

הארץ

ממישנתו של מייסדו

שמור בני מוסך אביך!

ד"ר זוארץ
(לבנו אסימון, לאחר מעבר הטסט)

דבר המערכת

הצעה מעניינת

הרעיון בדבר הוצאתה של רק"ח מחוץ לחוק הוא רעיון מעניין כשלעצמו, אלא שאין די בכך. משל למי שיש לו ק"ן צרעות בגנו ותחת שייפרע בצרעות הוא פוגע בגן.

לאמור — על ערבי, או המציג עצמו ערבי, או נראה כערבי, או שייקבע לצורך העניין כערבי, הריהו מחוץ לחוק וצפוי למאסר.

ובכך נוטלים אנו את עוקצה של הבעיה ואין עימנו מיעוטים, התמרדויות וכו'. ונפטר אנו מאותו ציבור עוין של חצי מיליון (!) ערבים לשעבר.

ואשר לשאלה — כיוון שאינם ערבים ולכלל יהודים לא הגיעו, מה יהא מעמדם? הרי זו שאלה חשובה וראוי לתת עליה את הדעת...

אחד בפה אחד בלב

כמו כל אלפי ב. ישראל ישבנו אף אני ואשתי לחזות באורוויזיון, לפי שגונב לאוזנינו שאף ישראל תהיה מיוצגת באותו אירוע.

ואכן, אחרי שמיעת י"ח בוקי־סרוקי מכל מיני אומות משוגות, לא היה סיפק בליבי שעתידה ישראל ליטול את ה„גרנד פרי" (פרי גדול מעין אפרסק הגדל באירופה). היה זה השיר היחידי שהבנתי את מילותיו, המלודיה היתה קצובה והעלמות ר. שוקולד, ל. מנמה ו. מפטיק־ארזי נעו בחן רב.

ואז באו התוצאות וטפחו על פני. ויותר מכל נקודותיה של הולנד.

הולנד, לכאורה אוהדת ישראל, אלא מתי נבחן ידיד — בעת צרה.

מה הרבותא להציל יהודים מידי נאצים, להתנגד לחרם הערבי ולהביע מדי יום כתוכים את תמיכתם בישראל — ואכן איחזו עינינו לאמור מ„טובי" ידידינו המה.

אולם בעת משבר, שעה שהיינו זקוקים לנקודות כאוויר לנשימה, באו שופטיה של הולנד ופסקו 2 נקודות.

סהדי במרומים — לפורטוגל הדומה העניקו 7, לצרפת הבוגדנית 10, לאוסטריה — מכורתו של א. היטלר ימ"ש — 6 ולנו 2 — משל בחידונו של שמואל רוזן אנו.

ושתי עצות לשלומי אמוני בידורינו —

האחת — להתחרות אך ורק בעניינים בם צלחה ידינו, דוגמת אירוביזיון תנ"ך לנוער יהודי, גרנד פרי הציונות 76 וכו'. וחזקה שיפול הפרס לידינו כגרנד פרי בשל.

והשניה — אווירת טוב הלב והסימפאטיה שאפפתנו באירופה היתה בעוכרינו ויש לשוב לאלתר לאסיה, מקומנו הטבעי. כי בצל השיגאה, העוינות, האפליה — פורחים אנו. ויעידו אנשי הרגל שלנו שהיכו באזיאתים שוק על ירך.

ובענין 10 הנקודות שזכינו מידה של יוגוסלביה הקומוניסטית — יש לחקור בענין שמא מזימה לפנינו...

מ. גלזר

החאפקות מופלאה

ההתפרעויות שהיו בשבוע שעבר אינן דבר חדש בארץ.
היו כבר התפרעויות מכל המינים ומכל הסוגים.
היו התפרעויות של פנתרים, בשיא פריחתם, עם בקבוקי מולוטוב. ללא הרוגים.
היו התפרעויות של גוש אמונים, בעת ביקור קיסינג'ר, עם חסימות של כבישים ראשיים. ללא הרוגים.
היו התפרעויות בשכונת התקווה. ללא הרוגים.
היו התפרעויות של מתנחלי קדום ש„עשו צחוק מהצבא". ללא הרוגים.
היו התפרעויות בראש-העין עם אבנים על שוטרים, שריפת ניידות ועצירת רכבת. ללא הרוגים.
היו כבר התפרעויות מכל המינים ומכל הסוגים.
אבל, איכשהו, בהתפרעויות של יהודים כוחות הבטחון מתאפקים עד כדי כך שאף אחד לא נהרג ואילו בהתפרעויות של ערבים מתאפקים עד כדי כך שרק שישה נהרגים.
וצריך באמת התאפקות מופלאה כדי לחשוב שזה מקרי.

תנועת עבודה ממלכתית
למען
בליכוד

נכונים לנו ימי מאבקים קשים; עם פרעה המתחרט, עם שונאים, ובייחוד עם עצמנו. עגל הזהב!
בנימין זאב הרצל

הקומדיה היא אומנם, כפי שאמרנו, חיקוי נפשות פחותות מן הרגיל — אך לא ביחס לכל דבר שהוא רע!
אריסטו

E=MC²!
אלברט פרנקנשטיין

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד!
דוד המלך

ההגנה חיא ההתקפה הטובה ב-יותר!
יוהן קרויף

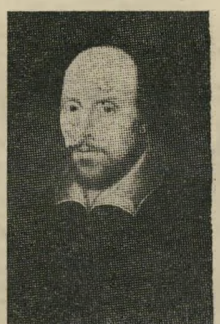

מלכים ממך ייצאו ואתה לא לא מלך: הידד, הידד מקבת ובנקו!
וויליאם שייקספיר

ואלו מועמדי לעם לכנסת:

1. דוד המלך
2. אליעזר שוסטק
3. דוד בן-גוריון
4. אריסטו
5. בנימין זאב הרצל
6. זלמן שובל
7. יגאל הורוביץ
8. אלברט איינשטיין
9. אהוד אולמרט
10. יוהן קרויף
11-12. וויליאם שייקספיר ומשה שמיר
13. אברהם יופה

זו היא פניה אישית-בציפיה לתשובה אישית

לאה רבין הביכה את קיסינג'ר:

„אני יודעת למה משאיר את אשתך בביתו!"

■ רעיית ראש־הממשלה, **לאה רבין**, סבורה ככל הנראה, כי העם בישראל אינו מעריך בצורה ראויה את המאמצים שעשה עבורו בעלה, **יצחק רבין**, בעת סיורו האחרון באהבצות־הברית. כדי לתקן את הרושם שהתקבל בממשלה כשחקן־טניס, דיווח לאחרונה השבועון האמריקאי פיפל (אנשים). ליד תמונתו של יצחק רבין בעת מישחק־טניס, כתב העיתון: „מאבדים את הנשימה, אם אין זמן להתאמן בטניס," אומר רבין, מה שמסביר, אולי, מדוע ריצתו

משה נרמל חבר־הכנסת ושר־התחבורה לשעבר, לא הפסיק את פעילותו הציבורית. לאחרונה התמנה כחבר ועד־הנאמנים של תיאטרון בימות, ומאז הוא מרבה להופיע באירועים הקשורים בתיאטרון. באחד האירועים האלה התיישב ליד המונתה הענקית של השחקנית המנוחה מרילין מונרו, והביט בשחקניות שעל הבמה והפטיר: „פעם היו שחקניות."

ארץ ביגלל דיווחי העתונאים, ולשפר את דימויו של בעלה, פתחה לאה במיבצע־הסברה. היא מופיעה במקומות שונים בארץ, ומרצה על הנושא „תולדות מסעו של ראש־הממשלה בארצות־הברית." באחת ההרצאות, שנערכה באשדוד, סיפרה לאה רבין על נשף־הכוכבים שנערך לכבוד ראש־הממשלה בלוס־אנג'לס. היא פגשה שם את שר־החוץ **הנרי קיסינג'ר**, שהופיע בגפו, ו־אמרה לו: „איך זה שהשארת את אשתך לבד בבית?" תשובת קיסינג'ר, אליבא דלאה רבין: „**ננסי** חולה, ולכן באתי לבדי." אבל לאה לא נפלה במלכודת. „על תספר לי מעשיות," אמרה להנרי, לדבריה. „אני יודעת שאתה מחבב כוכבות־קולנוע..." דיווחה לאה על תגובת קיסינג'ר: „הוא הסמיק, כמי שנתפס בקלקלתו."

■ במסיבה אחרת, סיפרה לאה רבין, פגשה בנשיא ארצות־הברית, **ג'ראלד פורד**, כשעיניו אדומות. „זה בא לך ממאמץ־יתר," אמרה לו, „אני מציעה לך ללכת לישון ולתפוס שלווה." פורד הרגיע את לאה המודאגת: „העיניים אינן אדומות מעייפות. זה בא לי מהכלור שבמי הבריכה הפרטית שלי." כשסיימה לאה את דיווחה על תולדות מסע בעלה בארצות־הברית, נאנחה: „אני מקווה שהערב לא פיספסתי."

■ על כישוריו של ראש־הממשלה כשחקן־טניס, דיווח לאחרונה השבועון האמריקאי פיפל (אנשים). ליד תמונתו של יצחק רבין בעת מישחק־טניס, כתב העיתון: „מאבדים את הנשימה, אם אין זמן להתאמן בטניס," אומר רבין, מה שמסביר, אולי, מדוע ריצתו מזכירה גילגול של טנק פטון דרך מעבר המיתלה."

■ בפגישה שהיתה לשר־החוץ לשעבר, **אבא אבן**, עם קבוצת כתבים צרפתיים בישראל, גילה אבן את דעתו על נשיא אוגנדה **אידי אמין**: „הבעייה שלנו עם אידי אמין אינה נובעת מזה שהוא עבר קורס־צניחה בישראל, אלא מכך שהמיצנח שלו נפתח..."

■ פליטת־פה פרוידיסטית היתה לשר־המישטרה, **שלמה הילל**, בעת שנפגש עם כתבי־חוץ לדווח להם על ההתנגשויות בין המישטרה למתפרעים ביום־האדמה בגליל. כאשר דיווח על הנפגעים, אמר השר באנגלית: „שישה אנשים נרצחו..." הוא התכוון כמובן לומר „נהרגו", אלא ששכח לתקן את עצמו. איש גם לא העמידו על טעותו. כתוצאה מכך שודרו דבריו בגוסח זה בכל תחנות־הרדיו בעולם, ששמיעו את דבריו.

■ בישיבת ועדת־השרים לענייני־רווחה דיבר שר־העבודה **משה כרעם** בגושא פיצויי ההתייקרות, בהפנותו את דבריו אל שר־האוצר **יהושע רבינוביץ'**. רבינוביץ, כדרכו, היה רכון על השולחן ועילעל בניירותיו. ברעם, שנפגע מחוסר־ההתייחסות של שר־האוצר, צעק לעברו: „רבינוביץ', תסתכל עלי כשאני מדבר אליך!" רבינוביץ' לא התרגש. לאט־לאט הרים את ראשו מהשולחן, חבש את משקפיו והסתכל על ברעם, שרק כעבור כמה דקות של תדהמה המשיך בדבריו.

■ שר־התחבורה **יצחק רפאל** תקף, באחת מישיבות הממשלה, את שר־הביטחון **שמעון פרס**, וטען, כי זה הצטלם ליד טיל לאנס לצורכי פירסומת עצמית. פרס לא נשאר חייב. קרא לעבר שר־התחבורה: „כשאתה הצטלמת ב־גמל אשדוד כשספר־תורה ביד **יהושע פרץ** לצידך, אני אמרתי לך משהו?"

■ יו"ר ועדת־הכספים של הכנסת, ח"כ **ישראל קרגמן**, נוהג לפרסם מדי־פעם רעיונות העולים בראשו בעת ישיבות הכנסת. אימרותיו, שלדעתו הן רוויות חוכמת־חיים, זכו כבר בתואר „אימרות ה־יושב־ראש קרגמן." המיכתמים האחרונים שפירסם קרגמן: „לשקר יש כנפיים" ו „עובד זתיק — כיין עתיק," או „כותרות התיקשורת מעבירות את העסקנים על דעתם."

■ ראש־עיריית ירושלים **טדי קולק**, עשה הכנות נפשיות ומעשיות כדי לארח את עמיתו, ראש־עיריית ציריך, ד"ר **סטפן ויידמר**, שאמור היה להגיע לבירה לרגל הפתיחה החגיגית של גני ציריך שלמרגלות חומת העיר העתיקה. אולם ברגע האחרון התבטל הביקור, ושערי הגנים נפתחו בלא נוכחותו של האורח. סיפר טדי קולק: „ויידמר נקרא לשירות־מילואים בן שלושה שבועות, ולכן לא יכול היה להגיע."

■ מה קורה כששני אנשים מאותה מישפחה עוסקים בענייני ציבור? **זיווה** („צ'י־צ'ילה") **להט**, רעייתו של ראש־עיריית תל־אביב **שלמה** („צ'צ'") **להט** טוענת, שקורה „פאנצ'ר". זיווה, שהיא בין השאר גם חברת הוועד־המנהל של מוזיאון תל־אביב, קיבלה הזמנה להצגת־בכורה חגיגית של סרט שקיימה אגודת ידידות בית־החולים תל־השומר. כשסיפרה זאת לבעלה, אמר לה, כי גם הוא מוזמן להצגת־הבכורה. רק בערב ההצגה הסתבר להם שאינם הולכים לאותו סרט. צ'צ', הסתבר, הוזמן להצגת־בכורה שקיימה קרן נפגעי צה"ל. מישפחת להט, שהתכוונה לבלות את הערב בצוותא, נאלצה להתחלק. „הבנים **אבנר** ו**דן** העדיפו ללכת עם אמם. „הם מעדיפים את לייזה מינלי על־פני פיי דאנאוויי," הסבירה זיווה להט.

■ אגב, בימים אלה קיבלה זיווה להט מיכתב־התפטרות מבעלה. מסתבר, כי בעיקבות ההתארגנות־מחדש של חברי הנאמנים של מוזיאון תל־אביב, הוחלט לפטר את חברי הוועד־המנהל של המוזיאון, בו חברה כאמור גם זיווה. על מיכתב־ההתפטרות שנשלח אליה היה חתום בעלה, ראש־העיריה. מי שנהנה באופן מיוחד מהמיכתב היו בניהם של השניים, שהחליטו למסגר אותו ולתלותו בחדר־השינה של הוריהם.

■ מנהל־המכירות של חברת התמרוקים הלנה רובינשטיין בישראל, **משה ברוך**, נקלע לתמרוקיה בעת שנכנסה לשם לקוחה מאוכזבת, שהתלוננה בפני המוכר, כי כתוצאה משימוש בקרם־פנים של החברה, החלו לצמוח לה שערות על לחייה. „אני אתבע מכם פיצויים," איימה האשה בת ה־50. ברוך הסיר את מגן־השפתיים שלו, ניגש אל האשה, הסתכל היטב על לחייה, ואמר: „גברת יקרה, אני מצטער, אבל אין לי שום דבר נגד נשים עם זקן."

קיסי ממן הדוגמנית הישראלית העולה מאנגליה, זכתה בפירסום נרחב באיטליה, אחרי שריבעון מעצבי־התיסרוקות האיטלקיים, אסטטיקה, בחר בתיסרוקתה כאחת התיסרוקות המאפיינות את ישראל. כתבת הריבעון ביקרה בישראל, ערכה סיור במספרות־האופנה. היא בחרה בתיסרוקת שעוצבה על־ידי ליזה בביוף (בתמונה עם קיסי), פירסמה את צילומיה בכתבה.

אנשים

בעתו, גילה את קרחתו ואמר לאשה: „אני מוכן לשלם לך מיליון לירות, בתנאי שתוכיחי לי שהקרם הזה יצמיח שערה אחת נוספת על ראשי." האשה נרגעה, וויתרה על תביעתה.

■ לפני נסיעתן להולנד, כדי לייצג את ישראל בתחרות האירוויזיון, החליטו **יר־דנה ארזי, לאה קופטין** ו־**רותי הורצמן**, חברות שלי־גלריות בעין־כרם. כשעזבה את ירושלים, בדרכה לתל־אביב, הסתבר לה כי שכחה את הרישום בחדרה שבמלון, היא מיהרה להתקשר עם פרנק, בקשה ממנו שיגש לחדר שבו התגוררה, יקח את הרישום ו־יעבירו אל בנה, עודד. פרנק מיהר למלא את מבוקשה, בי־רור מהיר העלה, כי החדרנית, שאיננה מבינה גדולה בציור, שייית שוקולד־מנטה־מסטיק, כי מה שבטוח ביטוח, והלכו לס־דר לעצמן ביטוח־חיים באחת החברות. אך החברה סירבה לבטחן, בגלל נסיון־ההתאבדות של ירדנה ארזי לפני מיספר חודשים.

■ בצרה גדולה מצא את עצמו **פרנק נורפמן**, איש־יחסי־הציבור הצעיר של מלון הילטון הירושלמי. פרנק הוא ידידו הקרוב של **עודד גרא**, בנה של **מאירה גרא**, המ־נהלת את המרכז הישראלי אמ־ריקאי לתרבות בניו־יורק. ל־אחרונה הגיעה מאירה לישראל עם מישלחת של הבונדס, ובין השאר שהתה גם במלון הירו־שלמי. במסגרת סיוריה בגלר־יות רכשה רישום יקר באחת השליכה את הרישום היקר ל־פח־האשפה. בעזרתה של מנ־הלת משק־הבית נבר פרנק ב־אשפה, שם מצא את הרישום, ששוויו כאלפיים לירות, כש־הוא מקומט, אולם עדיין שלם. הוא מסר אותו למכבסת המ־לון, שם גיהצוהו, והעבירו מייד לידיו של עודד גרא ה־מתגורר בביתה של דודתו, ה־דוקטור **מתילדה קרים**, ה־נשואה ל**ארתור קרים**, נשיא חברת־הסרטים ההוליוודית יו־ניברסל קרים. אגב, אין זו הצרה היחידה שפקדה את מישפחת גרא. לפני כמה חודשים נשרף הבית שבו מתגורר עודד, ה־שוכן מול ביתו של נשיא ה־מדינה **אפריים קציר** במ־כון וייצמן שברחובות, ורק לאחרונה שופץ.

דני דגן האמרגן לשעבר, שהוא אחיהן הבכור של כתבת־האמנות ריבקה רז ושחקנית־הקולנוע הצעירה פנינה וילצ'ר, חגג רק לפני שלושה חודשים את טכס הכנסת בנו חרביעי בבריתו של אברהם אבינו. בשבוע שעבר הוא העמיד חופה לבתו הבכירה עינת. עינת, שהיא תלמידת בית־הספר לאחיות, נישאה לרופא. בתמונה: דני דגן (שני משמאל) עם בתו וחתנה.

חיים ברלב שר המיסחר־והתעשייה היה אורח־השחקן זאב רווח (מימין) „רק היום". זאביק ואשתו, שולה (באמצע), אירחו את השר במסיבת קוקטייל. במסיבה הוגשו לאורחים רק משקאות קלים. התאכב השר: „אמרו לי שאני מוזמן לחרים כוסית. לא העליתי בדעתי שזו תהיה כוסית של סודה."

מטמון גדול יותר ממתין לך בבנק הפועלים.

מענק מיידי עד 1800 ל"י

המטמון החדש של בנק הפועלים, "מטמון 18,000", מזכה אותך בהטבות רבות ומיוחדות:

* מענק מיידי של 10% מסכום הפקדתך ועד ל – 1,800 ל"י.
* 100% הצמדה של הקרן והמענק.
* הקרן והמענק נושאים ריבית.
* כל רווחיך בתכנית זו פטורים ממס.
* אתה יכול לחסוך עד 18,000 ל"י, גם בתשלומים חודשיים.

אל תוותר על חלקך במטמון הגדול יותר. הצטרף לתכנית "מטמון 18,000" של בנק הפועלים.

פרטים גם בסניפי בנק אמריקאי ישראלי, בנק עין חי ובנק קונטיננטל.

בנק הפועלים בע"מ

המהפכה השקטה בבנק הפועלים

אין ביקוש לטלוויזיה ציבעונית

הביקוש לטלוויזיות ציבעוניות ירד כמ־עט לאפס, בגלל מחירן הגבוה והשקעה הנוספת שיש להשקיע באנטנה מיוחדת לקליטת שידורי־הצבע של ירדן — כך מסר **טוביה נדב**, בעל „סלון מרכזי" בתל־אביב, שהוא רשת מכירות מוצרי־החשמל הגדולה בישראל.

נדב אמר כי מחירה של טלוויזיה ציבעונית נע כיום סביב 15 אלף לירות, אולם יש להוסיף עוד 1500 לירות לערך, לחתקנת אנטנה מייוחדת לק־ליטת שידורי־הצבע מירדן, אם המקלט איננו נמצא בירושלים. בעלי מקלטים ציבעוניים שלא התקינו אנטנה מייוחדת, סובלים מהפרעות בכל שינוי במזג־האוויר.

כן גילה נדב כי נמשך הביקוש למכ־שירי־חשמל, תודות למדיניות־הפיחותים הממשלתית וחששם של הקונים ממס־ערך־מוסף ומיסים אחרים, שייקרו את המוצרים. כיום קונים בעיקר מוצרי־יסוד כתנורי אפייה וגז, מכונות־כביסה, מקררים וטלוויזיות. הרוב המכריע של הקונים הם רוכשי דירות, הזקוקים ל־ציוד לדירה, וכימעט שאין רכישות של בעלי ציוד המחליפים אותו בחדיש יותר.

נדב התריע על אי־התערבות־הממשלה בנעשה בתחום המכירות של מכשירי־חשמל. הוא טוען כי דרושה חקיקה, שלפיה יחוייב כל מוכר של מוצרי־חשמל להפקיד ביטחונות להבטחת כספי הלקוחות. היו כמה מיקרים של פשיטת־רגל של סלונים גדולים, והנפ־געים היו הצרכנים הקטנים. כיום יכול כל אחד לשכור חנות, להציג בה מכ־שירי־חשמל שהוא מקבל חינם מהיצ־רנים, למכור לצרכנים תוך כמה ימים, לגבות מיליוני לירות על חשבון המו־צרים ולהיעלם עם הכסף. כאשר יבואו הקונים לבקש את כספם ימצאו כי ה־חנות היתה שכורה, המוצרים המוצגים בה שייכים ליצרנים וחם איבדו את כספם.

טוביה נדב
בלי צבע

טלפונים ישראליים בסינגפור

ידע ישראלי במערכות־טלפונים מנוצל עתה להקמת מיפעל ענק לייצור מערכות טלפונים מתוחכמים בסינגפור. הידע הוא של יצרן מערכות הטלפונים וה־אלקטרוניקה „שחורי אלקטרוניקה", בעל מיפעל בישראל.

דויד שחורי התמחה ופיתח מער־כות־טלפונים בעלות זיכרון, וכן מער־כות ציוד־עזר לטלפונים. המיפעלים ש־מהם רכש אביזרים למיפעלו, התעניינו במוצרים שפיתח, ועתה מוקם בהש־תתפותו מיפעל בסינגפור, לייצור טלפון עם מערכת זיכרון הפועל בעזרת לחצנים. טלפון דומה נמכר בארצות־הברית ב־מחיר של 120 דולר לצרכן, ובארץ הוא נמכר ב־3000 לירות לערך. שחורי מוכר טלפון מקביל, בעל אותן תכונות, ב־1800 לירות. הוא גם מנהל משא־ומתן על הקמת מיפעל דומה באיראן, לייצור הטלפונים שפיתח.

מאבק לרכישת דפוס „אדרע"ת"

שתי קבוצות מתחרות על רכישת דפוס „אדרע"ת" בנצרת, שנכנס לקשיי־נזילות: קבוצת „שירותי הנדסה", בעלת חוצאת־הספרים „כרטא", מציעה עבור המיפעל 9 מיליון לירות; „מיפעלי נייר־חדרה" מבקשים אף הם לרכוש את הדפוס החדיש.

הדפוס חושתת על קבלת עבודות, ש־אותן מבצע כיום „המדפיס הממשלתי" בירושלים, אולם המדפיס מנע את ח־דבר, ובעלי־הדפוס החליטו למכרו.

פרשת פדן

חבר־הכנסת **ידידיה ארי** (ליכוד) פנה אל שר־האוצר בסידרת שאלות, ב־עיקבות הכתבה ב„העולם הזה" על מע־כ"ל החברה לשיקום המלאכה, **יהודה פדן**.

בארי שואל את שר־האוצר אם נכון כי פדן היה באותה עת גם בעל־מניות ומנהל בחברה פרטית בשם „צוהר", הבו־נה אף היא מיבני־מלאכה. הוא שואל אם נכון שמינהל־מקרקעי־ישראל העמיד שטח של 18 דונם לרשות התאחדות בעלי המ־לאכה, ושזו מסרה אותו ל„צוהר". כן שואל בארי אילו צעדים נוקט שר־האוצר נגד מעשיו של פדן, וכן בעניין מסירת הקרקע על־ידי מינהל־מקרקעי־ישראל.

גפן וספקטור חוזרים

אנשי־העסקים **איקן גפן** ו**זבולון ספקטור**, שיצאו עם משפחותיהם למסע ארוך בבראזיל, חוזרים ארצה בשבועות הקרובים. בעיקבות נסיעתם נפתו שמועות, כאילו הנסיעה קשורה בתביעות מס־הכנסה משני האנשים. עורך־הדין שלהם, **יהודה רסלר**, הכ־חיש מכל וכל את הדבר, וטען כי הושג הסדר־תשלומים משביע־רצון עם מס־ההכנסה.

כפי שנודע, תבע מס־ההכנסה משני אנשי־העסקים למעלה מ־3 מיליון לירות עבור ריווחיהם בשנים הקודמות. ספק־טור וגפן משקיעים בעיקר בעיסקי־דלא־ניידי. במחלך ההתמקחות עם מס־הכנסה חושג הסדר, וכבר שולמו 1.2 מיליון לירות על חשבון התביעות.

האוצר והיטל־המלאי

כמה סוחרים גדולים גילו, כי כדאי להם לשלם לאוצר היטל־מלאי גדול ככל האפשר. פקידי־המכס, שערכו רישומי־מלאי, הופתעו לגלות כמה סוחרים ש־ביקשו להגדיל ככל הניתן את הערכת החיטל שעליהם לשלם.

לא, סוחרים אלה אינם מתנדבים לסייע לקופת האוצר. אלה הם אנשי־עסקים שנונים, שהתייעצו עם רואי־חשבון, ואלה הסבירו להם מדוע כדאי הדבר.

נניח שברשותך מלאי בשווי 500 לירות, ובעיקבות הפיחותים גדל ערכו ל־1000 לירות. אם תשלם היטל־מלאי כדין, תשלם אותו לפי תנאי תשלום היטל־המלאי, שהם בתשלומים וללא ריבית והצמדה. כאשר תמכור את ה־מוצר עליו שילמת היטל־מלאי, ויהיו לך רווחים גדולים יותר כתוצאה מגידול ערך המלאי, לא תצטרך לשלם מס־הכנסה על ההפרש, כיוון שכבר שילמת היטל־מלאי.

אולם אם לא שילמת היטל־מלאי, ורווחיך יגדלו כתוצאה מעליית הערך, תצטרך לשלם מס־הכנסה, שהוא בת־נאי־תשלום קשים מאד־לרוב במזומן, והתשלומים צמודים ונושאים ריבית גבוהה.

המסקנה: לסוחר המנהל ספרים, כדאי לשלם היטל־מלאי מירבי. הוא מקטין בכך את תשלומי מס־ההכנסה שלו, לטובתו.

השכירים והיוקר

לפי נתוני הלישכה המרכזית לסטטיס־טיקה, עלו המחירים לצרכן מינואר 1974 ועד סוף דצמבר 1975 ב־93 אחו־זים. תוספות־היוקר ששולמו לגבי תקופה זו מסתכמים ב־60 אחוזים. ביולי 1974 שולמה תוספת יוקר של 20.7 אחוזים, בפברואר 1975 שולמו 20 אחוזים במ־זומן ועוד 10 אחוזים באיגרות־חוב, וביולי 1975 שולמו כ־10 אחוזים ב־ממוצע.

מכאן שהפיגור בפיצוי השכירים על התייקרויות השנתיים הללו הוא לפחות 33 אחוזים!

בימים אלה הודיעה ההסתדרות על תשלום תוספת־יוקר של 10 אחוזים בילבד, בגין התייקרויות העבר, כך שגם אם מתחילת השנה ועד המועד הבא של תשלום תוספת־היוקר, בסוף השנה, לא יהיו כל התייקרויות, כבר קיים פיגור של 23 אחוזים על השנתיים הקודמות.

כיוון שרק בימים אלה חלה תת־ייקרות כללית בשיעור של 5%, ברור כי שיעור הפיגור של משכורות השכירים, אחרי עליית המחירים מאז ינואר 1974, מגיע ל־28%.

לאן נעלם חיים בר־לב?

במדינת ישראל קיים חוק נגד מונו־פולים, האוסר עליהם העלאות־מחירים ורווחים לא־סבירים. בתל־אביב קיים „קאונטרי־קלאב" שהוא חיחידי בעיר, ולכן הוא מונופול. לאחרונה הוא העלה את מחיריו ב־50 אחוזים לערך, גובה עתה מכל משפחה 3100 לירות לשנה.

העלאת־מחירים זו לא רק שאינה חוקית, בגלל היותו מונופול, אלא היא גם נוגדת את חוק השמירה על רווחים סבירים.

בדיקה של הנתונים מראה, כי ב„קאונ־טרי־קלאב" רשומות כיום למעלה מ־6000 משפחות, המשלמות מדי־שנה 18 מיליון לירות. ההוצאות המכסימליות השוטפות הן 2.1 מיליון לירות. ההשקעה במקום הוחזרה מזמן. מכאן שבעלי־המ־קום גורפים מדי־שנה 16 מיליון לירות רווח ברוטו. לא רע.

החישובים מראים, כי גם אם יורידו את מחיריהם ב־50 אחוזים, יהיו־היו 6 מיליון לירות לשנה. והיכן חשר הממונח על המונופולים וחרווחים, **חיים בר־לב**?

הדי"לים והמטבע הזר

כידוע, ניתן לנוסעים במטוסי „אל־על" לשלם תמורת רכישות של בקבוק־משקה וסיגריות במטוס, בלירות יש־ראליות או במטבע זר. אין כל פיקוח על כמות המוצרים שנמכרה בלירות ישראליות. אין כל מניעה שהמוכר יעביר לאוצר תמורת המכירות רק לירות ישראליות לפי השער הרישמי, ימכור את המטבע הזר שקיבל במחיר השוק השחור, יעשה כ־20 אחוזים מן הצד ובלי מס על סך־כל המכירות.

אותו דבר אמור גם לגבי תשלום מס־הרציף, שהוא שיבעה דולר לנוסע ה־יוצא את הארץ. ניתן לשלמו בלירות ישראליות. אם להניח כי מדי־שנה יוצאים את לוד כמיליון אנשים חרי מדובר במחזור של 7 מיליון דולר ל־שנה, היכולים להימכר בשוק השחור. ההפרש הנקי, לטובת המוכר הלא־ישר, הוא 1.4 מיליון דולר לשנה. במכירות של משקאות וסיגריות במטוסים, ה־מיספרים גדולים, כמובן, הרבה יותר.

חשד בגרוסמן בפרשת „בנק־ברימניה"

כמה מעובדי „בנק ארץ־ישראל־בריטניה", הנמצא בפירוק, טוענים כי קיים חשד **שיצחק גרוסמן**, סגן המפקח־על־הבנקים, ניצל את כספי חבנק שבפירוק לעיסקי ניירות־ערך פרטיים שלו.

גרוסמן עצור עתה על־ידי המישטרה, בחשד של ניצול תפקידו ב„בנק־ישראל" לעשיית רווחים פרטיים ברכישות ומכי־רות של ניירות־ערך. גרוסמן היה אחראי מטעם „בנק־ישראל" על השקעת כספי הבנק שבפירוק בניירות־ערך.

המפרק עובר על החוק

לפי החוק חייב מפרק עסק, שמונה על־ידי בית־המישפט, להגיש מדי שישה חודשים דין־וחשבון כספי על מה שעשה ועל מצב העסק שבפירוק (סעיף 115 ל־פקודת החברות, תקנות פירוק).

אך עברו כימעט שנתיים מאז מינה בית־המישפט את **יוסף מילוא** כמפרק של „בנק ארץ־ישראל בריטניה", ועד כה לא הוגש לבית־המישפט כל דין־וחש־בון. למרות הפרת־חוק ברורה זו, אין השופט המחוזי, **שלמה לובנברג**, חאח־ראי על הפירוק, ממהר להעניש את המ־פרק, ולדרוש ממנו כי יקיים את החוק.

שופט לובנברג
בלי פיקוח

גם בטוח וגם יפה!

להגנת ביתך!

נגד פורצים, גנבים, מחבלים ושאר מרעין בישין יש לך כבר מקלט. יש לך כבר דלת ביטחון בחדר המדרגות.

אבל מה עם דירתך?

הרכבת מנעול נוסף ועוד מנעול נוסף בעל ארבעה כיוונים אינו מרתיע את הפורצים. (הסטטיסטיקות של המשטרה מראות על עליה במיספר הפריצות). זהו סימן שעד היום אין פיתרון לבעיות הגנת הדירה. אל תאמר שאין לך דבר בבית ואתה לא צריך הגנה. האם ראית את „הפוגרום" שמשאיר פורץ אחריו? מי שראה, לא ישכח ובצדק! הוא לא ישן בשקט בלילות.

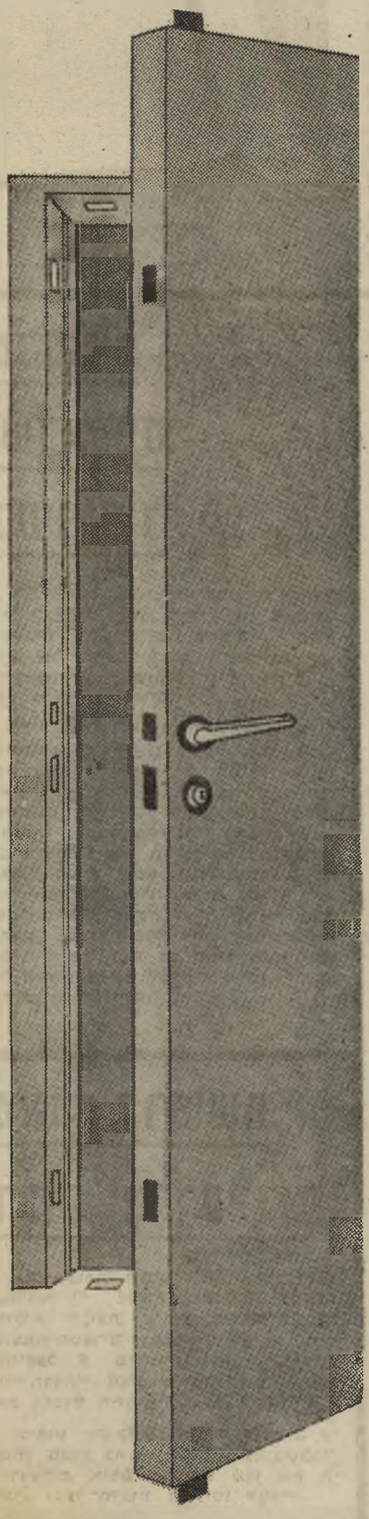

מהו ביטחון מושלם?

מר צבי רוכמן, מומחה עולמי לענייני בטחון, משיב: „בטחון מושלם ניתן להשיג על־ידי משקוף, דלת, צירים, מנעול ומפתח וכל אלה מוסווים בצורה נאה".

הקדם תרופה למכה

חב' „דלתות רום" מציעה לך פתרון מושלם לבעייה זו

משקוף: המשקוף בביתך עשוי מעץ — חבל שתוציא את כספך על מנעולים נוספים ודלתות פלדה מיוחדות. בעזרת לום פשוט, או מכה חזקה בעזרת הכתף המשקוף בביתך נופל יחד עם כל הדלת.

הדלת: הדלת הרגילה שבביתך חלולה, עשויה מדיקט פשוט. הנסיון הוכיח שאפילו מנעול בעל 4 לשונות סגירה אינו עוצר את הפורץ, אשר בעזרת כלי פריצה פשוטים מסוגל לפצח את הדלת עצמה. כדי לענות על דרישות הבטחון, על הדלת להיות מורכבת משכבות של פלדה (המורכב בשיטת הסנדוויץ'), עמיד בפניפיצוח, אש וירי מנשק קל. המנעול חייב להיות מותקן בתוך הדלת וליצור איתה מנגנון נעילה בחטיבה אחת.

הצירים: אזורי הצירים ופינות הדלת הן הנקודות הרגישות ביותר. מכיוון שחן חלשות ניתן להחדיר דרכם לום ולפרוץ את הדלת. הפתרון: בעזרת צירי מיסבים מיוחדים המחוברים לדלת ולמזוזה ב-12 נקודות ובעזרת לשונות צירים הפועלים בשיטת סגר כספות.

המנעול: נעילת הדלת בעזרת מספר מנעולים תורמת רק לשיפור הרגשה, אולם אינה מהווה בטחון ממשי. נהפוך הוא, מנעולים רבים בצידה של הדלת או מנעול במרכזה ולא במקומו הטבעי מושך את תשומת לב הפורץ. מומלץ להתקין מנעול אשר יסגור את הדלת בו זמנית ב-7 נקודות שונות על-ידי סיבוב מפתח אחד.

המפתח: קורה לפעמים שאתה נשאר מחוץ לדירה ללא מפתח והדלת נינעלת מאחוריך. מה תעשה? ברור! תזמין מסגר והוא יפתח למענך את המנעול תוך מספר דקות וללא הפעלת כוח. אם המסגר פותח את הדלת, גם הגנב יפתח את הדלת, גם לו יש מפתח גנבים.

לידיעתך! גניבה על-ידי מפתח מותאם אינה מוכרת על-ידי חברת הביטוח כפריצה והיא לא תפצה אותך עבור גניבות שנעשו בדרך זו. כל צורת נעילה אפילו זאת הסוגרת את הדלת במספר מקומות, אולם נעשית על-ידי מפתח פשוט כמו בדוגמא, אינה מבטיחה אותך.

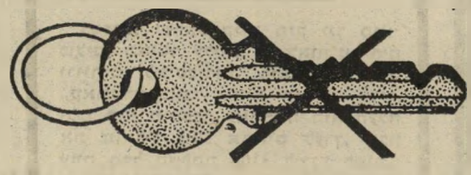

אל תבזבז כספך!

בדלת שלנו תקבל מפתחות אשר לא ניתנים לשיכפול או העתקה בכל צורה שהיא.

חזית חיצונית: הדלת חייבת להיראות כדלת רגילה שלא תמשוך תשומת־לב מיוחדת.

„דלתות רום" עונות על כל דרישות הביטחון והאיכות, יפות ודקורטיביות ומבחינה חיצונית דומות לדלת רגילה

„דלתות רום" — מפעלי „דלתא", איזור התעשיה, נתניה, טלפון 053-22549 — כערב: 053-30530.

„הם מבינים רק כוח!"

מאת

אלי תבור

„ה ערבים מבינים רק את שפת הכוח... אי־אפשר לדבר אליהם ב־היגיון או בשפת התבונה... הם אספסוף ש־לא יהיה לעולם לעם... כולם צבועים. הם יחייכו לך בפנים ויתקעו לך סכין מאחרי גבך... עם של כפויי טובה. כל מה שתעשה עבורם — הם יחזירו לך רעה תחת טו־בה... רק כוח! רק כוח הם מבינים!"

הדברים אינם חדשים. הם ליוו את מיפעל־התחייה הישראלי הלאומי בארץ מתחילתו. אפשר היה לשמוע אותם מפי אנשי השומר בתחילת המאה באותו נוסח כמעט שהם מושמעים כיום בפי שוטרי מישמר־הגבול.

במרוצת השנים הם טופחו למדרגה של השקפת־עולם, הנתמכת על מה שחוצג כתורות סוציולוגיות ואתניות. למעשה לא היו דברים אלה אלא תוצאה של בערות, טימטום ופחד מפני הבלתי־מוכר ובלתי־ידוע. הם היו תגובה אינסטינקטיבית ותת־הכרתית של מיעוט קטן שניסה להיאחז בסביבה חדשה, זרה לרוחו ולתפיסת־עולמו המיזרח־אירופאית. הוא לא ידע את שפתה. הוא לא הכיר את מינהגיה. הוא לא היה מודע למורשתה התרבותית. התוצאה ה־בלתי נמנעת היתה אז: הסתגרות ותת־גוננות מפני מה שנראה אספסוף עויין ו־אימתני, המעמיד בסכנה את עצם־הקיום.

האידיאולוגיה, שטופחה על ידי שורה של מנהיגים ציוניים, ובראשם דויד בן־גוריון וגולדה מאיר ושעליה גודלו דורות שלימים בארץ הזו, גרסה שההידברות עם הסביבה הערבית אפשרית רק בשפה אחת: שפת הכוח.

בימי מאורעות־הדמים של שנות העש־רים והשלושים ניתן היה למצוא לפחות הסבר פסיכולוגי לגישה זו. שפת־הכוח היא תגובת תפחד של תחלש. הקיפוד חייב לזקור את קוציו כשהוא חש את עצמו בסכנה. תקרפדה מתנפחת כדי להגדיל את מימדי גופה. גבר „יעשה שרירים" כדי להר־כית שלא כדאי להתעסק עמו. זוהי שפת הכוח של הטבע.

■ ■ ■

ב חמישים השנים האחרונות חלי כמה תמורות רציניות בארץ הזאת. המיעוט הפך לרוב. הרוב הפך למיעוט אבל תפיסת־העולם לא השתנתה. שפת־הכוח, כפי שהוכח בשבוע שעבר, נישארה השפה הרשמית היחידה בה מדברים אל ערביי ישראל.

כאשר מדינה ריבונית ובעלת־עוצמה מדברת אל מיעוט לאומי שבתוכה בשפת־הכוח, כפי שנעשה בשבוע עבר בגליל, אין זו כבר הפגנת־שרירים. זהו גילוי מובהק של חולשה. הוא מעיד שממשלת־ישראל פוחדת מערביי ישראל. שהיא אינה מתייחסת אליהם כאל אזרחים שוויי־זכויות.

היא נוהגת כלפיהם בשיטת של דיכוי וטירור כפי שנוהגים כלפי עם כבוש. בדיוק כפי שנהגה לפני שבועות מיספר לדיכוי הפגנות־המחאה בגדה־המערבית.

הסימפוזיונים, הנערכים עתה בפורומים שונים, כדי לברר מה גרם להתפרצות־הזעם של ערביי־ישראל ב„יום האדמה", הם יותר ממגוחכים. התמיהות, המועלות על ידי פובליציסטים נסערים מעל עמודי העיתונות, בנוסח „מה קרה להבנה היהודית־ערבית ששררה במדינה 28 שנה?" הן נלעגות ב־איוולתן. מעולם לא היתה הבנה כזאת. אלא בסיטפוטי היועצים ושאר המומחים־כביכול, לענייני ערבים.

לא צריך להרחיק־לכת כדי לחפש סי־בות לריגשות הזעם, התיסכול והקיפוח. ה־מקנגים בקרב ערביי ישראל. אפשר למצוא אותן בתולדות המיעוט הערבי במדינה. 28 שנים של נישול, שוד רכוש נטוש, הפקעות, דיכוי־לאומי, פיגור חברתי וכלכלי ועידוד המישטר הפיאודלי הן קרקע פו־רייה דיה להתקוממות. אין שום צורך ב־הסתה לשם כך, לא ממוסקבה ולא מאש"ף.

מי שמנסה לחפש את הסיבות להתפרצו־יות ולהתסרעו"ת שאירעו בכפרי הגליל ב„יום האדמה" במאורעות לבנון, בהתחז־קות מעמדו הבינלאומי של אש"ף, או ב־הוראות שהגיעו ממוסקבה, מחפש את ה־פרוטה שאבדה לו מתחת לפנס, במקום בו לא אבדה.

את הסיבות אפשר למצוא במאות אלפי הדונאמים המופקעים של ערביי ישראל מאז הקמת המדינה, ב־18 שנות מימשל צב־אי, בטבח כפר־קאסם, בטיפוח שיכבה של קווייזלינגים ומלשינים, בלחצים על ערביי ישראל כדי שילמדו את שירי ביאליק ב־בית־הספר, יחגגו את יום־העצמאות של המדינה היהודית ויצביעו בעד המסד"ל.

עצם העובדה שההספלייה והקיפוח מעוג־נים בחוקי־המדינה, כמו חוקי הביטוח־הלאומי המקציבים לילדים ערבים סכומים קטנים יותר מאשר לילדים יהודים, בתואנה שהוריהם לא שירתו בצה"ל, אינה מצריכה סיבות נוספות להתפרצות. התמיהה ה־תגיונית היחידה היא, כיצד לא התרחש קודם מה שאירע השבוע.

■ ■ ■

ה ניסיון להציג את רק"ח כאחראית למאורעות־הדמים בגליל, אינו רציני יותר מזה בו הוצגה הטלוויזיה הישראלית כאחראית למהומות בגדה־המערבית.

בכך שדיכאה כל ניסיון להתארגנות לאו־מית עצמאית מכובדת של ערביי ישראל, במיסגרת פוליטית לגיטימית, דחפה ממש־לת־ישראל במו ידיה את ערביי המדינה לזרועות רק"ח, שנותרה האמצעי היחיד לבטוי הזדהות עם הלאומנות הערבית. תוק־פי רק"ח מזכירים עתה את הנער שרצח את הוריו ומתחנן בקול־בוכים שירחמו עליו, מפני שהוא יתום. הקריאות שהושמעו השבוע להוצאתה של רק"ח מחוץ למיסגרת החוק, הן מטורפות לא פחות מאשר ה־ירות שירו בשבוע שעבר חיילי צה"ל ו־שוטרי מישטרת־ישראל לעבר המתפרעים ומשליכי האבנים בכפרי הגליל. צריך להיות הרבה יותר מתמים כדי להאמין לגירסות הרשמיות כאילו תיריות, בהם נהרגו שישה מפגינים, נורו לצורך הגנה־עצמית בילבד וכי המישטרה ואנשי מישמר־הגבול חש־תמשו רק ב„כוח סביר" כדי להשליט סדר.

חוק וסדר הם, כמובן, דברים חשובים. ביחוד במדינה שאינה מרבה להקפיד עליהם ומתייחסת בסלחנות נדיבה כלפי מסירי חוק וסדר המתנגשים עם חיילי צה"ל, מסוגם של אנשי גוש אמונים. אבל אנשי גוש אמונים הם אידיאליסטים, כידוע, ואילו אנשי החזית, המתנגדים הערבים להפקעת האדמות, הם בסך הכל אספסוף פרוע ו־מוסת. איתם אפשר לדבר רק בשפת הכוח.

היום מאוחר מכי כדי להחזיר את הגלגל אחרונית. אי אפשר לתקן במחי־יד מסכת של טעויות ושגיאות גורליות שהפכו את העימות היהודי־ערבי בתוך גבולות ה־מדינה למסוכן הרבה יותר מזה שמעבר לגבול.

אבל ניתן לפחות לשמור על שפיות־הדעת ולא להתיז בנזין אל תוך הלהבות.

מדיניות הפגנת־הכוח כלפי ערביי ישר־אל, בה נקטה ממשלת־ישראל, חשיגה בדיוק תוצאות הסוכות מאלה שהתכוונה להן. למרות מיצהלות אנשי ארץ־ישראל השלימה, שהנה סוף סוף למדו ערביי ישר־אל לקח, „כי הם מבינים רק את שפת־הכוח." טעתה הממשלה שוב.

היא העלתה בשבוע שעבר, באמצעות כידונים וקליעים, את ערביי־ישראל כגורם עצמאי בעל־מישקל על מפת ההתמודדות הפוליטית במזרח־התיכון.

שוטרים מכורים מפגינים בנצרת ב„יום האדמה"

העימות תמונה המאפיינת את העימות שנוצר ב„יום האדמה", בין מפגינים מתפרעים לבין אנשי משמר־הגבול. במעלה המדרגות של אחת מסימטאות נצרת, מטילים צעירים משולהבים אבנים לעבר חיילי משמר־הגבול חבושי־הקסדות, שהטוראים בהם היו מצויידים באלות ומפקדיהם בתת־מיקלעים. למרות ההתנגשויות, לא פרצו מהומות בעיר.

דם ביום האדמה

ההסתערות חיילי משמר־הגבול דולקים אחר הצעירים שיידו בהם אבנים (בתמונה למעלה), אשר מצאו מיקלט על מירפסת ביתו של ראש־עיריית נצרת, תופיק זיאד, כאשר אשתו, נעילה זיאד, מנסה לבלום את השוטרים.

כסא בחלון שעה שנעילה זיאד מסוככת בגופה על הדלת, כדי למנוע משוטרי משמר־הגבול, להיכנס לביתה, מנתץ שוטר את חלון הבית בכיסא. גם הזגוגיות שמעל הדלת נופצו, באבנים שהטילו החיילים אל הבית.

אשתו של זיאד מסולקת בכוח מפתח דלת ביתה בכוח־הזרוע, כשעציי ביתה מנופצים והחיילים מתפרצים לתוך הבית, כדי לעצור בו את מיידי האבנים נגדם. הם ניפצו גם את הרהיטים.

דם **פצצה האמיתית** של אירועי יום־האדמה, השביתה הגדולה של ערביי ה־גליל בשבוע שעבר, תוטל כאשר יועמדו ל־דין — בעוון התפרעות — עצורי הכפרים דיר־חנא, עראבה וסכנין.

אחדים מן העצורים יואשמו בגניבת נשק מחיילים, ובקשירת קשר לרצח. ואומנם, ראש־הממשלה יצחק רבין אימץ לעצמו אחת מעשרות הגירסות הסובבות סביב התפרעויות אותו יום, ונתן את הכיוון להמשך ההסברה הממשלתית בארץ, ובעיקר ברחבי תבל, לגבי מחדליה של ממשלתו במהלך אירועי אותו יום, שהסתיימו במותם של שישה אזרחים.

לפי הגירסה, שהועלתה בישיבת־הממשלה האחרונה כגירסה „המתוקנת והמעודכנת ביותר," התקיפו ביום שקדם לשבתה, ה־29 במארס, „פורעים ערביים" ליד הכפר דיר־חנא משאית צבאית עמוסה חיילים, שעברה בכביש במיקרה וללא כל קשר לשביתה.

בשעה שבע בערב תקפו — לדיברי ה־מיסמך שעלה על שולחן ראש־הממשלה — עשרות פורעים ערביים את המשאית, פצעו כמה מחיילים ושדדו את נישקם של החיילים. למרות שבמיסמך עצמו לא צויינה כמות הנשק שנשדדה, ידעו מקורבי רבין לספר, על־פה, כי נגנבו מרבית כלי־הנשק של החיילים באותה משאית, רוב החיילים שבה ברחו בהפקירם את נישקם, ואילו מיקצתם, שנשארו במשאית, ירו באוויר, לירייות החיילים נזעק למקום כוח של מישמר־הגבול, שחילץ את החיילים שנותרו בתוך המשאית ואף אסף את חבריהם שנמלטו קודם־לכן.

הדיווח שהועבר למטה־המישטרה במחוז נצרת, וממנו למטה־הארצי בירושלים, והדיווח שהועבר ללישכת שר־הביטחון ומשם אל עוזרו של ראש־הממשלה תת־אלוף אפרים („פרוייקה") פורן, הדליק אור אדום אצל הגופים המיבצעיים שנערכו לקראת השביתה, שחיתה אמורה להערך רק למחרת היום.

„לא שיערנו לעצמנו שהמצב יגיע לידי שימוש באש מצידנו, או לידי התנפלויות עצומות מצד הערבים," אמר בדיווח שמסר לממשלה מפכ"ל־המישטרה, רב־ניצב שאול רוזוליו. ואומנם לא המישטרה, אף לא צה"ל צפו אפשרות כזו, ולא התכוננו לה מהבחינה המיבצעית.

התקרית בדיר־חנא היתה הראשונה בין תקריות־האש של אותן 24 ה־שעות. כעבור ארבע שעות, ב־11 בלילה, שוב שימשת משאית של צה"ל — שלדיברי חוגים ביטחוניים שטיפלו בשביתה, עברה אף היא באותן תמים באותה שעה בכפר הערבי עראבה — עילה לתקרית חמורה עוד יותר. לפי הדו"ח שהגיש ניצב שמעון

השבאב של נצרת מיידה אבנים (למעלה) וסופג מכות (למטה)

אש, מפקד המחוז הצפוני של המישטרה, עברה משאית עמוסה חיילים בכפר ערבה, והותקפה על־ידי המון סוער ב„אבנים גדולות" ובחומרים דליקים. חיילי אותה משאית לא הפקירו את נשקם, השיבו אש, שוב לפי ההגדרה הרישמית של „יריות באוויר." מן היריות נפצעו שלושה ערביים, שאחד מהם מת לאחר־מכן, והיה ההרוג הראשון של יום השביתה.

הכוחות ירו באוויר

ע וד לפני התקרית של עראבה הציע ראש־הממשלה, יצחק רבין, שקיבל דיווח על התקרית בדיר־חנא מעוזרו הצבאי, פורן, להטיל עוצר על דיר־חנא. שר־המישטרה התנגד להטלת העוצר, וכמוהו שר־הביטחון שימעון פרס

בין אלה שיעצו לרבין שלא לעמוד על הטלת העוצר, היה אף יועצו לענייני־ערביים, שמואל טולדאנו. טולדאנו, שישב כל אותו לילה בלישכתו במישרד ראש־הממשלה בירושלים, טען כי הטלת עוצר והכנסת צבא לתוך הכפרים תחמם את האווירה, ותהווה גורם מסית.

נראה כי רבין נעתר לעצותיהם ולהצעותיהם של השרים, ויועצו לענייני־ערבים. אולם אחרי שהגיע חדיווח על התקרית של חשעה 11 בלילה בעראבה, וכאשר שעה לאחר־מכן נודע כי אחד מתושבי הכפר נהרג, הורה רבין להתקשר ישירות עם רפול, ולתת לו הוראה להטיל עוצר בכל הכפרים בסביבה. רבין התכוון

(המשך בעמוד 28)

אקדח שלוף

קצין־מישטרה, עם אקדח שלוף בידו, מסוכך על חייל שנפגע בגופו מפגיעת אבן שהוטלה לעברו על־ידי המפגינים בנצרת. התקרית ליד ביתו של זיאד היתה החמורה ביותר בעיר.

עדותו של שוטר שהשתתף בדיכוי ההתפרעות

„שיחק לי מזלי לרעה (ועל כך תעיד חנפיחות במיצחי), ונמניתי עם כוחות המישטרה שהיו אמורים להרגיע את המחומות שפרצו בקרב ערביי חגליל, ביום שכונה על־ידם „יום־האדמה".

„למיקרא הכתבות שנכתבו על־ידי העיתונאים שנכחו בשטח, לא נותר לי אלא לפרוק את עול החבלגה המחוייבת עלי בחיותי שוטר ולחעמיד מיספר דברים על דיוקם.

„אינני איש השמאל, אך החיבטים של מחשבתי על שאירע בגליל ב־30 במארס, לבטח יספחוני לגוש השמאל, משום שגוש זה, אליבא דסברתי הינו, למגינת־ליבי, גוש הראייה האובייקטיבית.

„ב־30 במארס בשעה 00.30, נקראה מחלקתי לתידרוך, שחשינאה לערבים אפפה אותו, ובו נשמעו התבטאויות שחייבו אלימות־לשמח נגד מפירי־שנתנו, הערבים. כשהגענו לשטח, לא קידמונו אבנים, ועל־כן חדרו ‚כוחותינו' עם שיריונית לכפר (אסוציאציה של סיפורי חורי על חמנדט חבריטי).

„אז חביעו אנשי הכפר את מורת־רוחם עקב עלבונם, ורגמו את חברזל חרועש בחלוקי־נחל (שמאחד מהם צמחה נפיחות במיצחי).

„למראה מורת־רוחם המעשית של אנשי הכפר, החלו הקצינים מחכוח להשיב מילחמה בתת־מקלעים שהיו ברשותם. שביעות־רצון אפפה קצינים אלה, כי חרי לא בכל יום אפשר להיות גיבורים על־נקלה. והגדילו לעשות כולם רס"ר וקצין אפסנאות, שנתנו פורקן למאיסתם במנגנון המישרדי, על־ידי יריות בתושבי הכפר המבוהלים (האחרון אף פגע בשניים. אחד מהם, מסתבר, מת עקב פגיעה זו).

„לאחר שתושבי־הכפר נסו על נפשם, נכנס חכוח לחלק מדירות הכפר, וחחל מכלה זעמו בכל חפצי־חבית. (לעיני נתגלה מראה שכזה, בו נותצו כלי־זכוכית, חטלוויזיה, חפטיפון, תמונות ועוד). מראה שכזה לא יכול שלא לחזכירני את שיריתם של ביאליק וטשרניחובסקי, על חפרעות שפרעו ביחודים בסוף חמאה חקודמת וראשית מאה זו.

„חדבר שחחרידני מכל הוא השינאה העצומה, חמעפעפת בקירבם של רוב חברי השוטרים כנגד הערבים, שינאה שמצאה לה ב־30 במארס חשנה רק פורקן זעיר.

„שומה עלינו להתנער משינאתנו את בני־ישמעאל, למען חצדק את זכותנו חלגיטימית לשבת בארץ זו."

(השוטר ביקש שלא לחזדחות בשמו.)

זעקת אימה

מפיה של אשה ערביה המוטלת על הארץ, והמחזיקה בידה של זקנה נפחדת, מול מגינו של שוטר המסתער עליהן. פצועי ההתנגשויות הערביים התלוננו על יחס משפיל של רופאים שטיפלו בהם.

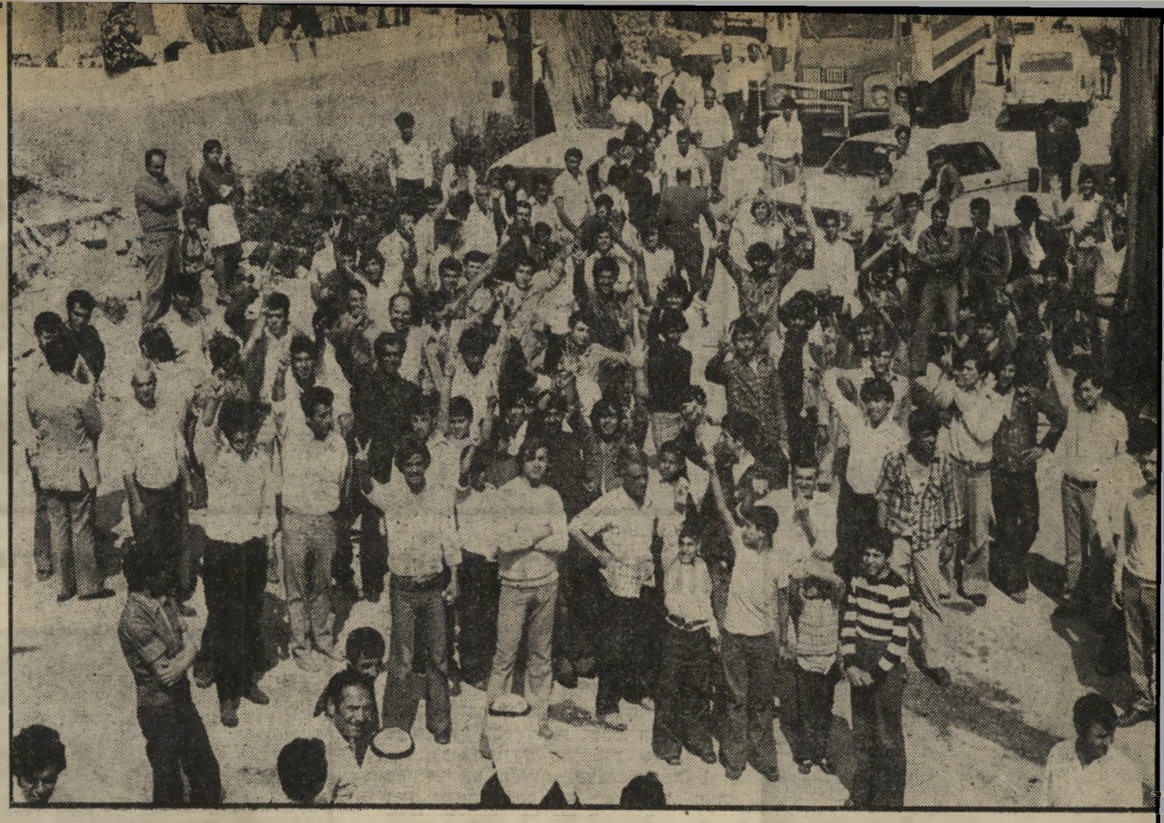

האש כבתה אבל הגחלים עדיין לוחשות בסכנין, עראבה ודיר־חנא

נגמ"שים נוספים עלו, בזת אחר זה, בשביל המוליך אל הכפר, והסתערו בסימטאות הצרות של עראבה. החיילים החלו לרדוף אחרי כל מי שיצא לרחוב. כמה צעירים וילדים חזרו בריצה מפרברי הכפר.

מאת

מרסל זוהר

בהשאירם מאחוריהם מחסומים של אבנים וצמיגים בוערים. היריות ניחתו מכל העברים. שלושה כדורים חדרו לביטנו של איסמאיל נעאמנה, בן ה־15, וכדור נוסף פגע ברגלו. הילד צנח על הכביש. היום הוא נלחם על חייו בבית־החולים.

הטלפון נטרק בקללות

לחייר מוחמד יאסין לא היה מזל כזה. הוא נהרג באותו יום, ה־29 במארס השנה, בעראבה, כשהחיילים פלשו לכפרו.

„טילפנתי למישטרת סכנין," סיפר השבוע מחמוד נעמנה, ראש המועצה בערבות הסתערות כוחות הצבא והמישטרה על הכפר דיר־חנא, אחד מארבעת הכפרים שבגליל התחתון שבהם התרחשו התנגשויות אלימות ביום האדמה, שורר שם עתה שקט. עדיין קשה לדעת אם זהו שקט שלפני הסערה הבאה. הפעם למדה הממשלה לקח, והוציאה את כוחות־הביטחון שגרמו למרחץ־הדמים. אך תושבים רבים ממשיכים לשוטט ברחובותיה של דיר־חנא, ולנתח את המאורעות. מישלחות של יהודים מהגליל ומתל־אביב מבקרות בכפר, ומביעות את הזדהותן עם הנפגעים. בתמונה: תושבים ברחוב הראשי, מביעים את תחושותיהם באמצעות ה„וי" המסורתי שמשמעותו ניצחון.

„וי" בסכנין

הגליל - אחרי הסערה

הנגמ"ש נעצר מול קיר גן־הילדים. השוכן בבית חד־קומתי בנוי אבן יש־נה, כימעט שחור ומוזנח כמו כל שאר בתי הכפר הערבי עראבה. כעבור חצי דקה הסתובב הנגמ"ש על מקומו בחריקת שרשרות, וצרור ארוך נורה מתוכו לעבר גן־הילדים. 17 כדורים ריססו את הקיר, וקרוב לחצי־תריסר חדרו לתוך הבית דרך חלונות הברזל. היה זה גן־חובה לילדי הכפר עראבה שגילם חמש־שש שנים. למרבה המזל, לא נמצאו שם הילדים באותה שעה.

הנגמ"ש הסתובב שוב, ומתוכו בקע צרור־כדורים נוסף. הפעם איתה המטרה פנסי הבתים הסמוכים לגן־הילדים.

היד של סולימאן חוסיין שלאטה, פועל־בניין בן 21 תושב סכנין, טוען שכף־ידו הימנית שימשה כמאפרה לשוטרים שעצרו אותו, וכיבו עליה סיגריות.

הראש אחמד חסן נעאמנה, בן 62, תושב עראבה, מספר שהחיילים פרצו לביתו והיכו אותו קשה, עד שפתחו את ראשו בכמה מקומות.

אבר המין רג'א חטיב, מורה ומזכיר מועצת־פועלי דיר־חנא. טוען שהשוטרים התעללו בו ואיש־ביטחון היכה אותו באבר המין.

הנגמ"שים של הצבא לסגת, ולהסיק לי־רות בכפריים הערבים. נפגשתי עם קצין פרנקו ביום הקודם, כאשר שיחררתי מ־מעצר את הסגן שלי, פאדל נעאמני, איש רק"ח.

„חבטחנו לפרנקו שיחיה שקט בעראבה, ולכן טילפנתי אליו בלילה של ה־29 בחו־דש, כשהצבא והמישטרה חדרו כבר קי־לומטר לתוך הכפר. מבית־החולים מסרו לי שיש לנו הרוג אחד ופצועים רבים. ביקשתי לטלפן אל פרנקו ולומר לו שאנו נחזיר מייד את הסדר לכפר, בתנאי ש־הצבא ייצא. שלוש פעמים טילפנתי והצגתי את עצמי אבל הם, בתחנת־המישטרה בסכ־נין, טרקו לי את הטלפון בקללות. הבנתי שהמצב עלול להידרדר. נסעתי בעצמי ל־סכנין, למישטרה, כדי לדבר משם עם הקצין פרנקו. רציתי לדעת איך להתנהג. היה שם קצין צבא בדרגת סגן־אלוף, והוא אמר לי: „כל כלב שיעז להוציא את ראשו בחוץ, בכפר, יקבל כדור בראש." אמרתי שאני רוצה לדבר עם קצין־המישטרה פרנ־קו, והסברתי שאני ראש־המועצה מערא־בה. במישטרה כינו אותי ואת מלווי „כלי־בים." העליבו אותנו, ואמרו לנו להסתלק."

בשעה חמש וחצי בבוקר יצא ראש

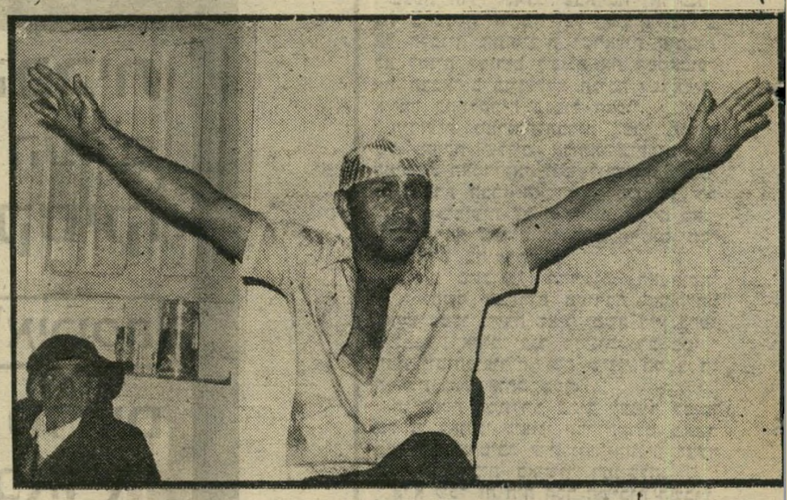

ראש בשוקת

מחמוד תאלד דרוויש, בן 25, נגר מסכנין, טוען שהשוטרים הלמו בראשו, והתעללו בו שעות רבות. דרוויש טוען שהשוטרים תחבו את ראשו לתוך שוקת־הסוסים בחצר תחנת־המישטרה.

ירידות על הפנס

גם הפנס הזה, שעל הבית מס. 76, שליד גן־הילדים בעראבה, נפגע בירידות החיילים שנשלחו לשמור על הסדר בכפר. הירידות פגעו במקומות שונים בכפר, כהוכחה לכך שנורו ללא־אבחנה.

מי הרג אותו?

רג'א זוסיין

אבו־ריא, היה נשוי ואב לארבעה ילדים.

כדור בראש

מזלו של חייך מוחמד

לא שיחק לו הוא מת מפגיעת כדור בראשו.

כדורים בבטן

איסמעיל שחאיד

בן ה־15, ספג שלושה כדורים בבטנו.

מועצת עראבה לרחובות הכפר, ואז שמע ברמקולים קולות בלתי־ברורים. „אלה היו החיילים, שלקחו אותי איתם לסיבוב בכפר. הם הודיעו על עוצר," סיפר השבוע. „נשים וילדים יצאו יחד עם הגברים לרחובות, מפני שלא הבינו מה קרה. מזה 28 שנים לא היה עוצר בכפר, והאנשים לא ידעו מה זה עוצר. אבל התגובה של הצבא היתה נוראה."

לערבי הקשיש אחמד חסן נעאמנה בן ה־62 תושב עראבה, תחבושת גדולה על ראשו. הוא טוען ששהה בביתו ב־30 בחודש, כששלושה חיילים פרצו לחצר הבית והתנפלו על אשתו. החיילים שבו ויצאו לרחוב, ואחר־כך חזרו והיכו את הזקן. הוא לא הבין שאסור לו ולבני־מישפחתו לעמוד בחצר, בגלל העוצר. אח־רי שיעור־השיכנוע של החיילים, שתת ראשו של הערבי הקשיש דם רב.

„אחרי הסיבוב הראשון, בליל ה־29 ב־מארס, כוח־צבא שנכנס לכפר רצה לסגת. החיילים לקחו איתם שלושה מילדי הכפר כבני־ערובה, עד גבול עראבה. לאחר שיצ־

(המשך בעמוד 34)

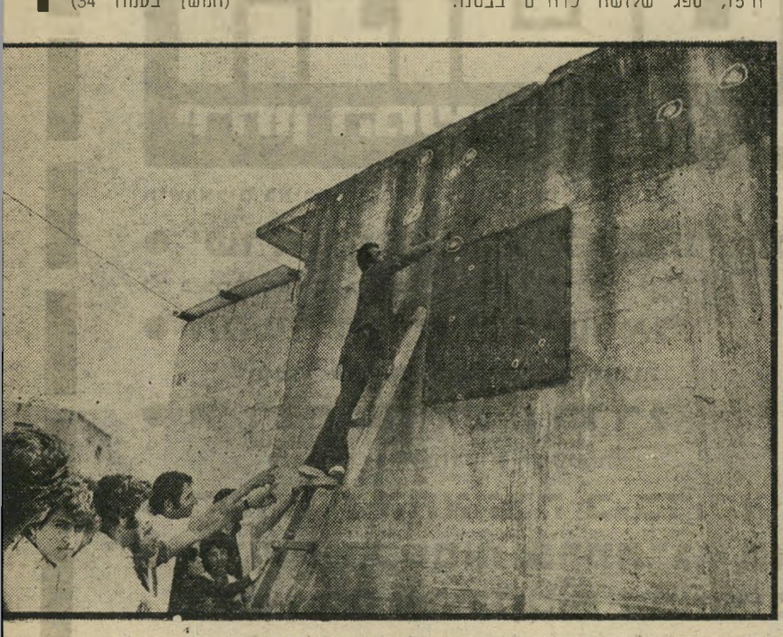

הדור השלישי

במרחפים ובחורבות נערכים לימודיהם של בני הדור השלישי של ערביי ישראל, בכפרי הגליל התחתון. המורות נאלצות ללמד את הילדים ללא תנאים. תכיחה שבתמונה צולמה בכפר עראבה.

צרור על גן־הילדים

מתוך הנגמ"ש נפתחה אש עזה על המיבנה שבו שוכן גן־הילדים בעראבה. 17 כדורים פגעו בקיר ובחלון. שישה כדורים חדרו פנימה לתוך הבית, שהיה באותה שעה ריק.

במדינה

העם

לחם ושעשועים

בצילה של סכנת שואה גרעינית, ניחמו את עם ישראל ניצחונות בכדורגל

בשורות האיוב רדפו אחת את רעותה. בצפון חדרו יחידות־צבא סוריות, כנראה בהסכמה אילמת של ארצות־הברית, אל הלבנון. התחייבות ישראלית פומבית לא להניח לסורים לשנות את הסטאטוס־קוו הצבאי בלבנון ללא תגובה ישראלית, איימה בהתלקחות בגבול הצפון.

הידיעות מארצות־הברית יצרו תמונה של מפולת שלגים אדירה ביחסים בין הממשל האמריקאי לממשלת־ישראל. סכנת סגירת הברז האמריקאי כבר הולידה גל של שמועות על היערכות חירום באוצר, לקראת צעדים כלכליים חדשים, חסרי־תקדים בחומרתם.

פרסום בשבועון החדשות האמריקאי טיים, חשף אפשרות מעוררת חלחלה: כאילו עמדו גולדה מאיר ומשה דיין להפעיל נשק אטומי נגד מדינות־ערב במילחמת יום־הכיפורים, ורק שינוי המצב ברגע האחרון מנע אותם מכך.

חג־הפסח המתקרב עתיד לעמוד בסימן של גל לאומני קיצוני חסר־תקדים, כאשר מסע פרובוקטיבי של גוש־אמונים יצעד בגדה המערבית באישור הממשלה.

אלא שכל זה היה חסר חשיבות השבוע. ידיעות אלה נדחקו לקרן־זווית. המוראל הלאומי, שאמור היה להיות בשפל המדרגה, טיפס לשיאים אותם לא ידעה ישראל זה שנים. הסיבה: נבחרת ישראל בכדורגל הצליחה לגבור על שתי יריבות בשחקים הקדם־אולימפיים שנערכו בבירת דרום־קוריאה. רכשה לעצמה, כמעט בוודאות, את זכות ההשתתפות בטורניר הכדורגל האולימפי, שייערך הקיץ במונטריאול.

חזרה לאולימפיאדה. דווקא ניבחרת כדורגל נטולת כוכבים, שאיש לא ניבא לה סיכויים זוהרים, הצליחה השבוע להעלות את קרן ישראל, לפחות בזירת הספורט. היא גברה על ניבחרת יפאן בתוצאה 0:3, הביסה גם את ניבחרתה של קוריאה הדרומית בביתה בתוצאה 1:3.

שני מישחקי הגומלין שייערכו עוד החודש בישראל לא יוכלו כנראה לשנות את התמונה. ניבחרת הכדורגל הישראלית תשחק שוב באולימפיאדה, כמו במכסיקו ב־1968.

לא יהיה בכך אומנם לשנות את מעמדה הבינלאומי של ישראל, גם לא את היקף הסיוע האמריקאי. אבל עצם ההשתתפות, ומישחקי הגיבחרת שיועברו בטלוויזיה, מבטיחים קייץ מרתק ומבדר לחלק ניכר מעם ישראל.

לחם אולי לא יהיה בשפע, אבל שעשועים לא יחסרו הקייץ.

מיעוטים

אחרי הרעש

פועלי־המתכת הערביים אולצו לתרום יום־עבודה לוועדי־למען־החייל

הסערה הגדולה בעיקבות יום־האדמה שככה. החיים חזרו, לכאורה, למסלולם, אך כאשר מדובר בשריפה, נותרו עוד עניינים שיש לטפל בהם ולפזרם.

במיפעל־ההלבשה אתא, בקריית־אתא שליד מיפרץ־חיפה, נותרה עוגמת־עשן שכזו. גם במיפעלים אחרים נותרו אודים לוהטים.

יום קודם לפרוץ השביתה, בשבוע שעבר, פורסמה בכותרות גדולות הידיעה, כי פועלים ערביים שלא יופיעו לעבודה ביום ה־31 במארס, יפוטרו ולא יזכו בהגנת ההסתדרות. אך ביום השביתה גופו פורסמה הודעה סותרת. נאמר בה, כי פועל ערבי שלא יופיע לעבודה ביום השביתה, לא יפוטר אלא אם כן יסית אחרים, ישתמש באלימות ובכוח נגד פועלים, ויפריע את מהלכה התקין של עבודת פועלים אחרים.

בעייה חיפאית. אברהם המאירי, חבר מזכירות מועצת־הפועלים של חיפה וממלא־מקום מזכיר־המועצה, אליעזר מולק, מסביר את הסתירה בין שתי ההודעות: „ההודעה הראשונה, שוכתה בחבלטה

94 טיולים מודרכים ל-
★ אירופה ★ ארצות הברית
★ המזרח הרחוק ★ סביב העולם
★ דרום אמריקה ומקסיקו
טיולים מיוחדים לצעירים לאירופה
חוברת חינם עם פרטים מלאים בכל משרדי הנסיעות בארץ
אירופה טורס
EUROPA TOURS
הטיול הטוב ביותר עם

מה שתקרא ב„חדשות המישטרה" לא תקרא בעתון אחר!
חדשות המשטרה
ירחון המשטרה בארץ ובעולם
הישראלים באירופה מנסים לעשות כסף ו...רושם:
● ישראלים ב„סטאייל" בינלאומי
כך פיצחה המשטרה את
● הקשר הגרוזיני בישראל
שיחזורו של תיק הרצח מעורר שאלות:
● מי רצח את אמנון חדד?
סיפור בלעדי ל„חדשות המשטרה":
● השוטרת התאהבה ב„בדוקאי"
● פריצת הכספות ברמת־גן: האם עלתה המשטרה על עקבות הפורצים?
כל אנשי זיגל ● עלייתו ונפילתו של חביב אבו זמיל
מדור נשק נרחב — וכל המדורים הקבועים ● הפצה: „גד", צ'לנוב 13, תל־אביב

באמצעי־התיקשורת, היתה הודעה שפורסמה על־ידי אירגון עובדי־הבניין בחיפה.

„אירגון עובדי הבניין," מסביר המאירי, „אינו יכול להחליט בעצמו מה תהיה המדיניות הכללית לגבי עובדים ערביים שלא הגיעו לעבודה ביום השביתה. הוא יכול להוציא חוות־דעת, אבל לא יותר מזה. ההחלטה הרישמית של ההסתדרות היתה, שנגן על כל פועל ערבי שיבוא לעבודה ויתלונן שפוטר, ולא תהיינה הוכחות כי השתמש באלימות נגד פועלים אחרים והפריע לעבודה."

ערבים הסיתו ערבים. האומדנים הנוכחיים, לגבי שיעור היעדרותם־מעבודה של ערביים במקומות עבודה במיגזר היהודי, מורים כי בבית־החרושת אתא לא הופיעו לעבודה כ־200 פועלים ערביים, מתוך ה־540 העובדים במיפעל בצורה מאורגנת. בענף הבניין לא הופיעו לעבודה כ־1000 פועלים, ובמיפעלי המתכת היתה ההיעדרות בשיעור של כ־20%.

לגבי מיספר המפוטרים, קיימת בעייה. המאירי מסביר, כי לא על כל פועל שמפוטר מדווחים להסתדרות. ההסתדרות מקבלת דיווחים רק לגבי האנשים שהם חברים בה. מנהל־עבודה בחיפה העיד, כי בשבוע שעבר פיטר פועלים כמו בשבועות אחרים. „יש בעיות עם הפועלים הערביים, אבל אף פועל ערבי אחד לא פוטר בגלל שלא הופיע לעבודה ביום השביתה," אמר.

אומר אברהם המאירי: „היתה נסיגה אצל ועד פועלי־הבניין, בקשר עם הודעתם הראשונה על פיטורי כל עובד שלא יגיע לעבודה. ההודעה שאנחנו פירסמנו, גבלעה כבר ברעש המהומות."

מתיחות זאין תגובה. ענף־המתכת חזר גם הוא למתכונת רגילה של עבודה,

עסקן־פועלים המאירי
כפפות של משי

למחרת השביתה. נעשו ניסיונות לפטר פועלים שנעדרו מעבודתם ביום־השביתה, אך ההסתדרות התערבה, ואחרי דיונים בין ההסתדרות ובעלי־המיפעלים, בשיתוף נציגי ועד־עובדי־המתכת — שבראשם עומד ערבי מריני, תואפיק שולי — הגיעו לידי פשרה שהתקבלה על דעת כל הצדדים, לפיה כל עובדי־המתכת שנעדרו מעבודתם ביום השביתה, יתרמו יום־עבודה לוועד למען־החייל.

„הבעייה העיקרית היא אתא," אומר אברהם המאירי. „באתא פוטרו תישעה עובדים, בעוד שלמעשה נעדרו ביום השביתה פועלים רבים, כ־200. הנהלת המיפעל, צמודה להחלטת ההסתדרות, פיטרה רק תישעה פועלים ערביים שהגיעו ביום־השביתה למיפעל, הסיתו פועלים אחרים שעבדו, להפסיק את עבודתם, ואף השתמשו באלימות כלפי כמה פועלות וניסו למנוע מהן בכוח לעבוד. אותם פועניסו למנוע מהן בכוח לעבוד."

המפוטרים, אנשי רק"ח, טענו כי פוטרו בשל סיכסוכים שהיו להם בעבר עם הנהלת המיפעל. הם שיכנעו את המאירי כי יש בסיס לטענותיהם והוא הקים ועדה שתבדוק ותפסוק אם יש הצדקה לפיטוריהם.

תקדים חיובי ושלילי. במיפעל־ההלבשה לוהטות הרוחות. הפועלים היהודיים זועמים וממורמרים, על שלא נהגו בשובתים הערביים יד קשה. „נותנים עדיפות לטיפול באלמנטים קיצוניים," אמר פועל יהודי. „נוהגים בערבים בכפפות של משי. האם גם כאשר מפטר פועל יהודי, מקימים ועדה ומפרסמים בעיתונים?"

נשיא פורד וראש־ממשלה רבין
מה נאמר ומה לא נאמר?

מחלל שחור

רק **לפני חודשיים,** בעת שראש־הממשלה יצחק רבין, חזר מביקורו הממלכתי בארצות־הברית, נדמה היה, כי יחסי ממשלת־ישראל עם מימשלו של הנשיא ג'ראלד פורד עומדים בפני פריחה מחודשת. לולא אותה פליטת־פה אומללה של יצחק רבין בדבר רישימות־הרכש, עשוי היה מסעו להיות מוצג כמסע־ניצחון, בו השיגה ישראל את כל מה שתבעה מארצות־הברית: תיאום עמדות פוליטי; סיוע־כספי וסיוע־צבאי.

והנה, לא חלפו שבועות רבים, וכל תדמית היחסים האידיליים פקעה כמו בוקעת־סבון. בזה אחר זה נקטה ממשלת ארצות־הברית בעמדות ובמהלכים, שלא רק שנראו בלתי־צפויים ומפתיעים, אלא שהצטיירו גם כמדיניות אנטי־ישראלית קשוחה ההולכת ומחריפה יותר ויותר. מה שהוצג תחילה כסחף שולי וחסר משמעות, הפך לפתע לשיטפון אדיר שנראה כמאיים לגרוף את בת־הברית היחידה שעוד נותרה לישראל בעולם, מלבד קוסטה־ריקה.

תחילה הופתעו אזרחי ישראל לגלות שארצות־הברית מתעתדת לתפוס את מקומה של בריתה־המועצות כספקית־הנשק מיספר אחד של מצריים. עיסקת ששת מטוסי ההרקולס, לא נועדה אלא להיות ראש־חץ שיבקיע את המחסום הפסיכולוגי בפני עיסקות־נשק מקיפות יותר. אחר כך בא נאומו של נציג ארצות־הברית באו"ם, ויליאם סקרנטון, במועצת־הביטחון, בו חזר על עמדות אמריקאיות ידועות אך מוקפאות, והיכה גם הוא בתדהמה את כל המשקיפים הישראליים.

עוד בטרם הספיקו להתאושש מכך ומלכה של ירדן, חוסיין, הגיע לארצות־הברית. התבטאויות שונות, שנעשו תוך כדי ביקורו, נתנו להבין כאילו הושגה הסכמה חשאית בין ממשלות ארצות־הברית וישראל בדבר ויתורים, בלתי ידועים לציבור הישראלי, שמתכוונת ישראל לוותר לחוסיין תמורת משא־ומתן על הסכם עמו.

ואולם ספינת היחסים שהתנדנדה בין משברי הגלים, עלתה על שירטון של ממש בעניין חלקה של ישראל בסיוע החוץ האמריקאי בתקציב־הביניים של ארצות־הברית.

בשל העתקת תחילת שנת־התקציב האמריקאית לחודש אוקטובר מדי שנה, נוצר פער של שלושה חודשים בין תקציבי השנים 1976 ו־1977, אותו צריכה ממשלת ארצות־הברית לכסות באמצעות תקציב־ביניים חד־פעמי, המסתכם בכ־400 מיליארד דולאר. בתקציב זה הוקצבו כ־מיליארד דולארים לסיוע־חוץ. בהצבעת התקציב הראשונית לא נכללה בה שום הקצבה לישראל.

עוד לפני יציאתו של רבין לארצות־הברית נעשתה הערכת־מצב לפיה עלולה ישראל ליסול בין הכיסאות של שני תקציבים, דבר שיפגע בסיכום כולל של שנתיים בתיקף הסיוע שיינתן לה. גובשה מדיניות לפיה תתבע ישראל סכום של כ־150 מיליון דולאר, כדי לכסות את הפער בסיוע האמריקאי בין שתי שנות התקציב.

עם חזרתו של רבין לארץ נראה היה כי משימה זו, שהיתה אחת המשימות העיקריות של ביקורו, אכן הושגה, אם לא למעלה מזה. שכן, הסתבר כי ידידי ישראל בסינאט האמריקאי הגדילו את חלקה של ישראל בהצעת תקציב־הביניים עד לסכום של 550 מיליון דולאר, הרבה מעבר למה שקיוותה ישראל.

והנה התברר, כאילו באופן פתאומי, כי מי שבנה את תקציבה של ישראל על סמך התיקווה כי סכום זה יוזרם לקופתה, בנה מיגדלים פורחים באוויר.

■ ■ ■

דת **מתגבר כי חנשיא פורד** לא רק שאינו מתכוון להקציב לישראל כל סכום בתקציב־הביניים, אלא שהוא היה מוכן לצאת לעימות פומבי עם ישראל ועם יהדות ארצות־הברית בנושא זה. הוא כתב מיכתב פומבי לקונגרס בו הביע את התנגדותו זו. יתרה מזו: הוא איים בגלוי כי אם יאשר הקונגרס את ההקצבה לישראל בניגוד לדעתו, הוא יטיל עליה וטו, או יעכב את ביצועה.

לעומת זאת הוא מנהל עתה מאבק אכזרי, לחיים או למוות פוליטי, עם יריבו על מועמדות המיפלגה הרפובליקאית, רונאלד ריגן. גושא ההתנגשות העיקרי ביניהם הוא תקציב־המדינה בארצות־הברית. ריגן מבסס את תעמולתו על תקיפת הביזבוז וחוסר־היעילות בממשלו של פורד. הוא מבטיח שהיה יכול לקצץ 70 מיליארד דולאר מהתקציב המוצע.

פורד חייב להוכיח כי גם בנושא זה אינו נופל מריגאן וכי גם הוא מסוגל לעשות קיצוצים מרחיקי־לכת בתקציב. זו הסיבה לכך שהוא יצא בתקיפות כה גדולה נגד כל ניסיון להגדיל את סיוע החוץ בתקציב־הביניים, שהיה מונע ממנו לא כל אפשרות לקצץ בתקציב. תדמיתו של פורד בעיני הציבור האמריקאי, כמי שמנהל מדיניות־קיצוצים וקימוצים, חשובה לו עתה יותר מכל דבר אחר. על מיובחה הוא מוכן להקריב בקלות את תדמיתו כידיד ישראל — דבר שאינו מוסיף לו, לדעתו, אפילו קול אחד בקלפי.

באורח טבעי ומובן זוכה פורד במדיניותו זו בסיוע חברי בית־הנבחרים ובהתנגדות חברי הסינאט, משתי המיפלגות

(המשך בעמוד 28)

בעמדתו זו זכה פורד באופן בלתי צפוי בתמיכת חברי ועדת־ההקצבות של בית־הנבחרים האמריקאי, שבניגוד לחברי הסינאט, שללו כל סיוע כספי לישראל בת־קופת־הביניים.

האזרח הישראלי הנדהם, שאיש לא טרח להסביר לו מה בעצם מתרחש, ניצב כי־הלום רעם: האם הופכת ארצות־הברית לאוייבתה של ישראל? האם עומד הנשיא פורד להפנות ערף לישראל ולהפקירה? האם הגיע הקץ לירח־הדבש האמריקאי?

מובן שלכל ההגזמות האלה לא היה כל שחר. הרקע, למה שנראה כהתערערות־היחסים, טמון במאבק־הבחירות המתנהל עתה בארצות־הברית. בפעם הראשונה מזה שנים רבות אין ישראל מהווה כמעט גורם במערכת־הבחירות שם. לג'ראלד פורד ברור מראש כי יהדות ארצות־הברית תצביע נגדו, תהיה אשר תהיה מדיניותו. משום כך הוא מרגיש את עצמו חופשי במדיניותו כלפי ישראל, וגם בהתבטאויותיו.

השגרירות מתכוננת להסתערות

חלונות־הראווה

של מרכז־התרבות האמריקאי בבניין שגרירות ארצות־הברית ברחוב הירקון בתל־אביב הוסרו, ובמקומם נאטמו הקירות בלבנים. קצין־העיתונות של השגרירות, ג'ון וול, מסביר כי הדבר נעשה מסיבות ביטחוניות. האם זוהי הכנה להסתערות־המפגינים הצפויה?

סטודנטיות וג'מנזיסטיות יוצאות אל הכביש - לעבודת שיכנוע

ס לח לי, אדוני! איכפת לך אם ביום־קיץ לוהט, כשאתה נחנק בין מושב מכוניתך לבין ההגה, מזיע ומתנשם בכבדות, תזנק אל מול פניך עלמת־חן נאווה ותתיז עליך מי־בושם שלאחר־הגילוח? ומייד לאחריה תזנק יפהפייה נוספת, ו־תשאל אותך, בחיוך מקסים, אם אתה מעוניין להיות מנוי של חברת־גרירה. איכפת לך? לא חשוב. אף אחד הרי לא שואל אותך ממילא.

שתי עלמות־חן, שהחל מן החודש הבא תצודנה אותך בתחנות־הדלק ברחבי הארץ, אומנו במייוחד לצורך המיבצע והן לא תאפשרנה לך להתחמק. אתה יכול לסמוך עליהן. ככל שתלכודנה ברשת נהגים־גברים רבים יותר, כן תשתכרנה כסף רב יותר.

כי במצב הכלכלי, המדיני, החברתי וכו' הנוכחי, להרוויח כסף זו בעייה. ובייחוד יודעות זאת מאות מסטודנטיות, הגימנזיסטיות, הזבניות, הפקידות הקטנות והאחרות, שנענו למודעה שפורסמה בעיתונים, אשר הזמינה אותן להתייצב ביום מסויים ובשעה מסויימת בשלושה בתי־מלון מפוארים, בשלוש הערים הגדולות, ולהציג את מועמדותן לשמש כדיילות־יופי וסוכנות־מכירות של החברה.

העיקר העוגה והקפה

ה ן חגיעו, נפחדות ומבוהלות במיקצת. לרבות מהן היתה זו הפעם הראשונה שבה ביקרו באולם של מלון מפואר. רבות המתינו בהתרגשות לקפה־ועוגה שהובטחו מראש, חייכו במבוכה לעבר המלצרים, ולא ידעו מתי להתחיל לשתות ולאכול.

הן באו לבדן, בקבוצות, בצמדים ובשלשות.

ורד סוויסה בת השמונה־עשרה, בלונדית מרגלית אסף בת השמונה עשרה, הרוצה להיות זמרת. בינתיים היא מסתפקת בעבודתה כזבנית בחנות־רהיטים, ומקווה להכיר בעבודת השיכנוע בכבישים אנשים חדשים ולצאת מן השיגרה של חדרי־השינה והמיטבחים, אותם היא מוכרת לזוגות צעירים ומבוגרים.

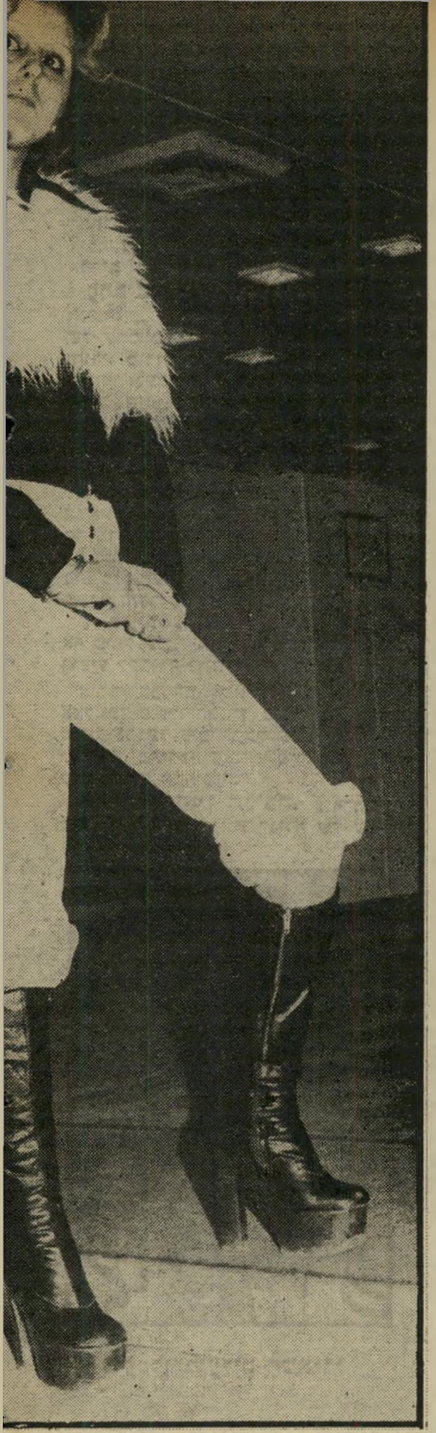

בתנוחה מפתה

פאם־פאטאל של המיפגש היתה לדבריה, בחינות־ב השופע, משכה תשומת־לב רבה בהופעתה הפרו נהגים על הכביש, אלא שוורד השתכנעה דווקא אתגר בשבילי לשכנע גברים. אני מעדיפה לש

המשפ

דית גבוהת־קומה מיפו, משכה תשומת־לב מיידית כבר בכניסה למלון. במכנסיים מקופלים מעל למגפיים שחורים ובאפודה עשויית פרווה סינתטית לבנה, נכנסה ורד בעד הכניסה הראשית של המלון, כשחיא מסובבת ראשים רבים מאחריה.

היא התהלכה לה בנחת, כאילו מבטיחם חודרים של הגברים ומבטי־התקינאה של הנערות אינם נוגעים לה כלל. נכנסה אל האולם שבו מתקיימת המסיבה, והתיישבה בקצה השולחן. ורד לצ'יכל'יך חבינה מה, בעצם, רוצים ממנה. לא, היא לא רוצה להיות מוכרת של מוצרי

עצבנית סימה כהן בת השבע־עשרה, הלומדת בתיכון ברמת־גן. סימה עישנה בשרשרת, ולא התחליפה אם כדאי לה לעסוק בעבודות השכנוע. לבסוף שוכנעה על־ידי ידידותיה, כי אם העבודה לא תועיל, היא בפחות גם לא תזיק.

רגועה רבקה אבולעפיה, סטודנטית העושה את התואר השני בביולוגיה, חבינה למן התחלה כי סיפור בכתובת, וכי העבודה המוצעת אינה עבורה. היא התליטה שהמקום חומה ידידות קטנות, שמזמנות לעשות שטויות, שזה בהחלט

העיקר הקפה והעוגה

החליטו פה־אחד הגימנזיסטיות שרה רוזנברג ואורנה קאלי בנות השבע־עשרה, שהיתה זו להן הפעם הראשונה בה ביקרו במלון. השתיים לא השתכנעו מהתפקיד.

מלכת־היופי

של המיפגש היתה, ללא־ספק, כרכום כרמון (משמאל), תלמידת **אליאנס** שבאה עם חברתה הטובה, מרגלית זפלוטובסקי. השתיים, הבאות מבתים אמידים, החליטו לבוא למיפגש מתוך סקרנות.

הספר התיכון אליאנס. הן החליטו שהן צריכות לעבוד בחופשות ובזמנן הפנוי, כדי להרוויח כסף. כרכום היפהפייה בטוחה שהיא תצליח לשכנע. „זאת לא תהיה בעיה בשבילי," היא מודיעה בביטחון מעורר־קינאה. ולא צריך להסתכל פעמיים. כשרואים אותה, ברור מניין נובע הביטחון.

המשכנעות, שאמורות יהיו לשכנע נהגים בדרכים, משתכנעות בעצמן במהירות, מחצית השעה מספיקה להן כדי להבין בדיוק מה רוצים מהן. נציגי החברה לוחצים. הם רוצים תשובה על המקום, מייד. אחת שהשתכנעה שאיננה מתאימה לשכנע, היא ריבקה אבולעפיה, העושה עתה את התואר השני שלה בביולוגיה. „אני לא מבינה מה אני עושה כאן. התבלבלתי כנראה לגמרי. יש פה המון ילדות שהולכות לעשות המון שטויות. העניין חזה לא בשבילי," היא אומרת, קמה ויוצאת בהפגנתיות את האולם, שבו מתקיים המיפגש.

המשוכנעות משכנעות זו את זו, שלשכנע זה בעצם לא־כל־כך נורא. ואם לסמוך על מראיהן, אין ספק שתצלחנה לשכנע גם את הנהגים על הכביש. העיקר שהחוריים מסכימים, ושביטחון־עצמי יש למכביר.

מהגימנסיה

הגיעה למיפגש גילה פישביין, בת השבע־עשרה, הלומדת באורט־טכניקום. גילה וחברתה החליטו לעבוד בתקופת החופש, לחסוך כסף לנסיעה לחוץ־לארץ. הן התקבלו לעבודה.

יש לה כבר שיטת־עבודה: „אני אוהבת לנהג בתחנת־הדלק," היא אומרת, ניגשת אליו בהילוך מפתה, מתיזה לו מי־גילוח ברוט ישר בפנים, וכשהוא כועס אני מחייכת אליו. כשאני מחייכת, הם ממש נמסים. מייד אחר־כך אני עושה סימן, ובת־זוגי מקדמת מאחורי, תוחבת מתחת לחוטמו של הנהג המופתע מינוי של חברת־הגרירה, ובקול מפתה משכנעת אותו שהרבה יותר כדאי לחתום על המינוי מאשר להיתקע בקסטל, למשל," היא מספרת בצניעות.

חווה צ'סניק ואורנה רונדל הן בנות שמונה עשרה, ועומדות להתגייס לצה"ל, אבל בינתיים הן מתבטלות. משום כך החליטו להעביר את הזמן, עד לגיוס, בעבודה מהנה ומעניינת, לדעתן. הן חושבות שהן מתאימות, כי יש להן ניסיון בשיכנוע. עובדה, הן הצליחו לשכנע את ההורים שלהן שירשו להן להתגייס לצבא, והן מתכוונות לשכנע את החברים הפרטיים שלהן שחצי־שנה בצבא זה מספיק בשביל הניסיון והחווייה, ואחר־כך צריך להתחתן מהר. כך עשו כל החברות שלהן, שכמעט כולן נשואות וחלקן כבר אמהות. „מה אפשר לעשות, היום צריך לתפוס את הבחורים כמה שיותר מהר, אחרת חם נגמרים," הן אומרות פה־אחד.

ביטחון־עצמי מעורר־קינאה

מרגלית אסף, אכזומית יפהפייה ובעלת ביטחון עצמי שופע, נכנסת לפגישה כשהיא כבר בעיצומה. בנימוס רב היא שואלת אם אפשר להיכנס. אין צורך להעיף מבט נוסף, שני הנציגים הגברריים של חברת מגור כמעט שצועקים לעברה: „כן!"

מרגלית היא זמרת־חובבת, המופיעה לפעמים בחלטורות. את מרבית זמנה היא מבלה בחנות־לרהיטים, שם היא משכנעת לקוחות כי מה שיותר יקר, יותר טוב בשבילם. אלא שנמאס לה להסתובב בין חדרי־השינה למיטבח. היא רוצה לצאת קצת החוצה, למרחב, לאוויר חצח. הרבה יותר נעים יהיה, כך היא מאמינה, להסתובב בין המכוניות בתחנות־הדלק.

כרכום כרמון ומרגלית זפלוטובסקי הן בנות שש עשרה בסך־הכל, ותלמידות בית־

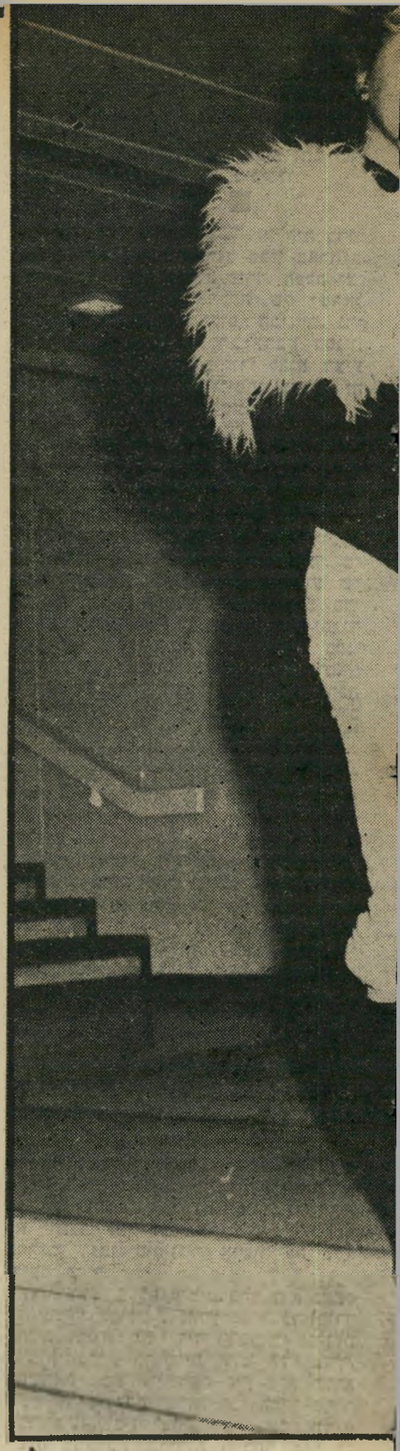

רד סוויסה בת השמונה־עשרה מיפו העושה, ות אכסטרניות. ורד, בעלת הביטחון־העצמי קאטיבית. אין ספק שהיחה מצליחה לשכנע ר עבודת־השיכנוע לא עבורה נועדה. „זה לא ע נשים, שיטפחו את היופי שלהן," אמרה.

נעות

י, ולא של מנוי־גרירה. כל מה שהיא רוצה להיות יועצת־יופי. כי יופי זה התחום רטי שלה, וכולם אומרים לה שהיא טובה ה. לא, היא חושבת שהעניין הזה לא בשבילה. יא תנסה בחברה אחרת. מכל מקום, היה זה לבוא מיפו, רק בגלל העוגה והקפה.

עדילי וייסגלס טוענת שהיא מומחית ידועה בחום היופי. היא מתהלכת בין הבנות כבקיאה זיקה, ומרגישה כמו בבית. העובדה שהיא זרתת כחיילת בצה"ל, אינה מסריעה לה. לי שה החמונית באת במדים, והיא מתכוונת בוד אחרי־הצהריים, כשהיא חוזרת הביתה.

(המשך מעמוד 21)

לחטיל עוצר על ששת נרחב בהרבה מאשר שלושת הכפרים חסמוכים זה לזה — סכנין, עראבה ודיר־חנא —

עד השעה שמונה בבוקר שרר שקט. בשמונה, בבוקר ה־30 במארס, התלקח ב־כפר סכנין קרב של ממש. לדיברי הדו"ח, שהוגש לרבין על־ידי מפכ"ל־המישטרה, שהגיע סמוך לאותה שעה מביתו שבירו־שלים למטה המחוז בנצרת, הפרו תושבי סכנין את העוצר, פרצו מבתיהם כאילו על־פי תיכנון מראש, ויצאו לרחובות כשהם קוראים קריאות־גנאי לעבר עשרות החייל־לים ושוטרי מישמר־הגבול שנמצאו באו־תה עת בכפר. היתה זו תפרת־עוצר גלויה. כוחות־הביטחון ירו באוויר, מבלי שהוח־קפו כלל. מן תיריות נפצעו עשרות, ו־שלושה אזרחים נהרגו.

יועץ־ראש־הממשלה לענייני ערבים, שמואל טולדאנו ביקש מראש־הממשלה רשות לצאת לכפרים. „עומד להיות שם קטל ממש." הוא אמר לרבין. רבין, שניר־את נדהם ממיספר ההרוגים, שהגיע באותה שעה לארבעה, הורה לו להישאר בלישכתו.

האשה חסמה בגופה

שר־המישטרה שלמה הילל, שקיבל דיווחים לביתו משך כל הלילה, והיה כבר בשעת־בוקר מוקדמת בלישכתו, נבהל אף הוא מן הדיווח על ארבעת החרוגים. מיברק בהול שיצא מאיתו למטה־המחוז בנצרת, הורה לכוחות המישטרה ומישמר־הגבול: „לא לפתוח באש, אלא־אם־כן מות־קפים אנשי־המישטרה ונשקפת להם סכנת־חיים." וגם אז, אמרה ההוראה, יש לירות באוויר בילבד.

למיברקו של השר ניתנו שתי תשובות: האחת, מפי קצין־מישטרה בכיר ביותר, ש־ישב אותה עת בחדר־המילחמה שהוקם ב־מטה־המחוז בנצרת: „האיש השתגע! כאן הורגים שוטרים, והוא עוד מעט יגיד לחלק לערבים האלה סוכריות!"

התשובה השנייה, עניינית יותר, ניתנה בשעה 10 בבוקר בכפר טירה שבמשולש. למקום תגיע כוח מישטרתי גדול, שעליו סקד קצין בדרגת רב־סקד שנסע במכונית אסקורט. לצעיריו הכפר נודע כי המישטרה הוזמנה על־ידי ראש המועצה המקומית, והם ראו בכך „תקיעת סכין בגב המאבק הצודק שלנו נגד המקעת האדמות." כפי שהגדיר זאת אחד מהם. הצעירים מיהרו לעבר מישרדי־המועצה, ביקשו להיפגש עם ראש־המועצה. כאשר נידחו על־ידי בנסות כימעט, כילו את זעמם במכוניתו.

המישטרה נכנסה לפעולה. עיקר חרונם של הצעירים הופנה לעבר מכוניתו של רב־הפקד. הם הפכו אותה, בעוד בתוכה יוש־בים שני שוטרים. השוטרים נמלטו מן המכונית, ואז היא הוצתה. כוחות המישטרה פתחו באש באוויר, ומאש זו נפצעו חמי־שה ערביים ואחד נהרג. אחד מקציני ה־מטה־הארצי החבדה אחר־כך: „השוטרים שישבו בתוך האסקורט שמעו את ההוראה שמותר לירות באוויר. הם ידעו שלירות באוויר, פירושו לירות בגג של המכונית. הפכו להם את המכונית, ואז, כשהם ירו לעבר הגג, הם פגעו באנשים."

כפר טירה שקט. התקהלויות אחדות, שהיו בערך באותה שעה בנצרת, נבלמו ופוזרו בכוח רב. ההתקהלויות היו בעיקר ליד מטה השביתה, בית הידידות, סמוך לביתו של מנהיג השביתה ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זיאד. בני־משפחתו של זיאד — אשתו, אחיו והוריו הקשישים — עמדו עם ילדיהם על מירפסת הבית ועוד־דו את המפגינים, שנמלטו מפני כוחות־הביטחון ומצאו מיקלט בביתו של ראש־העיר.

מפקד תחנת־המישטרה, שנמצא במקום, ביקש להוציא את המתפרעים מן הבית. אך אשתו של ראש־העיר הגנה על הדלת בגופה. „כאן אין עוצר," אמרה נעילה זי־אד, „ואתם לא תיכנסו לבית!"

לחיילים ולשוטרים לא נותרה ברירה אלא להיכנס לתוך חבית בכוח. במהלך כניסתם נופצו כמה משמשות, עוקם מעקה־המירפסת, ונותץ שולחן סלוני.

בשעה 2.15 התחדשה המהומה ב־מקום אחר, כפר־קנא שבמבואות נצ־רת. צעירים אחדים חסמו את הכביש ה־ראשי המוביל לנצרת והחוצה את הכפר, באבנים ובצמיגים שהובאו ממוסך בנצרת. כוח מישטרתי שהוזעק למקום פתח ביריות באוויר, מהן נהרג צעיר ערבי. באותו ערב הודיע שר־המישטרה, שלמה הילל, בשידור בתוכנית מבט בטלוויזיה, כי צעיר זה לא נהרג מיריות השוטרים אלא כתוצאה מ־סיכסוך חמולות. הודעתו של שר־המישטרה היתה מוקדמת מדי. בבדיקה באליסטית שנערכה אחר־כך, הוברר למעלה מכל ספק כי הצעיר נהרג בכדור שנורה מנישקם של השוטרים.

תקרית־האש האחרונה שהתחוללה באו־תו יום אירעה שוב בטירה. בשעה ארבע אחרי־הצהריים נערכה הפגנה במרכז ה־כפר. כמה אבנים הוטלו לעבר השוטרים ששהו במקום, וצמיגים הוצתו. השוטרים נבהלו, שלחו שדר ובו קריאה־לעזרה ו־בקשת־חילוץ. כוח של צה"ל, שהגיע ל־מקום, פתח ביריות באוויר, שהפסם לא פגעו באיש, וחילץ את השוטרים.

משך ערב ויום השביתה אירעו למעלה מ־100 תקריות, שבשש מתוכן פתחו כו־חות־הביטחון באש. החשש פן יפעילו השובתים או המפגינים נשק חם לעבר ה־שוטרים ואנשי צה"ל, התגלה כבלתי־מוצ־דק, ומשמש כיום כהמחלה להצדקת הפ־תיחה־באש על־ידי כוחות־הביטחון.

בשלוש מבין התקריות לא ניסו המפגי־נים כלל להגיע לידי מגע עם המישטרה או עם הצבא, ולמרות זאת נפתחה עליהם אש. בעראבה, שם נהרגו שלושה אזרחים ערביים, ניתנה הוראת הפתיחה־באש רק משום שהעוצר הופר; בכפר־קנא, שם נהרג צעיר, נפתחה אש מפני שתושבים הקימו מחסום על הכביש הראשי, ואילו בהפגנה האחרונה בטירה נפתחה אש, רק משום שכמה שוטרים נקלעו לתוך הפגנה ולא ידעו איך להיחלץ ממנה.

בשתי התקריות הראשונות — זו שב־דיר־חנא, בה נשדד, לפי הטענה, נשק של החיילים וזו שבעראבה, שם נהרג ה־קורבן הראשון — אומנם הותקפו שתי משאיות חיילים, אולם קשה להאמין ש־הכוונה היתה לפגוע בחיילים עצמם.

רק בהפגנה אחת, הראשונה, בטירה, יכ־לו השוטרים שישבו בתוך האסקורט לחשוב שאכן מתכוונים לפגוע בהם. אך קשה שלא להיזכר בהפגנות שנערכו לפני כ־חודשיים בראש־העין, שם הועלו באש מיספר מכוניות־מישטרה, ביניהן גם מכו־נית מסוג אסקורט. שם לא העלה איש מן השוטרים בדעתו לפתוח באש לתוך ההמון.

רבין הרגיע את היועץ

ההתפתחויות הפנים־ממשלתיות שחלו בעיקבות המהומות, היו מאל־פות לא־פחות. שרי הביטחון והמישטרה מצאו עצמם ניצבים מול קואליציה משו־נה — של ראש־הממשלה יחד עם נציגי הליכוד. בפיהם של רבין וחברי־הכנסת ידידיה בארי ויוסף תמיר, היו טענות, מדוע לא נהגו המישטרה וצה"ל יד קשה יותר נגד המפגינים. „ריכזתם כוחות גדולים בנצרת, ובגלל זה לא קרה שם כלום," טען רבין כנגד הילל. „אם הייתם עושים אותו דבר בכפרים, לא היו מתרחשות מהומות כלל."

אותה טענה הועלתה בישיבת ועדת־הפנים של הכנסת, שנערכה ביום השישי האחרון, על־ידי שני חברי־הכנסת של הלי־כוד. אולם אלה צירפו אליה טענה נוס־פת: „המודיעין המישטרתי הוכיח מחדל. מדוע לא ידעה המישטרה עוד קודם־לכן שעומדות לחיות מהומות־דמים, ולא התי־ארגנה לקראתן?"

לרבין היו טענות אף כלפי יועצו, שמו־אל טולדאנו. לדבריו השפיע עליו טולדאנו בתחילת האירועים לנקוט יד רכה, ויד רכה זו היא שהביאה להתפתחויות כפי שהיו. כאשר הגיעה, ביום השישי האחרון, לידי ראש־הממשלה ההצעה שאותה העלה יומיים לאחר־מכן שר־התיירות משה קול, בדבר הפקעת הסמכות לטיפול בערבים מידי הוועדה הבינמשרדית בראשותו של טולדאנו, לא דחה אותה רבין על הסף, למרות שההצעה היוותה פגיעה גם בו, כ־ממונה על טולדאנו. טולדאנו נעלב, הו־דיע לרבין כי הוא מגיש את התפטרותו.

רבין מיהר לקרוא לטולדאנו ללישכתו, הרגיעו, הבטיח להעניק לו את מלוא הגי־בוי, והשניים אף תיאמו ביניהם את ה־שידור של טולדאנו באותו ערב.

למרות שישיבת הממשלה שדנה ביום הראשון האחרון בפרשת הפגנות היתה, לפי הגדרת שרים אחדים, „שיבה דלו־חה," נפלה בה החלטה חשובה אחת: להג־ביר את מאמצי ההסברה בארץ ובחו"ל, ולהיערך לקראת ה־1 במאי, היום שבו — לפי הערכת הממשלה — יתחולל המחזור הבא של השביתות וההפגנות בגליל.

מישטרה

מי שתקף הוא שהוחקף

מייד אחרי שחותקף הואשם עורך־הדין בתקיפת השוטרים

„עכשיו נראה לך! נסדר אותך כפי ש־רצית לסדר אותנו! נאשים אותך בהסתה למרד, בתקיפת שוטרים ובהפרעת הסדר!" קצין־המישטרה גבה הקומה ורחב־הגוף, שימעון חן נופף בידיו למול הגבר נמוך־הקומה, המקריח והחובש משקפיים עבים.

הפרשה כולה החלה ביום החמישי האח־רון. עורך־הדין אברהם מלמד, קומוניסט ותיק וחבר רק"ח, התבקש על־ידי כמה מישפחות של עצורי הפגנות ה־30 במארס, מן הכפרים טירה וטייבה במשולש, לייצג את בניהן בבית־המישפט.

הקצין קולל. מלמד הופיע לפני שופט־השלום מנחם בוכוויץ, בכפר־סבא. כל באי בית־המישפט, כולל השופט, הבחינו בסימני החבורות על פניהם של החשודים בהתפרעו־יות. השופט נעתר לבקשתו של מלמד, ל־אפשר שרופא יבדוק את העצורים, שטענו כי הוכו בידי שוטרים לאחר מעצרם.

מלמד דאג לכך שרופא, העובד בבית־החולים מאיר הסמוך, הד"ר חסן מתניה, יגיע במהירות לתחנת־המישטרה, הנמצאת במרחק מטרים ספורים מבית־המישפט.

סיפר מלמד, במיכתב ששלח לשרי ה־מישטרה והמישפטים: „לפתע יצא מהכני־סה, כימעט בריצה, הקצין שמעון חן, מלווה בקבוצת אנשים, חלקם במדי שוט־רים וחלקם בלבוש אזרחי. הוא ניגש אלי, ובחמת־זעם תפס אותי בצווארי ובמיק־טורני וצעק: „עורך־דין מלוכלך! לא מס־פיק לך רופא מטעם המישטרה, אתה רוצה גם רופא פרטי? קומוניסט מלוכלך!

„תוך כדי צעקותיו, שהיכוני בתדהמה, הוא דחף אותי, קרע את עניבתי השחורה.

אישום כתקיפה. „ברגע זה שמעתי מאחרי גבי שמישהו אומר לו: ‚תקח אותו בפנים, נראה לו מה זה.' ואז החלו השוט־רים שמאחורי לדחפני באגרופים בגבי. מישהו בעט ברגלי השמאלית, ובכשהת־כופפתי מתוך כאב חשתי שמכים אותי באגרופים בגבי. כל אותה עת משך אותי הקצין חן במיקטורני לתוך התחנה. התנגד־תי. פחדתי כי בכוונתם להכותנו בתוך ה־תחנה. אחד השוטרים התיז עלי פיתאום גז מדמיע, ואז נגררתי לתחנה במכות."

למחרת היום הוכיחה מישטרת כפר־סבא את זריזותה. שוטר ביקר בביתו של מלמד, והביא לו כתב־אישום למישפט שבו נאשם הוא־עצמו, והוא הואשם בין השאר בתקיפת שוטרים, בהכשלתם ובהפרעת הסדר הצי־בורי. קציני מישטרת כפר־סבא אף דאגו לבשר לעיתונאי האיזור על הסקום הגדול: עורך־הדין שהשתולל והיכה את השוטרים.

עדיין לא ידוע כיצד יפסוק השופט בוכוויץ את דינו של מלמד. אולם מבט קל במימדי גופו של עורך־הדין הוותיק לעומת אלה של השוטרים החסונים, יכול להעלות רק חיוך לגבי גירסת המישטרה, כאילו מלמד הוא שהיכה את השוטרים.

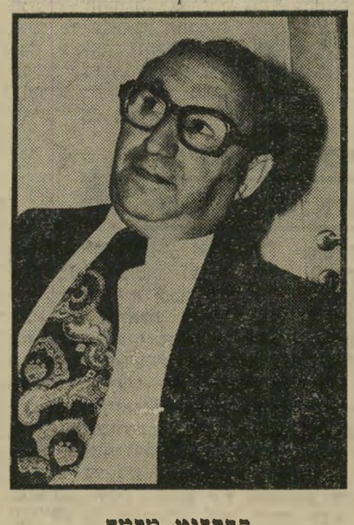

פרקליט מלמד
מי היכה את מי?

(המשך מעמוד 25)

גם יחד. שכן חברי בית־הנבחרים עומ־דים בקרוב לבחירה, וגם הם כפורד, חייב־בים להוכיח יעילות וחיסכון. חברי הסי־נאט, משוחררים לפי שעה מצורך זה. כמה מהם יעשו כל מה שביכולתם כדי להכשיל את פורד ואת מימשלו.

■ ■ ■

מצב עניינים מסוכר זה היה ברור כבר בעת ביקורו של רבין בארה"ב. בפגישותיו עם הנשיא פורד, העלה יצ־חק רבין את עניין חלקה של ישראל בתקציב סיוע־החוץ בתקופת־הביניים. נר־אה שפורד לא רצה לסרב לרבין בפניו, כדי לא לקלקל את ביקורו והוא הציע לרבין לנהל את המשא־ומתן בעניין זה עם שר־החוץ, הנרי קיסינג'ר.

היה זה קיסינג'ר שנטל על עצמו להסביר לרבין, ברוח ידידותית, מדוע לא יוכל הממשל ליזום הצעה להעניק לישראל סיוע בתקופת־הביניים, דבר המנוגד למדי־ניות הנשיא. הוא הציע שישראל תסתפק בכך שחלקה בסיוע לשנת 1977 יועלה מעט, כך שיכסה את מה ש„תפסיד" ב־תקופת־הביניים. לחילופין הוא הציע ש־ישראל תגייס את ידידיה בקונגרס כדי שאלה יזמו הצעה לסיוע ואז לא יתנגד הממשל. פורד יוכל אז להופיע בפני הבוחר כמי שנאנס על ידי הקונגרס.

ייתכן שמאחורי הצעה זו עמדה ההערכה שבתקופת בחירות לא תוכל ישראל לבייס תומכים בנושא כל כך בלתי פופולארי בציבור האמריקאי, הרגיש לו עתה ב־מיוחד. להפתעת הכל, נמצאו אותם „ידי־דים" בסינאט, שהגישו אומנם את הצעת הסיוע, והעמידו אותה על 550 מיליון דולאר.

הצעה בהיקף כזה ובתקיפות כפי ש־הוצגה, נראתה לפורד כהנחת מקל בגלגלי עגלת־הבחירות שלו. אין פלא שהוא ועם ויצא מגידרו עד כדי נקיטת עמדה שהת־פרשה כאנטי־ישראלית. למעשה, מה ש־אירע הוא שהסיוע לישראל הפך לכדור מישחק במערכת־הבחירות המוקדמות.

מסתבר כי לפני שתמך בסיוע, הטש הסינאטור הדמוקרטי יוברט האמפרי מפני מצב כזה. הוא ביקש הבטחה מקיסינג'ר שאם אומנם יעלה את הבקשה בסינאט, לא ייתקל בהתנגדות הנשיא. שכן גם האמפרי עדיין מקווה להיות מועמד במירוץ הבחירות ואינו שש להתגלות כמזגר כספי המדינה. בלחץ ישראל התקשר קיסינג'ר טלפונית עם האמפרי והבטיח לו חגיגית כי אם יעלה את הצעת־הסיוע לישראל, לא יתנגד לכך הממשל. כפי שהסתבר אחר־כך, נתן קיסינג'ר אישור זה ללא ידיעת פורד.

התוצאה: בעצם הימים בהם הוא נאבק על עתידו הפוליטי, נאלץ פורד להתמודד בחזית שניה עם ידידי ישראל ויהדות ארצות־הברית התוקפים אותו ללא הרף, בהשראת ממשלת־ישראל. אין פלא שהוא זועם על ממשלת־ישראל וכי חתול שחור עבר ביניו לבין יצחק רבין. אם אומנם ייזכה במערכת־הבחירות וייבחר שוב כ־נשיא, עלולה ישראל לשלם שנים רבות את מחיר העימות עם פורד בימים אלה.

■ ■ ■

לא שפרשת הסיוע נוצלה לא רק כדי לנגח את פורד. היא היוותה נשק שהופנה גם כלפי יצחק רבין.

כתבים ישראליים בוושינגטון החלו ל־צייר תמונה, מעוותת ומסולפת, כאילו כל הוויכוח על 550 מיליון הדולאר, לא היה מתחיל, אילו בעת ביקורו בארצות־הברית היה יצחק רבין מבהיר לפורד בתקיפות כי ישראל אינה יכולה לוותר על סכום זה וכי הוא חיוני לכלכלתה.

המגעים בין פורד לרבין הוצגו לאחרונה כדו־שיח של הרשים־אילמים, בו לא הבין איש את כוונת השני. רבין הואשם גם כמי שהסקיר אינטרסים חיוניים של ישראל וכמי שאינו יודע לתבוע את מה שמגיע לה.

עוד יותר מזאת. אחד הכתבים הישר־אליים האשים את רבין בלא פחות ולא יותר מאשר „זיוף פרוטוקולים" על שיחו־תיו של פורד. מאחר שאותם פרוטוקולים הוצגו על ידי רבין רק לשניים משרי־הממשלה, שמעון פרס ויגאל אלון וקשה להניח כי אלה, למרות יריבותם האישית עם רבין, ימציאו עלילה חסרת־שחר כזו, כמעט ברור הוא שחוגי־מימשל אמריקאי הם העומדים מאחורי מסע ההסתה נגד ראש־הממשלה.

במבט לאחור נראה כי כל פרשת הסיוע בתקופת־הביניים היתה מקח־טעות מצד ישראל. את הכסף היא לא תקבל, ובינתיים נוצר קרע עמוק ביחסים עם פורד.

אריק שרון מצלצל בפעמונים ומסתער שוב

פרש בלי סוס

אריק שרון בחוותו - מי יוביל את העדר?

מ עולם לא זכה אריק שרון בכל כך הרבה מחמאות ותישבחות, כפי ש־חולקו לו בשבועות האחרונים. אפילו בשיא הצלחותיו הצבאיות או בפיסגת פעילותו הפוליטית, לא התלהבו ממנו כה רבים כמו בעת שפרש בסוף החודש שעבר מתפקידו כיועצו־הכללי של ראש־הממשלה יצחק רבין.

היו לכך סיבות טובות. האנפאן־טריבל של הפוליטיקה הישראלית, האיש שכולם חוששים מחיצי־לשונו, מדיעותיו הגלויות ומהתפרצויותיו האימפולסיביות — נהג ה־פעם בניגוד לכל התחזיות. הוא לא התפטר מתפקידו בטריקת־דלת רועמת, כפי שציפו. הוא לא משך במפית השולחן אליו ישב ולא ניפץ את כל מערכת כלי־השולחן. הוא נהג באיפוק ובאורך־רוח בניגוד למיו־גו הסוער, סרב למסור הצהרות, שמר על שתיקה וחזר לחותמו בציניצה ובקול דממה דקה.

אין פלא שהרבה אנשים במדינה נשמו לרווחה, גם במשרד ראש־הממשלה, אותו עזב, וגם בקרב האופוזיציה הפוליטית ב־מדינה, שפחד נורא נפל עליה פן ירצה אריק לחזור לפעילות בשורותיה. הם יצאו מגידרם כדי להציף את אריק בציונים־לשבח על התנהגותו ונימוסיו הטובים. אלא שמחמאות אלה נראו כמו קובייית־סוכר לסוס פרא שרוסן. אין ספק שרבים היו מוכנים להכתיר מחר את אריק שרון ליקיר־ירושלים, או אפילו כנשיא־המינה, בתנאי שישב בשקט.

לכל אלה היתה צפויה השבוע אכזבה. הסתבר שהמחמאות שחילקו לו היו מוק־דמות מדי. השבוע, באמצעות הטלוויזיה, פתח אלוף (מיל.) אריאל שרון בהסתערות החדשה שלו. זו היתה אומנם הסתערות מילולית של פרש בודד אחד. אלא שאריק שרון כבר הוכיח בעבר כי הסתערות מעין זו עלולה להיות מסוכנת יותר מאשר מיתקפה מרוכזת של מיפלגה שלימה. אלה שלעגו לו ופיקפקו בסיכויי הצלחתו לפני שלוש שנים, בעת שיצא במיבצע־יחיד להקמת הליכוד, ספק אם יחזרו עתה שוב על טעותם זו.

כמו כל חייל מקצועי, שסיגל לעצמו את דפוסי־החשיבה הצבאית, נוהג גם אריק שרון להציב לעצמו יעדים ברורים ולהג־דירם, לפני שהוא מתחיל לתכנן את ה־תוכנית לכיבושם.

אין ספק כמעט, שהמטרה העיקרית ש־הציב אריק שרון לעצמו היא ניסיון לשנות את המישטר והשילטון במדינה. יש לו יעדים פוליטיים ברורים, שלא השתנו כמ־עט מאז השתחרר משירות פעיל בצה"ל. הוא ניסה להשיגם באמצעות הקמת ה־ליכוד והתאכזב. וכמו מפקד צבאי שנכשל במיתקפה בכיוון אחד, הוא מחפש לעצמו עתה דרכים אלטרנטיביות, כדי להשתלב בדרג המבצע העליון וליטול חלק בהכרעות על עיצוב פני המדינה וגורלה.

בתחום זה הגיע שרון ככל הנראה ל־מסקנה, כי בשיטת־הבחירות הקיימת ב־מדינת־ישראל ובשיטת המינויים בה נקב־עות רשימות המועמדים של המיפלגות השונות לכנסת, אין כל אפשרות לחולל שינוי במציאות הפוליטית־חברתית־כלכלית במדינה. הוא גיבש לעצמו דיעה שיש ל־היאבק לשינוי שיטת־הבחירות ואולי אפילו לשינוי שיטת־המימשל בישראל, בכיוון של מישטר־נשיאותי, בדומה לזה המקובל ב־ארצות־הברית.

■ ■ ■

א לא שאריק הוא ריאליסט. ברור לו כי זהו כמעט חזון לאחרית־הימים. ה־ניסיון הפוליטי הקצר שלו, כשניסה להש־תלב בפעילות מיפלגתית במיסגרת המיפל־גה הליברלית והליכוד, הוכיח לו כי הליכוד אינו שונה במהותו ממיפלגת העבודה וכי מרכיביו מאובנים וקפואים בדיוק כמו אלה שבשילטון. מצד שני, במסע של גישושים ומגעים שניהל בחודשים האחרונים לבירור האפשרויות להקמת כוח פוליטי חדש ש־ייצא במאבק על השילטון — נראה שהוא התייאש גם כן.

אריק מודע כיום לכך שהיעד הפוליטי של לחץ להקדמת הבחירות, שינוי שיטת־הבחירות וניסיון לבקש את אמונו של הבוחר, הוא תהליך דמוקרטי ארוך וממושך, שאי אפשר לחוללו בתקופה קצרה, כשם שעשה בעת שפעל להקמת הליכוד.

מאחר ששרון אינו מסוג האנשים ההול־כים עם הראש אל הקיר והוא אינו תוקף אם אינו מעריך שיש לו סיכויים כלשהם להצלחה, נראה כי הוא בחר לוותר בשלב זה, על היעדים הפוליטיים שלו. הוא מנסה ליצור לעצמו תדמית של אישיות א־פוליטית, שיש לה דיעות משלה, אולם אינה כבולה לשום מיסגרת מיפלגתית צרה. למעשה יופיע אריק בעתיד הקרוב בזירה הפוליטית כפרש בלי סוס מיפלגתי, כשעשרת חודשי שירותו במחיצת ראש־הממשלה תרמו לא במעט ליצירת תדמית מעין זו.

איש אחר במקום אריק אולי היה נואש ופורש לעיסוקיו הפרטיים. אלא שאריק לא קפא על שמריו. שבוע אחד בלבד אחרי פרישתו מתפקיד היועץ פתח בהס־תערות על היעד חשני שלו: צה"ל. הוא החל השבוע במסע שנועד להזעיק את העם והציבור, נוכח מה שנראה לו כסכנה המאיימת על המדינה ושלידה מתגמדים כל העניינים הפוליטיים והופכים לשוליים.

שרון התחיל השבוע לצלצל בפעמוני האזעקה, אחרי שתיקה של קרוב לשנה. הוא מאמין שהוא יודע ומכיר עתה את מצב העניינים במדינה הרבה יותר מאשר קודם. קודם ראה אותם בעיקר מחוץ ל־מערכת, עתה היתה לו הזדמנות לראותם מתוך המערכת. והם נראים לו משם חמו־רים פי כמה.

לדעת שרון מאיימת על ישראל סכנה של מילחמה קרובה. מול סכנה זו קיימת בצמרת השילטון בישראל מערכת שאינה מסוגלת לקבל החלטות, בעיקר בשל ה־יריבויות האישיות והפוליטיות בצוות ה־מוביל. במידה שמתקבלות החלטות הן מבו־ססות על אותן יריבויות עצמן.

מבחינה זו רואה אריק שרון את יצחק רבין אחראי למצב שנוצר לא פחות מ־שמעון פרס ויגאל אלון. בין שלושתם מתנהל, מה שהוא מכנה "מישחק ציני ב־גורל האומה", כשכל אחד מהם אינו שואף להצלחה בתחומו אלא להוכיח שיש כישלו־נות ואלה בתחום אחריותו של האחר.

במצב זה, סבור שרון, כשחרב הסכנה מרחפת מעל ראשו, שקוע העם בישראל בתרדמה ובמצב של אדישות וקהות־חושים לסכנות, באותה מידה כמו ערב מילחמת יום־הכיפורים. מאחר שהוא עצמו חשתכ־נע שאין בכוחו עתה לשנות במשהו את המערך הפוליטי במדינה, הוא מנסה לפחות להזהיר את הציבור מפני הצפוי ולנסות לתרום את תרומתו בתחום היחידי שהוא חש שהוא יכול לעשות משהו: בצה"ל.

למרות כל התשובות השליליות שקיבל עד כה ולמרות שנוכח כי גם רבין אינו מוכן לצאת במאבק כדי לשכנע את ה־רמטכ"ל ושר־הביטחון להחזירו לשירות־סעיל בצה"ל — קבע אריק את יעדו העיקרי ביצירת לחץ להחזרתו לצה"ל.

הוא מאמין שהתחום היחידי בו ניתן לשקם ולשפר במהירות כדי להתכונן למה שמצפה למדינה, הוא בצה"ל וכי הוא יכול לתרום לכך בתוך צה"ל, יותר מאשר בכל מקום אחר.

במיסגרות שונות הביע את דעתו כי ניתן להעלות את רמת צה"ל תוך מיספר חודשים, להכניס רוח חדשה בכל המערכת ולהכינה להתמודדות שאפילו הרמטכ"ל כבר מודה כיום שהיא צפויה ככל הנראה בשנת 1977.

ההתנגדות להחזרתו של אריק לצה"ל עומדת בעינה. לא הרמטכ"ל ולא שר־ה־ביטחון שינו את דעתם. רק בשבת האחרו־נה התבטא הרמטכ"ל, במסיבה פרטית, חת־לטית: "כל זמן שאני הרמטכ"ל אריק לא יחזור לצבא." כאשר העירו לו שגם יצחק רבין אמר שהוא תומך בהחזרת אריק ל־צבא, העיר הרמטכ"ל באידיש "אוט ער גזוגט!" (אז הוא אמר).

אבל אריק החליט לא לוותר ולהמשיך במערכה על יעד זה. "את העניין של חזרה לצה"ל אני מוכרח למצות עד הסוף!" אמר. "אני חש שאני מוכרח לחיות שם!"

מעודד מתוצאות מישאלים וסקרים, ה־מצביעים על כך שרוב גדול של הציבור תומך בהחזרתו לצה"ל, יוצא אריק לגייס את תמיכת הציבור להחזרתו לצבא. הוא מתכוון להסתער על המערכת ועל העומ־דים בראשה. לא רק על שר־הביטחון אלא גם, ואולי בעיקר, על יצחק רבין, שהיה סבור עד כה שהוא ייהנה מחסינות אצל שרון.

אריק חוזר לזירה, לבד, כפרש בודד, המחפש את חסוס שיוכל לדהור עליו.

ספורט טוטו

השבוע משחקי ליגה א'

מינימום הפרס הראשון

450.000 ל"י

* * *

מינימום כלל הפרסים

900.000 ל"י

* * *

יום ה' — המועד האחרון למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

במדינה

ישראלים בחו"ל

ע"ן־חרוד בהרי הקטסקיל

שמורת־הטבע הישראלית בניו־יורק תופחת כעץ שמרים, ומפיחה סביבה רוח לאומנית

מדי־יום־ביומו מוסיפה מדינת־ישראל תחומים, אתרים ושמות חדשים למפת כי־בושיה בארצות־הברית. „הישראלי המס־תדר באמריקה" חודר לכל חלקה טובה, ושמו מפציץ את האמריקאים מעל כל עץ רענן.

על החידושים האחרונים בתחום זה מדווח כתב „העולם הזה" כי־ארצות־הברית:

„כאן ישראל," מכריז חיים קינן בעיב־רית, מדי־ערב, בשעה שמונה, מתוך אול־פן־רדיו ניו־יורקי, כשהוא פותח את מה־דורת־החדשות היומית בשפה העברית, המוגשת ברוטב סיסמות־פירסומת, שירים עבריים ופיטפוט בלתי־פוסק, „בשיתוף־פעולה עם רשות־השידור הישראלית."

כלל לא ברור אם חברי־הכנסת וחברי ועדת־הכספים יודעים, כי חלק מן התקציב השוטף של הרשות בירושלים, מוקדש ל־העברת חדשות וכתבות לתחנה מיסחרית בניו־יורק, המשמשת מקור־השראה יומי לעשרות אלפי היורדים מישראל, המקשי־בים לחודעות כגון: „נפתח מוסך ישראלי בניו־יורק. מוסך אלון פתוח גם בשבתות. חשוב לדעת שמוסך אלון הוא בבעלות ישראלית..."

בעל־הבית האמיתי של התוכנית, הנמש־כת בדרך־כלל שעה שלמה, הוא ממשלת ישראל. עובדה זו מתבררת מתשובותיהם של המרואיינים הישראליים, כולם אנשי־ממשלה או שליחי סוכנות ודת, לשאלות המראיין. כך, למשל, יכול השגריר חיים הרצוג להפסיק שאלה בעיצומה, כשהוא מוחה בגסות: „לא מוצא חן בעיני כיצד אתה מציג את השאלה הזו..." ולה־שיב ככל העולה על רוחו, כשבכל תחנה ניו־יורקית אחרת היו מעמידים את השג־ריר החצוף על מקומו ללא־שהיות.

מדברים עברית. תחנת כאן ישראל פועלת, במידה ובצורה שמנהלי התוכנית היו צריכים להירשם כסוכנים ישראליים, על־פי החוק לסוכנים זרים בארצות־הברית. התחנה מפיחה רוח לאומנית בעשרות אל־פי היורדים, מסיתה נגד מדינות־ערב המ־קיימות יחסים דיפלומטיים תקינים עם מם־שלת ארצות־הברית, מהללת את הכיבוש הישראלי בשטחים, מכנה את הפלסטינים רוצחי ילדים ואימהות, ועושה כל מה שתחנה בשליטת התנועה־לארץ־ישראל־הי־שלמה היתה יכולה לעשות, אילו היתה ל־תנועה זו תחנת־רדיו במקום כל שהוא בעולם.

גם מודעות־הפירסומת ספוגות לאומנות מודגשת: „בואו למיסעדה שלנו בברוקלין, ותרגישו מייד כמו בבית. מייד תיווכחו לדעת כי המקום נועד לנו..." או פירסומת למחנה־נוער „ציוני": „רישמו את ילדיכם לעין־חרוד בהרי הקטסקיל. אווירתו ה־קיבוצית המיוחדת של המחנה מבטיחה בילוי מהנה לילדיכם. מדריכים מהתנועה הקיבוצית מבטיחים פעילות יוצרת..."

שמורת־הטבע הישראלית הזו נמצאת ב־ניו־יורק, לא בירושלים. על כך מעידה גם ההודעה החוזרת בכל תוכנית: „כל אחד צריך להגיש דו"ח למס־ההכנסה (הא־מריקאי, כמובן). לכן, בואו למישרד (שם המישרד) בקווינס, שיכין עבורכם את ה־דו"ח. ראשית, מדברים שם עברית..."

סדר עם גולדה

לא ירחק היום, ומי שיבקש יצאת לבחוץ בערב־שבת, במוסע־בידור, יצטרך למוש לשם כך לניו־יורק

מהו הקשר בין משה רבנו, דובי זלצר, גולדה, עודד קוטלר, אפרת לביא, עמוס עוז, דן וולמן, יהורם גאון, להקת פוגי, עליזה עזיקרי ופיני בן־ארי?

יש קשר. כל השמות הללו מייצגים את מדינת ישראל, הלא היא מעצמת־הבידור הבינלאומית:

משה רבנו הוא סרט־עלילה, בנוסח

(המשך בעמוד 32)

כונסי־הנכסים של מיפעל־הטכסטיל „סיבי דימונה" ייחשפו

ב עוד שבועות אחדים יגישו עורכי־הדין הנריק מרגוליס ויגרשון תמיר, דין־וחשבון מקיף ראשון על מצב מיפעל סיבי־דימונה, שנמסר להם על־ידי בית־המישפט ככונסי־נכסים. כאשר מנסים עתה כונסי־הנכסים למודי־הנסיון, שסיימו לא־מכבר את כינוס ניכסי אוטוקרס וסומרפין, לתהות מה יכתבו בדין־וחשבון שיגישו לבית־המישפט, עולים מול עיניהם שני מיספרים בילבד.

האחד, יותר מ־100 מיליון לירות — קרוב לוודאי 120 מיליון לירות — שאותם חייב המיפעל בעיקר למדינת ישראל, ב־אמצעות הבנק־לפיתוח־התעשייה הממשל־תי.

השני, כ־20 מיליון לירות שאותם מקווים הכונסים לקבל ממכירת המיפעל, במיקרה הטוב ביותר. ההפרש, כ־100 מיליון לירות, יירשם כהפסד נקי של מדינת ישראל, או של משלם־המיסים שלה.

סכום זה, של 100 מיליון לירות הפס־

שרף
האוצר נתן...

דים, אינו הולך ברגל. אומנם, אחרי פרשת בנק ארץ־ישראל־בריטניה, בה גרם נגיד בנק ישראל, משה זנבר, להשקעות מיוחדות של מדינת ישראל באמצעות בנק ישראל, ביותר מ־300 מיליון לירות, סכום של 100 מיליון נראה זעום. אולם כאשר מקצצים את הגשת החלב בבתי־הספר, וסוגרים ביתות מחוסר תקציב, כאשר מעמידה המדינה פני חוסכת ו־מצמצמת, כדאי לשאול מי אשם בהפסד של 100 מיליון לירות בסיבי דימונה.

שפע מנהלים ומישרדים

כ דאי ישאול, ולו רק בגלל כל מה שניתן היה לעשות בסכום זה למטרות חיוביות יותר. כדאי לשאול, מפני שהתשובה תעניין כל משלם־מיסים במדינה, וכל תו־רם למגבית. ככלות הכל, סכום זה מהווה גם כיום כ־2.5% מן התוספת למענק ה־אמריקאי, שישראל יוצאת למילחמת־חור־מה כדי לקבלו.

שאלת הנושא באחריות להפסדים חשו־בה, בין השאר, מאחר שבחינה של מה

„ענוגה" סיליקון
העענוגה
מכולן

ידיך מדברות בשמך. הן „כרטיס הביקור" שלך. ידיך ראויות לכך שלאחר עבודות־הבית תעניקי להן טיפול של רוך ופינוק. עתה את יכולה לעשות זאת עם „ענוגה"־סיליקון, קרם־הידים החדיש של „שמן". הנספג במהירות בעור, מגן עליו מפני יובש ובקיעים, מרחיק ריחות בלתי־נעימים ומרעיף ניחוח. במעבדות חברת „שמן" חשבו על ידיך־חקרו וטרחו למענן; טפחי אוהן עוד היום ב„ענוגה"־סיליקון. קרם הידים המעולה המצטרף למשפחת „ענוגה" רבת־המוניטין. „ענוגה" דגילה, „ענוגה" גליצרין, „ענוגה" קרם־לחות ו„ענוגה" חלב־פנים.

שמן

קסם לידיך עם „ענוגה"־סיליקון- העענוגה מכולן.

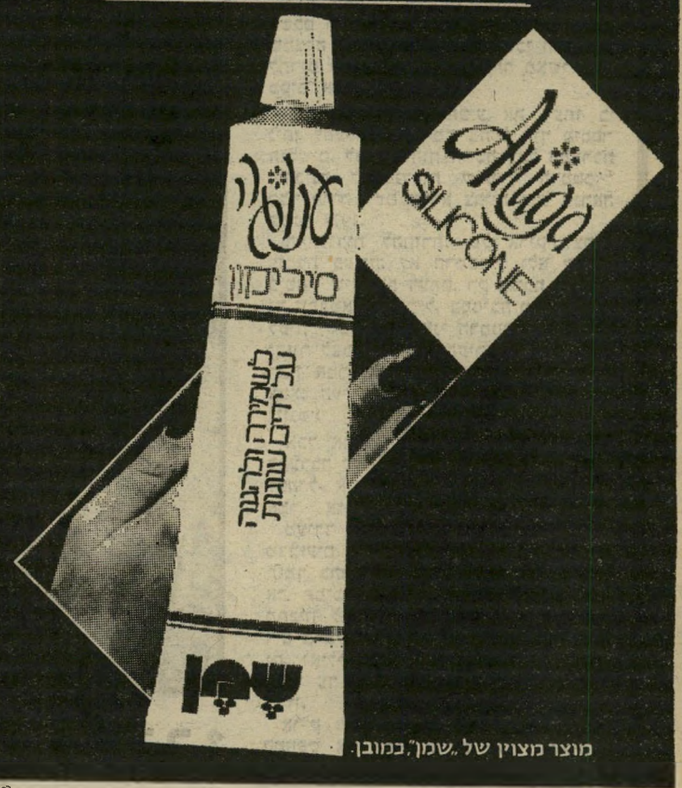

מוצר מצוין של „שמן", בכובן.

המניות של חברתנו פונים אלינו לאחר שבדקו, שקלו והחליטו שהממשלה "תכנס" לסיבי דימונה כ-50% על ידי רכישת מניות.

מר מנור מוסיף כי לדברי מר זנדברג הרכישה היא "מציאה" ולדבריו הנו כבר מצוע את המניות למשקיעים אחרים במחיר טוב יותר

מר מנור מסכם בהדגישו כי הממשלה פונה אלינו כבעלת המניות, והשאלה העומדת עתה לדיון היא האם אנו מקבלים את ההוראה מבלי להפעיל שיקול דעת משלנו, או שעלינו לומר שאנו חייבים לבדוק את המפעל בדרך הנהוגה אצלנו לפני שנגיע לכלל החלטה.

שקורה עתה במיפעל סיבי דימונה מורה, כי במעט מאמץ ויכולת־ניהול, ניתן היה למנוע את כל ההפסדים — או את רובם.

וגם הוכחות יש. כאשר מינה בית־המישפט את כונסי־הנכסים לתפקידם, ב־18 בנובמבר 1975, הפסיד המיפעל בין מיליון למיליון וחצי לירות לחודש, הפסד תיפעולי, לפני תשלום ריבית וקרן על חובותיו לבנק־לפיתוח־התעשייה, העולים על 80 מיליון לירות. ביום מינוי הכינוס היו למיפעל, נוסף על חובותיו לבנק לפיתוח־התעשייה, עוד חובות של כ־20 מיליון לירות, לנושים שונים. במשך שלוש־שה החודשים שבהם מנהלים כונסי־הנכסים את המיפעל, הוא הגיע כימעט לאיזון תיפעולי.

כונסי־הנכסים מצאו, כי קיבלו מערכת עניקית בעלת שני מיפעלים: האחד בבאר־שבע, מיפעלו בעבר של המשקיע צ'ורלי, שציידו מיושן ואינו שווה מאומה והוא מעסיק למעלה מ־500 פועלים בייצור חוטי־כותנה וצמר אקריליי. הנכס העיקרי של מיפעל זה, אם בכלל, הוא הקרקע שליד העיר המתפתחת.

המיפעל השני נמצא בדימונה, מעסיק אף הוא למעלה מ־500 פועלים, והוא מייצר חוטי־כותנה מעורבים בדיאולן סינתטי.

בתל־אביב היו לחברה מישרדים מפוארים בני 40 חדרים, בהם הסתובבו עשרות מנהלים ומזכירות שקיבלו משכורות שמ־

זנבר
הבנק חוסיף...

נות, אחוקת־רכב ואש"ל בלתי־מוגבל.

כונסי־הנכסים נקטו מייד אמצעים ל־התאים את מיספר העובדים לתפוקה. ראשית פוטרו 25 מנהלים, מזכירות ועובדי מנגנון במישרד בתל־אביב, ומיספר החדרים הוקטן ל־10 בלבד. שנית, נסגרו מחלקות לא־כדאיות, מיספר העובדים הוקטן ב־300 לערך. התפוקה נשארה בעינה.

פעולות אלו, הפשוטות מבחינת החיסכון וכדאיות התיפעול, הן לבדן הקטינו את ההפסד התיפעולי לאפס כמעט, הפכו את המיפעל מחסר־תיקווה, למיפעל בר־סיכוי.

עתה, משניתן לכונסים לנשום קצת אוויר ולהתבונן במיפעל לטווח ארוך יותר, הם יכולים גם לשאול את עצמם מדוע, בעצם, לא עשו לפניהם את הדברים האלה קודם־לכן, ומי אשם שהם לא נעשו.

גופים ממשלתיים יקנו

כאשר הוקם מיפעל סיבי דימונה, בשנות החמישים, על־ידי המשקיעים יעקב וכסלר, אברהם גולדשטיין ויצחק לבנטאר, היה זה מיפעל־חלוץ. המיפעל חתם מייד, בראשיתו, הסכם עם חברת־ענק גרמנית לסיבי דיאולן, בשם גלאנצשטוף. בעולם קיימת תחרות בין יצרני הסיבים על שווקים, וכל חברה מעוניינת שיקומו מכסימום מיפעלים שיקנו מהם חומרי־גלם לייצור הסיב. התחרות העיקרית היא בין הניילון לאקריליי, ובשנים האחרונות צמח גם הדיאולן. החברה הגרמנית מכרה את הציוד לסיבי דימונה, וקיבלה זכות בילעדית למכירת חומרי־הגלם.

האם התשלום ששולם משך כל השנים לחברה הגרמנית, תמורת חומרי־הגלם, היה סביר, או שמא היה מופרז ומישהו התחלק בהפרשים בחו"ל? קשה להשיב על כך תשובה ברורה. אולם ניתן, אולי, ללמוד מפרשה אחרת.

מנור
הכונס לקח...

בשנות השישים עזב יצחק לבנטאר את שותפיו. הוא ערך עימם הסכם־פרישה ב־שוויץ, קיבל תמורת חלקו כ־700 אלף דולר, אותם השקיע בהקמת מיפעל בשם סריגי ססיל באשקלון, יחד עם משקיעים מדרום־אפריקה. גם מיפעל זה קנה חומרי־גלם מגלאנצשטוף. שנתיים לאחר פתיחתו התגלעו סיכסוכים בין לבנטאר לשותפיו, ובמהלכם הועלו טענות כאילו הוסכם ל־שלם מחיר מופרז תמורת חומרי־הגלם, ו־להתחלק בהפרש בחו"ל. טענות אלה הועלו גם בבית־המישפט. אגב, גם סריגי ססיל הסתבך, והועבר לכונס־נכסים.

בעלי סיבי דימונה **לא התרגשו** מהפסדי המיפעל, הגדילוהו ללא־הרף, כיוון ש־בישראל מרוויחים מקניות ציוד ומהקמת מפעל יותר מאשר מהפעלתו.

בשנת 1970 חשו גולדשטיין ווכסלר, כי לא יוכלו להמשיך להעמיד פנים בסיבי דימונה עוד זמן רב, פנו לידידם פנחס ספיר בבקשה שיעזור להם לצאת מן הבוץ. אומנם, מאזני המיפעל הראו על רווח סביר, ועל סמך זה המשיכו לקבל מימון מן הבנק־לפיתוח־התעשייה. אולם מאזנים אינם כסף, ובשנה זו חדלו כימעט לשלם לבנק־לפיתוח־התעשייה על חשבון החובות והריבית.

פנחס ספיר לא היה, אותה שעה, בעמדה קובעת. שר־האוצר היה זאב שרף. שר־המיסחר־והתעשייה היה יוסף ספיר ה־ליברלי. ספיר היפנה אותם לאיש־אמונו משה זנבר (זנדברג אז), שהיה אותה שעה האיש הקובע בבנק־לפיתוח־התעשייה וב־מישרד המיסחר־והתעשייה.

זנבר העלה רעיון פשוט: לסיבי דימונה דרוש כסף, והבעלים לא רוצים להשקיע? צריך שהמדינה תעשה זאת.

ההצעה שגיבש זנבר היתה פשוטה: ה־בעלים הקיימים ימכרו את מחצית המניות לשני גופים ממשלתיים, והתמורה תאפשר למיפעל תוספת נשימה. למצוא את הגו־פים הממשלתיים הללו, חשב זנבר, זו בעיה מישנית. גוף אחד מצוי תחת ידו, הלא הוא החברה להשקעות של הבנק־לפיתוח־התעשייה.

גוף נוסף? הרי קיימת החברה למימון תעשיות שהקים השר זאב שרף, ומטרתה לעזור למיפעלים כושלים. זנבר פנה ל־חברה למימון תעשיות, הורה לה לרכוש 25% במיפעל הכושל, תמורת שלושה מיל־יון לירות. מה שהוא לא הביא בחשבון היה כי ראשי החברה למימון תעשיות האמינו, שמונו לתפקידם לא כדי לקבל הוראות מזנבר, אלא כדי להשקיע ב־מיפעלים שיש סיכוי להצילם, ומכל מקום לא לממנם לפני בדיקה.

אילו רק האמינו

ב־29 ביוני 1970 כתב המנהל הכללי של החברה למימון תעשיות, אפרים פילרסדורף, אל שר־המיסחר־והתעשייה יוסף ספיר, מיכתב מפורט שבו סיפר כי שמע את הצעתו של מר זנבר להשקיע 3 מיליוני לירות במניות סיבי דימונה, וכי החברה להשקעות של הבנק לפיתוח התעשייה תשקיע בו 3 מיליון לירות נוספים תמורת עוד רבע מן המניות.

המכתב קבע כי אין לדעת בוודאות אם החברה הרוויחה, או הפסידה, בשנים ה־אחרונות, ולא ניתן גם לבדוק את אמינות הנתונים שסיפקה החברה, ולאשרם. על כל פנים, קבע המנכ"ל פילרסדורף, עד לתא־ריך המיכתב היונה החברה 6 מיליון לירות, שייתכן כי חלק ניכר מהם הם הפסדים. מלאי החברה הוא 23 מיליון לירות, כ־27% מן הפידיון השנתי.

מלאי זה כלל, ללא ספק, מלאי מת או השווה פחות מכפי שהוא מוערך. החברה פיגרה בהחזרת הלוואות ב־5 מיליון לירות. לא ניראה כי תחזיות הרווחים של החברה תתממשנה. בעיות החברה חריפות ומורכ־בות בהרבה מכפי שהן מוצגות על־ידה. הזרמת 6 מיליון לירות לחברה תהווה פעו־לת כיבוי־אש בילבד, ולא תפתור את בעיותיה היסודיות של החברה.

למרות המסקנות הללו המשיך זנבר ל־הפעיל לחץ, ובישיבות הנהלת החברה למימון תעשיות, באוגוסט אותה שנה, חזר והעלה פילרסדורף את תביעותיו של זנבר להשקעה בחברה הכושלת. באחת ה־ישיבות אמר פילרסדורף במפורש, כי אינו מאמין לתחזיות סיבי דימונה. יושב־ראש מועצת־המנהלים, עמוס מנור, מסר שמשה זנבר אמר לו, כי המניות המוצעות הן ב־גדר „מציאה", והוא כבר מציע את ה־מניות למשקיעים אחרים, במחיר טוב יו־תר.

כאשר הטילו כמה חברי־הנהלה ספק ב־דברים אלה, חזר מנור והודיע: „זנבר הדגיש כי הוא משוכנע שימצא לקוח, ואף מצפה לרווח" — על המניות שייקנו בסיבי דימונה.

למרות לחציו של זנבר, סירבה החברה לקנות את המניות, והחברה להשקעות של הבנק־לפיתוח־התעשייה, בה שלט זנבר, רכשה את מחצית המניות לבדה. כמה חוד־שים לאחר־מכן רכשה החברה עוד מחצית של המניות, תמורת 5 מיליון לירות ש־ניתנו לגולדשטיין ולווכסלר, כך שיחרר אותם זנבר מכל התחייבות למיפעל הכושל, שכבר אז היה ברור כי יהווה הפסד עצום. תחת שיחייב את הבעלים לשאת בהפסדים, נתן להם זנבר במתנה כמה מיליוני לירות, ומדינת ישראל קיבלה על עצמה את ה־בעלות על המיפעל ועל החובות.

ההמשך היה ברור, וכפי שצפה אותו אפרים פילרסדורף, שלא האמין לנתוני־המיפעל שהוגשו על־ידי זנבר. הבנק־לפיתוח התעשייה הפך הבעלים וזנבר, יושב־ראש שלו, הפך מי שקובע כיצד ינהל המיפעל. ההפסדים גדלו מחודש לחודש, הריבית גדלה ככדור־שלג, ובסופו של דבר לא ניתן היה עוד למנוע את הגשת המיפעל לבית־המישפט.

אילו האמינו, בשנת 1970, לחברה למי־מון תעשיות ולאפרים פילרסדורף, ולא סמכו על משה זנבר, היתה המדינה חוסכת יותר מ־100 מיליון לירות הפסדים.

מי אשם בהפסד של 100 מיליון

מי המליץ? זהו עמוד מפרוטוקול **החברה למימון תעשיות**, שבו תיאר יושב־ראש החברה, עמוס מנור, כיצד הסביר משה זנבר (זנדברג), מדוע כדאי לקנות את המיפעל הכושל **סיבי דימונה**, ומאיים כי אם תסרב החברה לקנותו, קיימים קונים אחרים, שיציעו מחיר גבוה יותר. הסברו זה של זנבר לא השפיע על מנהלי החברה והם סירבו לקנות.

פעילות קאמפוס רותי רווה ועטת כרמי
לא לצורך בחירות בלבד

(המשך מעמוד 30)

סירטי ססיל דה־מיל המנוח, שצולם בישראל ומוצג עתה, תחת מטר ביקורות מלעיגות וקטלניות, על מסכי בתי־הקולנוע המפוארים ביותר בניו־יורק ובלונדון.

דובי זיצר כתב את המוסיקה ליצירה הקולנועית הנלעגת הלזו.

„גולדה" הוא מועדון־לילה ישראלי בניו־יורק, שמודעותיו מזהירות את הקהל הניו־יורקי, המורכב מישראלים כמובן: „אינך יכול להרשות לעצמך שלא לבקר אצלנו. ערוך את סדר־הפסח עם גולדה."

עודד קוטלר הוא השחקן הראשי בסרט מיכאל שלי, המוצג עתה ברחוב ה־75 בניו־יורק, כשמבקרי־הקולנוע של העיר חלוקים בדיעותיהם עליו — מקטילה מוחלטת ועד לשבחים וביקורות־הלל.

יהורם גאון מזמר בקולג' של ברוקלין, תחת הכותרת „האמן המפורסם ביותר בישראל."

להקת „פוגי" מופיעה בבית־הספר התיכון בברוקלין וב...ישיבה של פלאטבוש, גם היא בברוקלין.

עליזה עזיקרי מבדרת את אוכלי ה־מיטבח הכשר, חוזללים „גלאט כושר" ו־מקשיבים ל„ציפור־השיר מישראל."

פיני בן־ארי מופיע במועדון קיטריה, ברחוב ה־86, במרחק כמה עשרות מטרים משני בניינים רבי־קומות שבהם מתגוררות מאות מישפחות של פקידים ושליחים ישראליים, ולמענם הוקם בוודאי המועדון.

מיהו פיני בן־ארי? מי שואל?! גם על כך יש תשובה במודעה: „פיני בן־ארי — התשובה הישראלית לתום ג'ונס." בבקשה.

כל המודעות האלה פורסמו בגליון ערב־שבת אחד של הניו־יורק פוסט, וכל זה קרה בניו־יורק, עיר־יואם לישראל.

אוניברסיטת חיפה

קמפו"ס למען הקמפוס

בבחירות לאגודת־הסטודנטים באוניברסיטת חיפה מתמודדת רשימה של יהודים וערבים

„כולם מדברים על שיתוף פעולה בין יהודים וערבים, על בסיס של כבוד והכרה הדדיים, אבל למי יש כוח לזה? הכל נשאר בגדר דיבורים," טוענת רותי רווה, סטודנטית חיפה — קבוצה למעורבות פוליטית וחברתית, המתמודדת ברשימה של יהודים וערבים בבחירות לאגודת הסטודנטים, הנערכות בימים אלה באוניברסיטת חיפה.

הקלפיות כבר הוצבו בבניינים השונים באוניברסיטה. אף שהסטודנטים הם בדרך־כלל גוש אדיש לעיסקי חברה ופוליטיקה, נחשבת אוניברסיטת חיפה כאיכפתית ב־יותר. בין המוסדות להשכלה גבוהה בארץ, קמפו"ס היא הרשימה האיכפתית ביותר בה. „עובדה, כל הרשימות האחרות נלחמות במשותף נגדנו," אומר בגאווה עלי הנדאווי בן ה־28, הלומד מיזרחנות והוא מראשי הרשימה.

הפעילים עומדים הכן על קו הזינוק. נוסף לקמפו"ס מתמודדות בבחירות לאגודת־הסטודנטים עוד ארבע רשימות בעלות גב מיפלגתי, ועוד רשימת־יחיד של משוגע־לדבר, הסובב בימים האחרונים ב־רחבי הקמפוס כשהוא עטוף בבגד־קרטון ועליו תמצית מצע־הבחירות שלו.

הפנינג יהודי־ערבי. מעט היא רשימה של המערך; צוותא היא רשימה של סטודנטים חברי־קיבוצים, התומכים במפ"ם; סלע היא הרשימה השולטת כיום באגודת־הסטודנטים, וחברים הם תומכי הליכוד; איל היא רשימה של סטודנטים שפרשו משלוש המיפלגות במגמה להקים גוף על־מיפלגתי, שיעסוק בבעיות סטודנטיאליות והקשורות באוניברסיטה בילבד, ורשימת־היחיד היא של אבנר מעיין המזוקן, סטודנט לעבודה סוציאלית הקורא לעצמו רשימת יח"ד, ואחרים קוראים לו דון־קישוט.

המייחד את קמפו"ס משאר הרשימות הוא, לדיברי עטת כרמי, ממועמדותיה: „העובדה שאנו סטודנטים, המאורגנים כבר זמן רב במיסגרת חברתית מסויימת. שאר הרשימות הן התארגנויות לצורך הבחירות בילבד."

מוסיף מחול עסאם, סטודנט ערבי מזוקן הלומד כלכלה, והאופטימי ביותם לתוצאות הבחירות לגבי רשימתו: „אנחנו הקבוצה הראשונה בארץ שהצליחה להוכיח, כי ניתן לקיים חיים חברתיים, עם מעורבות פוליטית, של יהודים וערבים יחד." הסטודנטים מן הרשימות האחרות יצרו חזית מלוכדת נגד קמפו"ס, ואינם מסתירים את הסיבות לכך.

„אנחנו חוששים שהמילחמות ביניהו יביאו לעליית כוחה של קמפו"ס," אומר אחד מפעילי מעט. אנשי מעט, צוותא וסלע טוענים, כי קמפו"ס היא למעשה רשימה שמאחריה עומדים אנשי רק"ח ומצפן, יחד עם סטודנטים ערביים. „למען האמת איננו רוצים שייעשבו יותר מדי ערביים באגודה," הם אומרים.

ממוך עיינו. קמפו"ס היא הרשימה היחידה שבה יהודים וערבים גם־ייחד. מיספרם שווה, והפרט הפיקנטי הוא ש־ברשימה מופיעה גם סטודנטית ערבייה, רנה בסמדרימנוק, הלומדת עבודה סוציאלית.

כמו כל מוסד המכבד את עצמו ופמו בכל מיפלגה, חוששים גם באוניברסיטת חיפה מתככים מאחרי הגב. נציגי הרשימות מוכנים לספר, לכל המעוניין לשמוע, על כוונותיהן הזדוניות של הרשימות היריבות לזייף קולות. המועמדים ותומכיהם נערכים למיתקפה על הסטודנטים האדישים.

„הסטודנטים בארץ יכולים להוות גוף גדול ומשפיע," טוענת רותי רווה, „וב־כנסת אפשר ללמוד מאיתנו, אפילו ש־אנחנו צעירים, איך לחיות יחד כמו חברים."

יהיה דו־קיום? הבחירות באוניברסיטת חיפה יימשכו יומיים. התוצאות ייקבעו לאחר יומיים נוספים, ואז תתכנס מועצת הסטודנטים, שהיא מעין הכנסת של הקמפוס, תבחר בוועדה מצומצמת, האגודה, שתהיה ממשלת הסטודנטים בשנה הקרובה.

המרצים ואנשי הסגל האקדמי אינם מסתירים את תמיכתם בקמפו"ס. „כל הרשימות אינן מסתירות את שייכותן הסיעתית למיפלגות שונות, שגם מממנות את מערכת־הבחירות שלהן. קמפו"ס שונה, והיא נותנת דוגמה טובה לכל המדינה הזאת," אמר מרצה בחיפה.

עכשיו שואלים כולם: „יהיה דו־קיום, או לא יהיה?"

ההורים המאושרים
אורחיהם באולם הגדול של מלון הילטון בתל־אביב, לטכס ברית־המילה של בנם־בכורם.

לקטנים מקצצים והגדולים אוכלים עוגות

רותי ואמיל גטלן, בעלי מיסעדת־היוקרה התל־אביבית **קסבה**, מקבלים את פני 300 אורחיהם באולם הגדול של מלון הילטון בתל־אביב, לטכס ברית־המילה של בנם־בכורם.

ורבים־רבים מיקירי היישוב ומבאי הקסבה. חגיגת ברית־המילה, שהחלה לפני־הצהריים, נסתיימה רק לפנות־ערב. אשף־המיטבח של המלון החליט להוכיח לבעל המיסעדה, שגם לקונקורנציה יש מה לומר בתחום החך, ואת פירות מאמציו כילו הקרואים בהתלהבות ראויה־לשבח.

הפנגת הפזרנות והמותרות שערכו בני־הזוג גטלן, העידה כאלף עדים כי כמאורע הזה עדיין לא היה. לגביהם, סימנה החיגגה את סוף שבע השנים הרעות, אם לא הרזות. והם מצאו לה גם כמה סיבות נוספות. האחת, היא שימשה להם פיצוי על מסיבת־החתונה שלהם, שאותה לא ערכו מעולם מפני שהחתונה עצמה נערכה יום לפני ליל־הסדר, לפני שמונה שנים. שנייה: היורש נקרא בישראל מיכאל־משה, על שם אחיה היחידי של רותי, שנפל במילחמת יום־הכיפורים.

ואמיל בן ה־50, שעד לגישואיו עם רותי היה פלייבוי עליז, כבר מתכנן את מיספר שניים. זה מצא חן בעיניו.

„אני כבר עובד על השני," הכריז אמיל באוזני כל המעוניין, ועל סעודתה של אשתו היפה — הדומה דימיון מפתיע לשחקנית־הקולנוע סופיה לורן — שעליה להיפטר קודם מעשרים הקילוגרמים שנוספו לה ב־תקופת ההריון, השיב: „את מוצאת חן בעיני גם ככה, וחוץ מזה, בגילי צריך כבר להזדרז."

אבל למיספר שניים אולי הוא כבר לא יצטרך לחגוג את הקיצוץ בפאר שכזה, למרות שמיספר אחד, שהיה כוכב החגיגה הגדולה, כלל לא השתתף בה. הוא היה כך נתכבד גם בסנדקות. אך לא נפקד גם מקומם של קציני־צה"ל בכירים אחרים בעניין הקיצוצים — שהיו רחוקים מלאפיין את מה שנערך לכבודו.

א בכך יום נולד תינוק שהוא גם בן־בכור, וגם בעליה הפוטנציאלי של מיסעדה יקרה ומפורסמת כמו הקסבה התל־אביבית.

וכשהוא נולד, אחרי שמונה שנות־נישואין ושמונה חודשי־הריון, ידעו הוריו ה־מתפוצצים־מאושר, רותי ואמיל גטלן, ל־העריך את הזכות שנפלה בחלקם. הם החליטו שיורשם־העצר הטרי, שיצא לאוויר העולם במישקל ארבעה קילוגרמים ובצרי־חות בריאות, ראוי למסיבת ברית־מילה כזו, שכל החתונות המפוארות ביותר ש־נערכו אי־פעם יחווירו מבושה לעומתה.

אמיל, בעל הקסבה, המשופע בידידים ו־בממון, הפשיל שרווליו וניגש למלאכה. הוא שכר, לצורך טכס־החיתוך, את מועדון־הלילה אוהלים במלון הילטון התל־אביבי, הפקיד על מיבצע־ההאכלה את השף של המלון, והרכיב את רשימת־המוזמנים ה־נבחרת. ולמה דווקא בהילטון? „כי זהו טכס דתי, וצריך היה לערוך אותו במקום כשר," הסביר אמיל, באדיקות ראוייה־לשבח.

וכך הוזמנו למסיבת־הקוקטייל המפוארת כמאה ידידים־לקוחות מובחרים, שמתוכם הופיעו שלוש־מאות. ביניהם בלטו שר־הביטחון־לשעבר משה דיין, שהגיע בחברת בתו יעל, והאלוף אברהם („אברשה") טמיר, שהוא ידידו הטוב של אמיל ומשום

נסין הקסבה
אמיל גטלן מחזיק בידיו את בנו הבכור, בטכס ברית־המילה שלו שנערך במלון הילטון, בו השתתפה כל אצולת הנובו־ריש הישראלית, ביניהם שר־הביטחון לשעבר, משה דיין. מחיר החיגגה: כמה רבבות ל"י.

צריך לנסוע רחוק כדי למצוא ש"ש עוד אנשים שמחים

כ"ך מי שהיה אי־פעם באילת יודע, שכדי לעשות שם מסיבה טובה, אין צורך בשום סיבה מיוחדת. ובכן, מה ש־האילתים עושים כל היום זה פשוט לשבור את הראש, ולמצוא סיבה כלשהי לחגוג. כי אחרי הכל, החיים קצרים והסינים קרו־בים, והעיקר שיהיה בינתיים שמח. ואם בצפון מחפשים תמיד עילה טובה כדי ל־חגוג, הרי באילת די שמישהו מחליף שיעון כדי לעשות לו מסיבת־זמן, או ש־מישהו נשאר תפרן והוא עושה את מסיבת־הלירה־האחרונה. והם מחפשים סיבות ל־מסיבות עד־כדי־כך, שהם מוכנים אפילו לריב זה עם זה, העיקר שתיערך מסיבת־סולחה.

אבל מה שקרה בסוף־השבוע האחרון, שבר את כל הכללים. אשפי המסיבות ו־השמחות הנודעים של העיר ישבו וחשבו מה עושים, עד שנוכחו כי מזג־האוויר ה־בלתי־יציב גם הוא סיבה טובה למסיבה. מה שמוכיח שבאילת הכל, אבל הכל, אפש־רי.

ההפנינג הגדול נפתח ביום השישי ב־צהריים, בכפר של רפי נלסון, ונמשך שם עד השעה שמונה בערב. משם עברו החוגגים לביתו של סוכן־הנסיעות אברהם בורגה, ושם נקבע הרכב מצומצם להמשך בצורת ארוחת־ערב חגיגית במיסעדת לה־קוק. אלא שאצל הדרומיים אין דבר מצומצם. המילה הזו פשוט אינה קיימת אצלם בלכסיקון.

וכך, מתוך עשרה המוזמנים המקוריים הגיעו למקום לא פחות מ־30 איש, שהצליחו — בכוחות משותפים — לרשום את המסיבה

ברית מילה

לשחקן הבריטי ג'ורג' שליק, עורך הרב רפי נלסון באמצעות שני סכינים גדו־לים. ג'ורג' שכב על השולחן, ורפי חתך, כשעוזרים לידו (משמאל) ד"ר ליאון רז מהמכון לחקר־ימי, וסוכן־הביטוח המזמר דודו הררי, שמיהר לשפוך יין על מקום הניתוח. מחבוננת בהם מהצד מרים עופר, רעייתו של יולי. לאחר הטכס הגיש שליק הופעה חינם.

מסיבה ללא סיבה

איל־הספנות

יולי עופר מקיים את המינהג היווני העתיק, ומשליך על הרציפה צלחת נגד עין־הרע לקול תשואות החוגגים.

הנ"ל בספר־הזהב של המסיבות האילת־יות לדורות יבואו.

תנאי ראשון למסיבה טובה הוא, כידוע, מזון משובח, וכזה היה שם בשפע. התנאי השני הוא משקאות טובים ואז, בהתאם למסורת המיסעדה, מילאו קנקן־ענק ב־17 בקבוקי־יין, והקנקן עבר מפה לפה.

כטוב ליבם של המסובים במאכל ובמש־קה, החליט איל־הספנות החיפאי יולי עופר להוסיף שימחה על ששון, ובישר לכולם שהחליט לרכוש עבור בנו ואחיינו את ספינת־המירוץ של הקבלן אריה דגן.

על סיבה רצינית שכזו באמת אי־אפשר היה לעבור לסדר־היום. כשלב ראשון הציע סוכן־הביטוח, דודו הררי, שהוא גם מפקד המישמר־האזרחי במקום, כי יש לנהוג ב־התאם למסורת היוונית העתיקה, ולשבור צלחת נגד עין־הרע. הוא הביא איתו מחבית כמה צלחות כדי לכבד את כולם במיצווה, אלא שאיש לא הסכים לוותר על הטכס היווני המהולל. וכך, עד־מהרה שינו הצלחות כולן את מצבן המקורי, ורוכזו ברסיסים על הריצפה. בעל־המיסעדה, רזבר־טו, חסיד ותיק של המינהג היווני עתיק־היומין, מיהר להוציא לזירה את כל ה־סרוויסים שברשותו, כולל אלה שקיבל לחתונה של עצמו, העיקר שיהיה לחבר־ה מה לשבור נגד עין־הרע.

אולם מי שהופתע במייוחד משימחתם הטיבעית הפורצת של האילתים, היה אורח־הכבוד של החינגה, הבדרן־האורח הבריטי ג'ורג' שליק, המתמחה בדיבור מן הבטן והוא בעל תוכנית־טלוויזיה פופולארית ב־לונדון. ג'ורג' נהנה ממסיבת חיסול המיסע־דה, עד־כדי־כך, שהרב־המתנדב רפי נלסון החליט, שהגיע הזמן להכניסו תחת כנפי ה־יהדות ולערוך לו טכס ברית־מילה כדת־וכדין. ומאחר שהיו לו כאבים קלים במקום הניתוח, נתנו לו למצוץ קצת יין מהאצבע ואפילו לימדו אותו לשיר, עם כולם, את כל השירים הנוסטאלגיים היפים מימי התנו־עה.

בין המנות, שהיו לעילא־ולעילא, ובין ה־שירים שכמותם כיין הטוב, אט־אט התחסלה המיסעדה ונצרדו הגרונות. ובשעה ארבע לפנות־בוקר גוכח רובי־רטו, בעל־המיסעדה כי מה שנותר שלם היה רק בקבוקי־המשקה. ובראותו כי רבה השימחה ועדיין רב המרץ, החליט להוכיח לכל מה פירוש הפיתגם „הוויסקי נשפך כמים" הלכה־למעשה. הלך ושלף מן המחסן עשרה בק־בוקי ויסקי משובח, עלה על השולחן וערך לכולם מיקלחת ויסקי לריענון.

אבל בסוף, כשכימעט תם המזון במיסע־

גב'ע ענק

מחזיק בידו רו־דולפו כהן, מנ־הל מלון לרום, שהגיע למסיבה בחברת ידידתו האמריקאית ג'ולי. כשראה רודולפו שכל הצלחות במסיבה נשברו, הזמין את הנוכחים העליזים לארוחת־בוקר במלונו.

השקת לחיים

מייוחדת מבצעים הקבלן האילתי אריה דגן, עם בקבוק־יין ענקי בידו, ואיל־הספנות יולי עופר, גם הוא עם קנקן־ענק. בקבוק היין והקנקן עברו מפה לפה, והיו מקור־השתיה היחידי במסיבה.

דה ולא נשארו צלחות להגיש עליהן מה שנשאר, ולא נותרו גרונות בריאים כדי לשיר, החליטו הכל להתפזר, ולהמשיך את ההילולה למחרת בצהריים, באותו מקום שבו החלה, הוא כפרו של נלסון.

ואם הם לא מצאו סיבה טובה להפסיק, הרי הם בעניין המסיבה הגדולה ההיא עד עצם היום הזה.

(המשך מעמוד 23)

או, שיחררו אותם," סיפר ראש־המועצה, והוסיף:

"אנו רוצים להיות אזרחי מדינת ישראל, חלק בלתי־נפרד ממנה, אבל איננו יכולים להתקיים ללא אדמה משלנו. אנו רוצים מהממשלה שתשלח הנה ועדת־חקירה. מי שאחראי על הטבח, שייענש. מי שנפגע — שיקבל פיצויים מהממשלה. לא רק"ח עמדה מאחרי המחסומים. זה חיה עניין של קיום. איננו יכולים לוותר על האדמות. זה מקור הפרנסה וחיים שלנו."

הכפר דיר־חנא נמצא במרחק קילומטרים ספורים מעראבה. גם בכניסה לכפר זה נראים עדיין סימני המחסומים, ואפר של צמיגים שנשרפו שם. מדוע התערבו כוחות צה"ל והמישטרה ללא צורך, והפכו את יום־האדמה מרחץ־דמים בגליל?

ללמד את הערבים לקח

ע רביים רבים, משלושה הכפרים עראבה, דיר־חנא וסכנין, טוענים כי הממשלה תחליטה לתכות בהם כדי שישמשו דוגמה לערביי ישראל כולה, על מה שעלול לבוא עליהם אם יתנגדו להפקעת האדמות. שאלות רבות מעלים תושבי הכפרים, ואף לא שר אחד בממשלה ניסה לענות עליהן. "מדוע לא ירו אנשי מישמר־הגבול על יחושע פרץ ועל פועלי אשדוד, כאשר הם סגרו את שערי הנמל? מדוע ליהודים מותר לשבות ולערבים אסור?"

על כך השיב עבדול גזאווי בן ה־25, פועל־בניין, יליד עראבה. הצעיר, גבה־קומה ורזה, טוען כי מה שעשו החיילים והשוטרים בכפרו, ובכפרים הסמוכים, נעשה במטרה מפורשת לדכא אותם. "אנו ערבים, לא יהודים, ובגלל זה מגיע לנו!"

גזאווי סיפר שנלקח על־ידי החיילים לתחנת־המישטרה בסכנין, מפני שעמד ליד חלון ביתו בשעת העוצר. החיילים דרשו ממנו להניף את התריסים. הצעיר הסביר שאין לו תריסים בבית. כשסירב למלא אחר פקודות החיילים, נעצר מייד.

"בכניסה לתחנת־המישטרה," טוען גזאווי, אילצו אותי לעבור בין שתי שורות של חיילים, שמונה בכל צד. כל אחד הרביץ לי, עד שהגעתי לפתח התחנה. בתוך הבניין היה שוטר אחד, שפתח לי את הרגליים ובעט בי, באומרו: 'זה כדי שהדם שלך לא ילכלך את הדם שלנו, אם תתקרב לבחורה שלנו.'"

שרי־הממשלה טענו שחיילי צה"ל והשוטרים הסתערו על הכפרים הערביים כדי להשליט בהם סדר. אבל למה שעשו כוחות־הביטחון בכפרים, ניתן לקרוא סדר?

רג'א חטיב, בן 26, הוא מורה במיקצועו ומשמש מזכיר מועצת פועלי דיר־חנא. סיפר הצעיר, הלובש עדיין את החולצה ספוגת־הדם ששתת מראשו ביום בו פרצו אנשי הצבא והמישטרה כדי "לעשות סדר".

"בבוקר באו כמה נשים, וביקשו ממני לעזור בפינוי הפצועים שנפגעו מכדורי החיילים. אני עברתי קורס עזרה־ראשונה, ולכן פנו אלי. יצאתי לרחוב, וראיתי מכונית פרטית שבתוכה היו אנשים שזעקו מכאבים. מאחרי המכונית היה מחסום של אבנים. התחלתי לפנות את הדרך, כדי שהמכונית תצא ברווחה. אז הגיעו החיילים, והתחילו להרביץ. הם ירו בגלגלי המכונית. לכן הייתי צריך להעביר את הפצועים למכונית אחרת. כשגמרתי, תפס אותי שוטר אחד ואמר לי: 'אתה לא תחזור!' הסברתי שאני לא עשיתי שום דבר רע, לא השתתפתי בהפגנה ולא הקמתי מחסומים. השוטרים השיבו לי: 'זה כבר לא חשוב. אתה לא תחזור הביתה.'

"ליד מכונית אחת, שעמדו להעלות אותי עליה, עמד גבר לבוש אזרחית. הוא התחיל להרביץ לי, ורצה לפגוע באבר־המין שלי. גם לו אמרתי שאני לא זרקתי אבנים, ולא עשיתי דבר, חוץ מזה שהעברתי את הפצועים למכונית. גם הוא השיב לי: 'זה לא חשוב!'"

הלך־הרוחות בשלושת הכפרים עדיין קרבי. תושבים רבים מביעים את התמרמרותם על הסתערות החיילים והשוטרים.

"לא נוכל להתקיים בלי האדמות שלנו," הם אומרים. "זה מה שקושר אותנו למקומות האלה, ולמדינת כולה. אם נוותר על האדמה שלנו, שהיהודים מפקיעים, פירוש הדבר שאנו מוותרים על עצם קיומנו פה!"

כך מתבטאים היום, שבוע ימים אחרי מרחץ־הדמים בגליל התחתון, ערביים רבים שאינם מבינים איזו תועלת תצמח למדינת ישראל מכך שהאמת על המאורעות תישאר נעלמת.

האדמה שהציתה

חמד יוסף נעאמי, תושב הכפר עראבה, מצביע לעבר האדמות שהופקעו לאחרונה על־ידי הממשלה, לצורך פיתוח הגליל. הערבים טוענים כי בעצם, מטרת ההפקעה היתה ייהוד הגליל. מישפחתו של חמד נעאמי אירבדה, בהפקעה, את כל 18 הדונמים שמהם התפרנסה.

"במקום להיכנס ללבנון ולעשות סדר, כפי שהיה צפוי, וכפי שאיימו ישראלים רבים לעשות, סרצו החיילים לכפרים הערביים בגליל, וכבשו אותם. בדרך זו חשבו שיירד המתח בצבא, והערבים הישראלים ילמדו לקח ולא ירימו את ראשם."

כפריים ערביים אחרים, צעירים ומבוגרים כאחד, מזהירים: "הממשלה צריכה לבטל כליל את התוכנית של הפקעת האדמות מהערבים, אם היהודים רוצים באמת שלא לקומם את התושבים הערביים. בלי זה, לא יהיה שקט!"

אותם תושבים מטילים ספק בכוונתם של היהודים לחיות בשלום עם אזרחיה הערביים של מדינת ישראל. בכפר סכנין, שבו נהרגו על־ידי כוחות־הביטחון שלושה ערבים — שני גברים ובחורה אחת — נשאלת השאלה כיצד עוברת הממשלה בשתיקה על העינויים שביצעו חיילים ואנשי־מישטרה במהלך מרחץ־הדמים בתושבי המקום. מדוע עדיין לא נפתחה החקירה, שתגלה את מוקדי השריפה בגליל?

מחמוד חאלד דרוויש, בן 25, הוא נגר מכפר סכנין. הוא ממשיך לשבת בביתו, מוקף קרובי־משפחה, וכל עיתונאי־חוץ המבקר בסכנין מובא לשמוע את סיפורו.

זהו סיפור עצוב, מדאיג ומזעזע, גם אם יהודים רבים יטענו שמחמוד דרוויש הגזים "כמו כל ערבי" במה שקרה לו.

שקט שלאחרי ולפני

כך סיפר הנגר מסכנין: "בשעה שמונה וחצי בבוקר, ביום השביתה, נעצרתי על־ידי שמונה שוטרים שהתחילו להרביץ לי. צעקתי: 'זאת האדמה שלי! למה אתם לוקחים לנו אותה? האם זאת דמוקרטיה? איפה היא?'"

דרוויש נסצע בכמה מקומות בראשו, במהלך הטיפול המישטרתי בסכנין. בחצר התחנה המשיכו השוטרים להכותו, עד שדם רב החל יורד על חולצתו.

אז נלקח העצור אל שוקת הסוסים, וראשו נתחב לתוך המים, עד שהחל מאבד את הכרתו. היו מוציאים את ראשו, מניחים לו לנשום כמה נשימות, ושוב דוחפים את ראשו לתוך המים. השעשוע הזה לווה, לטענותיו, בדברים: "נו, אתה רוצה עוד אדמה? קח אדמה! אתה רוצה דמוקרטיה? זה בשביל מי שרוצה דמוקרטיה!"

מחמוד דרוויש ניצל רק אחרי שהופיע במקום קצין־מישטרה וקבע שיש להפסיק את המישחק בגלל הפצעים שנגרמו לו בראשו. דרוויש הועבר לבית החולים פוריה בטבריה, שם תפרו את פצעיו.

סיפור נוסף, חמור גם הוא, גולל סולימאן חוסין שלאעטה בן ה־21, פועל־בניין מסכנין. הוא הראה את כף־ידו הימנית, כשהיא חבושה, וטען שהשוטרים השתמשו בה במקום מאפרה, בהיותו במעצר. "הקצין אמר להם לא לעשות ליכלוך ולא לזרוק את הסיגריות על הריצפה. הם תפסו את ידי, וכיבו את הסיגריות על כף היד. הם קראו לי 'מאפרה אמריקאית'," טען סולימאן שלאעטה.

כל זה התרחש לפני כשבוע ימים בילבד. אז היו כל הדרכים המובילות לכפרי הגליל מוצפות כוחות צבא ומישטרה. כיום שורר שם שקט. האש כבתה, אך הרמץ עדיין רוחש. המתים נקברו, אך הפצועים עדיין זועקים, ועשרות מערביי ישראל שוהים עוד במעצר. השקט הזה מתוח, מלאכותי, שקט שלאחרי סערה אך גם לפניה.

חקירות

חסמבה בארכיון העיתונים

הבזק שהפריח
ח"כ אהוד אולמרט
ברעש גדול
התרוקן בקול דממה דקה

רק לפני מיספר שבועות היה ח"כ לעם אהוד אולמרט גיבור־היום. תמונותיו פורסמו בכל העיתונים. הטלוויזיה שידרה ראיונות עמו כמעט מדי יום. כתבות־ענק פיארו את מיבצעיו הבלשיים והציבור היה אחוז מתח: איזה גילוי סנסציוני יכין לו הח"כ הנועז למחרת היום?

גולת הכותרת של פעילויותיו הבלשיות של ח"כ־חסמבה היתה חשיפת הפשע־המאורגן בישראל. בראיון רדיו, שצוטט למחרת בכל העיתונות הישראלית, גילה אולמרט כי חקירותיו בעולם־התחתון הישראלי העלו כי בתל־אביב פועלת רשת של אנשי פשע־מאורגן המסתייעים בקצינים בכירים בצה"ל. הוא סרב לנקוב בשמות אנשי הרשת, אולם טען, כי מסר למישטרה את שמותיהם של העומדים בראש ההיראַרכייה.

בין אלה שהתעניינו בגילוייו של הח"כ האמיץ היה גם חבר־כנסת אחר. ח"כ מוקד, מאיר פעיל, נדהם וודאי, כמו אזרחים אחרים, למיקרא ומישמע גילוייו המעוזים של אולמרט.

מה שמאיר פעיל לא הבין הוא איך זה, אחרי שח"כ אולמרט מסר לידיעת המישטרה את כל המידע שבידיו על

ח"כ־בלש אולמרט
לא דובים ולא מאפייה

העולם־התחתון הישראלי, אין המישטרה נוקפת אצבע, אינה עורכת מעצרים המוניים ואינה עושה כל פעולה לחיסול הפשע־המאורגן.

מיבחמה לצד המאפיה. אל"מ (מיל.) מאיר פעיל, יכול היה ודאי לראות את עצמו כנפגע מגילוייו של אולמרט שבין אנשי הפשע־המאורגן בישראל פועלים גם קצינים־מילואים מיחידות מובחרות. אין זה נעים לצאת למילחמה עם חשד שהקצין המשרת לצידך אינו אלא אחד הדוגים של המאפיה הישראלית.

פעיל פנה בשאילתות לשר־המישטרה. הוא ביקש לדעת באיזו מידה אכן אומתה על־ידי המישטרה האינפורמציה שנמסרה לה ע"י ח"כ אולמרט. הוא ביקש לדעת עוד אם ח"כ אולמרט אכן העביר לידיעת המישטרה את שמו של האיש מיספר אחד בפשע־המאורגן בישראל, כפי שטען, ואת שמות המיספרים האחרים בהיראַרכייה.

השבוע מסר שר־המישטרה שלמה הילל את תשובתו לשאילתות של פעיל, המתייחסות לח"כ אולמרט. תשובותיו של שר־המישטרה לא השאירו כל מקום לספק: כל המידע־כביכול שהיה לאולמרט לא היה אלא בבחינת עורבא פרח.

דיווח הילל: „בעקבות הפירסומים קוויים שיחה בין מטה המישטרה לבין ח"כ

(המשך בעמוד 42)

חדש

אף אחד לא מכיר את עור הפנים שלך כמוך. חוץ מאתנו.

לצעירים שיש להם בעיות עור פנים

אנו יודעים מה זה לסבול מעור שמן ובעייתי ויודעים איך נוצרים פגעי עור. אנו מבינים בנקבוביות מורחבות, בנקודות שחורות, ובפצעונים.

לכן, יצרנו במעבדות הדס את סדרת Wonderlife Special שתעזור לכם לפתור את בעיות עור הפנים.

התחילו הערב עם רחיצת הפנים בסבון ללא סבון המיוחד Face wash המשיכו בבקר שוב בניקוי וריענון ב־Face wash ולהגנת העור במשך היום מרחו Alltime Cream.

בכדי לקבל מראה נאה ומושלם של העור, משחו בסיס איפור Mat Cream.

ולטיפול שבועי מסכת הפנים Face Mask למשך 10 עד 15 דקות.

בטיפול יומי של 5 עד 10 דקות יש לכם סיכויים מצויינים לעור פנים חלק, בריא ורענן.

בהצלחה עם סדרת Wonderlife Special של ADAS.

לקבלת ייעוץ והדרכה לטיפול בעור הפנים ניתן לפנות: טל. 58172, ת. ד. 4748, ת"א.

wonderlife special adas

באור־ורשבסקי

תעריפון המנויים של השולם הזה
החל מ־1.3.76

	לשנה בלירות: מחיר העיתון	משלוח	ס"ה	ל־½ שנה: מחיר העיתון	משלוח	ס"ה
● דמי המנוי בארץ	216	16	232	110	8	118
● לכל ארצות תבל בדואר רגיל	216	50	256	110	25	135
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר						
● לכל ארצות אירופה ואיראן	216	100	316	110	50	160
● לקפריסין	216	78	294	110	39	149
● לארה"ב ולקנדה	216	171	387	110	85	195
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד	216	157	373	110	78	188
● למכסיקו	216	162	378	110	81	191
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, ונצואלה	216	218	434	110	109	219
● ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן	216	280	496	110	140	250
● לאוסטרליה וניו־זילנד	216	275	491	110	138	248
● לפנמה	216	238	454	110	119	229

צל"ש

● למערכת־החדשות בראשותם של **דן שילון** ו**חיים יבין**, על הכיסוי המקיף ו־המאוזן של מאורעות יום ה־30 במארס, הוא יום־האדמה, השביתה הגדולה של ערביי ישראל. נוסף לדיווחים צילומיים טובים מהשטח, הביאו העורכים ראיון

חיים יבין
הכיסוי הקיף

מעניין בערב השביתה עם יועץ־ראש ה־ממשלה לענייני ערבים, **שמואל טוליי־דאנו** וראיון מאלף במוצאי־השביתה, עם שר־המישטרה **שלמה הילל**.

צל"ג

● לעורך המדיני של הטלוויזיה **אלי אייל**, על כתבת־התחקיר שלו על מישרד־החוץ. (השבוע, יומן אירועים, יום ו', 2.4).

הכתבה איימה להוות מחקר יסודי על מישרד־החוץ, אך תחת זאת הוקרנו קיטעי צילומים מהעבר, שהיו מעניינים כשלעצמם אך הופרעו על־ידי פרשנות מליצית ו־ראיונות דלוחים עם שר־החוץ הנוכחי **יגאל אלון**, ועם שני שרי־החוץ שקדמו לו, **גולדה מאיר** ו**אבא אבן**.

מאחרי המסך

בלי סרטים

בערבי־שבתות

החל מיום השישי, ה־9 באפריל לא יוקרנו סרטים בערבי־שבת בטלוויזיה. התאחדות בעלי־בתי־הקולנוע הודיעה במיכתב למנכ"ל רשות־השידור, **יצחק לבני** כי עד לשינוי מדיניות המיסים של הממשלה לגבי בתי־הקולנוע, הם לא יאשרו מכירת סרטים לטלוויזיה.

צעד־הנגד של מנכ"ל הרשות, היה פנייה אל הממונה על ההגבלים העסקיים במישרד המיסחר־והתעשייה, עורך־הדין **מרדכי הורוביץ**, בעלה של הפיזמונאית־המלחינה **נעמי שמר**, בתלונה על בעלי בתי־הקולנוע.

אך רשות־השידור אינה תולה תקוות רבות בפעולתו של הורוביץ, והתארגנה כבר לקראת הפסקת הסרטים. ב־9 בחודש יוחל בהקרנת הסידרה אדוארד השביעי, למשך עשרים שבועות.

טסלר הפסיק את הברזגז

שימעון טסלר, כתב מבט שערך ברוגז ארוך עם **דן שילון**, מנהל מחלקת־החד־שות, ולא עבד משך חודשים אחדים. הפסיק את הבריגז וחזר לעבודה.

על־פי סיכום שנערך בין שילון לטסלר, יהיה טסלר מפיק מהדורת־החדשות היומית הקצרה, אחרי פסוקו של יום, עד לחודש אוגוסט, מועד שובו מגרמניה של **רון בן־ישי**, אשר לו הובטח תפקיד זה.

אבן־חן עזב

בעוד **שמעון טסלר** חוזר לעבודה, עזב את מחלקת־החדשות ואת רשות־השידור בכלל, אחד הכתבים שהתבלטו בעת האח־רונה, **עמיקם אבן־חן**.

אבן־חן התפרסם בכיסוי שלו לפרשת ילדי יונדף, וכן במיספר כתבות למבט בנושאי בידור.

אחרי שאבן־חן הבין כי אין אפשרויות קידום פתוחות עבורו במערכת החדשות, הוא העדיף להתפטר מרשות־השידור לחלוטין.

צנזורה של פרס

על הטלוויזיה

שיחה קשה התקיימה בשבוע שעבר בין שר־הביטחון **שימעון פרס**, לבין מנכ"ל רשות־השידור **יצחק לבני**. פרס טען כי שידורי־הטלוויזיה על המהומות בגדה ליבו את היצרים, והגבירו את המהומות. לבני דחה טענות אלה מכל־וכל, אך פרס דרש שכל כתבה מהגדה תעבור „צנזורה" של דובר־צה"ל או, בלשונו־שלו: „תעבור דיברור."

לכך לא הסכים לבני, ואז הודיע לו שר־הביטחון כי על ציוותי־הטלוויזיה תי־אסר הכניסה לגדה המערבית, ללא ליווי של קצין מטעם דובר־צה"ל.

מנכ"ל הרשות לא הסכים אף לתנאי זה, והודיע לשר־הביטחון כי ציוותי־הטלוויזיה

שימעון טסלר
הברוגז נגמר

ייכנסו לגדה המערבית בכלי־זאת, גם ללא אישור השר או דובר־צה"ל, ובאותם מיק־רים שבהם יסולקו, יצויין הדבר במהדורת־החדשות של אותו יום.

קרגמן ומיטל השלימו

פרשת הריב בין הסמנכ"ל לשעבר של רשות־השידור, **אהרון מיטל**, לבין יו"ר ועדת־הכספים של הכנסת, ח"כ **ישראל קרגמן**, הגיעה לסיומה.

מיטל, המשמש כיום כעוזרו של מנהל חברת העובדים, **אפרים רייזר**, שלח ל־קרגמן מיכתב חריף, בו התלונן על ביטויים שהשמיע קרגמן נגד מיטל בישיבת ועדת־הכספים, ובהם כינה את מיטל „נוכל ז־רמאי."

קרגמן השיב לו במיכתב שבו הכחיש דברים אלה, למרות שהדבר מופיע בפרוטו־קול הישיבה, ומיטל, שחשב להגיש תביעת־דיבה נגד קרגמן, רואה בכך את הפרשה כמחוסלת.

על הגל

המנהל החדש הגיע

בקול ענות חלושה נכנס השבוע לתפקידו, באיחור של חצי־שנה, מנהל־הרדיו החדש **חגי פינסקר**. פינסקר הבהיר מייד כי הוא מתכוון לנהל את הרדיו בשקט, ללא מהפכות־רבתי, ולהניח לדברים לזרום מאליהם.

למרות שרבים, ברדיו, מפקפקים אם ב־מדיניות זו של „עשה מעט" יוכה פינסקר בהצלחה, מאחלים לו הכל הצלחה בתפקי־דו.

בוא אל הבנק הבינלאומי הראשון
ותקבל

100%
הצמדה

בתכניות החסכון

עוז
דירה

חסכון
10000

הבנק הבינלאומי הראשון
40 סניפים לשרותך ברחבי הארץ

תן טרמפ לחייל

מרד בקבוצת הכדורסל של הפועל חל־אביב

הישראלים

נגד

האמריקאים

"אין טעם שאסע עם הקבוצה לנעמן, חבל לי על הזמן," השיב דני ברכה, כדורסלנה הצעיר של הפועל תל־אביב, כאשר ביקש ממנו מאמנו, חיים חזן, להצטרף לקבוצה למישחק מול מכבי חיפה. דני ברכה סירב לעלות למונית, שהסיעה את השחקנים לאולם בנעמן. רק פיני חוזז, כדורסלנה הצעיר של הקבוצה, הופיע למועדון במועד שנקבע.

לא פחות מחמישה כדורסלנים לא הופיעו במועד שנקבע. החמישה היו נחמיאס, מלמד, קרוייזמן, מגידו ודני ברכה. רק אחרי שמנהל־הקבוצה, "בלונדי" הוכרמן, נסע עם מונית השחקנים לביתו של דני ברכה, הצליח המנהל להביא את ברכה למישחק בנעמן.

חוזז

ברכה

נחמיאס

בסוף מישחקה של הפועל תל־אביב נגד מכבי חיפה, ניצחה הפועל תל־אביב בקושי רב, 92:91 לאחר הארכה. משך כל מהלך המישחק ישב ברכה על ספסל־המחליפים. מייד כתום המישחק התפרץ לעבר חזן, ובין השאר הת־מרמר: "אתה מביא אותי עד נעמן בשביל שאשב על הספסל!"

בתחילת השבוע אמר ברכה: "כבר שלוש שנים הוא לא מדבר איתי בצורה נורמלית. רק בתחילת העונה הוא הבטיח לי שלא ארד מהמיגרש, ואשחק כל הזמן לצידו של בארי לייבוביץ. במשך כל העונה באתי לאימונים. אבל לאבישר ולספייט, שלא התמידו באימונים מכל מיני סיבות, הוא נותן לשחק!"

שני סוגי קבוצות

"קיימת הרגישה בהפועל תל־אביב," אומרים בזעם כדורסלניה הצעירים של הקבוצה, "שהמאמן, חיים חזן, גרם להקמת כנופיית כדורסלנים אמריקאיים, כאשר הוא עומד בראשה."

השוני בין קבוצה הבנוייה על טהרת הכדורסלנים הישראליים לקבוצה שבה משולבים שחקנים אמריקאיים, בא לידי ביטוי בדרך־מיקרה, בהתבטאותו של שר החינוך, אהרון ידלין, שכתוצאה ממנה נפגעו כדורסלניה האמריק־אים־העולים של הפועל תל־אביב. אוהד כדורסל המבקש למצוא סימוכין לשוני בין קבוצה ישראלית־טהורה לבין קבוצה שחיזקה את עצמה בכדורסלנים־יהודים־עולים מ־ארצות־הברית, חייב לראות את הפועל תל־אביב כדוגמה מובהקת להבדלים שבין שני סוגי הקבוצות.

מה שאירע העונה, מאחרי הקלעים של קבוצת הפועל תל־אביב בכדורסל, מסביר במידה ניכרת את כישלונותיה הצורבים של הקבוצה, המשופעת בכוכבי־כדורסל נוצצים. מאידך, חושף סיפורם של הכדורסלנים הצעירים בקבוצה תכסיס ומריבות, המטילים צל על חיונותם של מרבית הכדורסלנים האמריקאיים המופיעים בהפועל תל־אביב.

לא בכדי, כבר לאחר המחזור השני של תחילת העונה, הכריזו שישה מכדורסלניה הצעירים — ברכה, נחמיאס, חוזז, מלמד, קרוייזמן וסמי מגידו — מרד גלוי נגד המאמן חיים חזן. שניים מהם — פינחס קרוייזמן וסמי מגידו — פרשו זמן רב לפני תום העונה, שנסתיימה השבוע.

מן הראוי לציין, שבתוך שישה הכדורסלנים הצעירים, יש לפחות שלושה בעלי פוטנציאל מצויין, אשר צמחו מתוך חממת המועדון שסבל, בשנים האחרונות, מהיעדר כדורסלנים צעירים מבטיחים.

פיני חוזז, חייל בן 20, הוא אחד משלושת הצעירים המבטיחים בקבוצה. חוזז מתנשא לגובה של 1.97 מטר, ונחשב כאחת התקוות הגדולות של הכדורסל הישראלי בעת האחרונה. הענק השני מתוך השלישייה הוא שמואל נחמיאס, המיתמר לגובה של שני מטרים. נחמיאס, בן ה־21, נכלל בסגל ניבחרת ישראל בכדורסל.

הצעיר השלישי בחבורה הוא דני ברכה, שגובהו 1.84 מטר. לא מכבר נכלל דני בסגל המורחב של ניבחרת ישראל בכדורסל. על מה שאירע העונה בהפועל תל־אביב, אומר ברכה במרירות: "חשיקולים המיקצועיים לא הינחו את המאמן חיים חזן העונה."

זקמן

לייבוביץ

ספייט

כדורסלן צעיר אחר, שביקש להישאר בעילום־שם, הוסיף: "מאמן שמבלה את זמנו עם האמריקאים, לא יכול להיות אובייקטיבי; מאמן שמשחק קלפים עם האמריקאים שלו, זה לא מאמן. אם חזן רוצה להיות חבר של האמריקאים לא בפרופורציות המקובלות, אין לו מה לחפש בהפועל תל־אביב."

שני חתולים בשק

"יני חוזז, המהווה כישרון בקנה־מידה בינלאומי, ולמען האמת זכה לשחק במעשה יותר מכל כדורסלן צעיר אחר בקבוצה, מודה: "עד כמה שאני מכיר את חיים חזן, הוא תמיד אהב אמריקאים. ככה זה אצלו."

"מה שעיצבן את הישראלים העונה," מספר ברכה, "זה שלפני כל מישחק היו האמריקאים מקבלים הוראות מחזן בחדר־ההלבשה, ואילו השחקנים הישראליים היו מתאמנים בקליעות. בזמן הטיים־אאוט, היה חזן מפנה את גבו ל־ישראלים. ואם דיבר באנגלית, לא טרח לתרגם את הוראו־תיו לעברית עבור הישראלים, שלא שלטו מספיק בשפה האנגלית."

מורת־רוחם של הצעירים בקבוצה נובעת מן העובדה שאל הפועל תל־אביב הגיעו כדורסלנים אמריקאיים — סטיב וקסמן וברט ספייט — שהם מסוג ד' ו־ה' בקנה־מידה אמריקני.

"חזן," אומרים שניים מן הצעירים, "היה חייב לתת לווקסמן ולספייט לשחק כל הזמן, כדי להוכיח לממונים עליו שהוא בחר שני אמריקאים מתאימים לקבוצה. אבל התוצאות הוכיחו שהוא קנה שני חתולים בשק."

ביום הרביעי בשבוע שעבר שוחחו דני ברכה ופיני חוזז עם אחד מחברי־ההנהלה של קבוצתם. "אתם לא יודעים," אמר להם, ספק בצחוק ספק ברצינות, "שחזן הוא טיפוס נקמני. אני מציע לכם, שמהיום והלאה אל תבואו למישחקים עם תילבושת־ספורט. בין־כה־וכה תמשי־כו לחמם את הספסל. אתם חייבים לזכור שהקבוצה כבר הבטיחה לעצמה את השתתפותה בגביע קוראץ', ועכשיו הוא לא צריך אתכם."

לכדורסלנים הצעירים יש גם טענות מיקצועיות נגד המאמן: "אנחנו לא מתרגלים באימונים שמירות למיניהן," אומר נחמיאס. "מאמן שלא נוסע להשתלמויות בארצות־הברית, הוא לא מאמן." לגבי נושא הכושר הגופני בקבוצה, מגלה כדורסלן צעיר אחר: "כשבארי לייבוביץ מחליט שיהיה אימון־כושר, או אנחנו עושים אימון־כושר. כש־לבארי לא מתחשק אימון־כושר, אנחנו לא עושים אימון־כושר."

באותו הקשר מוסיף דני ברכה: "בגמר הגביע, כשחזן הכניס אותי לשחק ואמר לי לעשות משהו, בא לייבוביץ ואמר לי לעשות משהו אחר. לייבוביץ הבין מהר שחזן איננו טאקטיקן."

יחסים לבביים

"רשה בפני עצמה מהווה אהוד צין, מי שהיה עוזרו של חיים חזן עד אמצע עונת הכדורסל. "אהוד," מספר ברכה, "היה תומך בנו. לא פעם שמענו שהוא לוחש לחזן: 'חיים, זה לא היום של ספייט ווקסמן, תן לצעירים צ'אנס'. אהוד צין היה לפחות נותן לנו כמה תרגילי־כושר. אחרי הדרבי הראשון, שבו הובסנו בהפרש של 43 נקודות, גרם חזן לסילוקו. בקבוצה כמו מכבי תל־אביב יש עוזר־מאמן, אבל בהפועל תל־אביב החליטו, כנראה, שלא צריך עוזר־מאמן."

כאשר התבקש חיים חזן להשיב על בעיית הצעירים באגודה, השיב: "על הצעירים אין לי על מה לדבר." אין כל ספק שהשערורייה, שהתרחשה העונה בהפועל תל־אביב, תביא לסיום הרומן בין חיים חזן לבין הקבוצה.

מוזר הדבר, שדווקא היחסים בין הכדורסלנים בהפועל תל־אביב — אמריקאיים וישראליים — הם לבביים, ומהווים ניגוד־מה לקבוצת מכבי תל־אביב, שכדורסלניה מתייחסים כיום אל קבוצתם כאל מקום־עבודה גרידא. ללא כל קשר חברתי. מעציב, שרק דמותו של המאמן העיבה על האווירה החברית בקבוצה.

אך ככל שנשמעים הדברים מדאיגים, הרי כבר עתה מסתמן לחץ של שישה הכדורסלנים הצעירים על סקצייית־הכדורסל של המועדון התל־אביבי, במטרה לזכות בשיחרור לאחת הקבוצות.

"הפועל תל־אביב," סיכם שמואל נחמיאס, "היא קבוצה שבורה חיים. יקח לה הרבה זמן עד שתתאושש מהנזק שנגרם לה על־ידי חיים חזן."

יוז פירים מציגים:

זאב רווח • אפרת לביא

זאת בת

בסרט הישראלי המשעשע

רק היום

יעקב בנאי • תקוה עזיז • אילן דר • מרי סוריאנו • יעקב בן־סירא • גדעון זינגר • רפאל קלצ'קין • אברהם מור

תסריט ובימוי: זאב רווח צלם: דוד גורפינקל מוסיקה: יאיר רוזנבלום עורך: אלן יעקובוביץ מעבדות: ברקי־פטה המפרים

בכורה עולמית ★ בעת ובעונה אחת

תל־אביב „סינרמה"	**ירושלים** „מיטשל"	**חיפה** „פאר"
נתניה „שרון"	**רמת־גן** „אורדע"	**פתח־תקוה** „שלום"
באר־שבע „אורן"	**חולון** „המגדל"	**בת־ים** „סביון"
אשדוד „אשדוד"	**הרצליה** „דוד"	**רחובות** „חן"

השבוע בהגרלת כדור הזהב של מפעל הפיס

פרס ראשון 500,000 ל"י

פרס כדור הזהב 200,000 ל"י

פרס ראשון עשוי להצטבר ל: 700,000 ל"י

הערב בטלוויזיה תוצאות ההגרלה

שחקנים

דאסטין הופמן נגד האוסקר

הימים חולפים, משמיצים ומשמיצים, ו־האוסקר בעינו מנצנץ ועומד. במקום על סוסים ועל כלבים, הימרה לאס־וגאס על ג'ק ניקולסון ואל פאצ'ינו. מטחנות־הפיר־סום של הוליווד עוסקות בכך כבר מאז החורף, מכינות רבבות תמונות, אלפי מאמ־רים, ארוחות־ערב, זיווגים וכל מה שבכוחו להכין את דעת־הקהל לקראת הערב ה־מכריע.

ומשהגיע הערב הגדול, שוב קמו הנבו־אות וההשמצות והלעג, ואמרו שהאוסקר הוא סתם פרס של רחמים ושל חשבונות, של תגמולים ושל נקיפות־מצפון נוסח הוליווד. אבל משזכה ג'ק ניקולסון, אחרי שבשנה שעברה העדיפה הוליווד את ארט קרני על פניו, נשמו כולם לרווחה.

סוף־סוף קיבל השחקן הקפריזי והבדלני את ההערכה שלה הוא ראוי מאז עשה את רסיסי חיים והמשיך לשמור על רמה. ה־ליגה־לשיחרור־האשה היתה מארשרת נוכח בחירתן של לואיס פלצ'ר בתפקיד הלא־מבריק והאנטי־פרימאדוני של אחות־רחמ־ניה בקן הקוקיה, ושל לי גראנט שעברה מכבר את גיל החתיכה המתפשטת, והופיעה בסידרת־טלוויזיה נועזת שנושאה היה חייה של גרושה.

אשר לג'ק ברנס, כאן חגגה הנוסטאל־גיה את ניצחונה. לחזור לבד אחרי שלו־שים ושבע שנות פרישה מן המסך הקטן, לזכות בפיסלון־צעצוע יקר זה בגיל שמו־נים, זה נוגע־ללב, באמת. אשר לסרטים — הוליווד שילמה את חובה גם לצ'כי שהוכיח שהוא אוהב את אמריקה יותר מפריס (מילוש פורמן), וגם לסטנלי קובריק ה־מכריע.

וגם אם יש מי שחושד בהתמרמרות אי־שית, מכל מקום אין ספק שהאיש מסתמך על עובדות הידועות ברבים. „פירושו של האוסקר, לגבי האולפן שהפיק את הסרט הזוכה (הסרט שבו מופיעים שחקנים שזו־כים בו), הוא לפחות מיליון דולר, טבין־ותקיליין, הכנסות בקופה. לגבי העובדים ב־אולפן, פירוש הדבר תוספת הפקות, כלומר יותר עבודה, ואולי אפילו העלאה במשכו־רת. מכאן כל מסעות־הפירסומת, שופרי התעמולה, משיכת החוטים והפוליטיזציה ההופכים את צבירת הקולות וההצבעה עניין מגוחך מעיקרו."

האם פירוש הדבר שהוא־עצמו יסרב לקבל את הפרס, אם יזכה בו ביום מן ה־ימים? „אי־אפשר לסרב. ראו מה קרה לסקוט. הוא מיאן לקבל אותו, והם בכל זאת העניקו לו את הפיסלון. כשהם רוצים לתת לך אותו, אין לך ברירה. אל תביגו אותי לא נכון, זה בהחלט כבוד. יחד עם זאת, זה קצת כמו לישון עם יצאנית. בסוף אתה צריך לשלם. ככה זה בעיר הזאת: על כל דבר צריך לשלם."

מכירים את ניכסון. הופמן ידוע כמי שאינו חושש לומר את אשר עם ליבו, ויש כאלה הסבורים שהאקדמיה החמיצה לו פנים בעבר, משום שהעז לשאת בפומבי את ביקורתו על המוסד המכובד שסירב, בשנת 1968, לומר, תוך כדי טכס חלוקת הפרסים, כמה דברים לזכרו של מרטין לותר קינג.

באותה מידה של בהירות הוא מתבטא גם ביחס לנושאים פוליטיים, מה עוד שהוא מופיע לאחרונה על בדי אמריקה בסרט בעל נושא פוליטי מופגן, כל אנשי הנשיא, לצידו של רוברט רדפורד. הופמן, המגלם בסרט זה את קארל ברנשטיין, אחד משני העיתונאים של הוושינגטון־פוסט שחשפו את שערוריית ווטרגייט, מודהה לחלוטין עם תפקידו.

דאסטין הופמן (עם אשתו אן)
בלי משוא־פנים

חצוף, החי בלונדון ומדבר בשפה קולנו־עית נועזת כל־כך, ואיכשהו יצאת ידי חובתה גם מ„מלתעות" הקופה של מלתעות.

כסוף צריך לשלם. „האוסקרים? אולי, כשהמציאו אותם לראשונה, היה מי שהתכוון להביע באמצעותם את הערכת המיקצוע למצטיינים של השנה... אבל היום, יש להם רק משמעות אחת בלבד: ממון." הדובר: דאסטין הופמן. הוא היה מועמד שלוש פעמים (הבוגר, קאובוי של חצות, לני), אך עדיין לא זכה בו. (הוא אחד הכוכבים המעטים בהוליווד המסוג־לים לשאת, בכוחות עצמם, סרט שלם (כאלה יש בסך־הכל חמישה או שישה), ושלא כמו לגבי רוב מתחריו, מסכימים הכל ש־הוא גם שחקן כישרוני באופן יוצא־מן־הכלל.

את חוות־דעתו על האוסקר, השמיע זמן קצר לפני חלוקתו.

„בקליפורניה, שם נולדתי, מכירים את ניכסון מזמן. כל הקאריירה שלו היתה מבוססת על העמדת־פנים. הוא הכריז ש־יאחד את העם, ומה שהצליח לעשות היה לפורר אותו לחלוטין. הוא עודד האזנות־סתר וירירות במסגינים, פריצות ומהומות, שקרים וביזוי החוק. אבל המפחיד ביותר בכל הקאריירה שלו, היה העובדה שהעם היה מוכן לקבל אותו, גם אחרי ווטרגייט.

„בבחירות של '72' השערורייה היתה כבר ידועה, והוא בכל־זאת קיבל את הרוב ה־גדול ביותר בהיסטוריה. מה שהפיל אותו, זו קבוצה קטנה של אנשים עקשנים וקו־אים למטרתם, כמו העיתונאים ברנשטיין וווודוארד, כמו השופט ג'ון סיריקה, ועוד מעטים. רק כאשר הסתבר לאמצעי־התיקשו־רת שאפשר לגרוף ממון מן הפרשה, קפצו גם השאר על העגלה. אם תשאלו אותי, לא ניכסון עצמו הוא מסוכן, אלא עצם

העובדה שאנו חיים בארץ שמוכנה לבלוע את מה שהוא מוכר לה."

בימים אלה מסיים הופמן את הסרטת איש המאראתון לצידו של לורנס אוליוויה, בבימויו של ג'ון שלזינג'ר (עימו עבד ב־קאובוי של חצות). כשיסיים, הוא מתכנן חופשה בפריס עם רעייתו הרקדנית ועם שתי בנותיו. בעתיד הרחוק יותר, הוא מתכונן לעבוד למען עצמו בלבד.

„כל העסקנות והעסקים הקשורים ל־אמנות הם, בסופו של דבר, כאבן־ריחיים

תרזה־אן סבוי ב„קיטי פרון"
10.000 אורחים, 120 מיקרופונים

על צווארו של האמן," הוא אומר. „לכן כה רבים מאיתנו מקימים חברות משלהם. אני הקמתי חברה בשם הפקות סוריסוול, ובקרוב אביים ואפיק את הסרטים שלי ב־עצמי, הרחק מכל אנשי־העסקים והמישפט־נים, שאין להם מושג קלוש באמנות."

סרטים

היצאניות המרגלות

הקוסטייל של אידיאולוגיה נאצית, יח־סים סאדו־מאזוכיסטים והרבה מין, הית־גלה כנוסחה מיסחרית מוצלחת למדי ב־קולנוע. עסקו בזה הרבה אחרי מילחמת העולם השניה. אולם הסרט שוער־הלילה גילה, כי קם קהל־צופים חדש שניתן להס־עיר את הדם בעורקיו באמצעות קוסטייל זה.

שוער־הלילה היה סרט אמנותי עם יומ־רות פילוסופיות. הצלחתו הולידה גל של סרטים אחרים, פחות רציניים, המנסים לרכב על אותו גל. במסחה של גינוי הנאציזם והצגתו בכל ניוונו המוסרי נוצר כמעט פולחן רומנטי ונוסטלגי של תקופת הנאציזם.

את הדוגמאות המובהקות לכך הוא הסרט האיטלקי סלון קיטי, של במאי־הקולנוע האיטלקי טינטו בראס בן ה־42. טינטו גטל רב־מכר של הסופר הגרמני פיטר וורדל, שיצא לאור לפני כשש שנים, באותו שם עצמו. הספר היה מבוסס על עובדות היסטוריות. הוא סיפר את סיפורו של בית־בושת מפואר שפעל בברלין ב־שנים 1942—1940, בתקופת הזוהר של גרמניה הנאצית.

המיוחד שבבית־בושת זה לא היתה רק העובדה שהועסקו בו מיטב יפהפיות ברלין ושאורחיו נמנו על העילית של החברה הגרמנית. היה זה בית־בושת שנוסד, הופ־על ונוהל על ידי הס.ס. הגרמני. למעשה הוא היה מכשיר בידי שירות־הריגול של הס.ס. (להבדיל משירות־הריגול הצבאי של הגנרל קנאריס), שהופעל בהשראתו של היידריך, לפני שנסגר בפקודת היטלר.

סלון קיטי, שנקרא על שמה של המא־דם המקומית קיטי שמידט (אינגריד טולין), אירח את הקצונה הבכירה של הצבא הגרמני, את הקורפוס הדיפלומטי בברלין ואת אילי ההון, התעשייה והכלכלה של גרמניה הנאצית. באמצעות מערכת של 120 מיקרופונים מוסתרים, שהקליטו כמ־עט כל שיחה שנערכה בין כותלין וסדיניו של הסלון, ביקשו אנשי המודיעין של הס.ס. לעמוד על נאמנותם המיפלגתית של ראשי הצבא והמשק ולגלות ניסיונות חתירה בעוד מועד.

לפי מיסמכים שהיתגלו בארכיון הס.ס. הכילה רשימת המבקרים המכובדים בבית־הבושת הברלינאי לא פחות מעשרת אלפים שמות. בארכיון נמצאו גם קרוב ל־25 אלף הקלטות חשאיות שניהלו אורחי המו־סד עם היצאניות היפהפיות שהועסקו בו. **קיטש מוחלט.** את טינטו בראס תאי־טלקי לא עניינו כל כך העובדות ההיס־טוריות. כאשר ניגש להפיק את הסרט הוא טען שמה שמעניין אותו „הם היחסים הדו־ערכיים בין המשפילים למושפלים."

במרכז עלילת הסרט, המתיימר להציג את כל הדקאדנציה ששררה בברלין הנא־צית בתקופת המילחמה — שברלין של טרום־המילחמה, כפי שהוצגה בסרט קאבא־רט, נראית לעומתה כמוסד של צדקה — עומדים היחסים בין אחת היצאניות במוסד, מרגרט (תרזה אן סבוי) לבין קצין ס.ס. צעיר, וולנברג (הלמוט ברגר). וולנברג הוא הממונה על ההאזנות במוסד ותאמור לייצג אב־טיפוס של טכנוקראט צעיר שבעיות מוסריות אינן מעסיקות אותו והמאפיין את כל השיטה הנאצית.

אולם סירטו של בראס, שהוצג בשבוע שעבר לראשונה, השיג מטרות הפוכות מאלה שנועד להן. הוא מתעסק יותר בפעי־לות המינית של בנות סלון קיטי מאשר בפעילות הריגול שלהן, ובמקום להמאיס על הצופה את האווירה ששררה במקום הוא מרומם ומפאר את זוהר התקופה.

בניגוד לציפיות המוקדמות היתגלה ה־סרט כקיטש מוחלט. אין זה פלא שגם באיטליה וגם בגרמניה קיבלו אותו באיבה גלויה וכניסיון לפאר את הנאציזם. האי־טלקים אסרו את הסרט להצגה. הגרמנים קיצצו ממנו קטעים ניכרים לפני שהתירו להציגו.

לצופה הישראלי, כמובן, לא תיגתן כל הזדמנות לשפוט בעצמו כיצד לסווג את הסרט.

תדריך

כדאי לראות:

תל־אביב: שלושת ימי הקונדור, סרט מתוק, עליסה בארץ־הפלאות.

ירושלים: צמד בכותרות, אילוף ה־סוררת.

חיפה: שלושת ימי הקונדור, אהבה ו־מילחמה.

תכונון ושכון C.I.A.

שלושת ימי הקונדור (פאר, תל־אביב, ארצות־הברית) — ג'י טרנר, שכיר בשלוחה מדעית מישנית של הסי־איי־אי, הופך כהיר אחד טרף לרוצחים שכירים, והוא מגלה, תוך כדי מנוסתו ותתקפה נגדית, את אופיים האמיתי של מעסיקיו.

כזת הוא נושא סירטו החדש של סידני פולאק, אותו אפשר לקבל בכמה מישורים נפרדים המדברים, כל אחד מהם, בצורה בוטה על אורח־החיים האמריקאי וערכיו, שהיו מאז ומתמיד בסיס לסרטיו של פולאק.

ראשית, אפשר לראות בסרט התפכחות של האמריקאי הממוצע, זה שעבד בשקידה אדישה עבור המימסד, העמיד פני עצמאי ומתבדל, אבל רק כאשר המימסד פנה נגדו, הבין לא רק את שחיתות המימסד, אלא גם את אשמתו־שלו, על ששיתף עימו פעולה, זמן רב כל־כך. לדוגמה: פרשת דניאל אלסברג וניירות הפנטאגון, שסוף הסרט רומז אליהם.

שנית, זהו ניסיון להתבונן בתמנון בעל אלף הזרועות הקרוי סי־איי־אי, שעבר כבר מזמן את השלב של מדינה־בתוך מדינה, וחפץ בעצמו למדינה גדולה שבה כל מיני נסיכויות קטנות, המתנהגות כעולה על רוחן, והאינטרסים האמיתיים של העם האמריקאי, הופכים משהו אבסטרקטי ומטושטש ברקע. כפי שאומר מנהל השירות, כשהוא נזכר בפעילותו במילחמת־העולם השנייה: „מה שחסר לי היום, זו הבחירות של אותם הימים."

שלישית, זהו סרט, כפי שמגדיר אותו כוכבו, רוברט רדפורד, על הפאראנויה האמריקאית, אי־האמון המוחלט שבו מתייחס כל אדם לרעהו. תחושה זו, היא שמונעת כל אפשרות של התקשרות בין טרנר לבין הנערה שהוא חוטף ללילה אחד (פיי דאנאוויי) כדי להסתתר בביתה, והיא המשאירה אותו בבדידותו.

רוברט רדפורד — האופי האמיתי של המוסד

רביעית, זהו סרט על לאומנות אמריקאית. טרנר, תחושף את האבסורד שבמוסד המעסיק אותו, וניצב בפני הזילזול שיש בעיני מוסד זה לחיי־אדם, אינו מהרהר אף לרגע על בריחה למקומות שלווים יותר, כפי שמציע לו הרוצח (מאקס פון־סידוב), התופך במהלך הסרט ממיפלצת — לאדם הממלא תפקיד, והעדיף מכל הבחינות על מעסיקיו. טרנר מתעקש להישאר באמריקה, ולחיאבק בתוכה: „אילו נסעתי, הייתי מתגעגע יותר מדי."

חמישית, זהו סרט־מתח עשוי היטב, עם הרבה פעילות, מצולם באותה ציבעוניות מלוכלכת המשרה אווירה ריא־ליסטית על הכרך (הצלם: אוון רויזמן) משוחק היטב, ומומלץ בהחלט.

שיחרור האשה

יצאנית בע"מ (מוגרבי, תל־אביב, צרפת) — שיחרור האשה מכה, כנראה, גלים חזקים מאד, אם תעשיית־הקולנוע מוכנה לעסוק בנושא זה פעמים רבות כל־כך, ובצורות מגוונות כל־כך. כמו, למשל, בסרט זה, שאולי אינו הטוב או המעמיק בנושא, אבל הוא בהחלט משעשע, תוך כדי הארת היבט מסויים מאד של העניין: יחסו של הגבר לאשה כאל קניין.

קתרין היא נערה בריטית צעירה, שבאה לפריס ללמוד בישול ומגלה, תחת זאת, כי הרבה יותר קל ומשתלם לנצל את התנונים הגופניים, למטרות מכניסות יותר. היא בוחרת לה פטרון לכל יום מימות השבוע, מקדישה לו את כל מעייניה וחסדיה באותו יום, תמורת תשלום מתאים. זנות? מה פיתאום. ראשית, הבחורה נהנית מכל העסק, היא מחבבת את כל לקוחותיה במידה שווה. פרט לכך, היא מתייחסת לשלמונים כאל השקעה בחברה־בעירבון־מוגבל, הנושאת את שמה. את כספי החברה היא משקיעה, בעזרת אחד הלקוחות, שהוא סוחר בניירות־ערך, בבורסה. ואת תרוויחים היא מחלקת בין בעלי־המניות (כלומר הלקוחות) שווה־בשווה. והיחידי שאינו שבע רצון מכל העניין, הוא דווקא הדון־ז'ואן שביניהם, שהיה רוצה לקבל הכל בלי תמורה, ועוד יותר מזה, באורח בילעדי.

כמובן שזוהי בסך־הכל קומדיה קטנה מאד, שבה אין מקום לרגשות, והכל מתנהל כל־כך חלק, כאילו די לה

ג'יין בירקין — לקוח לליל אחד

לבחורה לפשק את רגליה, ומייד תוכל גם היא לעבור לדירת־פאר, עם מכונית צמודה ורווחים נאים בבורסה. אבל ג'יין בירקין, בתפקיד הראשי, כימעט שמצליחה לשכנע, כי לפחות במיקרה שלה זה אפשרי, וכל אוסף הגברים המרקד סביבה, מז'אן־פייר אומון הוותיק ועד לפאטריק דאוואר (הדון־ז'ואן), נתפס למהתלה ללא ייסורי־מצפון. הבמאי מישל בוארון עשה כבר דברים גרועים יותר.

פרס ישראל ל„מילון העולמי לעיברית מדוברת" ✶ „שואה 2"

בתרגום צרפתי ✶ סופרים ערביים מקופחים ע"י ראש־הממשלה ✶

כיצד משווקת בת־שבע שריף תרבות לעיירות־הפיתוח? ✶

למה מגיע אות־המילחמה לדן אלמגור אבל לא למשה דיין?

גולדה מאיר | דן אלמגור | סמיח־אל־קאסם | משה דיין | עמוס קינן

אות קלון

צאן ברזל

מדי שנה בשנה, מוענק פרס־ראש־הממשלה־ליצירה לשישה סופרים עיבריים, על־מנת לאפשר להם לכתוב משך שנה ללא טירדות פרנסה. השנה חרג ראש־הממשלה ממינהגו, והוסיף פרס נוסף, לסופר לייב רוכמן, הכותב בשפת האידיש.

כל מי שתוהה ותמה, בימים האחרונים, על רציונל־התיסכול של ערביי ישראל, כפי שאלה באו לידי ביטוי ביום־האדמה, מן הראוי שישאל את עצמו: מדוע אין ראש־הממשלה, שהוא גם ראש־ממשלתם של ערביי־ישראל, מעניק לפחות שניים מתוך שישה מענקי־היצירה לסופרים ערביים, כחלק באוכלוסיית המדינה?

מפליא עוד יותר, שסופרים־עיבריים אשר זכו ליהנות מחסדי פרס זה, והנוהגים אחת לכמה שנים לצעוק „איקריע ובירעם" על־מנת להשקיט את מצפונם היוצר, לא חשבו כלל על נושא זה.

סופרים ערביים, המתגוררים בישראל, הינם ישראליים לא פחות ממשה שמיר, אהרון מגד, חיים גורי, עמוס עוז ואחרים שזכו בפרס זה. אותם סופרים ערביים משלמים 35% מהכנסתם למס־ההכנסה על כל שיר או סיפור שהם מפרסמים, כמו כל משורר או סופר עיברי, והרי מתוך אותו מס מפריש משרד־ראש־הממשלה את הפרסים שהוא מעניק.

אין זה פלא שהסיפר הערבי בישראל חש עצמו נבזוז לא פחות מאלה שמפקיעים מהם אדמות. לא פלא הוא שמשורר ישראלי־ערבי כישרוני כמו ראשיד חוסיין הפך פרופסור בארצות־הברית, וניתן אפילו להבין את מחמוד דרוויש, שברח לקתיר.

נותרו עדיין סופרים, משוררים ומחזאים ערבים בישראל, סמיח־אל־קאסם, אנטון שמאס ואחרים, שהם חלק מאתנו לטוב ולרע. ובעיקר, שבאיכותם הסיפרותית אין הם נופלים מעדת הסופרים הישראליים משופעי־הפרסים, הזוכה בפירסי־ראש־הממשלה ובפרסים ומענקים אחרים.

עלינו, כחברה, מוטל לקבוע את זכויותיהם, בזכות ולא בחסד, כך שמדי־שנה יקבלו לפחות שני יוצרים ערביים, מתוך כלל השישה, את פרס־ראש־הממשלה־ליצירה. ואם לא יוענק פרס זה לסופרים ערביים, חייבים אותם סופרים עיבריים „יפי־נפש", שהפרס יוענק להם, לסרב לקבלו. אם הם לא יעמדו בפיתוי הכספי, יעטו בכך אות־קלון לסיפרות העיברית החדשה, שראשיתה, כזכור, כסיפרות של נירדפים.

כל הזכויות שמורות

בכל סופר שזוכה בפרס־ראש־הממשלה־ליצירה, משקיעה המדינה סכום של 24.000 לירות, המתחלק במשכורות חודשיות לשנה. סכום זה מחייב את הזוכה שלא יעסוק בעבודה כלשהי, משך שנת הזכייה, על־מנת שיתפנה ליצירה בילבד.

חלק ניכר מהסופרים שזכו עד כה בפרס זה, פירסם כבר יצירות שנכתבו במימון כספי משלם־המיסים, באמצעות פרס זה (משה שמיר, עמוס עוז ואחרים). נשאלת השאלה: אם תמלוגי שכר־הסופרים של הספרים הללו, אינם רכוש המדינה?

מגש הצביעות, 1976

שטיפת מוח

לא משנה באיזו יחידה שימש דן אלמגור (שרתי לך ארצי) כקצין־תרבות במילחמת יום־הכיפורים (ראה: בחטף), אבל קראתי בעיתונים שמשה דיין היה שר־הביטחון בתקופה האמורה. לפני זמן קצר פורסם בעיתונות כי „את מילחמת יום־הכיפורים הוענק על־ידי שר־הביטחון (שימעון פרס) למשה דיין, בביתו שבצהלה." ידיעה זו הכעיסה את רודף־הצדק המסתתר במעמקי נישמתו המשוררית של דן אלמגור, עד כדי־כך שזה טרח לפרסם ביומון הארץ (26.3), פאראפראזה לשיר של נתן אלתרמן, בכותרת מגש־הכסף, 1976 בגנות משה דיין.

כל מי שחושב כי המחדל בא באשמת אדם אחד־ויחידי, ליקק את שפתיו למיקרא אותו שיר של דן אלמגור, והתעלם מכך שאלמגור אחראי למחדל לא פחות ממשה דיין. הוא הרי ניצב בראשה של פירמידת מעצבי דעת־הקהל, ששפכה נרקוזה על לב העם הזה דרך כל אמצעי־התיקשורת האפשריים. מזה שנים רבות עוסק דן אלמגור בריפוד הגיונה של אומה שטופת דמע וקסם בנוסטאלגיה זולה ומתחכמת, אשר העיקרית שבמטרותיה היא טישטוש ההווה בעזרת פיאור, רימום וזיוף העבר. אותו אלמגור גם הפציץ את העם בעזרת להקות צבאיות, ולא־צבאיות, בפיזמונים מתקתקים ומיליטאריסטיים־למחצה, שפיארו את דמדומו בת־האלמוות של בשר־התותחים.

כאשר אותה אומה שטופת דמע וקסם סגדה למשה דיין, שנים כה רבות, מעולם לא קראתי שיר של דן אלמגור שביקר את דיין, או את חוסר־האונים חפוליטי שהוביל למחדל. אלמגור מעודו לא ניצב בשערים כנביא או מוכיח. לא שמעתי אותו מגן על חנוך לוין של מלכת האמבטיה, כאשר זה ניסה להזהיר את העם מפני דיין. צחוק הגורל הוא שנגד מחזהו של לוין יצאו מישפחות שכולות, שדן אלמגור סוחר ביקיריהן נגד דיין בשירו מגש־הכסף, 1976.

וראוי לצטט משורר, שייתכן כי אינו מגיע לקרסוליו של דן אלמגור — וכוונתי לביאליק — בשירו וחיה כי תמצאו, שם הוא כותב: „ויתעב כאחד עוז נפש הכלבים / עם צידקת לב שפן."

פרס (ביטחון) ישראל

בימים אלה נתבשרנו, כי בין חתני פרס־ישראל לשנה זו נמצא סגן־אלוף מני מחיל־המודיעין, אשר הפרס יוענק לו עבור ליקוט וחיבור מילוני מונחים צבאיים של ציבאות ערב.

עם כל הכבוד לכושרו הבלשני של סגן־אלוף מני, דומה שהענקת הפרס מקטינה מערכם של כמה מזוכי פרס־ישראל בעבר. נראה שמעניקי הפרס חשבו את עצמם, מן הסתם, כפקידי מישרד־הביטחון, ושהפרס שעל מדוכתו ישבו הוא פרס־ביטחון־ישראל.

אם היה בכוונתם של מפריסי הפרס להעניק פרס על מילון שתרם תרומה מהפכנית, הרי שראויים לפרס זה הגב' נתיבה בן־יהודה ודן־בן־אמוץ על „המילון העולמי לשפה העיברית המדוברת" שלהם, שתרם לסך־כל התרבות בארץ הרבה יותר מאשר מילוני מונחים צבאיים של ציבאות־ערב.

גולדה והמוזות

בחטף

בארצות־הברית ראה־אור ספר חדש מאת פרופסור **נועם חומסקי** (שלום במיזרח־התיכון?) בכותרת **השלכות לשוניות**, ובו דן חומסקי ביחס שבין הבלשנות לאינטליגנציה ההומאנית ● בתוכנית־טלוויזיה שבה הומחש כיצד משווקת המשוררת

זלדה

דליה רביקוביץ

המשוררות

א. „חרבה ילדות שמנות משתוללות בתוך קצפת מתוקה"

לפני כמה שנים פירסם המשורר יהודה עמיחי רומן־גרוטסקי בשם מי יתנני מלון. באמצעות משוררת צעירה בשם זיוה, חושף עמיחי בסיפרו את המנגנון המפעיל גל בלתי־נגדלה של משוררות, המכסות חדשות־לבקרים את עמודי הסיפרות בעיתונות ובכיתבי־העת הסיפרותיים. בסרקזם חסר־תקדים בסיפרות העיברית מלגלג עמיחי על אותן עקרות־בית הממלאות מחברות־שירה בשעות־הפנאי שלהן, ומתאמצות להמחיש לקוראיהן את התחושה שהן מקריבות את גופן לאפולו, אל־השירה היווני.

את הטכניקה של סיגנון זה מתאר יהודה עמיחי בסיפרו: „זיוה רשמה את השיר הקטן על האוטומאט בנסיעה, ובו מסופר כי האוהבים הם זה ליזה כאוטומאטים ציבעוניים, שופעי כל טוב. ועל האהובה שאומרת: הטל בי את מטבעך ואשפיע לך משיפעי הכמוס. אמרתי לה, בצאתנו מן המלון, שבעוד שבוע נשלח מספר שירים לתל־אביב כדי שיספיק עורך־העיתון להדפיסם כתגלית השנה, בגליון חג־הפסח. החלטנו שלא תכתוב עליהם את שם־המישפחה אלא רק זיוה.

„אדומה מלמטה / צהובה מעל, / שמש געגועים / מנסרת בדם עד אהבה. / כל מה שנקרע / יוחלף בשלם. / אני שוב ילדה קטנה / שמלבישים אותה / כדי לצאת לגן." אמרתי לה ששיר זה, אשר הביע את מה שעבר בינינו הבוקר, יהיה סוד ויחידה לאחרים...

„מייד נולד אצלנו הרעיון של כתיבת מחזור־שירים קטן וחינני: שירי דוגמנית: „יש לי נזלת / מה אתה נותן לי / לעמוד כך / בקור / בתוך דיגלי / שימלתי..." זיוה ציפצפה שיר שני בשם דוגמנית באבל: „שימלתי מורדת / לחציי־התורן. / קולות של תופים עמומים / במיצעד־אבל, כך הולם לבי... מיני מדברת / בטלפון / גופה מתנועע / ממש נשגלת בחוט / השיחה מלמטה. / (שיחה ישירה) / גופה מרכזיה מזמזמת / עם הרבה תקעים עליזים / וריסים עצבניים... זה הכל שלי, / לזרים הכניסה אסורה! / שימלותי וידיי / ליטופי חזיות ואיושרש סודות / תחתוני שלי, זה הכל שלי. / אני / הרבה ילדות שמנות / משתוללות בתוך קצפת מתוקה / ורודה בסינוק מיילל / ובגלישת צחוק בגופים / רטובים..."

כמו ספרים מועטים אחרים, שנועד: מטיבעם להשפיע ולא השפיעו, כן גם סיפרו של יהודה עמיחי. הוא לא השפיע על כל משוררות־הבוסר להבשיל קודם שתפרסמנה את פרי־הילולן, וגם לא על עורכי הדפים־הסיפרותיים, וכיתבי־העת, הממשיכים לפרסמן עד עצם היום הזה. וכיתבי יהודה עמיחי: „הרבה ילדות שמנות משתוללות בתוך קצפת מתוקה" וחוטאות את שם השירה לשווא.

ב. „כך היתה כותבת אימו של ביאליק"

בתהליכים סיפרותיים־תרבותיים יש לעיתים מסממני הפוליטיקה החברתית. בשנים 65—1955 התבססה בשירה העיבריית מגמה, שמייצגיה היו נתן זך, יהודה עמיחי, דויד אבידן, דליה רביקוביץ ועוד משוררים שהתרכזו סביב כתב־העת עכשיו. במקביל למגמה זו דעכה שירת דור הפלמ"ח, מבלי שתותיר מאחריה אפילו רמץ של שירה. המגמתיות השירית של משוררי עכשיו יצרה קרקע לצמיחתה של שירה לא־ערכית, שירה נטולת־משמעות, אשר כל שנדרש ממנה היה שתיעשה מצירוף מילים בשפה העיברית.

כך דרך מאז מילחמת־ששת־הימים, כוכב־שביט, גרה של משוררת ירושלמית ממאה־שערים בשם זלדה. שהתוותה קו חדש לשירה נשית מתקתקה, שופעת סמלים יהודיים חסרי־ערך. מעין תערובת של תודעה־יהודית ותודעה־שירית בחרוזים ובמישקלים. אחד המבקרים, שהתלהב משירתה של זלדה, הזדרז וכתב בביקורתו על אחד מספריה: „כך היתה כותבת אימו של ביאליק, אם היתה כותבת שירה" — מישפט שאין בו ולא־כלום על שירתה של זלדה, וגם לא על המבקר שכתב אותו.

כך, באווירה של ריקנות־שירית הפכה זלדה מיתולוגיה חיה של עורכי כיתבי־עת סיפרותיים ודפים סיפרותיים למיניהם. אחרי משוררות כרחל, אסתר ראב ולאה גולדברג, החלו מתפרסמים בנוף הסיפרותי שלנו שירים כמו: „אם נפשי על צידה תשכב / עטופה בקוריה / מגורשת ממעשים... קיומי הרועד הניידף ברוח / טעון. קיומו העצום וההיולי / של אוקיאנוס (סימן קריאה 2)..."

בעוד שיריה של זלדה קריאים, למרות היותם חסרי כל משמעות מעמיקה, הרי שירת צאצאותיה המשוררות בלשון העיבריית, הגיעה לתהומות חסרי־תקדים. הבולטת שבהן היא משוררת בשם רבקה מרים, שחוויותיה הנשיות־אלוהיות הן: „יודו והשונמית שכבו בשניים / ואני רציתי להיות ביניהם / וידה השקופה של השונמית עברה בבשרי ולא פרעה בו / וביטנה הלבנה נגעה בידי (קשת ס"ט)..." ובשיר אחר: „בנעלו הקשה הוא מגרד את שוקי / ושוקי מתכסות אדמה יבשה. / רוצה אני לקנן בחזהו... והחול היה דק / והוא צעק / ושדיה נגעצו לתוך המלחה (קשת ס"ה)..." ולאחר חוויות מרסיטות שכאלה, מגיעה רבקה מרים לשיא חווייתה השירית: „ואז / התרתי כפתורי שימלתי / וילדתי את בתי. / שמונה מתים זקופים בי האיצו דוממים... אונס גיבר אל קרבי כשטף של חול... אנוכי זעירה וכרסי רפויה וגדולה / מתגלגלת בדשא כמו הייתי תפוח (ידיעות אחרונות 8.11.75)..."

מסתבר שהמגמה הסאטירית־ציבית שאותה תחם יהודה עמיחי לשירה זו, מצאה הד בליבה של משוררת צעירה אחרת, גבריאלה אלישע, הכותבת: „קרבתי קצת ולא יכולתי לקרב יותר / אף לא היתה בי יכולת / לפרק את הבית מעלי... הייתי כחיה כך ילדה חדשה בתוכי (קשת ס"ז)..." או: „פניך חרושות זיסים ולבשתי זרועך / עת לבשתי זרועות / והייתי רוצה להיות כרוכה בזרועות / של אלוהים להיחבק (סימן קריאה 2)..." קשה להבין: מדוע משוררות כאלה חפצות תמיד להיות ילדות חדשות, ושהאלוהים יחבק אותן?

יש גם משוררות שרוצות להתלבש בקטיפה אדומה ולראות נמרים על שמלותיהן, כמו חדווה הרכבי: „עטפתי את ראשי בבד־קטיפה אדום / מפני ששערי בוער? / ציפור מנסה לעמוד על מקומי, במקומי?... וראיתי נמרים אשר קפאו / על שימלותי (קשת ס"ז)..." השירה המודרנית־אמיתית נמנעת זה עשרות בשנים מדימויים כמו: „ציפור מנסה לעמוד על מקומי" וכו'.

גל נוסף של משוררות מתמסר, בשיטתו לבעיותיהן הגופניות, הן עלולות להביא את הקוראים למחשבה שהמאה העשרים עוד לא הגיעה, ושיחרור האשה עדיין לא החל. משוררת כמו טניה הדר מחברת שירים כמו: „לא לנצל את הזהב / שבו, בוכה בי אשה / עתיקה, כך גוף, ומותניים... אישה שבי, וכל־כך הרבה חשיכה (קשת ס"ג)..." ודומה שחשיכתה הגופנית של הגב' טניה הדר אינה תורמת משמעויות חדשות לשירה העיברית או האוניברסלית. משוררת נוספת, מיכל סנגית, סובלת כנראה מבעיית פיצול כלשהי, והיא כותבת: „בנפול ערב על עפעפי / רואה אני אותו הולך / על מים. כובעי השחור / כחופת משי חלקה הסוככת עליו / מפני הזרה. זו אני (קשת ס"ז)..."

בגל שירה זה מצויות עוד משוררות רבות שאינן מוכנות להרפות מאפולו, והן מתמכרות לנשיות המסורתית, כמו ורדה גינוסר: „ופתע היינו אימהות / קטנות־אמונה, קהל / נרעדות מול סרטים / רוסטים שורטים בצלוויד... אשת בשבר אחותה אחזה, / חיל־זרעדה, והרכנת / הראש ברחם התרוקנה (קשת ס"ח)..." אם שירת חייבת להיות דגל העובר לפני המחנה, חרי המיסמוס השירי הזה עלול להצעיד רגשות נשיים לעבר הרחוק. באותה חוברת, קשת (ס"ח), מצוי שיר של משוררת נוספת. עליזה שנהר, המגלה את ד"ר פרויד וכותבת: „הוי, אוידיפוס מלך / גולה. דיגדוג נמלים / בעיניך. חידת הספינקס / פתרת הוי, אוידיפוס מלך..." זה שלמטרות חריזה הופך המלך אדיפוס ל„הוי, אוידיפוס..." אינו תרומה מכובדת לשירה העיברית.

גם אם זלדה כותבת, כדיברי המבקר, כאמו של ביאליק, קשה לומר שכל המשוררות הללו כותבות כמו היו בנותיו של ביאליק.

ג. „מגביהות זרת־לב אל אוזן"

גל המשוררות והשירים, התוקף את המוספים הסיפרותיים ואת כיתבי־העת הממומנים, מייצג אווירה תרבותית של טלאי־תרבותי על טלאי־תרבות, תוך נטייה ציבית של עורכים למלא את כלי־הביטוי שבעריכתם בסימני־דפוס רצופי ריקנות. במצבורי המלל־הסיפרותי הזה קשה לבור את המוץ מן התבן, והשירים הטובים הופכים מוץ לפני־רוח.

יש בארץ משוררות שכותבות שירים טובים מבלי להיעזר בחצאיתן. משוררות שאינן נחפזות לפרסם שיר במוסף של יום שישי. שיר כמו מה קורה של דליה רביקוביץ אומר יותר מאלף שירים של משוררות אחרות, מבלי שיעטוף את עצמו בחינוחים והתחסדויות של אשה: „ראובן מלכה / תפס רובה־סער. / מה קורה לנו? / עם הגשם הראשון חילקו אותות־כבוד / למתים שלא־ייאמנו. / עם הגשם הראשון עלה עוד מארב / על מוקש תוצרת צ'כיה / ובסבך נחבאים חבלנים שאומנו / בצפון־וייטנאם. / מה קורה לנו? / סיפורי־גבורה שזכו בציונים / מנפצים את דמיונו. / מה קורה? / אנשים שנפלו באביב שעבר / נדמים כבני אלף שנים. / במידבר על־יד רפיח / שם צמח תמר. / כמה מוזר..." (מתוך הספר־השלישי).

משוררת אחרת שאינה זקוקה לאביזרי־נשיותה היא יונה וולך, הכותבת בשיר לב אכזרי (מתוך סיפרה שני גנים): „לבבות קטנים אדומים / באים בטורים מן השמש / נוחתים לב לב על אצבע זרת / של אשה מבוגרת דלת־יום. / כאחת מגביהות זרת־לב אל אוזן / ומצותתות להמיה דקיקה צלולה: / אני לב הפינה. בוחן לאור / קורן מחלומות עלומים החוקים. / נשים דלות־יום בגיל־העמידה / בשמלות־כותנה ועקבים משופשפים. באם תזכורנה, ודימעותיהן / מילואים לחפץ, / מבשלות ארוחה מזרנאל לערב / קונות כתונת־לילה חדשה, לאהבה / מושכות זמן מבעלים סחופים...

מאחר ששנת האשה הבינלאומית תמה. הגיעה העת שהעורכים הסיפרותיים ישקלו שירה בהתאם לערכה הסגולי, ולא בהתאם לימין. ואם אין שיר מקורי טוב שנכתב בעיברית, ניתן גם לתרגם שיר מלועזית. פירסום שיריהן של משוררות אינן „מגיהות זרת־לב אל אוזן" תורם אך־זרק לאטימות התרבותית.

בת־שבע שריף תרבות לעיירות־פיתוח, אמר נער מאחת העיירות: „אתם מדברים על השראה, הרצאות וקונצרטים — האם שאלתם מישהו בעיירות־הפיתוח אם יש באפשרותו לרכוש כינור או פסנתר? אם תתנו כלים, אז תבוא ההשראה." ● קן הקוקיה (בדרך למוסד הסגור), סיפרו של **קן קייזי** שזכה בארבעה פרסי־אוסקר בגירסתו הקולנועית, עומד לראות־אור בשבועות הקרובים בתרגום עיברי ● בימים אלה יצא־לאור בצרפת, בתרגום, הספר שואה 2 של **עמוס קינן**, הספר תורגם בידי **כריסטיאן רישטר**, שסיפרה מנוחת הלוחם תורגם בשעתו לעיברית. בניגוד למרבית מתרגומי הסיפרות העיברית בשנים האחרונות, המסובסדים על־ידי גורמים ציבוריים, הרי תרגום סיפרו של קינן, יצא־לאור על בסיס מיסחרי ● אחרי שראש־הממשלה **יצחק רבין** גילה את קירבתו למוזות, והשתתף במסיבה לרגל הופעת ספר מאת **עמוס אטינגר**, הואילה ראש־הממשלה **גולדה מאיר** להמחיש את חזרתה לחיים־הפוליטיים, ולכבד בנוכחותה מסיבת־קוקטייל סיפרותית בגלריה תוראל בתל־אביב. זאת, לרגל צאתו־לאור של ספר־השירים איש ציפה בפנים שאזל, מאת איש גלי־צה"ל **דניאל כהן־שגיא**. בין שאר אורחי־הכבוד במסיבת־הקוקטייל היו גם **משה שמיר** ו**מרים כרנשטיין־כהן**. אגב, המהדורה הראשונה של ספר אחר של כהן־שגיא ב־11 בלילה אני כותב לך, שראה־אור בתרגום גרמני בגרמניה לפני זמן־מה, אזלה מן השוק ● **ברוך חפין**, חלוץ המו"לים החדשניים בארץ בשנות ה־50' ומעורכי כתב־העת עכשיו, שהתמחה עד כה בהוצאה־לאור של סיפרי־שירה מאת משוררים כ**יהודה עמיחי** (עכשיו ובימים האחרים), **דויד אבידן** (סיכום־ביניים) ו**אהרון אפלפלד** (עשו), הוציא־לאור בימים אלה ספר תפילות ותשבחות בכותרת אימרי חפץ. הספר הוא אנתולוגיה של מידרשים וכיתבי־מיסטיקה, שפורסמו על־ידי בני־משפחתו של חפץ משך דורות רבים. בין הספרים הנכללים באנתולוגיה: מסע הר"ך פתחיה לארצות רחוקות עד נהר הסמבטיון, ומעשה הנמלה המיוחס לשלמה המלך ● בהוצאת אחיאסף ראה־אור הספר מדיטאציה טרנסצנדנטאלית, שהינו הספר המוסמך ביותר שיצא עד כה בעיברית בנושא זה ● **דן אלמגור**, שיצא בשיר נגד הענקת אות מילחמת יום־הכיפורים ל**משה דיין**, שירת באותה מילחמה, כקצין־התרבות במרחב־שלמה.

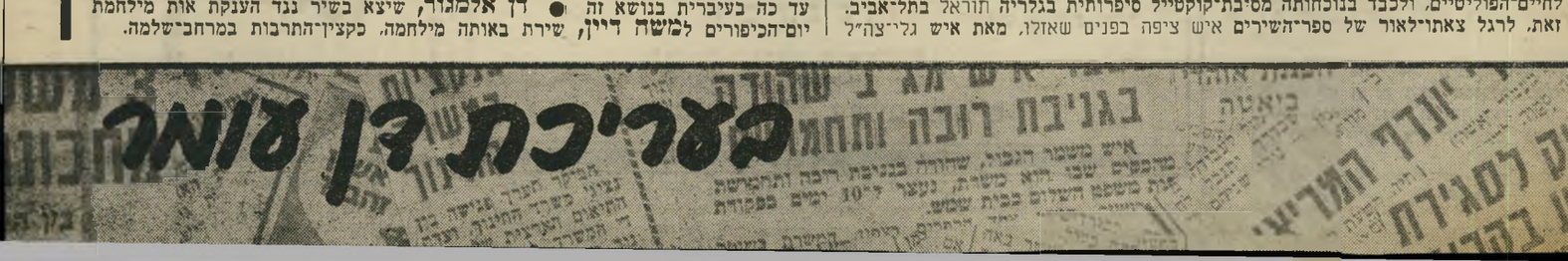

במדינה

(המשך מעמוד 35)

אהוד אולמרט. הוא התבקש למסור הבהרות בקשר להצהרותיו ברדיו ובעיתונות. לא היה בידי הח"כ הנכבד למסור למישטרה שמו של אדם נוסף בנוסף למה שהתפרסם באותה כתבה מסויימת שפורסמה לפני ארבע שנים שנבדקה והופרכה על־ידי היועץ־המישפטי."

הילל גם לא הסתיר מאין, לדעת המישטרה, ליקט ח"כ אולמרט את המידע שמסר לה: „הפירסומים לא היו אלא חזרה מקוצרת על סידרת כתבות שפירסם רן כיסלו בהארץ בשנת 1971."

אף אחד מהעתונים שקשרו כתרים לאולמרט הבלש, לא מצא לנכון לפרסם את תשובתו של שר־המישטרה לשאילתות של ח"כ מאיר פעיל בקשר לחקירותיו.

דרכ־אדם

צרות אחרי הלידה

המיליונר הצעיר חגיע שוב לבית־המישפט בגדר נשים — הפעם הביאה אותו לשם אשתו

בעל חנות־הרהיטים המפוארת במילאנו, חכך את ידיו בהנאה. לא בכל יום מזדמנת לידו עיסקה כזו. זוג התיירים שנכנס אל חנותו לא היה בררן במיוחד. אחרי שהתלהבו ממערכת־ריהוט חדישה ויקרה, הם קנו אותה בו במקום. המחיר: סכום השווה ל־100 אלף לירות ישראליות. „אל תדאגו," אמר בעל־החנות לזוג הנאהבים הצעירים, „תוך שבועיים יגיע המישלוח לתל־אביב."

מערכת־הרהיטים האיטלקית היקרה היתה מתנת־פיוס שקנה איש־העסקים הישראלי הצעיר, אדי אקירוב לאשתו היפה טובה. בתחילת השנה האזרחית הנוכחית, אחרי שנבעו פרצות בחיי הנשואין שלהם, יצאו השניים למסע קניות ובילויים באירופה, במאמץ אחרון למנוע את הקרע ביניהם. המסע הארוך לא הכביד במיוחד על כיסו של אקירוב, שכן אקירוב, בעל בית־מלאכה לקונפקציה, שתי חנויות ומחצית חניון ברמת־גן, נמנה עם בעלי ההכנסות הגבוהות בישראל. הכנסתו החודשית המוצהרת מגיעה לכדי 50 אלף ל"י לחודש.

אלא שכספו של אקירוב לא היה בו כדי לקנות חיי נשואין מאושרים ושלווים.

מכות הדדיות. לפני כשלוש שנים התגלגל אקירוב אל בית־המישפט המחוזי בתל־אביב. היה זה בעיקבות אחד הרומנים שלו. אהובתו אז היתה סגנית מל"כת־יופי, חטובה וזוהרת, שנפשו של אקירוב חשקה בה. בהתלהבותו הוא לא הקפיד להתבונן בתעודת־הזהות שלה. כשהסתבר שבקושי מלאו לה 16 שנים, כבר היה מאוחר. אקירוב הועמד לדין על בעילת קטינה. הוא זוכה אחרי שהתביעה לא הצליחה להוכיח את סעיפי האישום נגדו.

חודשיים אחרי זיכויו נשא אקירוב אשה. אלא שלא היתה זו אותה סגנית מלכת־יופי. הפעם היתה גושא אהבתו צעירה יפה, אך ללא תואר רישמי. לעומת זאת היא היתה בגיל המותר בנשואין. אדי ורעייתו הטרייה טובה, חיו באושר ועושר. לפני כ־16 חודש נולד להם בנם הבכור. לידת בן בכור היא מאורע משמח בכל מישפחה. אך לא כך היה במישפחת אקירוב.

„טובה התמוטטה אחרי הלידה," סען אקירוב, כאשר הגיע השבוע בשנית אל בית־המישפט. „היא לקתה במה שנקרא ‚פסיכוזה שלאחר הלידה.' היא הפכה נירגזת וגילתה רגשות־טינה כלפי התינוק. מכל דבר סביר שעשה הפעוט היא התרגזה והיתה מכה אותו לעיתים קרובות ללא כל סיבה. היא הזניחה את הילד ולא האכילה אותו. הייתי נאלץ להציל אותו מידיה."

אדי אקירוב חטף את תינוקו, הסתירו במקום בו לא היתה האם מסוגלת למצוא. טובה הגישה נגדו תביעה כדי שתינוקה יוחזר לידיה. בית־המישפט נקרא

(המשך בעמוד 44)

דרשו את המדריך לשמוש נכון בתכשירי "וולה", בפרפומריות, בתי־מרקחת, חנויות כל־בו, שק"ם

המפלגה הקומוניסטית הישראלית — רק"ח
תל־אביב—יפו

בליל שבת, 9.4.76 ב־8.30 בערב
באולמי התרבות, רח' תרצה 17, יפו

אספה פומבית

תוקם ועדת חקירה
על מעשי השלטון נגד האוכלוסיה הערבית

דברים:

עוזי בורשטיין — חבר הלשכה המדינית
ח"כ תופיק זיאד — ראש עיריית נצרת

תבוטל הפקעת הקרקעות!
ישוחררו העצורים!
יבוטלו פיטורי פועלים ערביים!

ליולדת
אנחנו אומרים גם מת
לא לקנות
אצלנו:
- זול יותר
- שרות טוב יותר
- יעוץ טוב יותר

מבחר ענק של כל המחוץ למיטק, ממוצץ ועד מיטה

Baby

„ביבי" „BABY"
המלך גיורג 45, ת"א

מיכתבים לציפי

לא לאכזב!

„מה אגיד לך, ציפי? כבר התייאשתי ממדורך, עד שבא לי הרעיון לשלוח לך מיכתב זה. וכשכבר העזתי לכתוב אותו, אינני יודעת עכשיו באיזה סיגנון לעשות זאת.

„אני לא אשה־נכה, וגם לא אחת שאינה נמנית עם קוראי עיתון זה, ואפילו לא אחת כזאת הממהרת להינשא או המוכנה להכריז בפומבי שאינה אוהבת תמרוקים. אז מה כבר אני יכולה לומר על עצמי? אני סתם נערה בת 16 וחצי, המבקשת להתכתב עם בחורים עד גיל 20 ושיהיו נחמדים. אחרי שזה יתמלא, אני מקווה שאוכל להגיד שלא איכזבת אותי."

לא! לא! רק לא זה! אל תתנו ל(1/14) לומר שאני מאכזבת.

* * *

לא מזכיר לכם ניסיון למכור מכונית יד־שלישית?!

* * *

אחת מפירחי־הקיר

מרגישים שהאביב כבר ממשמש ובא. ואם אתם לא יודעים, אז אחד הסימנים זה התעוררות בנות השש־עשרה, המרגישות פתאום שהגיעו לפירקן. זאת הסיבה, כנראה, שאני מוצפת מיכתבים של בנות שש־עשרה. ורק כדי שלא יהפכו את המדור שלי למהדורה של אצבעוני, אני מרסנת את עצמי שלא לפרסם את כולן.

אבל, לא יכולה להתאפק. את מיכתבה של (5/14) אני לא יכולה לגנוז יותר.

„כן, אני עוד אחת מ„פירחי־הקיר", ה־מבלות את לילות־שבת בהדריהן. אני בת שש־עשרה ויודעת שיש בעיות הרבה יותר נוראות בעולם, ובכל־זאת אני חשה כי איני יכולה יותר להמשיך ולהרטיב את כרי בערבי־שבת, ולנסות לאטום את אוזני מפני צלילי המסיבות החודרים לחדרי.

„מבחינה נפשית אני מבוגרת מהחבר'ה בני גילי, ואולי משום כך, אני כה בודדה. איני רוצה ‚לרוץ' למעלה, אל בני העשרים־פלוס. אני רק תרה אחר אותו אדם שבוודאי נמצא באיזהשהואמקום, חיפאי, שגילו נע בן 19—17, שייידע־ינסה־יוכל לשוחח, להקשיב, להבין, ואולי גם להראות לי את הדברים היפים הנמצאים מחוץ לקירות ביתי. אני יודעת שעודני צעירה, אבל איני מסוגלת לשאת זאת יותר."

עכשיו מישהו צריך רק לכתוב לזה מגיבה, ותראו שזה יוכה במקום ראשון ב־מיצעד־הפיזמונים.

* * *

מהעמק בלי חרוזים

הוא (6/14) לא חזק במיוחד בכתיבה „ולכן לא אכתוב שיר, חרוז, או סיפור ארוך. אני בן מושב בעמק־יזרעאל, חבר־רותי ונחמד. משרת בצה"ל ובחופשות נמצא בדרך־כלל בבית.

„מעוניין בחברה קבועה, בת 20—17, רצוי מאיזור העמק ושלא תהיה שמנה או מכוערת!"

יש לו דרישות מופרזות, לבחור. כן, רק מטעמי־צניעות הוא לא גילה שהוא כבר קצין.

* * *

נערת האבל...

היא תל־אביבית, אבל לומדת בירושלים. שמנמונת, אבל חמודה. בת 22, אבל 157 ס"מ גובה. מחפשת בחור, אבל למטרות רציניות. שיהיה בעל חוש־הומור, אבל חכם. חתיך ויפה, אבל אינטליגנט. הוא יכול להיות גם מבוסס, אבל עם מכוניות. הוא צריך גם להיות טוב, אבל לעומת זאת חשוב שהוא יהיה נחמד. ורצוי, מאד־מאד, שהוא כפי ש(7/14) אומרת — „יהיה על סוס לבן... (חה, חה)."

סוף ציטוט.

אחרי כל זה היא עוד מעזה לשאול אותי: „תדאגי לי?!" אני חושבת שמי שצריכה לדאוג זו את.

* * *

מיכתבים למדור זה יש להפנות לכתובת: **מיכתבים לציפי**, ת.ד. 136 תל־אביב. מיכתבים למכותבים במדור זה יש לשלוח במעטפה כפולה. על המעטפה החיצונית יש לרשום את הכתובת הנ"ל ועל המעטפה הפנימית — **מבויילת של 45 אגורות** — יש לרשום את המיספר הסידורי של המכותב בילבד.

בעיקבות הבלדה

לא רק (9/11) בעלת מיכתב־פרס במדורי (בלדה לאשת־נכה, העולם הזה 2011) **הוצפה במבול של תגובות. גם אני. מסתבר שמיכתבה היה בו כדי לעורר חילוקי־דיעות רציניים ביותר. חלק מהם התבטאו במיכתבים שקיבלתי. הנה, למשל, מיכתבה של ע. ש. מהרצליה:**

„בתור אשת נכה צה"ל. שנפצע גם הוא במילחמת יום־הכיפורים, הזדעזעתי ממיכתבה של אשת־הנכה שפורסם במדורך. אני סבורה שפירסום מיכתב כזה בעיתון המופיע במדינת־ישראל הוא מעשה אנטי־לאומי ואנטי־מוסרי. איני מדברת כבר על בעלה של אותה אשה, שיגלה או לא יגלה באחד הימים כי אשתו מנהלת חיים כפולים, ובאיזה מידה ישפיע הדבר עליו. הנקודה היא מה צריכים לחשוב כל אותם גברים ישראליים, המשרתים בצה"ל בשירות סדיר או מילואים, לנוכח מיכתבה של אשת־הנכה?

„הרי כל אחד מהם הוא מועמד פוטנציאלי לפציעה ולנכות. האם נוסף לחשש מפני איבוד כושרו הגופני הוא צריך להתחיל מעתה לחשוש גם לנאמנות אשתו במיקרה שייפצע?... בעלה של אותה אשה הקריב למען המדינה את רגליו ואת מאור עיניו. הוא עשה זאת גם למענה. מדוע לא יכולה היא להקריב למענו לפחות את מסירותה ונאמנותה?"

ואילו ב. ש. מתל־אביב, כותבת:

„עם כל הרצון להבין לליבה של (9/11) ולנסות לתאר לעצמי כיצד הייתי אני נוהגת במצבה, איני יכולה להסכים עם הצעד שנקטה. לדעתי, היא חייבת להכריע בין השתיים: או לחיות לצד בעלת הנכה־העיוור, או להיפרד ממנו. ברור שאם תעזוב אותו, יפגע בו הדבר מאד מבחינה נפשית, ואולי גם מבחינה בריאותית. אבל אני סבורה שפגיעה זו תהיה קטנה בעוצמתה מהפגיעה שהוא עלול להיפגע כאשר יסתבר לו שהאשה שהוא חי עימה, מחלקת את חייה עם גבר אחר."

אני יודעת שאני מסתכנת ואחר־כך לא אדע איך לצאת מזה, אבל מי שרוצה להגיד עוד כמה מילים בנושא הזה, מוזמן לעשות זאת.

...2/14

את...

...ושניכם ביחד

מיכתב בתמונות

מוכרחה לציין ש(2/14) הוא אחד הדברים האוריגינאליים ביותר שהזדמנו לי עד כה במדור הזה. הוא לא הירבה לכתוב ולקשקש. במקום זה הוא שלח לי שלושה תצלומים: 1. איך הוא ניראה. 2. איך הוא רוצה שאת תיראי. 3. איך, לדעתו, אתם עשויים להיראות ביחד.

כל מה שהצלחתי לדלות עליו יותר הוא, שהוא סטודנט לרוקחות ושהוא מנחניה. כן, הוא גם נגד התנועה הפמיניסטית וכותב שירים. אז מה צריך יותר?

* * *

המודעה הקטנה

(4/14) מבכר להופיע בצורת מודעה קטנה בנוסח הבא: „מיידי, להשכרה. בחור מרוהט בהרבה קולנוע, טיולים ומוסיקה, שנולד לפני 26 שנים והצליח להגיע ל־165 ס"מ. מעוניין בבחורה בעלת דיעות חופשיות שאוהבת לחיות. תקופת־השכירות: לא מוגבלת. תנאי־התשלום: היא תוכל לקחת אותי לשבוע, לניסיון ולבדיקה. במידה שאמצא־חן בעיניה, היא תצטרך גם לתת."

מיכתב פרס

אומרים שהיא „ממזרתה"

„אומרים שאני ממזרתה — ולא במובן ילדה בלתי־חוקית," מציגה את עצמה (3/14), ומוסיפה עוד כהנה וכהנה מחמאות מתוצרת־בית: „...גיזעית, וחדבר שאני מרשה לעצמי להתגאות בו ביותר הוא שאני דוגרית ולפעמים איני מכירה גבולות..."

על־פי ההתחלה הזאת הייתי בטוחה, שהדבר הזה כבר מתנשא לשני מטר, לאורך ולרוחב. אבל מסתבר, שאפילו היא מתאמצת ומתמתחת, היא מגיעה בקושי ל־155 ס"מ. ונוסף לזאת היא בת 17, „בקירוב," כפי שהיא מתעקשת לדייק. „עודי תלמידה, מתולתלת, עיניים בהירות ויפות שקשה לי להגדירן בצבע מסויים, וגם שמנמונת." היא סבורה שחשוב שיידעו גם את מוצאה: „תערובת של מצרים ותורכיה."

עכשיו אתם בטח שואלים את עצמכם, מה טעם ראויה העלמה לזכות בפרס השבוע? או! זה מגיע לה רק בשביל הקטע הבא במיכתבה: „רצוני להתכתב עם חיילצ'יק גיזעי, שצבע־עורו שחום, שערו מתולתל וגילו נע בין 22—20, אם יימצא כזה."

תגידו מה שתגידו, בחורה שבימים אלה רוצה לאמץ לעצמה חייל, היא בהחלט תופעה יוצאת־דופן, הראויה לכל העידוד.

* * *

מיכתב־פרס השבוע — ובכל שבוע — מזכה את שולחו בשי: תמרוקים ומוצרי־יופי מתוצרת חברת **הדס**, בשווי של 200 ל"י. הפרסים נשלחים לזוכים בדואר.

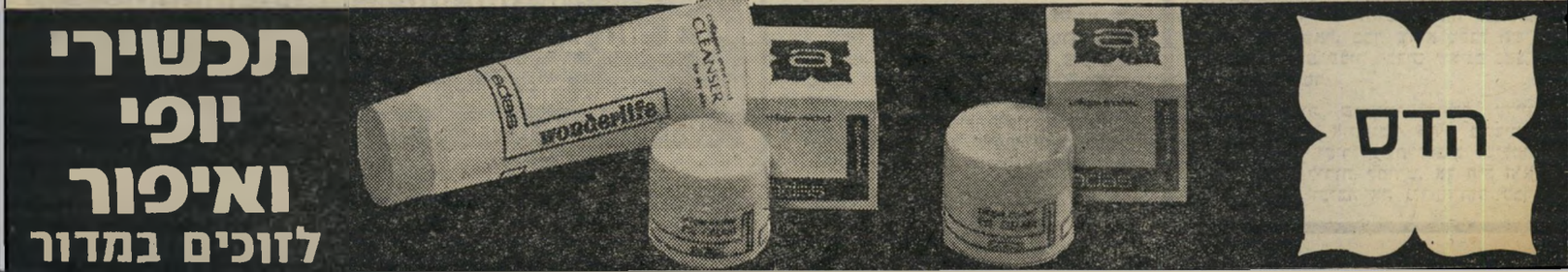

במדינה

(המשך מעמוד 42)

להחליט מי משני ההורים זכאי להחזיק בילד.

„אחרי הלידה," טענה טובה, „נהג בעלי לחזור הביתה בשעות הלילה המאוחרות כשהוא שתוי והיה מכה אותי לעיתים קרובות."

אדי הביא למישפט עדותו של פסיכיאטר. אלא שהעדות לא סייעה בידו. קבע השופט המחוזי מכס צ'רנובילסקי: „למדתי

חוטף אקירוב
הבן הוחזר

שייתכן שיש קשיים מסויימים לאם בטיפול הסדיר בילד. אבל לא שוכנעתי שיותר טוב לילד להיות אצל אביו ולא אצל אמו."

השופט ציווה על אקירוב להחזיר מייד את תינוקו לאם, שתתגורר אצל הוריה. כך נשאר אדי אקירוב ללא אשה וגם ללא בן. אבל עם הרבה כסף.

יהדות

מכה להסברה הישראלית

סרט־טלוויזיה אמריקאי שצוים כרוכע היהודי כדמשק היכה את ההסברה הישראלית שוק־עלייך

לפני כשנה סערו הרוחות בקהילה היהודית של ארצות־הברית. הסיבה: סרט תיעודי על יהדות סוריה, שהוצג בתוכנית־הטלוויזיה הפופולרית 60 דקות, של רשת הסי־בי־אס.

הושמעו אז טענות של סילוף, חוסר־אמת, ורבו ההתנצחויות המילוליות בין ראשי הארגונים היהודיים ומנהלי־הטלוויזיה. כנראה, היה מי ששוכנע בדבר כדאיותה של סקירה נוספת, מעמיקה יותר, ונשלח שוב צוות לסוריה, כשמטרתו ערי־כת סקירה על מצב היהודים שם.

תוצאות ביקורו של צוות־הטלוויזיה האמריקאי המיוחד שנשלח לסוריה לביקור חוזר, ניראו על המסך הקטן ברחבי ארצות־הברית לפני כשבועיים. הסרט החדש שצולם בקרב יהודי דמשק, הוקרן בין השעות 6.00־7.00 בערב, הנחשבות כזמן של צייית־שיא בטלוויזיה.

על הסרט ועל לקחיו מספר קוראו ותיק של „העולם הזה", חסטוי דנט יריב עמית, השוהה בארצות־הברית לרגל לימודיו:

וכך ניראו הדברים. הרובע היהודי בדמשק מוזנח ברובו, אם־כי קיימת בו זרימה של אנשים — ממנו ואליו — במשך כל היום. אין המקום נקרא הגיטו היהודי, אלא הרובע היהודי. ברובע יש מוסדות המשרתים את האוכלוסייה, כמו בכל מקום אחר (בית־ספר, בית־תפילה וכו').

הצוות, שהחליט הפעם לחדור לעומק, לא היסס לשאול ולראיין. בין המרואיינים היו רופא יהודי מצליח, שציין, כי רבים הבאים אליו דווקא משום שהוא יהודי (יהודי — ערובה לאינטליגנציה), וכמוכן עורך־דין, יהודי זקן עשיר, סטודנטים.

כולם טענו כי חל שיפור עצום ברמת

(המשך בעמוד 46)

ב חודשים האחרונים ניסה עידי ישראל בן ה־15 לאבד את עצמו לדעת, שלוש פעמים רצופות. הוא היה חותך את ורידיו, ודמו שתת זמן רב, עד שגילו אותו באחת מפינות המיסד בו שהה, גיבעת־הוד בהוד־השרון, השייך ל־עיריית תל־אביב.

עידי הוא בן למישפחה הרוסה. אביו אלכוהוליסט, ותנאי־החיים בבית־הוריו, ב־פרבר דל בתל־אביב, לא היו מאפשרים לו לעולם להתפתח באווירה נכונה ו־בריאה. עובדת סוציאלית המליצה להעבירו למוסד זה, המשמש מעון שיקומי לילדים טעוני־טיפוח.

בין המידשאות הירוקות והעצים המצלים קיווה עידי כי ימצא קן חם ואנשים טובים, שיעניקו לו כיוון ודחיפה לדרך שכמותה לא יכול למצוא בביתו.

תמר ג'רבי משמשת כמדריכה חינוכית במוסד גיבעת־הוד. מזה 23 שנים היא עובדת במוסד, ואף מתגוררת בו. לאחר שני ניסיונותיו הראשונים של עידי ישראל לשים קץ לחייו, פנתה תמר במיכתבים אל כל המעורבים בניהול המוסד, ובו

„אני הולך להתאבד

כי אין שלום בין

המדריכים והילדים," כתב

הנער וחתך את ורידיו

העלתה טענות חריפות נגד מנהל המוסד, אברהם שוורץ, ונגד כמה מדריכים צעירים בו.

„עידי ישראל," כתבה האשה נעימת־הסבר, „ניסה להתאבד בגלל לחצים כבדים המופעלים עליו מצד המדריך שלו, אורן בן־אשר." ועוד כתבה על התוהו־ובוהו השורר במוסד: „ילדים משוטטים מחוץ לכותלי המוסד, ברחובות המושבה הוד־השרון. ילדים מתפלחים לבתי־קולנוע, ואף שולחים ידם בגניבות קטנות במושבה." לעדותה: „באחרונה הפכו ביקורי המישטרה במוסד חיזיון יום־יומי."

„עידי קיבל מכות נמרצות מן המדריך אורן בן־אשר. כמדריכה ותיקה, לא זכורים לי מיקרים דומים של מדריכים שהביאו ילד למעשה־התאבדות. אבל למדריך אורן בן־אשר ניתן גיבוי על־ידי המנהל, אברהם שוורץ."

מדריכים נוספים הצביעו על ילדים אחרים שהוכו על־ידי המדריך אורן. החניך דויד בית־לחם, הנראה מבוגר משש־עשרה שנותיו, התלונן באוזני כתב העולם הזה כי הוכה פעמים רבות על־ידי אורן, ואמר: „הוא נהג גם למרוט את שערותי הארוכות." עוזי חמואי ואבי סמדי, בני חמש־עשרה, העידו כי הוכו לא־פעם במקל על־ידי מדריכים, אורן בן־אשר.

אומרת תמר ג'רבי: „לא פעם אני עוברת זעזועים וחוויות נפשיות קשות, כאשר אני מתרוצצת, בגשם, בפרדסים ובחדרות המושבה, למצוא ילדים שברחו. האווירה במוסד דומה יותר מדי לסיפרו של צ'ארלס דיקנס, אוליבר טוויסט."

בזכות קשרים אישיים

ל פני חודשים אחדים, קודם להידרדרות המצב עד כדי נסיון־ההתאבדות של עידי, פנו מדריכים אחדים אל מנהל אגף־החינוך בעיריית תל־אביב, ברוך אביבי. אותם מדריכים — שאול מדר, ציון שמע ושמעון רייך — אספו הוכחות ומיסמכים, והעלו האשמות חריפות נגד מנהל המוסד. הם האשימו את אברהם שוורץ, בין השאר, בכך שהוא מקבל תשלומים חודשיים עבור ילדים שאינם נמצאים עוד במוסד.

החניכה היה שימעוני, למשל, עדיין הופיעה בחודש אוקטובר 1975 ברשימת ילדי המוסד, ועיריית תל־אביב שילמה עבורה 1.050 לירות לחודש. אך חיה היא כיום בת 19, ועזבה את גיבעת־הוד כבר

פרסום מלניק ראשים

חדש מהפכני וחלק !!!
שערך יהיה חלק יותר ממה שחלק יכול להיות חלק.
100% של בטחון. 100% של יופי.
100% של הצלחה. רק בסלונים של בני
נשים-פינסקר 13 ת"א טל' 293666
גברים-פינסקר 6 ת"א טל' 293403

אוליבר טוויסט בהוד-השרון

לפני למעלה מחמש שנים, החניך מאיר שטיינר עזב את המוסד כבר לפני שש שנים, וכיום הוא בן 21. אבל בעיריית תל־אביב הוא עדיין רשום כחניך המוסד, וה־מנהל מקבל תמורתו 1.050 לירות מדי חודש.

בנוסף האשימו המדריכים ציון ושימעון, את מנהל המוסד, בהעסקת עובדים נעדרי הכשרה מתאימה לטיפול בילדים טעוני־טיפוח. אחד המדריכים, קלימו ג'רבי, הוא בעל השכלה עממית בלבד. באחרונה הוא־שם בהקרנת סרטים פורנוגרפיים בחדרו שבמוסד לעיני מדריכים ומדריכות. הכש־רתה של הפסיכולוגית של המוסד, בתיה גוטליב, אף היא שנויה־במחלוקת. „היא נתקבלה רק תודות לקשרים אישיים עם המנהל," טען שמעון רייך.

„הכל התחיל מזה שאברהם שוורץ הח־תים ילדים על טפסי קבלת דמי־כיס," סיפר שימעון הממושקף. „הטפסים היו

המתנכל

המדריך החינוכי אורן בן־אשר. הילד עידי, שניסה לשים קץ לחייו, כתב אודותיו בצוואתו: „הוא היכה את הילדים. אני מפחד ממנו, כי הוא רוצה לחנך אותנו במכות."

ריקים, והילדים קיבלו חצי־לירה לשבוע. באחת הפעמים, כשמילאתי את הטפסים ורשמתי את הסכום שהילדים קיבלו, כלומר חצי לירה, פנה אלי שוורץ וציווה שאכתוב כאילו כל ילד קיבל שלוש וחצי לירות. זה הסעיר והרגיז אותי מאד. הייתי ב־ילדותי חניך במוסד, ומתוך כך כאבתי את כאבם של הילדים ואת סיבלם יותר מכל מדריך אחר כאן, והייתי רגיש לכל עוולה שנעשתה להם. המנהל, לאחר ש־התלוננתי בעיירה על המיקרה, אמר לי: .אני אדאג לכך שיעבירו אותך מכאן'."

הרכז החינוכי של המוסד, ציון שמע, הסב את תשומת לב המנהל והגורמים בעירייה לכך שנגרים וצבעים, העובדים עבור המוסד, מקבלים ממנו משכורות כמדריכים חינוכיים. עובדה זו פורסמה לראשונה על־ידי העולם הזה (1990).

באותה קבוצה של מדריכים ששמה לה למטרה את שיפור פני המוסד והדחת המנהל, היה גם שאול מדר. מדר היה אמרכל המוסד, לאחר שקודם־לכן שימשה בתפקיד זת אשתו של המנהל, לורה

של המדריך ציון שמע אל מנהל אגף־החינוך בעיריית תל־אביב ואל המפקחת על מוסדות עיריית תל־אביב, עופרה אר־פיר, פנה אליהם אברהם שוורץ, וטען כי „ציון גורם להעברת אווירת המוסד, ול־שיבוש יחסי־העבודה התקינים." ציון שמע, העובד במוסד מזה שמונה שנים ומשמש גם מזכיר ועד־העובדים של עובדי המוס־דות־לילדים בעיריית תל־אביב, הואשם על־ידי המנהל בהיותו „חסר כישורים למלא תפקיד של רכז חינוכי."

את שאול מדר האשים המנהל שוורץ בכך שאינו מתאים לתפקידו. מדר הואשם באיומים על המנהל, והועבר מתפקידו. את שימעון רייך האשים שוורץ בהתנכלות אישית כלפיו, לאחר שלא נענה לתביעו־תיו המוגזמות.

מבקר־העירייה, שבדק את תלונותיהם של שמעון וחבריו, הגיע למסקנה הבאה: „הביקורת קיבלה את ההסבר, כי הפעולות שננקטו היו במגמה לקדם את תנאי החיים של חניכי המוסד, ולהקנות לילדים מסו־יימים אלה ערכים. התשלומים, פיצול ה־חשבונות ותשלומי־השכר לנגרים ולצבעים כאילו הם מדריכים חינוכיים, נוגדים את ההוראות הקיימות ואת סידרי המינהל התקין, אולם הדבר נעשה בידיעת הנהלת האגף לחינוך בעירייה."

עוד קבע הדו"ח כי „המנהל אברהם שוורץ מסור לעבודתו, ומצליח לבצע את

זהו הילד עידי ישראל בן ה־15 (למעלה), תלמיד המוסד לילדים טעוני־טיפוח בהוד־השרון, שניסה להתאבד שלוש פעמים בחודשים האחרונים

שוורץ, עד שמבקר־העירייה הורה למנהל להחליפה. מדר גילה אף הוא אי־סדרים בניהול־החשבונות. הוא העלה את טענותיו לפני גורמי העירייה המתאימים. אך לא עברו ימים רבים, והוא נתבקש לעזוב את המוסד. כיום הוא משמש מורה בבית־ספר למלאכה בתל־אביב.

עוד טוענים המדריכים, המורדים ב־מנהל, כי הוא מסית את הילדים נגדם. סיכם שימעון: „המנהל וחברי־עזריו, ה־מקבלים משכורות־ענק מבלי שיעשו דבר תמורתן, תוך רישום כוזב של שעות נוספות, משבשים לחלוטין את מערכת החינוך במוסד."

עבודה מטעמים אידיאולוגיים

מן **העבר האחר** ניצבים המנהל, אברהם שוורץ, המדריך אורן בן־אשר — שהרושם שנתקבל מן הביקור במוסד הוא כי הוא המנהל־בפועל, וצוות של מדריכים ועובדים אחרים, כמו הטבחים ועובדי־הניקיון.

אחרי שנשלח המיכתב החתום בשמו

ילדי המוסד

משוטטים חופשי ברחובות המושבה הוד־השרון, ואף שול־חים יד במעשי־גניבה. המדריכה, תמר ג'רבי, מספרת כי היא מתרוצצת ימים רבים בפרדסים וברחובות, לחפש אחר ילדים שנעלמו לימים שלמים. ביקורי המישטרה במוסד הפכו חיזיון נפוץ, ואיש אינו מנסה לשים קץ למצב הנוכחי.

המנהל

אברהם שוורץ, מנהל המוסד לילדים קשי־חי־נוך גבעת־חד, בהוד־השרון. בעבר נתגלו במוסד אי־סדרים ומעשי־שחיתות, הקשו־רים בניהולו הלקוי של המוסד לילדים.

תפקידו החינוכי בהצלחה רבה." לעומת זאת המליץ המבקר להעביר את ציון שמע לתפקיד אחר, „עקב הידרדרות ביחסיו עם המנהל."

מיכתבים שהורו להעביר את המדריכים ציון שמע ושימעון רייך למוסדות אחרים, נתקלו בסירובם המוחלט של הנוגעים־בדבר, ובהם תומכים תמר ג'רבי ומדריכים נוספים. שמע טוען כי הוא עובד במוסד מטעמים אידיאולוגיים. כך טוען גם שימ־עון רייך.

מדוע יש להעביר מן המוסד מדריכים מסורים, העובדים בו מסיבות שאינן כרו־כות ברווח?

הסביר גורם בכיר בעירייה שביקש להישאר בעילום־שם, משלא קיבל את אישור הדובר לשוחח על הנושא: „אנחנו רוצים לפעול רק למען הילדים. האווירה במוסד איננה בריאה, כפי שהיא כיום. שני מחנות של מדריכים מתנגחים זה בזה על גבם של 120 ילדים, שאינם מאושרים במיוחד בלאו־הכי. הבעייה היא: מי יילך? כשאחד הצדדים יפרוש, אין ספק שהמוסד יתפקד היטב. כל המדריכים טובים באותה מידה.

„הגענו למסקנה משלנו, שאיננה בהכרח

(המשך בעמוד 47)

במדינה

(המשך ממעוד 44)

דרך חייהם, מאז עלות המישטר הנוכחי בסוריה. אין כל רדיפה אחריהם בגלל דתם, והם רשאים לעסוק בכל אשר יחפצו. אין גם הגבלה עליהם מבחינת תנועה בעיר ובארץ. הם אוהבים את הארץ, ורק אחוז זעום רוצה לעזוב.

הנשיא הזמין. הצוות ריאיין גם יהודי־סורי שנמלט מסוריה והגיע לארצות־הברית. הוא ביקש להישאר בשעת הראיון בחשיכה, כדי שלא ייפגעו קרוביו הנמצאים עדיין בסוריה. לפי דבריו, קיימות רדיפה והגבלות אצל היהודים. חייהם קשים, וחלות עליהם הגבלות־תנועה. הוא ציין שרבים הם הרוצים לעזוב, אך אינם יכולים.

צולמה חתונה יהודית, על הטכס הדתי, בבית־הכנסת המקומי, כשקהל רב נוכח במקום. אחר־כך, מן הרובע היהודי עברו הצלמים אל לישכת הנשיא הסורי, האפז אל־אסאד.

הנשיא ציין מיספר עובדות. ראשית, כל יהודי רשאי לעזוב את סוריה — בתנאי שאין הוא עולה לארץ־ישראל ויראה הוכחה כי ארץ אחרת מוכנה לקבלו. כן אמר כי הוא מזמין כל יהודי בעולם, הרוצה לבוא ולבקר ברובע היהודי בדמשק — לעשות כן, ולראות במו־עיניו את האמת על מצב היהודים.

נראה, כי בשלב זה מוכה ההסברה היהודית־הישראלית שוק־על־ירך, בכל הנוגע לנושא ששמו יהדות סוריה.

סימטה ברובע היהודי בדמשק
אם כל־כך טוב —

חתונת בן הרב של הרובע היהודי
— או למה —

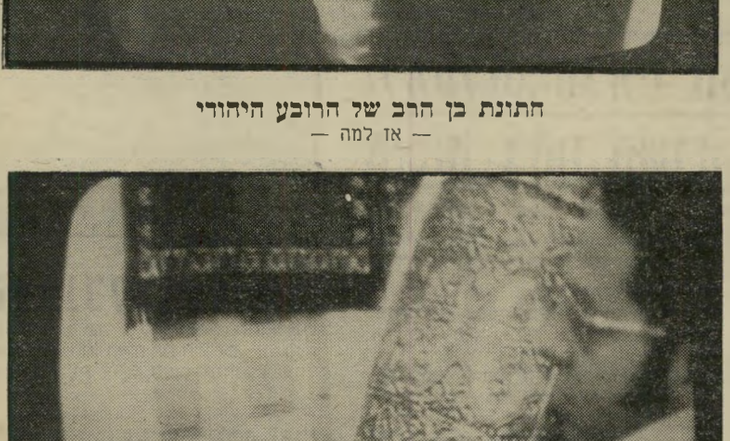

נשיאת ספר־תורה בבית־הכנסת
— כל־כך רע?

קונדור הוא שמו הסודי בשרותי הבטחון והריגול.
בשבועים ושתיים השעות הבאות כל אחד מידידיו יכסה לחסלו.

רוברט פיי
רדפורד דנהוואי
קליף רוברטסון · מקס פון סידוב
בסרטו של סידני פולק

3 ימי הקונדור
"3 DAYS OF THE CONDOR"

בכורה ארצית בעת ובעונה אחת
תל־אביב חיפה
„פ א ר" „ר ו ן"
בקרוב גם בירושלים „רון"

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם
ל־23.4.76 - 4.4.76
במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	צרכן בל"ר הק"ג	
י ר ק ו ת		
עגבניות מעולות	2.50	
מלפפונים ארוכים	3.55	
ג ז ר	1.60	
חצילים	2.45	
פלפל	1.00	
כרוב לבן	0.90	
כרוב אדום	1.20	
תפוא"ד בתפזורת	2.30	
תפוא"ד באריזה של 2 ק"ג	2.60	
בצל יבש מפוג מעולה	1.80	
בצל יבש ארוז בשקיות	2.10	
חסה ערבית	1.80	עד
פ י ר ו ת		
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6	3.80	
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6.5	4.65	
תפוחים זהוב גודל 6	4.25	
תפוחים זהוב גודל 6.5	4.60	
תפוחים יונתן גודל 5.5	3.90	
אגסים ספדונה גודל 5	3.20	
אגסים ספדונה גודל 5.5	4.30	
בננות	4.00	
תפוזים	2.40	
אשכוליות	2.05	
לימונים	3.40	
ע ו פ ו ת		
פטמים קפואים בשקיות שקופות		
מיני תנו עוף (עד 1.1 ק"ג העוף)	15.90	
גודל 1 (עד 1.4 ק"ג העוף)	13.40	
גודל 2 (עד 1.6 ק"ג העוף)	12.20	
גודל 3 (מעל ל־1.6 ק"ג העוף)	11.00	
ד ג י ם		
כסיף	8.50	

(המשך מעמוד 45)

המסקנה הנכונה, שהמנהל אברהם שוורץ מתפקד היטב והצליח בעבר בעבודתו, עד שהילדים הוסתו נגדו ואז התחיל התוהו־ובוהו, עד למיקרה־ההתאבדות. אי־לכך הוחלט, ששימעון וציון יילכו. עתה הם מסרבים ללכת, וממשיכים להסית את הילדים, כך שלא נותרה ברירה אלא להעמיד אותם לדין מישמעתי."

שינאה, הפקרות והסתה

ב שבוע הבא יתייצבו לפני ועדת־מישמעת של עיריית תל־אביב המדריכים ציון שמע ושימעון רייך. תמר ג'רבי חוששת גם היא להסתבך בוועדות־מישמעת, בגלל הטענות שהעלתה נגד מנהלה. בידי ראשי האגף לחינוך מיכתב, החתום על־ידי קבוצה של מדריכים ומורים מגיבעת־הוד, ובו נאמר: "קבוצה קטנה של מדריכים הורסת את המוסד. הם אינם מצייתים לכללים המקובלים ומלבים שיגאה והפקרות, כולל הסתה עדתית נגד המנהל האשכנזי."

ציון, שימעון ותמר טוענים שהמיכתב הוחתם תוך אימומים. "מצד אחד איימו על העובדים הבלתי־קבועים, שיפוטרו אם לא

המגן שמעון רייך, מדריך־חינוכי במוסד גיבעת־הוד, אומר: "בילדותי הייתי חניך המוסד. עתה אני כואב יותר מכל אחד אחר, אח כאבם של הילדים." המנהל נדר לסלקו מן המוסד.

יחתמו, ומצד שני הובטחו להם הטבות שונות אם כן יחתמו. הרבה ברירה לא היתה להם," אומר שימעון, הטוען כי כל ההאשמות נגדו הן שקר וכזב.

יומיים לפני נסיון־ההתאבדות שלו, נלקח עידי ישראל בנוכחות אביו, המדריך המלקה אורן בן־אשר ומנהל המוסד, אל המפקחת עופרה אופיר, ושם חתם וקרא בעל־פה לתוך רשם־קול הודעה, שנכתבה על־ידי בן־אשר, ואשר לפיה מסיתים שימעון רייך ותמר ג'רבי אותו ואת חבריו נגד המנהל, ונגד המדריך.

מייד לאחר־מכן ניסה הילד לשים קץ לחייו בשלישית. הוא כתב את "מיכתב אחרית ימי," בו סיפר בין השאר: "רציתי לעזור לתמר ולשימעון, אותם אני אוהב מאד. בעירייה ישבתי כמו פסל, ולא היתה לי ברירה אלא להגיד עליהם רע, כי אחרת אורן היה מרביץ לי. לבסוף החלטתי שאני מסיים את חיי. אני הולך להתאבד, כי אין שולם בין המדריכים והילדים, ואנו סובלים. אני מבקש מכם לא לנסות להשפעי עלי. נמאס לי."

לאחר שנמצא עידי ישראל, כשהוא שותת־דם, הובל במהירות לבית־החולים מאיר בכפר־סבא. לאחר טיפול נלקח לתחנת־המישטרה המקומית ושם הוחתם על הצהרה כי וריריו נחתכו כתוצאה מתאונה. כיום נמצא הנער במוסד אחר, בית־הילד בתל־אביב.

הוא היה הקורבן הראשון במאבק בין המדריכים לבין עצמם ולבין המנהל. האם יהיו קורבנות נוספים?

תשבץ העולם הזה 2014

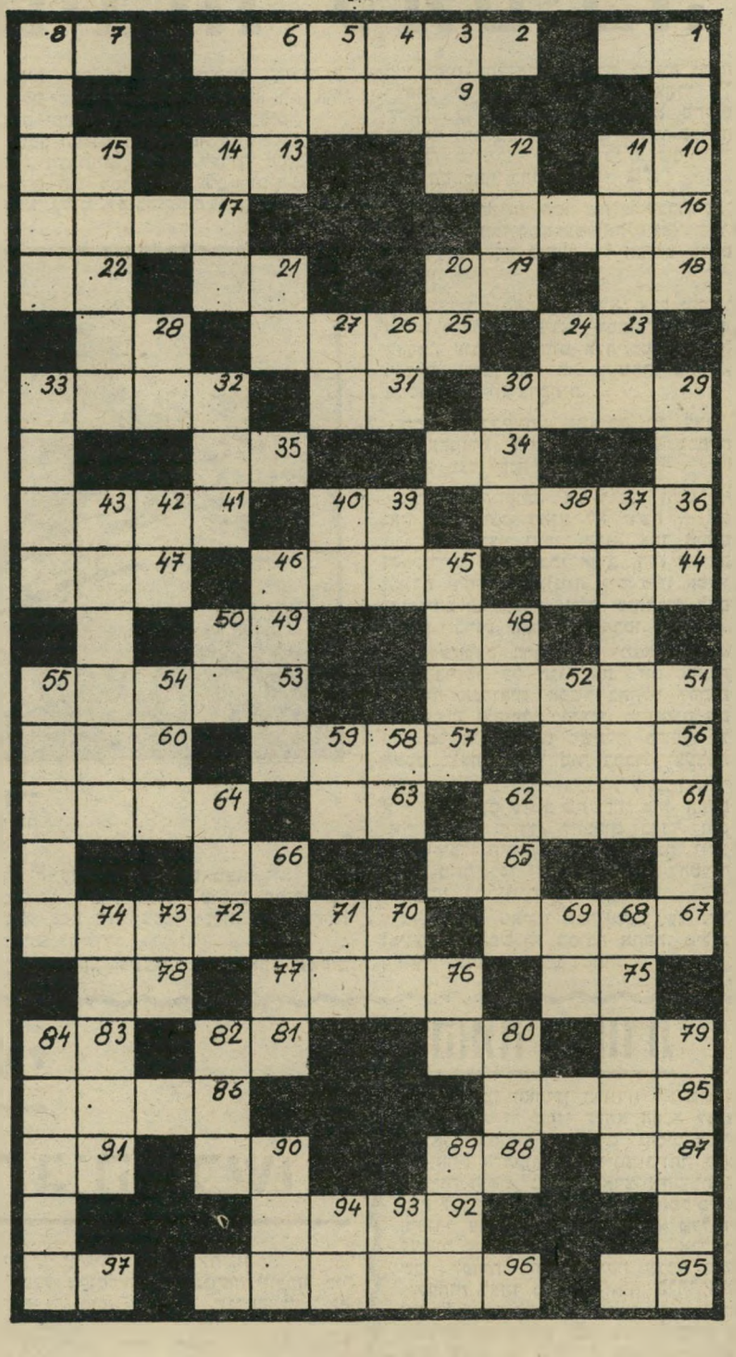

מאוזן:

1. חזר; 2. פרוזדור; 7. מילת־בקשה; 9. תשעט על סוסה; 10. מרבית שיטחו של העולם; 12. קריאת־התפעלות; 13. גוזל החיים; 15. גוף; 16. בירה אירופית; 17. אור מסונן; 18. בן־אדם; 19. צאצאה; 21. נביאים כתובים (ר"ת); 22. צעיר בצאן; 23. קידומת הולנדית; 25. חלק בראש; 28. מסולם הצלילים; 29. סמוך; 31. רסיסי־לילה; 32. הבעה; 34. הוראה מפורשת; 35. עצם בפה; 36. פלג. 39. שאינו עוד בחיים; 41. שימש במישרה; 44. סוג; 45. מכלי־העבודה בשדה; 47. רישעה; 48. מסולם הצלילים; 49. עיר יהודית עתיקה במצרים; 51. דעיכה; 53. נאור, משכיל; 56. נחשבת כאשה היפה ביותר בעולם (ש"פ); 57. הונה; 60. רמך צעיר; 61. בית־עסק; 63. מן השבטים; 64. זרד; 65. גוף שלישי רבים; 66. בזכוכו; 67. קיקלופ; 70. תנועה בים; 72. אפרוח; 75. קיים; 76. גשם קל; 78. מחפש; 79. ריקבון; 80. נעלם; 81. במקום ההוא; 93. קליפת הרע; 85. מידת שטח; 86. שר; 87. בוא מלמעלה למטה!; 88. מזמר; 90. פתי; 91. זד; 92. קלסתר; 95. דגל; 96. מחלקי היממה; 97. שמא.

מאונך:

1. מחילות־היבשה; 3. מעוגות השנה; 4. זרבובית; 5. מסולם הצלילים; 6. פרח המכונה "שושנה"; 8. מזור; 11. שטח ישר; 12. מעמסה; 14. פרגוד; 15. גוש קטן; 20. חי ליילי; 21. מאור קטן; 24. מילת־זירוז; 26. שן הפיל; 27. מנעול פטנטי; 28. אדון; 29. רוח חמסין; 30. מירקות הגינה; 32. כלי המשמש לבניין; 33. מיכרות־הנחושת של ישראל; 37. כפר צפונית לנתניה; 38. בר־בטן; 39. קוסם; 40. מרכיב בסולם הצלילים; 42. סופו של שיר; 43. אל הטוב במסורת הפרסית; 45. מחיר הכלה; 46. מישורת מוגבהת; 48. עליך לדעת!; 50. מילת־שלילה; 51. פאלחה; 52. יתיזו; 54. אריס; 55. משמש להפחדת ציפורים בשדה; 58. מצבת־זיכרון; 59. נציב מס־ההכנסה שהתפטר (ש"מ); 62. רשות המים הממלכתית בישראל; 64. צמד; 68. הנהגה צבאית; 69. משקה משכר; 70. אחורי הגוף; 71. בשבילי; 73. סיומת לרבות; 74. ציפור המצויה בארץ; 76. סוד; 77. בירת הנגב (ר"ת); 79. שיפוע; 80. סיום; 82. פגם חמור; 84. גירעון; 89. נשמה; 90. דקל; 93. ישן; 94. מחציתו של מישחק־ילדים מקובל.

קשקשת 2014

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. ההגדרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קולנוע־המכוניות היחיד בישראל.

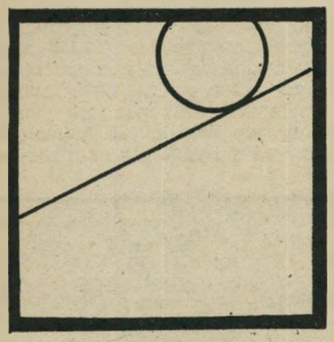

קשקשת 2012

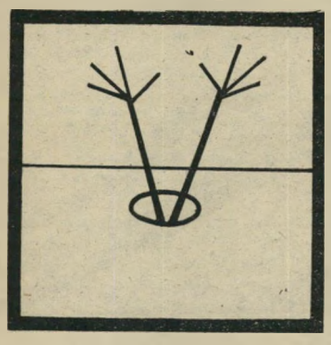

- חסידה שהציצה ונלכדה. **חיה טודרנו,** רח' נהריים 5, דרום צהלה, תל־אביב
- „ממעמקים קראתיך יה." **מירי בירנבוים,** רח' שנקר 19, חולון
- תרנגולת שהתאבדה לאחר שנודע לה מחירה בשוק. **ישראל לסינגר,** רח' אילת 19, רמת־יוסף, בת־ים
- אצבע־משולשת בריבוע. **חיים שטנברג,** ת.ד. 11449, תל־אביב
- מחפשים כסף בקופת האוצר. **חגי סלוצקי,** רח' ליליין 4, תל־אביב

השבוע בדרייב־אין
בשעה 6.15
סרטים קצרים של
וולט דיסני
בשעות 9.45 — 7.30
סרטו של אלכסנדר קורדה
4 נוצות

בס'טונות
- שמלות הריון
- מכנסי הריון
- טוניקות הריון
- חליפות הריון

כהן מודל
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4, קומה ב', דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע"י סוכן: טל. 50344, ת"א

רחל מרחלת של כל העולם

ארבע סיבות למסיבה

מהיום שהצייר־דייל **עמי מור** ואשתו היפה **פינצ'י** נכנסו לדירת־הגג המשגעת שלהם שבתוכנית־למד, כל החברים שלהם עובדים עליהם גון־סטוש שיעשו מסיבה.

אחרי הכל, כבר שנים שעמי הולך רק למסיבות של אחרים. ואילו מצד שני, כל מי שמכיר את הזוג זיסמן מור הנ"ל יודע, שאצלם בבית כל יום מסיבה. מי שבא בא, ומי שלא בא בא גם, כי מזמינים אותו בטלפון שיבוא. אבל האמת היא, שכבר הרבה־הרבה זמן שעמי ופינצ'י מחפשים סיבה טובה באמת למסיבה, שבה הגונה עד שהשבוע הם מצאו לא פחות מארבע סיבות כאלה, טובות עד־כדי־כך שכל אחת בפני עצמה יכולה היתה להוות עילה להילולה.

ואלה הן: פינצ'י, בעלת אחד הגופים הכי יפים בתל־אביב, החלה בשעה טובה לצפות לביקור־חסידה נוסף, ואחרי דן שלהם, בן השנה וחצי הם לא מחכים לבן או לבת במייוחד, אלא יקדמו בברכה כל מה שייוולד. על כל פנים, שם יוגי־סכס הם כבר בחרו לו — **טד**.

הסיבה השנייה היא שחלפו־עברו שני־תיים ימים מאז נשא עמי את פינצ'י שלו, בגן־ורדים נהדר בווילה של חברים שלהם בסביון.

השלישית: תאמינו או לא, אבל מאחרי הראש היפה של פינצ'י מסתתר גם מוח אקדמי. עובדה. בימים אלה ממש קיבלה הגברת זיסמן־מור את התואר בי.איי., בלשון וסיפורות צרפתית.

הסיבה הרביעית: נו, מה יש לדבר, יום־העצמאות הוא עדיין סיבה מספקת לחגוג, בכל שנה שהיא.

המסיבה תתקיים, אם ירצה השם — ואין שום סיבה שהוא לא ירצה — על הגג של פינצ'י ועמי, שהוא אחד היפים והמקוריים מסוגו בתל־אביב. הוא מעוצב בצורת סיפון של אונייה, ויש עליו אפילו גלגלי־הצלה, בשביל אלה שיתחשק להם לקפוץ וברגע האחרון יתחרטו.

ומי שחושק ברומנטיקה ימצא גם הוא את מבוקשו על הגג הזה. שם, ביונת לצמחיה הטרופית, אפשר בהחלט לפתות ולהתפתות ולהיפך. בקיצור, מרגישים שם כמו על אונייה עם משחלה, כשעל כל הטכס מנצח הקפטן מור בכבודו־ובעצמו.

אבל אם יש לכם תוכניות להפגין נוכחות בהמוניכם, מוטב שתשכחו מהן. הפעם זוהי מסיבה סגורה, לחברים בלבד, ורק מי שקיבל הזמנה אישית לוחצת יידע שהוא מוזמן. כך שאין לכם מה להטריד את עמי בתחנונים למיניהם.

אז כל מי שאיננו חבר קרוב של עמי ופינצ'י, שיחפש לו מסיבה אחרת. מילא, העיקר שניפגש רק בשמחות.

פינצ'י מור
עילות טובות

עידן עירו של יאנוש

ודאי תסכימו אתי שכל תינוק חדש שנולד במדינה הזאת, הוא סיבה מצויינת לשמוח, מה עוד שמדובר בילדים הנולדים לאנשים שאני מחבבת כמו, למשל, ה־מועדונן הפליי־בוי לשעבר **יצחק יאנוש** הכרסתן והממושקף, ששמו **שושי** הבי־אה לעולם לא־מכבר, בן זכר במזל טוב. ולא סתם בן זכר, אלא בכור.

ומתי הוא נולד? בדיוק שבוע אחרי שיאנוש פתח את מועדון הפיאנוש־גאלרי שלו, מול מלון דן בתל־אביב. אז מיותר לספר לכם שהלכה שם הילולה כמו שרק שועל־הילולות ותיק כמו יאנוש יודע ל־הולל.

קודם־כל, את ברית־המילה הוא החליט לערוך בגאלרי שלו כי לדעתו, בין כל מוצגי־האמנות התלויים אצלו שם על ה־קירות, הבן שלו הוא ללא ספק היצירה היפה ביותר שהוא מכיר.

ותאמינו לי שמאז שהילד נולד, יאנוש כאילו נולד יחד איתו והפך אדם חדש לחלוטין. "טוב, אחרי הכל, זו הפעם ה־ראשונה שאני מרגיש מה זה להיות אבא," מתנצל יאנוש.

אבל תראו מה זה בן־אדם משונה. למ־רות שהוא מאושר עד הגג, הוא גילה לי שלבן שלו יש כבר תסביך אדיפוס. עובדה, כבר ביום הראשון הוא תפס את העולל, על חם, מתעסק עם האמא שלו במיטה. אבל הוא מוכן לסלוח לו, כי אחרי הכל מה הוא מבין, בגיל חודש ימים?

שושי, עידו ויצחק יאנוש
נקודת־מיפנה

נכון, אני יודעת שכל העיר מחכה שיאנוש יעשה איזה חגיגה רצינית. אבל יאנוש מסביר: "תראו, אם אני אעשה מסיבה, אתם הרי יודעים מה יילך שם. אפשר יהיה לעשות את זה מיגיומס ב־בלומפילד. מצד שני, כל חבר שמגיע אלי למועדון שותה אצלי על חשבון הבית. ואם זה ככה, אתם יכולים להיות בטוחים ש־החגיגה הזאת תימשך עד הבר־מיצווה של הקטן.

ואשר לעתידו של הילד, ששמו יהיה בישראל **עידו**, אומר יאנוש: "הבן־אדם הזה מסודר יותר טוב ממני. יש לו כבר רכוש יותר מאשר יש לי." וזה לא צחוק.

ולכל מי שיגיע למועדון של יאנוש, הוא מבטיח הפתעות. אבל לא מסוג זו שהתרחשה השבוע, כשטיפוס מגודל־שיער אחד הגיע בלילה, עם עגיל באוזן וכשהוא שתוי־למחצה. יאנוש ניגש אליו, בלי הרבה חוכמות, ופשוט ביקש ממנו לצאת. יען כי הוא לא מכניס למועדון שלו משוגעים עם עגילים באוזן בפריניצים.

עד שמישהו במיקרה זיהה את המשוגע ככוכב־הקולנוע **לי ואן־קליף**, העושה עתה בארץ. לי סלח ליאנוש, האב הטרי, וכפיצוי הוא ניגש לפסנתר וניגן עליו עד שלוש בלילה, להנאת כל האורחים.

"אין ספק שהתחיל אצלי בחיים עידן עידו," אומר יאנוש. והלוואי שזה יעשה לי רק דברים טובים.

הסקופ הפרטי של כתב־החדשות

האהבות בעיר הזאת מתלקחות במהירות, ממש תענוג לעיניים שכך רואות. כי, כפי שאתם יודעים בוודאי, אחד המחזות היפים הוא זה של זוג מאוהב, כמו למשל איש־הטלוויזיה **עמיקם אבן־חן** ובת־זוגו שחיה, **חמדה אלעזר**. כי מאז שה־שניים האלה הכירו זה את זה, הם נראים צמודים כהגון בכל האירועים והמסיבות שעמיקם מסקר בתוקף היותו כתב הטל־וויזיה בתל־אביב לענייני תרבות ואמנות.

כזכור, בתור אחד שכזה דאג עמיקם לכסות תמיד כל מה ששווה כיסוי בעיר, והיה מגיע בכל פעם עם תחיכה אחרת, ומוציא לכולם את העיניים. אבל חמדה עשתה לזה סוף.

חמדה, שהיא בחורה בלי ציפורים בראש, אמרה לעמיקם ישר שכל השטויות האלה בכלל לא מעניינות אותה. בוהמה שמוהמה, זה הכל בולשיט. היא אפילו לא התלהבה מהמסיבה שערך בביתו לכבוד הזמרת **זיזי גרקו**, בביקורה האחרון בארץ. ואכן, אחרי מאמצים הצליחה לבייש את הפרפר שלה, שהחליט פשוט לקחת את עצמו יותר ברצינות.

עמיקם עוזב את מחלקת־החדשות, ו־החליט לעבור להפקות ולהתרכז במיצוי כישוריו כאיש יחסי־ציבור. אחרי הכל, הוא סיים את לימודי הקולנוע והטלוויזיה שלו בלונדון, ואפילו עבד שם בתור במאי־סרטים. כך שמה שמעניין אותו היום זה רק הבימוי וצמודתו חמדה, שאף היא בוגרת האוניברסיטה, אבל בתל־אביב, ב־חוגים ללשון עיברית ולחינוך.

מכל מקום, השניים כגראה יתרכזו סו־פית זה בזה, ולפי מה שנראה לעין זה כגראה יהיה הסוף.

לא רוצה עדיין להגיד חתונה, בגלל עין הרע, אבל אם תיתקלו בהם אני בטוחה שתסכימו איתי שהם עומדים לעשות את הצעד הגורלי אל האושר.

חמדה אלעזר ועמיקם אבן־חן
צעד גורלי

מהומה בכורת

זה שבזמן האחרון הכוורת לא מזמזמת לנו בראש, זה מפני שהיא הפכה למוצר ייצוא. הבחורים העליזים והסימפאטיים, של אחת הלהקות המקוריות ביותר שקמו במדינה הזאת, נשלחו לארצות־הברית על מנת לכבוש שם את שוק הזמר המקומי עם סיפורי פוגי. באיזו מידה הם מצליחים לעשות את זה אני לא יודעת. אבל מה שכן, לפחות בתוך הלהקה עצמה שמח.

לפחות לאחד מחברי כוורת, **גידי גוב**, אין כל סיבות לשיר בזמן האחרון. שכן הוא מסתובב עם משהו כמו לסת שבורה או סנטר פגוע, או אולי זה סתם זעזוע מוח. בכל אופן הוא נלקח לבית־חולים ואושפז שם לטיפול מהיר ודחוף, אחרי שמישהו הכניס לו זאפטה הגונה לתוך הפרצוף. טוב, דברים כאלה קורים לבנאדם פה ושם, ובמייוחד אם הוא טיפוס ציני כמו גידי גוב, שלא כל אחד מבין את חוש ההומור המיוחד שלו.

אלא שהפעם, כך מסתבר, מי שהכניס לגידי את הזאפטה היה דווקא אחד כזה שצריך להבין את חוש ההומור שלו. זה היה חברו ללהקה, **אפריים שמיר**. אומנם גם לאפריים יש חוש הומור, שאי־נו נופל מזה של גידי, אבל לא כאשר הדברים נוגעים לכבודו הגברי.

לפי הידיעות, שזורמות בחשאי מניו־יורק, עשה גידי מעשה שלא ייעשה, אפילו ב־צוות של פוגי. הוא פגע באפריים בנו־כחות אשתו, **אסתר שמיר**.

לרוע המזל לא לקח שמיר בחשבון את העובדה שגידי הוא צימוק צנום ואילו הוא עצמו גבה קומה ומלא בריאות. כתו־צאה מכך נאלצו להבהיל את גידי במהי־רות לבית־החולים.

אבל אתם תראו שלמרות זאת הם עוד ישירו ביחד, וימשיכו להתבדח יחד על חשבון אחרים. סוף־סוף לא מפרקים עניין רציני כמו כוורת בגלל אגרוף בפרצוף.

כולם הולכים לעשות זאת

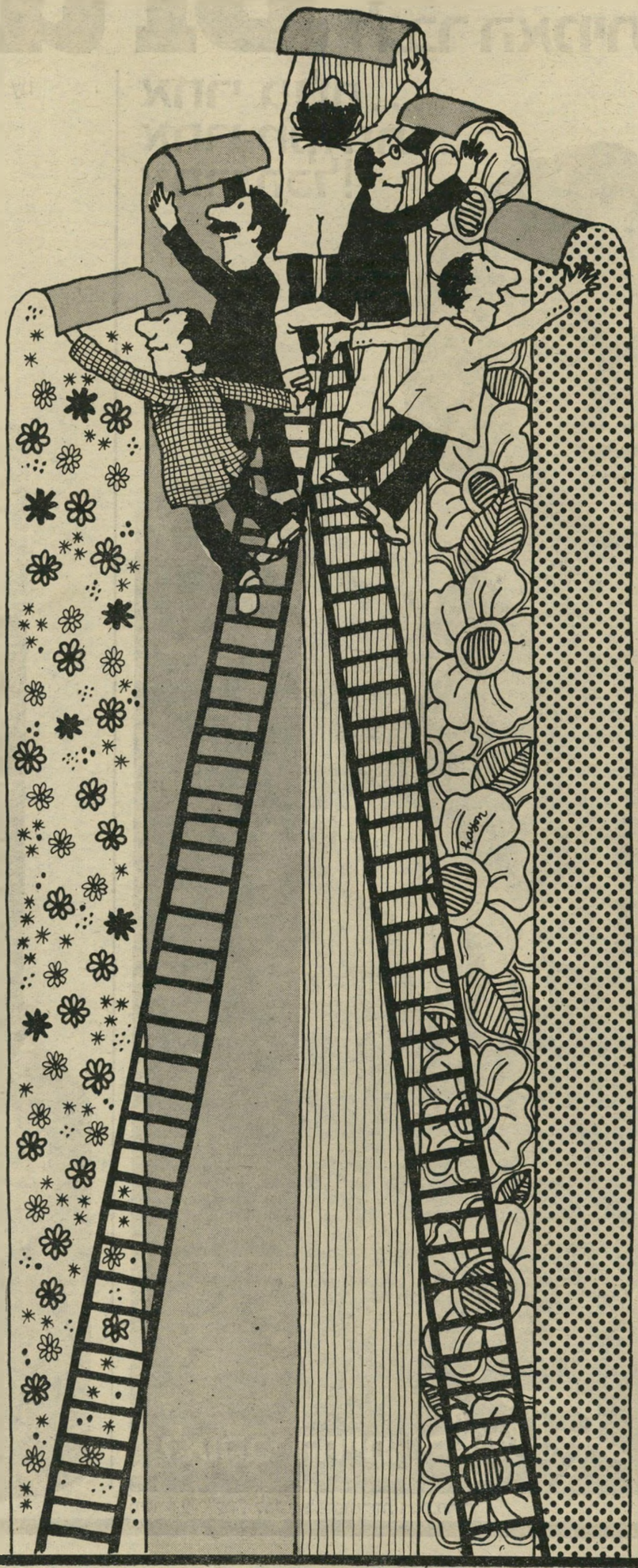

אבל השאלה היא במה לבחור. זאת אומרת, האם לצפות את קירות הבית לקראת הפסח בטפטים מנייר או מפלסטיק, מתוצרת חוץ או מתוצרת הארץ. אם רצונך שציפוי הקיר יחזיק מעמד עד לפסח הבא ועוד לשנים ארוכות אחרי־כן. אם רצונך שצבעיו ישארו ססגוניים ויפים כמו ביום שנקנה - קני את ציפוי הקיר וינוקיר העשוי P.V.C.

טפט P.V.C. לעומת טפט מנייר

בניגוד לטפטים מנייר - וינוקיר אינו נקרע ואינו מתבלה במהירות. הוא עשוי שכבת פילם ויניל (P.V.C.) על תשתית בד ולכן הוא חזק, גמיש, אינו דוהה ועמיד בשריפה וחיכוך. מאחר והוא מתמתח אין הוא נקרע גם אם יווצרו סדקים בקירות. יותר מזה, מאחר ווינוקיר מיוצר בארץ ע"י העוגנפלסט בקיבוץ העוגן - גם מחיר וינוקיר כמחיר טפטים מנייר.

הכנסי לקטלוג שלנו

כדי לאפשר לך לתת לביתך מראה חדש ומהודר לקראת החג, הנך מוזמנת לבקר באולם התצוגה של וינוקיר.

הדרך הטובה ביותר לבחור טפט אינה מתוך גלילים או מדוגמאות קטנות. האפקט הסופי שהם יוצרים נראה היטב רק כשהם מודבקים על הקיר כפי שיהיו בדירתך.

בואי לראות חלק ממגוון הדוגמאות הענקי של וינוקיר על קירות אולמי התצוגה היכול לשמש לך כקטלוג.

מוצרי תכן:

תל־אביב - רח' הארבעה 8, טל. 268251.
ירושלים - אזור התעשיה תלפיות, טל. 63211-2.
חיפה - רח' הנמל 40, טל. 660911-2.
סמופלסט רח' נורדאו 11 באר־שבע - רח' קק"ל 39, טל. 4-39123
וכן באולמי התצוגה של טפטים ט.פ.ך. רח' דיזנגוף 290, תל־אביב, טל. 446584.

aroyo-barel

Brut
לגבר האמיתי

by fabergé

אחרי גילוח...
אחרי מקלחת...
אחרי הכל!

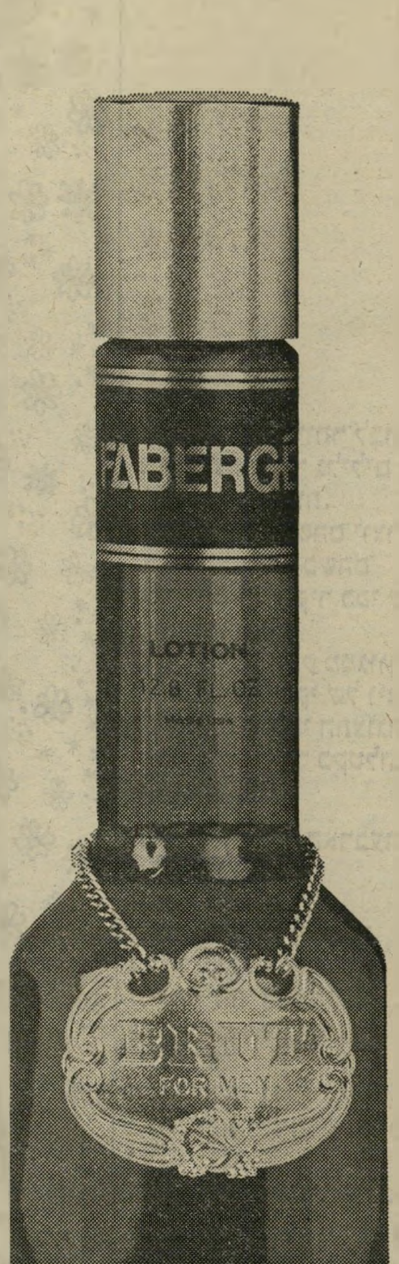

משווק ע"י "לון". להשיג בפרפומריות המובחרות

רחל מרחלת על כל העולם

תעריף לצילומים

קורה שגם אמנים רוצים לנוח. אחרי הכל, גם הם בני־אדם, לא? אז כשיונתן גפן והדני ליטאני ביקשו להינפש, הם החליטו שאילת היא המקום האידיאלי עבורם. רק מה, הם שכחו שבאילת אי־אפשר היום להשיג אפילו סככה, קל־וחומר חמישה חדרים להם וללהקתם, פלוס בגות־זוגם.

לבסוף הם הגיעו לאחד המלונות בעיר והתמקמו להם בשלווה על שפת הבריכה, בעוד מנהל־המלון הצעיר והנמרץ עושה מאמצים קדחתניים להביאם על סיפוקם. אחרי מאמץ הוא הצליח לפנות חמישה חדרים במלונו, וביקש באדיבות ממר גפן הנופש, שירשה לצלם אותם במלונו. מה שהמנהל לא ידע, הוא שבקשות מסוג

יונתן גפן
חוש־הומור מיוחד

זה צריכות להגיע אל הפיזמונאי־שחקן בצורת מיכתב־למערכת, ורק כך זוכה הבקשה בעיון. כי לגבי בקשות לצילומים המגיעות באורח ספונטאני, יש לגפן תעריף משלו.

לאחר התייעצות קלה עם הלהקה, השיב יונתן למנהל המלון שהם מוכנים להצטלם, אבל בתנאי אחד: שהוא יתן להם 50 אחוז הנחה באירוח.

לתגובה כזו לא ציפה המנהל, אחרי המאמצים שהוא עשה עבורם, ומחל על הכבוד. לבסוף, גם הם הרגישו שהיו לא־כל־כך בסדר. עובדה, הם אפילו ביקשו מרפי נלסון שיעשה ביניהם סולחה. לדבריהם, יונתן בסך־הכל התבדח, וה־

חינוך חופשי לבת

יש חברים, שהם חברים טובים עד־כדי־כך שהכל קורה להם יחד. אפילו ילדים נולדים להם יחד, כלומר, לכל אחד לחוד, אבל כימעט באותו יום עצמו. כך קרה, למשל, בשבוע שעבר לקבלן התל־אביבי הצעיר **יאיר קולמן** ולאשתו **נאווה**, שילדה לו בת־בכורה בשם **רנה**, כימעט יחד עם **שושי**, אשתו של **יאנוש**, שיל־דה לבעלה את **עידו**. שני הזוגות הם ידידים טובים, כמובן.

בקיצור, מאז שהבת הזאת נולדה החליט יאיר שהוא מפסיק לעבוד. הוא פשוט לא מסוגל להפעיל את המוח מרוב שהוא מבסוט עד הגג. הוא הצמיד לאשתו אחות שמטפלת בה ובדנה שלהם 24 שעות בימ־מה, והוא מבלה ערב־ערב במועדון של יאנוש, לבדו, ומזמין את כל החברים הרבים שלו לדרינק על חשבונו. זאת, לבד מקבלת־הפנים המפוארת שהוא מתכנן לערוך עבורם השבוע.

כששואלים את יאיר, שהיה בזמנו אחד הפליי־בויס הרציניים בעיר, אם רצה דווקא בן, הוא משיב בלי היסוס: „מה זה כבר משנה, לאדם בגילי?" הבן־אדם, שהוא בסך־הכל בן 35 אבל עבר כבר הרבה בחיים, משוכנע לפחות בדבר אחד.

הבת שלו תקבל אצלו חינוך מתירני, חופשי וליברלי. „בדיוק כמו שקיבלתי אני," הוא מסביר. אלא שהחברים שלו יודעים היטב שכשהבת הזאת רק תגדל, האבא שלה יערוך מייד שינויים במדיניות־החינוך המוצהרת שלו. בחיה ונראה.

מנהל פשוט לא הבין את חוש־ההומור המיוחד שלו.

בסופו של דבר סלח להם האיש. כי לשם מה לו עניינים עם אנשים בעלי חוש־הומור מיוחד? אבל הוא עשה להם בכל־זאת ג'סטה בצורת 15 אחוז הנחה, רק שלא ילבישו עליו איזה מיכתב־למערכת.

הפתעה בגמר

את הסיפור שיש בידי על ראש המחלקה הפופולרית בטלוויזיה מבט־ספורט, **אלכס גילעדי**, אני שומרת בבטן כבר הרבה זמן. עד שהתבשרתי, השבוע, שסוף־סוף התחוללה התפתחות שאפשר לדווח עליה בשימחה.

אלכס, שהיה נשוי ל**חווה ברקאי**, אל־מנתו של מי שהיה מפקד הצוללת האבודה דקר, התגרש ממנה לפני שנה וחצי, אחרי שלוש שנות נישואין שבמהלכן נולדה בתם, בת השנתיים וחצי כיום, **גליה**.

אחרי הגירושין עבר אלכס לגור בירו־שלים, ואילו חווה נשארה בדירתה שב־רמת־השרון. וכך הם הצליחו להחזיק מע־מד, כל אחד בנפרד, כשהם מנסים להרגיע זה את זה גון־סטוס. הוא נחפז להופיע בכל מיני מסיבות־רעים, לחזר אחר כל החתיכות הירושלמיות השוות חיזור. חווה, מצידה, אף היא לא טמנה ידה בצלחת, והופיעה בכל מיני מסיבות אחרות, כשהיא תלויה בכל פעם על זרועו של מחזר אחר.

יתירה מזאת, אפילו ניסו לשדך לה כמה גברים רציניים ששמו עליה עין, אלא שכנראה באישהו מקום, בלבב פנימה, היא בכל־זאת נצרה את אהבתה לאלכס. הוא, מצידו־שלו, התגדל לשמור על הכבוד־העצמי המפורסם שלו, והפגין לפני כולם שזה בכלל לא מזיז לו. אם־כי החברים הקרובים־קרובים של הזוג סיפרו לי ללא־הרף שהצלחותיה של גרושתו ממש מרתי־חות אותו.

אז כמו גבר ספורטיבי הוא החליט, לפני כמה חודשים, שחווה היא אחרי הכל שלו לנצח, ובלי הרבה חשבונות לא התבייש, והתניע מחדש את כל הסיפור כולו. למזלו לא נתקל בקשיים רבים, כי גם חווה גילתה שבעצם היא עדיין שלו.

ובעיקבות כמה פגישות ויציאות ושיחות, הם החליטו שאם ירצה השם הם יבואו שוב בברית הנישואין, מייד אחרי שאלכס יחזור מנסיעתו לאולימפיאדה במונטריאול. ועד אז, אלכס כבר החל מחזיר את כל החפצים שלו מירושלים לדירתה של חווה ברמת־השרון.

מי שהכי מאושר מאיחוד־המישפחות הזה הוא בנה הגדול של חווה, גיא, בן ה־12, שהוא מעריץ שרוף של אלכס. כי נוסף לכך שאלכס חזר הביתה, הוא הבטיח

אלכס גילעדי
אהבה ניצחית

לגיא מתנת בר־מיצווה מוקדמת, בצורת כרטיס־טיסה יחד איתו לאולימפיאדה. ובבית המחודש, שימחה ושתון.

איריס תפסה יורם

מה אומר לכם, היא פשוט חדלה כבר להפתיע אותי, הבחורה הזו **איריס דוויי־דסקו**. כמה שהטעם שלה בבחורים לא־עיקבי, זה ממש מרתק.

בראשית היה זה **אורי גזר** מכופף־המזלגות, חתיך מקסים, פופולרי ומפורסם. אחר־כך היו כל מיני מפורסמים יותר או פחות, וביניהם **רקדן** בינלאומי נודע ש־איריס רמזה, בחצי־פה, כאילו היא מנהלת איתו רומן סוער.

ובין הרקדן הבינלאומי לבין אחרים, היה איש־העסקים **איציק לוי**, אחיו של הזמר **שוקי לוי** מהצמד שוקי ואביבה. השניים אפילו הצהירו, כי הם עומדים להינשא, ולעזוב את הארץ.

איציק נשא את איריס על כפיים. הוא היה יושב שעות ומתבונן איך החברה ה־כישרונית והיפהפייה שלו מציירת ליצנים עצובים, ואחר־כך היה מספר לחברים ש־חוויות כאלה כמו שהוא עובר עם איריס, הוא עוד לא עבר בחיים שלו.

מה יש לדבר, הבחורה פשוט סובבה לו את השכל. וגם אחר־כך הוא המשיך לספר לכולם שהוא עדיין החבר הפרטי שלה, וחילק את מיספר־הטלפון שלה ל־ידידיו שיתקשרו אליו לשם. אך כל מי שטילפן לביתה של איריס שבתוכנית־למ"ד, וביקש את איציק לוי, היה זוכה בתשובה חד־משמעית: „איציק לוי? מי זה?"

והנה, בימים אלה ממש, אשתר לראות את איריס דוודיסקו והיא יפה מתמיד, רזה מתמיד ומאושרת מתמיד, בחברתו של מגיש תוכנית־הספורט בטלוויזיה, הקריין **יורם ארבל**.

יורם, מצידו, עזב למען איריס את החברה היפאנית שלו, שעוררה את קינ־אתם של כל גברי תל־אביב בזכות יופיה ועדינותה. ואחרי הכל, כמה כאלה אתם מכירים שהיה להם רומן עם יפאנית?

ובינתיים, מי שלא מאמין יכול להס־תובב ברחובה של עיר, ולראות את יורם ואיריס חבוקים ומנושקים ומפגינים את אהבתם החדשה בריש־גלי. שיהיה להם במזל. העיקר, הבריאות!

ONLY YOU

היתי צריכה באמת את **ג'ינו והא־רודד**, חברי להק הפלטרס, כדי שיבואו לכאן וידגימו לי, באופן סופי ומוחלט שאנחנו, בנות ישראל הצנועות והחסודות, הכי יפות בעולם, הכי נותנות בעולם ומת־מסרות הכי בקלות בעולם. כאילו לא

ג'ינו, מאיר אלקיים, הרודד וידידות
מחמאות בשפע

ידעתי את זה עוד זמן רב קודם.

מילא, תמיד נעים לקבל קומפלימנטים, ומה עוד שהם מגיעים מפי שני חתיכים משגעים וסכסיים, שהטריפו את חתיכות תל־אביב ואת כל באי דיסקוטק הקקטוס, שם נהגו לבלות ערב־ערב משך תקופת שהותם בישראל.

בייחוד התחבבו השניים על בעלי־המו־עדון **זיזי ומאיר**, שדאגו לספק להם התיכות חדשות לבקרים ולערבים. וכך לא קרה אפילו פעם אחת שג'ינו, או הארולד, יבלו לילה אחד ללילה עם אותה חתיכה. במקרה הטוב הם הסתפקו בחתיכה אחת ללילה. במיקרה היותר טוב, ב־שתיים אם לא יותר.

ואיזו תחרות עפה שם בין החתיכות, כדי לזכות בחסדיהם של הספסדר־כוכבים, סגני הפלטרס המקוריים! בייחוד מצד הדור אשר לא ידע את הלהקה המקורית, ולא שמע אותה שרה את האונל־יין המ־קורי. הילדות פשוט נדחקו בתור. ושלא תספרו לי שזה בגלל שאין גברים בתל־אביב. תאמינו לי, יש די והותר. אבל מה, האמת ניתנת להיאמר: גברים ששרים only you באופן אישי כמעט שאין. אז פלא שג'ינו והארולד הפילו כל־כך הרבה חללות בדרכם?

רק כדי לא לאכזב את אלו שלא הצ־ליחו להגיע אליהם. הם הבטיחו, באופן חגיגי מעל בקבוק־שמפניה, כי למרות שהאריכו את שהותם בישראל בגלל ה־יפות־יפות שלה, הם מתכוונים לחזור לכאן שוב, בשנה הבאה עלינו לטובה, ולמלא את שהחמיצו. שרק לא ימצאו להם במשך השנה איזו מדינה אחרת, שהחתיכות שלה חתיכות יותר או מתמסרות יותר. כי אז, תאמינו לי, אנחנו נהיה בצרות.

יום הדין

יועץ ראש־הממשלה שהתפטר פותח במיתקפה על רבין

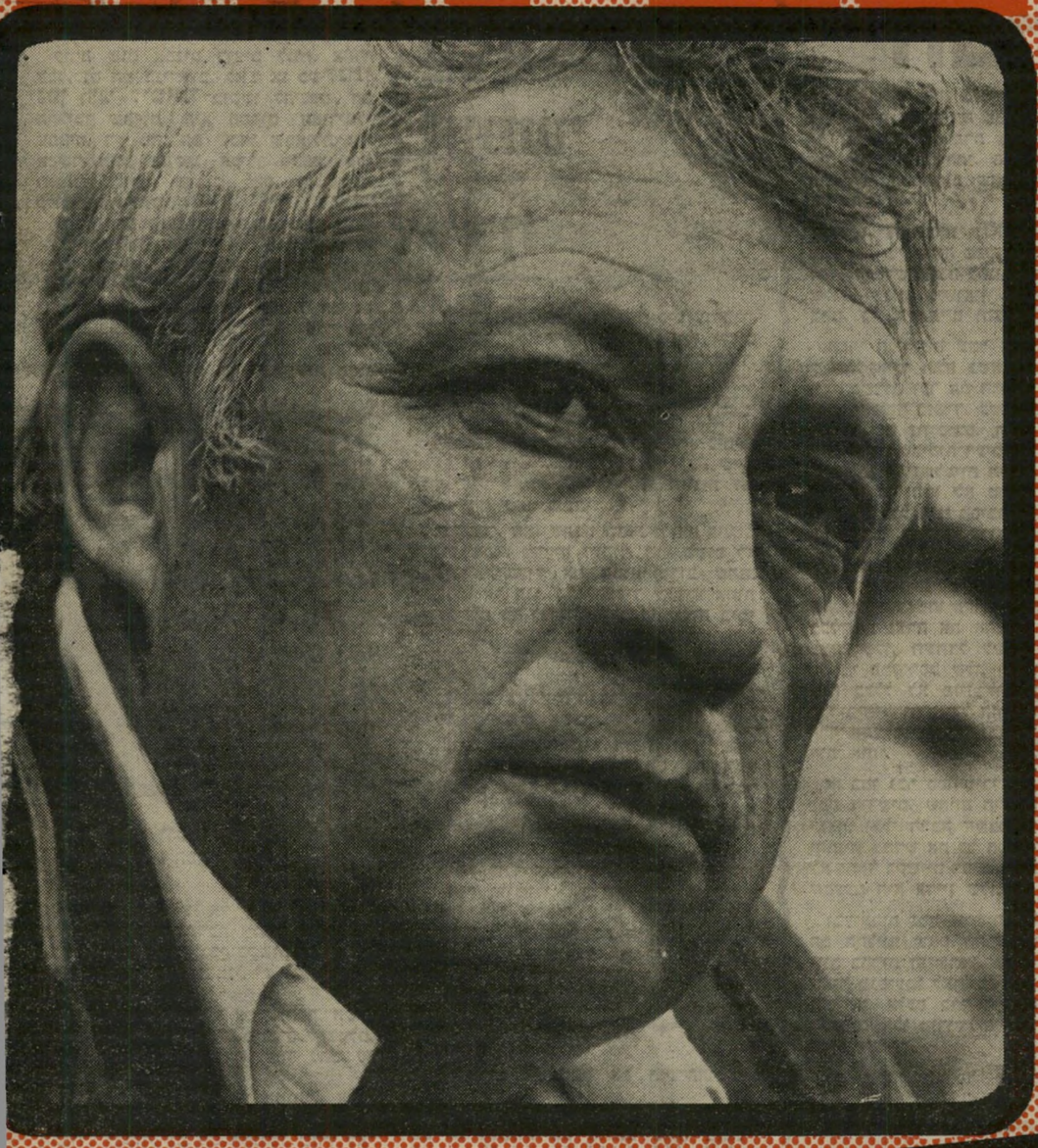

אריק יוצא להסתערות